

notulen raadsvergadering

Presentielijst

Vergadering:
Gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:
3 november 2021

Tijdstip vergadering:
14.00 uur

Aanwezig:

Leden:

N.A. Aarts, K. Adema, S. Bayraktar, M.M. van den Berg, J.P. Bertholet, S. Bottenberg-Brylka, P.H.A. Brauer, H.A.H.M. Butink, F.W.S. Daamen, P. Diederer, H.M.J. Gelissen, E.A.N.M. Géron, W.G. Gouders, T.G.M.M. de Groot, L.C.H. Hazen, J.A. Heine-van Dartel, A.M.G. Hendriks-Berg, C.J.W. Hesse, J.J.G. Horsels, P.C.C. Kastrop, E.M. Kerssemakers, H.A. de Kleijn, R.H.F. Leers, R.P.E. Meyer, O.W.M. Mous, M.G.H. van Oosterhout, A. Oulad Lmaroudia, P.A. Pauwels, M.P.G.M. Peters, A.A.W.G.M. Santegoeds, M.H. Schreurs, W.F.G. Sijstermans, J.A.H.M. Vaessen, H.M.A.M. Verreck en A.A. Winkens.

Wethouders:

M.E.E. De Beer, C.M.J.P. Claessens, J.M.M. Clemens, A.W.A. Keulen en P.M.A. van Zutphen

Voorzitter:

R. Wever

Griffier:

T.W. Zwemmer

Verslaglegging:

O.H.M.H. Toirkens-Geurts

Afwezig:

Leden:

P.S.M-L Plusquin en E.J. Tijdeman

Wethouders:

A. Damen

Agenda

1. Vaststellen van de agenda van de openbare vergadering van de gemeenteraad van Heerlen van 3 november 2021

2. 1. De Begroting 2022 vast te stellen met daarin het volgende;

De programmatotalen inclusief resultaatbestemming:

0. Programma Bestuur en Ondersteuning € 250.123.000

1. Programma Veiligheid -€ 13.052.000

2. Programma Verkeer en Vervoer -€ 11.248.000

3. Programma Economie -€ 6.205.000

4. Programma Onderwijs -€ 12.409.000

5. Programma Sport, Cultuur en Recreatie -€ 30.146.000

6. Programma Sociaal Domein -€ 161.346.000

7. Programma Volksgezondheid en Milieu -€ 4.818.000

8. Programma Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en

Stedelijke Vernieuwing (VHROSV) -€ 10.901.000

Nieuwe investeringskredieten voor een totaalbedrag van € 4.688.000, beschikbaar te stellen in de begroting 2022.

De bestaande investeringskredieten te verschuiven in de tijd:

- voor een totaalbedrag van € 13.764.000 van 2021 naar 2022;

- voor een totaalbedrag van € 10.172.000 van 2022 naar 2023 t/m 2025.

2. Het saldo 1 januari 2021 van de bestemmingsreserve coronagelden ad € 1,7 mln. vrij te laten vallen ten gunste van de incidentele dekking 2022.

3. Het ondernemersfonds de komende vier jaar te continueren en in 2023 en tussentijdse evaluatie plaats te laten vinden.

4. Het college van burgemeester en wethouders autorisatie te verlenen tot bestedingen van de bedragen per programma.

3a. De volgende verordeningen voor 2022 vast te stellen en in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2022:

1. Legesverordening 2022

2. Verordening lijkbezorgingsrechten 2022

3. Verordening parkeerbelastingen 2022

4. Kwijtscheldingsverordening 2022

5. Verordening afvalstoffenheffing 2022

6. Verordening hondenbelasting 2022

7. Verordening marktgelden 2022

8. Verordening rioolheffing 2022

3b. Gelijktijdig met vaststelling van bovengenoemde verordeningen de oude verordeningen per 1 januari 2022 in te trekken.

1. Vaststellen van de agenda van de openbare vergadering van de gemeenteraad van Heerlen van 3 november 2021.

De voorzitter

De vergadering is geopend. Welkom bij de Algemene Beschouwingen. Er is bericht van verhindering wegens ziekte ontvangen van mevrouw Plusquin. Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Tijdeman. Ook is bericht van verhindering ontvangen van wethouder Damen. Hij is recent geopereerd en is helaas nog niet zo sterk dat hij hier alweer aanwezig kan zijn. Hij baalt daar enorm van, heeft hij mij doen verzekeren.

U hebt allemaal op uw tafel een prachtige stadsplattegrond aangetroffen. Die hebben wij hier neergelegd. Afgelopen weekend hebben wij deze bij de Nacht van de stad voor het eerst uitgereikt om in beeld te brengen waar wij nu mee bezig zijn in deze stad. We zijn bezig met heel leuke en mooie dingen. Dat staat op die kaart. De kaart kan ook worden gedownload. Op de plekken waar wat gebeurt, gaan we borden neerzetten, zodat u kunt zien welke geweldige dingen wij doen in de stad. Dit was zendtijd voor de reclame, geloof ik, maar ik wilde dit toch even doen.

We gaan beginnen met onze vergadering. Ik neem aan dat we de agenda kunnen vaststellen. Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter. Het kan aan mij liggen, maar ik heb in het verleden beter geluid gehad in deze raadzaal. Het kan ook aan uw microfoon liggen.

De voorzitter

Klopt er iets niet in het geluid?

De heer Leers, Hart-Leers

Ik vind het niet echt optimaal. Ik weet niet hoe anderen het ervaren, maar ik kan het beter nu zeggen.

De voorzitter

Daar hebt u helemaal gelijk in. We gaan kijken of er nog wat aan te sleutelen is. We proberen in ieder geval duidelijk te praten.

Voordat ik begin, wil ik het volgende graag herhalen. In het presidium hebben we een aantal afspraken gemaakt over de gang van zaken tijdens de Algemene Beschouwingen. In de eerste en in de tweede termijn is de spreektijd vijf minuten. Ik zal u echt niet aanvallen op een half minuutje; dat snapt u ook. We gaan echter geen verhalen van tien minuten of een kwartier houden. Laten we daar ook heel duidelijk in zijn.

Gisteren heb ik in het college afgesproken dat ook het college zo strak mogelijk antwoorden geeft, want anders gaan wij die tijd volledig opvullen. Dat is niet de bedoeling. Dus ook daar zal ik ingrijpen als we te lang van stof zijn. Dingen die technisch en gedetailleerd zijn, ga ik gewoon schriftelijk aan u doen toekomen. We hebben in het presidium ook afgesproken dat we voorzichtig zijn met interrupties. Je mag de hele vergadering interromperen, maar doe dit alleen als het echt nodig is. Doe het dan ook als een interruptie. Een interruptie is volgens mij een heel kort statement dat eindigt met een vraag. Een interruptie is niet een verlenging van het betoog. Een interruptie is niet het vertellen van het verkiezingsprogramma dat eraan komt. Een interruptie is kort en eindigt met een vraag. Als we ons daaraan houden, gaat het ons gewoon lukken om vandaag de Algemene Beschouwingen te doorlopen en aan het eind van de avond de begroting hopelijk vast te stellen.

We gaan gewoon beginnen.

2. 1. De Begroting 2022 vast te stellen met daarin het volgende:

De programmatotalen inclusief resultaatbestemming:

0. Programma Bestuur en Ondersteuning € 250.123.000

- 1. Programma Veiligheid -€ 13.052.000**
 - 2. Programma Verkeer en Vervoer -€ 11.248.000**
 - 3. Programma Economie -€ 6.205.000**
 - 4. Programma Onderwijs -€ 12.409.000**
 - 5. Programma Sport, Cultuur en Recreatie -€ 30.146.000**
 - 6. Programma Sociaal Domein -€ 161.346.000**
 - 7. Programma Volksgezondheid en Milieu -€ 4.818.000**
 - 8. Programma Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV) -€ 10.901.000**
- Nieuwe investeringskredieten voor een totaalbedrag van € 4.688.000, beschikbaar te stellen in de begroting 2022.**

De voorzitter

Ik geef het woord aan de SP, de heer Meyer.

Eerste termijn

De heer Meyer, SP

Dank u wel, voorzitter. Kinderen die geboren worden in Zeswegen worden gemiddeld 15 jaar eerder ongezond dan kinderen die geboren worden in Hoogveld. Voor sommigen is Achter het Spoor waar ze nooit komen. Les Miserables, the Deplorables. Voor mij is Achter het Spoor thuis. Dat geldt ook voor mijn fractie. Hard werken en klaarstaan voor elkaar, maar ook wakker liggen om de energierekening of de supermarkt die wil vertrekken.

Meneer de voorzitter. "Er zijn geen slechte planten, geen slechte mensen, enkel slechte kwekers", schreef de Franse schrijver Victor Hugo over hoe bepalend de sociale omstandigheden zijn voor de mens. Solidariteit is de kloof dichten tussen voor en achter het spoor. De stad heel maken. Voor onze kinderen en hun kinderen. Waar ze ook geboren worden.

Dat ook de Rijksoverheid de noodzaak erkent van onze sociale inhaalslag is cruciaal voor de toekomst van de hele stad. Maar: het Rijksprogramma Heerlen-Nood is geen toveroplossing. Niemand mag zich erachter verschuilen. Heerlen zal de sociale standaard in de hele stad hoog moeten houden. Daarover gaat onze eerste motie.

De Rijksoverheid zal ook in de spiegel moeten kijken. Wie de lonen van onze mensen al jarenlang drukt en maar liefst 26 fte politieagenten weghaalt uit onze stad, zal met rijksprogramma's slechts pleisters plakken. Onze sociale inhaalslag vergt vastberadenheid. Waar landelijk het aantal daklozen verdubbelde, drong Heerlen dat aantal zeer fors terug. Omdat we daklozen opvangen, ook als dat tot lastige discussies leidt. Wie wil weten hoe het in Heerlen ook had kunnen gaan, hoeft niet zo heel erg ver te kijken. Ga een dag naar Aken. Dat is zo ongeveer het Heerlen van de jaren 90 of kijk naar Sittard. Ik citeer de krant van deze zomer: "daklozen rondom stadhuis op straat", Maastricht, ik citeer de krant: "opvang is een zootje: onveilig en onhygiënisch" of Utrecht, ik citeer opnieuw de krant: "tekort aan plekken in Utrecht", om te kijken hoe knap de prestatie van Heerlen op dit vlak is.

Die vastberadenheid, die daadkracht, die solidariteit, vormen de motor achter de indrukwekkende ontwikkelingen waarvan we net op onze tafels een prachtige map hebben gezien. Van Maankwartier tot muurschilderingen. Van Royal tot Nieuwe Nor. Van Mijnmuseum tot Centrumbad. Zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan. Een jaar of vijftien geleden hadden we de spreekwoordelijke moord gepleegd als we dit op dat moment hadden kunnen dromen en denken.

Maar, meneer de voorzitter, wanneer maken de OU en Hogeschool Zuyd de transformatie van ons centrum compleet? Wanneer lossen DSM en de provincie hun ereschuld en hun boetegeld in?

De SP zal tegelijkertijd onvermoeibaar de strijd aangaan met de profiteurs, zoals parkeermultinational Q-park. Deze stuurt wel bedelbrieven en dreigbrieven, maar doet niets aan de exorbitante parkeertarieven in ons centrum. De manier waarop de wethouder Parkeren zich aan het lijntje laat houden door Q-Park is

kinderlijk naïef en dwingt de raad opnieuw tot ingrijpen. Daarover gaat ons eerste amendement. De parkeertarieven moeten omlaag. De stad is immers van ons allemaal.

Meneer de voorzitter. Sommige supermarkketens denken onze buurten te kunnen ontvluchten voor meer winst elders, zoals de Aldi in Zeswegen. Wij accepteren geen vluchtgedrag voor winstbejag. Hun wensen worden niet langer ingewilligd zolang ze geen verantwoordelijkheid voor onze buurten nemen. Dat is onze tweede motie.

Meneer de voorzitter. Wie z'n panden vult, krijgt subsidie, wie liever de vastgoedspeculant uithangt, kan ernaar fluiten. De techniek achter het Ondernemersfonds - let wel, de techniek achter het Ondernemersfonds - passen we toe voor een Boete op Leegstand. Dat is onze derde motie.

Tot slot richten we ons tot de 'groene' wethouder. Ik heb deze prachtige boom niet voor niets op uw tafel gezet. Meneer Claessens en het college, hoe denkt u uw duurzaamheidsdoelen voor 2040 te halen als u:

- niks gedaan hebt voor een dag per week gratis OV naar het centrum?
- u miljoenen over heeft in het zonnepanelenproject?
- er nauwelijks verduurzaamd is in buurten met enorme energiearmoede? Tot wel 1 op de 4 in sommige van onze buurten.
- u slechts 7 van de 1.000 bomen heeft geplant? Ik schrok me te pletter. Ik dacht: bedoelt hij 700? Nee, hij heeft in de afgelopen 3,5 jaar 7 van de 1.000 bomen geplant. Zeven, meneer de voorzitter! Zeven hele bomen in 3,5 jaar tijd. Dit staat symbool voor de wat ons betreft ontbrekende urgentie inzake klimaatrechtvaardigheid en energiearmoede. Ik zei al dat dit in sommige buurten bijna 1 op de 4 huishoudens betreft.

Meneer de voorzitter. Ik zal u daarom een ondeugend geheimpje vertellen. Deze boom, de Palownia ...

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik heb een interruptie op de heer Meyer. Ik liet hem even uitspreken over zijn klimaatverhaal. Hoor ik hem nu zeggen: besteed het rest geld dat wij hebben in de zonnepanelen; ga in overleg met de woningcorporaties en kijken hoe je dat geld kunt gebruiken om woningen te verduurzamen door er zonnepanelen op te leggen? Kan hij daar een toelichting op geven?

De heer Meyer, SP

Ja. Meneer de voorzitter en meneer Verreck, als u het goedvindt dan maak ik eerst mijn verhaal af, want daar zit al een deel van het antwoord in. Dan ga ik nog verder in op uw vraag.

Ik zei dus: ik zal u een ondeugend geheimpje vertellen. Deze boom, de Palownia is een soort Lange Lies onder de bomen. Deze groeit namelijk vijf meter per jaar. Vanochtend hebben we haar broer en zes andere bomen geplant in onze stad. Vanmiddag planten we Lies in het Lange Jan-park. Daarmee hebben we de wethouder Groen in één ochtend verslagen in vergelijking met wat hij in 3,5 jaar heeft gepresteerd. Dit is natuurlijk een symbool voor wat wat ons betreft ontbrekende urgentie is. De toekomst van onze kinderen wordt immers niet vanzelf beter. Hun omstandigheden worden door ons bepaald, nu. Er zijn immers geen slechte mensen en geen slechte planten, maar wel slechte kwekers.

Meneer de voorzitter, ik ga in op de vraag van de heer Verreck. Ik las in de sociale media dat de burgemeester peetoom is geworden van d'r JUUL. Daar moet nog vanalles omheen gaan gebeuren, maar ik las over het initiatief van d'r JUUL. Dat was natuurlijk al eerder bekend. Dat is het beeld dat in onze stad gaat verschijnen. Men sprak daar mooie taal over hoe wij in Heerlen in elkaar zitten en over wat wij in Heerlen proberen te doen. Namelijk dat wij steeds sterker worden, ondanks allerlei crises en allerlei moeilijkheden die we hebben gehad. Dat doen we omdat we altijd optimistisch geloven dat het glas halfvol is. Daar ben ik het van harte mee eens. Ik hoop zelfs dat ik met mijn fractie een verpersoonlijking van die gedachte ben.

Maar dan zul je wel daadkracht moeten tonen. Weet u, als u uw doelen niet helemaal haalt, dan krijgt u wat mij betreft altijd het voordeel van de twijfel. Maar er zijn miljoenen over in het zonnepanelenproject, er zijn zeven bomen geplant van de ambitie van het duizendbomenplan. Ook is er nog helemaal niets ten aanzien van een dag gratis OV in de week, wat ook alles met duurzaamheid te maken heeft. Wat mij betreft

is dat echt veel en veel te karig. We komen er dus niet alleen maar door te zeggen dat alles wel goed is, constructief en optimistisch. Nee, we zullen potverdorie wel hard moeten werken en onorthodox en met heel veel lef onze doelen tot stand moeten brengen. Dat is mijn antwoord op de heer Verreck, die mij verder vroeg: wat bedoelt u er nou precies mee?

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Heel kort. Dat is niet het antwoord waar ik op had gehoopt; daar ben ik heel eerlijk in. Ik dacht dat ik de heer Meyer hoorde zeggen: besteed dat geld dat over is in de pot van de zonnepanelenprojecten aan zonnepanelen op de sociale huurwoningen.

De heer Meyer, SP

Het maakt niet uit hoe je het doet, als je het maar doet. Het is niet alsof overal al zonnepanelen op de daken liggen. Ik weet één ding zeker. Dankzij mijn liefvallige vrouw die dit allemaal fixt, hebben wij zo'n ding op de daken. Daar heb je nu gigantisch groot voordeel van. In mijn kleine kantoortje kan ik nu de elektrokachel aanzetten. Daarmee bespaar ik ten aanzien van die achterlijke gasprijzen die we nu kennen in ons land. Dat hebben al die andere mensen, bijvoorbeeld bij de corporaties en op al die andere plekken, niet. Ik snap het dus niet. Het is eigenlijk nog veel ernstiger. We houden niet alleen miljoenen over, maar van het bedrag waar wij financiering voor hebben gegeven via de Bank Nederlandse Gemeenten, dus een lening, hebben we ook nog een deel aan Kerkrade en, ik meen, Landgraaf, gegeven, want zij hadden het wel opgemaakt. Als je ambitie zo hoog is, begrijp ik echt niet hoe je op deze drie uiteenlopende vlakken die allemaal met duurzaamheid te maken hebben zo enorm achterblijft. Ik vind echt dat het te karig is en dat het ook onheerlens matig is.

Deze gaan we vanmiddag planten.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Meyer. Ik geef het woord aan de fractie Hart-Leers. Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter. Vraag je, publiekelijk, Ondernemersfonds Heerlen naar hoe zij besloten bepaalde uitgaven te doen en dat duidelijk toe te lichten, dan verneem je daar niets meer over. Ondanks een budget van jaarlijks 1 miljoen euro, ontvangen via een opslag op de gemeentelijke belastingen, is het uitgavenpatroon opzienbarend. Toch wilt u met hen verder.

Wat ons betreft willen wij dat onder dergelijke omstandigheden allesbehalve. Informeer je bijvoorbeeld naar plannen om de Geleenstraat en omgeving af te sluiten voor verkeer, dan verneem je vervolgens niets meer. Ook al informeer je er nadien nog eens naar. Bel je de gemeentelijke toezichthouders omdat hun ingrijpen noodzakelijk is, dan volgt een volgende verrassing en hoor je een opname met de tekst 'Wij zijn vandaag op teamuitje. Van 9 tot 17 uur kunt u de gemeente bereiken. Bel, indien nodig, de politie op 0900-8844'. Als ons dit overkomt - en het zijn maar enkele voorbeelden - hoe is de stand van zaken dan voor de rest van Heerlen? Hoe die zeer waarschijnlijk al geruime tijd ook voor hen is, blijkt duidelijk uit een gemeentelijke OR-memo: "een zeer hoog ziekteverzuim, capaciteitsproblemen. Niet kunnen leveren wat zou moeten. De schuldigen: het management, burgemeester en wethouders en ... de gemeenteraad" voegde de OR aan hun schrijven toe.

Onlangs maakte u een collegebesluit openbaar waaruit de conclusie valt te trekken dat de interim-algemeen directeur en gemeentesecretaris, zeg de allerhoogste ambtenaar van onze gemeente, maandelijks rond de 24.000 euro ontvangt. Een enorm maandbedrag dat menigeen in onze stad nimmer bijeen ziet noch zag. Interessant overigens hoe deze gemeentelijke kosten zich verhouden tot de Wet Normering Topinkomens. Wie weet, kunt u daarover, op korte termijn, iets op papier zetten.

Ondanks vele goede bedoelingen om zaken te verbeteren, luidt de vraag wanneer dit eindelijk allemaal gebeuren gaat. Enkel een nieuw stadskantoor en een vernieuwd gemeentehuis lossen dat natuurlijk niet op. Wanneer krijgt ook de raad tijdig goede antwoorden op diens vragen? Wanneer is informatie compleet,

duidelijk en inzichtelijk? Per wanneer werkt Heerlen voor eenieder met de insteek 'vriendelijk zijn & helpen' en 'vertrouwen & partnerschap'?

Ook al zit je als burgemeester, wethouders en fractievoorzitters bijeen om het ook daar eens over te hebben, dan nog lijkt de weg vooruit een hele moeilijke tot, bij tijd en wijle, nagenoeg onbegaanbaar.

Onlangs weer kwam een collegelid toezeggingen niet na en oordeelde vervolgens dat het raadslid zeurt als men simpelweg vraagt om toezeggingen na te komen. Zo is de stand van zaken.

Project Heerlen Noord. U heeft er grote plannen. U wilt dit en dat gedurende vele jaren. Of het geld daarvoor vrijkomt, zal echter nog moeten blijken. Een nieuwe regering moet daarvoor immers geld vrijmaken in diens begroting. Goed om je ook op Heerlen-Noord te richten, prima. De gemeente Heerlen is er echter voor heel de stad. Niet overal is het kommer en kwel en gaat het mis. Gelukkig. Moeten we ons niet juist op de problemen in de hele stad richten en niet zo nadrukkelijk op een zeer groot stadsdeel waar ook vele zaken goed gaan en zeker niet overal problemen zijn? Hoe kan je Heerlen-Noord überhaupt vooruithelpen als je het zelf intern als gemeentelijke organisatie bij lange na niet voor elkaar hebt?

Wellicht een vraag om eerst te beantwoorden en daarbij intern zaken op orde te brengen alvorens met Heerlen-Noord, maar veel liever nog, met alle problematiek in heel Heerlen aan de slag te gaan.

Afsluitend: zowel bij het geplande, nieuw te bouwen, centrumbad als bij zwembad Hoensbroek moet blijken of de budgetten toereikend zullen zijn. Nog wat extra geld naar de Nieuwe Nor. Dat had natuurlijk ook niemand verwacht.

De gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden in onze stad waren aan het begin van deze coalitieperiode in 2018 €717,84. Als dit bestuur in 2022 eindigt, staat de teller op €824,38. Dat is een lastentoeename van 14,8%. Dat is een stijging van €106,54 per meerpersoonshuishouden.

Ook de netto schuldquote kent een snelstijgende lijn. Was deze in 2020 nog 69%, zo is de prognose voor volgend jaar 98%. Waren de vaste schulden in 2020 nog €256.137.000, voor 2024 is de prognose €417.974.000. Dit is een stijging van ruim 63%, €161.837.000. Mooi weer spelen op de pof, ellende alsmaar vooruitschuiven? Het heeft er alle schijn van.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Leers. Ik geef het woord aan de OPH. De heer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Een kloof die wij moeten overbruggen. De OPH ziet in Nederland en daarmee ook in Heerlen diverse ontwikkelingen waardoor een bestaande tweedeling verder vergroot dreigt te worden. En daarbij gaat het niet alleen om de bestaande kloof tussen arm en rijk, waarbij een nieuw fenomeen als energie-armoede de kop op steekt, maar ook op andere terreinen. Ik noem het al dan niet gevaccineerd zijn, hoog dan wel lager opgeleid, digitaal vaardig versus analfabeet, wel of geen gezondheidsbeperkingen, jong versus oud en in Heerlen ook nog noord tegen zuid.

De OPH vindt dat in Heerlen iedereen mee moet kunnen doen en streeft daarmee naar inclusiviteit, in de meest brede zin van het woord. Zodanig dat verschillen overbrugbaar zijn en liefst dat deze tweedelingen helemaal verdwijnen.

Natuurlijk moeten we naar de toekomst kijken. Project Heerlen-Noord is daar een mooi voorbeeld van. Een generatieproject waar de Ouderenpartij volledig achter staat. Echter de oogst zal jaren op zich laten wachten. En toch moeten we die investering doen, voor onze kinderen en kleinkinderen. Bruggen slaan, voorzitter, om afstorten in het ravijn te voorkomen.

Maar laten we ook het heden niet vergeten. Zo verneemden we recent dat het verzuim onder mbo-studenten in Parkstad schrikbarend hoog is. Onacceptabel natuurlijk. Hoe verhouden deze Parkstadcijfers zich tot die in het land? Maar nog belangrijker: wat vindt het college hiervan en wat gaat het daar concreet aan doen?

We hebben al enige tijd veel last van overlast door jongeren. Eenieder hier aanwezig wil natuurlijk dat dit stopt. Het veroorzaakt te veel leed onder de mensen. Verleden week ontvingen wij van de burgemeester

een overzicht van zijn aanpak. Goed die samenwerking met plaatselijke ondernemers en Parkstadbreed. Wij begrijpen het capaciteitsprobleem van politie en boa's. Echter, zou meer toezicht niet minder problemen veroorzaken? Desnoods dan maar via particuliere beveiliging, bijvoorbeeld in en om de parkeergarage op Heerlerheide, net zo lang als de supermarkt daar open is. Hoe kijkt u daartegenaan?

Kijkend naar de toekomst, dan weten we ook dat onze stad in een rap tempo vergrijst. En dat daarmee ook het aantal dementerenden zal toenemen. 1 op de 5 inwoners van Parkstad krijgt ermee te maken, ook mantelzorgers. Helaas bestaat er nog geen medicijn, maar er zijn wel mogelijkheden om hier pro-actief mee om te gaan. Slaan we de handen ineen met veelbelovende initiatieven in Roermond en Kerkrade of zijn er nog andere opties?

Opmerkelijk in dit kader van deze begroting is dat ouderen niet eens worden genoemd in het thema Volksgezondheid in deze begroting. Onze vraag aan het college is: waarom niet?

En wat te denken van de laatste werkloosheidscijfers. Die zien er in het algemeen gunstig uit, behalve voor de 50-plussers. Daar blijven te veel mensen aan de kant staan, doen niet meer mee en verpieteren in eenzaamheid. Wat gaat het college doen om ook deze groep werkzoekenden gelijke kansen te geven?

Jazeker, wij zijn de Ouderenpartij, maar wij staan niet alleen pal voor de ouder wordende Heerlenaar. Iedereen moet mee kunnen doen. In dat kader vraagt onze partij dan ook aan het college om nog meer te investeren in inclusiviteit, teneinde onze stad binnen nu en drie jaar de meest inclusieve stad van Nederland te maken. Weg met obstakels waar mensen met een beperking dagelijks mee geconfronteerd worden.

Dus college, welke stappen zijn er inmiddels genomen op dit gebied en nog belangrijker, bent u bereid om Heerlen Inclusief op nummer 1 te krijgen?

Natuurlijk zijn wij blij met de ontwikkelingen die deze stad doormaakt. Net als de wereldberoemde stedenbouwkundige planner Jan Gehl, die wij deze week spraken tijdens de dag van de stad, missen wij echter een integrale stedenbouwkundige visie op onze stadsontwikkeling. Met als belangrijkste inzicht: de noodzakelijke balans tussen gebouwen en ruimte ten behoeve van goed toeven voor de Heerlenaar. Wanneer gaat die er komen?

Er wordt gebouwd in vele opzichten. Naast het bouwen en verbouwen zien we nu ook een duidelijk zichtbaar Ouderenbeleid. Iets waar we trots op mogen zijn. Burgerparticipatie staat in de steigers. Dat is een goede zaak. De OPH is benieuwd naar de plannen voor het komende jaar.

We zijn er nog niet, maar we zijn wel op de goede weg. Onze stad ontwaakt en groeit. Steeds meer Heerlenaren voelen dat en benaderen de OPH met ideeën om bij te dragen aan een nog betere stad. Neem het idee van de centrum-outlet. Dat is een prachtig initiatief van een burger. De vraag aan het college is: wat is de stand van zaken met betrekking tot het lopende haalbaarheidsonderzoek? Daarnaast hebben wij ook nog een vraag ten aanzien van het aantal burgerinitiatieven. Hoeveel zijn er in het afgelopen jaar ingediend en gehonoreerd versus de andere jaren?

Natuurlijk is niet alleen het centrum belangrijk. De meeste Heerlenaren wonen en leven immers in de wijken daaromheen. Steeds meer zien wij een uitholling van voorzieningen; pinautomaten, brievenbussen, supermarkten, verenigingen. Behoudens het onkruid, wordt het allemaal minder en minder. En als we dan een reactie lezen van het college op onze vragen inzake het wegvallen van dit soort voorzieningen in Hoensbroek, dan geeft dat weinig vertrouwen. Eigenlijk kan tussen de regels door gelezen worden: zoek het maar zelf uit, op ons hoeven jullie niet te rekenen.

Is dat nu echt zo, waarde college? Of bent u ook bereid tot meer support aan deze mensen in de wijken? Niet alles hoeft geld te kosten, maar in gesprek gaan, meedenken, adviseren. Dat mogen onze inwoners toch wel verwachten van haar bestuurders?

Dienstbaar zijn, voorzitter, daar moet het de vertegenwoordigers van de gemeente Heerlen om te doen zijn. Dat wordt weliswaar op papier gezet. Zelfs verschillende malen in deze begroting. Samenwerken met partijen binnen en buiten de stad, een samenleving die zelf bepaalt wat nodig is. Dat zijn mooie woorden, maar tussen zeggen en doen, bestaat een groot verschil. Jazeker, is dit een open deur, maar daar gaat het in de kern wel om, voorzitter. Individuen of partijen die contact opnemen, krijgen te vaak niet eens een ontvangstbevestiging, laat staan te horen wanneer ze een reactie mogen ontvangen. En dan heb ik het

niet alleen over de ambtelijke organisatie, maar ook over het college zelf. Voorbeelden te over. Ik ga ze hier niet aanhalen.

De voorzitter

Denkt u langzamerhand aan uw tijd?

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Ik ben bijna aan de afronding toe.

Het gebeurt veel te vaak, de goede contacten daargelaten wat die zijn er ook natuurlijk. Maar overall is het gewoon een cultuurcomponent die niet goed te praten valt. Wij roepen het college op het goede voorbeeld te geven en de ambtelijke organisatie te helpen om dienstbaarheid naar onze inwoners op 1 te zetten. Wij zijn blij dat de thema's dienstbaarheid en digitalisering nu als een van de belangrijkste opgaves zijn benoemd in deze begroting. Hoe werkt dit college concreet mee aan de gewenste cultuuromslag?

Als laatste, voorzitter, om af te ronden. Nu we het over cultuur hebben, wij hebben al eerder onze visie gegeven op de Culturele Agenda. Wij hebben daarmee ingestemd, maar wel onder vermelding van het feit dat wij vinden dat de amateurkunsten en amateurverenigingen, die in onze ogen de basis vormen voor de hele sector en ook een belangrijke vorm van burgerparticipatie zijn, onvoldoende financiële ondersteuning krijgen die hier eigenlijk wel thuishoort. Daarom overwegen wij een motie om extra geld te vragen voor die voorziening.

Tot zover voorzitter, in eerste termijn.

De voorzitter

Dank u wel, meneer De Groot. Dan ga ik naar Partij Hoensbroeks Belang. De heer Daamen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Het motto van de Begroting 2022 luidt: Schouders eronder! Het is goed om te zien dat de begroting sluitend is. Het college is nu al drie jaar onderweg. Volgend jaar zijn alweer verkiezingen.

We vinden het daarom tijd voor een functionerings- en planningsgesprek. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de doelstellingen van het coalitieakkoord uit 2018 en wat moet er nog gebeuren tot maart 2022?

Wij beperken ons echter tot de hoofdlijnen. We beginnen met het functioneringsgesprek.

In de diverse algemene beschouwingen is al vaak aangegeven dat er veel focus lag op Heerlen-centrum en met name op het gebied van stenen in plaats van mensen. Er is verbetering zichtbaar. Maar Heerlen bestaat uit meer stadsdelen dan Heerlen-Centrum alleen. De problemen in veel van deze wijken nemen alleen maar toe. Deze variëren van geweld, overlast, achterstallig onderhoud en heel veel klachten over de openbare ruimte. Er dreigt verloedering. Gelukkig is er ook licht aan het einde van de tunnel: Programma Heerlen-Noord.

Deze programmering biedt perspectief om problematieken aan te pakken. Wel maken we ons grote zorgen over het feit dat het momenteel erg van bovenaf wordt aangevlogen. Dit proces verloopt voornamelijk via bestaande organisaties. Helaas niet vanuit de burgers, terwijl u zelf aangeeft op pagina 45 dat de rode draad moet zijn: burgerbetrokkenheid.

Ook wordt geconcludeerd dat de oude manier van omgaan met dit soort vraagstukken niet goed meer werkt en dat vernieuwing hiervan nodig is. Daarom dienen wij een motie in met daarin de opdracht: kom met een concreet plan, waarbij inhoud wordt gegeven aan de rode draad burgerbetrokkenheid en een nieuwe manier van werken. Uitgangspunten moeten zijn de sleutelwoorden: samen, luisteren naar en burgers betrekken bij.

In 2018 werden 1.000 extra bomen toegezegd: het zogenaamde duizendbomenplan. Hiervan zijn daadwerkelijk 7 stuks de grond in gegaan. Schijnbaar gaat nu het merendeel in 2022 aangeplant worden, we wachten af. Wij vinden het overigens logisch dat bij aanplanting rekening gehouden wordt met het soort bomen, de groeiwijze en de afstand tot de woningen. Dit zijn allemaal criteria om te voorkomen dat

bewoners de dupe worden van verminderde opbrengst van zonnepanelen en rioolbeschadigingen door wortelgroei. De wethouder gaf onlangs bij beantwoording van onze artikel 33-vragen aan dat verplaatsing van panelen ook tot de mogelijkheden behoort. Wie gaat deze dan verplaatsen? Wat gebeurt er indien verplaatsing niet mogelijk is? Verder is het belangrijk om helder te hebben wie opdraait voor de kosten. In 2019 gaf u aan: "we gaan meer aandacht voor communicatie en burgerparticipatie hebben" immers: "mensen maken een mooie stad". Dit is echter nog steeds niet verbeterd. Een recent voorbeeld is de informatieavond in de Aldenhof. Hier was sprake van slechte voorbereiding, slechte communicatie en slechte facilitering. Helaas zijn er meerdere voorbeelden geweest waarbij de gemeente steken heeft laten vallen met betrekking tot de communicatie naar onze inwoners. Hoe is het mogelijk dat dit zo amateuristisch wordt georganiseerd? Wat gaat u de komende tijd concreet doen om de communicatie naar de burgers toe te verbeteren?

Clusteringsproblematiek. Tijdens het bespreken van de Kadernota 2022 heeft Partij Hoensbroeks Belang uitgesproken zich ernstig zorgen te maken over de overlast in de Hoofdstraat en de Harmoniestraat in Hoensbroek. De oorzaak hiervan is de clustering in dit gebied van mensen met een GGZ-achtergrond. Of dat allemaal nog niet genoeg is, is er recentelijk aan de Auvermoerstraat wederom een vestiging geopend. Ditmaal voor jonge mensen met een problematiek. Weer in Hoensbroek. Bent u het met Partij Hoensbroeks Belang eens dat er nog steeds geclusterd wordt? Wanneer gaan we concrete resultaten zien van uw beleid met betrekking tot een betere spreiding over heel Heerlen? Op dit moment moeten we ook constateren dat steeds meer woningen in Hoensbroek worden gekocht door huisjesmelkers. Deze woningen worden volgestopt met mensen uit het voormalige Oostblok. De woonomstandigheden zijn vaak dubieus en het is wachten op het moment dat het echt fout gaat. Bent u op de hoogte van de toename van deze groep in Hoensbroek en wat gaat u op korte termijn eraan doen? Wij verzoeken u om actief te gaan controleren of er voldaan wordt aan de veiligheidsvoorschriften met betrekking tot bewoning.

We gaan we over tot het planningsgesprek. Wij hebben gekeken naar de lijst van openstaande toezeggingen en moties. Wat opvalt, is dat er zaken openstaan sinds 2018/2019/2020 die nog steeds niet zijn afgehandeld. Dit roept de vraag op hoe serieus het college omgaat met toezeggingen aan de raad.

Wij willen graag van het college een planning ontvangen met punten welke nog binnen deze coalitieperiode worden afgerond. Graag een toezegging op dit punt.

De voorzitter

Denkt u ook aan uw tijd?

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Zeker. Afvaldumping komt steeds meer voor. Als je Hoensbroek/Heerlen betreedt, krijg je vaak de indruk dat je op de vuilnisstort bent beland. Heb ik soms de verkeerde afslag genomen, veroorzaakt door het feit dat de aanwijsborden bijna niet meer te lezen zijn door de algengroei? Wat een troep. De entree is een eerste indruk en hoort een visitekaartje te zijn. Wie de grens met Brunssum passeert, ziet dat het ook anders kan.

Veiligheid voor onze inwoners. Wij willen allemaal meer blauw op straat zien, echter, die gaan we waarschijnlijk niet krijgen. Als het aan Den Haag ligt, mogen we zelfs bijna 27 fte oftewel 15% van de politiecapaciteit inleveren. En dat met de problematiek Heerlen-Noord, waarvan 56% van de inwoners aangeeft zich niet veilig te voelen. Hoe verzinnen ze het?

Waar wij als gemeente wel invloed op hebben, is handhaving door boa's. Wij willen daarom vragen meer te investeren in onze boa's, waarbij aanwezigheid van een portofoon met dekking en meer zichtbaarheid belangrijke punten zijn.

We gaan ook een motie indienen. Gezien de hoge cijfers van 56% met betrekking tot het onveiligheidsgevoel in Heerlen-Noord en het feit dat het voormalig politiebureau van Hoensbroek in Heerlen-Noord ligt, dienen wij een motie in om het oude politiebureau in te zetten als scholingcentrum voor politieagenten, boa's en handhaving, waarbij dit gebouw tevens als uitvalbasis kan dienen. Dit alles draagt bij aan meer zichtbaarheid van blauw in de straat.

Voorzitter. Ik ga afronden. Gelukkig komen steeds meer partijen tot het besef dat er meer aandacht gegeven moet worden aan een gelijke verdeling van middelen en voorzieningen in de wijken. Het in praktijk brengen van deze correcte verdeling laat helaas nog te wensen over. Onze inwoners worden steeds ouder en het is belangrijk dat in iedere wijk een aantal basisvoorzieningen aanwezig zijn. Hiervoor dienen wij een motie in waarin wij u oproepen om te onderzoeken of er een mogelijkheid is om een beleid te ontwikkelen met als uitgangspunt welke basisvoorzieningen in een wijk minimaal aanwezig moeten zijn en hoe we het gaan aanpakken dat deze zodanig worden ingericht.

PHB maakt zich al jaren sterk voor een gemeentelijk steunpunt in Hoensbroek-Centrum. Deze is er nu in de bieb, helaas betreft het wederom een proef van zes maanden. Langzaamaan gaan we de goede richting uit, maar we zijn er nog niet. Het moet uiteraard geen proef blijven en de informatievoorziening mag wat ons betreft qua dienstverlening verder worden uitgebreid. Maar vooralsnog chapeau dat deze eerste stap is gerealiseerd.

Gezien het feit dat wij willen uitstralen een sociale stad te zijn en dat de aantallen paspoortuitgiften laag zijn, willen we een motie indienen om voor kwetsbare groepen en ouderen proactief thuislevering zonder bijbetaling aan te bieden.

Voorzitter, ik heb nog een technisch iets gevonden in de begroting. Dat wil ik even toelichten. Dat is het laatste puntje. Ik heb een naam hoog te houden in het vinden van onvolkomenheden in de begrotingstukken. Helaas heb ik er weer een gevonden. Op pagina 160 staat in de bovenste tabel: gemiddelde woonlasten meerpersoonshuishoudens 2021 een bedrag van 838 euro. Op pagina 161, staat onder hetzelfde kopje voor 2021 een bedrag van afgerond 790 euro. Het aangegeven bedrag voor 2022 is afgerond 824 euro. De burger gaat dus óf 14 euro minder óf 34 euro meer betalen. Wat is correct?

Afsluitend willen wij de griffie bedanken voor hun geweldige ondersteuning tijdens het afgelopen jaar. Dank u wel voor de aandacht.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Daamen. Ik geef het woord aan het CDA. De heer Peters.

De heer Peters, CDA

Voorzitter. Vandaag besteedt het CDA Heerlen aandacht aan een van de grootste uitdagingen in onze stad. Leefbaarheid. Sterke buurten en wijken. Een sterk stadscentrum. Een basis die te allen tijde op orde moet zijn. Om te komen tot een stad waar mensen zich meer verbonden voelen met elkaar en betrokken zijn bij wat er in hun gemeenschap gebeurt, hebben we meer focus nodig. Focus op die dingen die zorgen voor een prettige plek om te wonen en te werken. Om te komen tot een solide basis hebben we al stappen gezet, maar ondanks dat zijn we er nog lang niet.

Sterke en leefbare buurten en wijken. Het CDA Heerlen is blij met de in de begroting opgenomen extra investeringen in de kwaliteit van de openbare ruimte. Even onder ons gezegd, dat was ook hard nodig. Hetzelfde geldt voor de investering in meer blauw op straat. Daarnaast zijn er ook een aantal dingen die nog onvoldoende aan de orde zijn gekomen. Het behoud van de basisvoorzieningen in buurten en wijken bijvoorbeeld. Van brievenbus, geldautomaat, buslijn tot supermarkt. Buurten worden leeggetrokken, en dit moet echt stoppen. Het is nu al een groot probleem. Stadsdeel Heerlerheide bijvoorbeeld, waar op acht wijken, op bijna 20.000 inwoners, maar vier brievenbussen staan. In Heerlen-Zuid staan er vier keer zoveel. Of iemand die muntgeld wil storten, die 5 kilometer moet reizen. En het wordt alleen maar erger, voorzitter. Zonder voorzieningen geen leefbare buurt. Lobbyen bij banken, postondernemingen of vervoersbedrijven kan soms helpen bij individuele gevallen. Maar de trend is en blijft dat buurten uiteindelijk zonder voorzieningen achterblijven. De gemeente moet wat ons betreft garanderen dat voldoende voorzieningen in buurten behouden blijven. Al is het met eigen geld. Al is het via nieuw te vormen wijkwinkels zoals ook in het coalitieprogramma staat opgenomen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Hoor ik de heer Peters nu zeggen dat de gemeente dan maar brievenbussen, geldautomaten en dat soort voorzieningen moet plaatsen op kosten van de gemeente? Hoor ik u dat nu zeggen?

De heer Peters, CDA

Ja, misschien wel, meneer Verreck. Het gaat in ieder geval om het volgende. Op het moment dat ondernemingen hun voorzieningen uit de buurten en wijken wegtrekken, moeten wij met een concreet en haalbaar alternatief komen.

De voorzitter

Tweede interruptie van de heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Nog een heel korte. Waar ligt dan de verantwoordelijkheid van de gemeente en waar ligt de verantwoordelijkheid van de bank of van PostNL en dat soort zaken? Volgens mij zijn dat echt voorzieningen die vanuit de centrale organisaties worden aangestuurd en niet vanuit de gemeente. Wij gaan als gemeente toch geen bankautomaat beheren? Dat doen wij toch niet?

De heer Peters, CDA

Ik kan me voorstellen dat het misschien raar klinkt. Als die voorzieningen echter niet in de wijken zijn, dan gaat ons dat uiteindelijk nog veel meer geld kosten, omdat de leefbaarheid hard achteruitgaat. Mensen hebben toch de voorzieningen in hun buurten en wijken nodig. Wij als gemeenteraad moeten daar een antwoord op hebben, omdat de rekening anders linksom of rechtsom toch weer bij de burger wordt gelegd.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Mijn dag is nu al goed. Het CDA pleit voor een soort nationaliseren. Daar ben ik erg gelukkig mee. U kunt aan mijn brede glimlach zien dat de heer Peters mij buitengewoon gelukkig maakt. Ik heb enige ervaring met voorstellen die in die richting gaan, ook in Den Haag. Stel nou dat het net niet lukt, omdat er andere partijen zijn die wat minder gelukkig worden van dit soort voorstellen. Meneer Peters, ik ben het zeer eens met uw richting. Ik ben het daar zeer, zeer mee eens. Maar deelt u met mij dat wij het kapitaal, zoals banken of supermarkten, niet zomaar moeten laten wegvlugten, maar dat we ze moeten laten meebetalen? Want betalen voor hun voorzieningen, voor onze voorzieningen, terwijl zij niets meer hoeven te doen, is in essentie hetzelfde als ze te laten vluchten en het zoveelste leefbaarheidsproject te moeten starten. Deelt u dus met mij dat als het niet lukt om ze te laten nationaliseren, zodat we echt over hun bedrijfsvoering gaan, we in ieder geval moeten proberen om ze te laten meebetalen aan die buurten?

De heer Peters, CDA

Het woord 'kapitaal' is uw partijjargon. Ik denk meer aan ondernemingen die gewoon hun voorzieningen hebben in buurten en wijken, maar ik ben zeker van mening dat zij gewoon hun verantwoording moeten nemen. Ze verdienen namelijk genoeg. Ik vind dat ze ook een verantwoordelijkheid hebben richting de mensen die zij als klant hebben en richting de gemeenschap.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ik zou graag van de heer Peters willen weten hoe het komt dat die voorzieningen weggaan uit die wijken. Er zal toch wel een aanleiding voor zijn dat die pinautomaten en dat soort zaken weggaan? Hebt u daar ook naar gekeken?

De heer Peters, CDA

Natuurlijk zijn er concrete redenen waarom ze weggaan, maar ik denk dat het bij een heleboel ondernemingen ook terug te leiden is naar winstoptimalisering. Op het moment dat wij vanuit onze rol als

maatschappelijke partner aan hen duidelijk kunnen maken dat het ondanks hun winstperspectief ook belangrijk is om verder te kijken dan alleen dat, gaan we volgens mij wel een goede richting op.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Zou het kunnen dat er ooit 1.000 pintransacties op een locatie waren en dat het er nu nog maar 50 zijn?

De heer Peters, CDA

Ja, dat kan zeker. Maar één ding. Meneer Van den Berg - ik zeg het via de voorzitter - hoe zou u het vinden? Ik schets maar wat. Er is een wijk waarin mensen wonen die misschien niet heel veel gebruik maken van die voorziening, maar er wel gebruik van maken. Op het moment dat die voorziening wegvalt, hebben ze helemaal niets meer in de wijk. Moeten wij dan het vertrek van die voorziening ondersteunen of moeten wij ervoor zorgen dat er alternatieve voorzieningen voor in de plaats komen?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Is de heer Peters het eens met het volgende? Die bedrijven vertrekken vanwege winstoptimalisatie. Denkt u niet dat we moeten kijken of er niet een andere manier van ondernemen is, bijvoorbeeld dat lokale ondernemers zich er kunnen vestigen, zodat je toch de sociale verbondenheid in die wijk houdt? Inderdaad, als voorzieningen weggaan, gaat de buurt achteruit.

De heer Peters, CDA 0

Ik vind het fijn dat mevrouw Géron tot die laatste conclusie komt. Ik ben zeker voorstander van het betrekken van lokale ondernemers. Wat het CDA Heerlen betreft, is er meer dan alleen winstoogmerk. Er is ook maatschappelijke winst. Op het moment dat wij ervoor kunnen zorgen dat onze buurten en wijken sterk zijn, zelfvoorzienend zijn en de juiste voorzieningen hebben, dan zorgen wij voor meer leefbaarheid en we zorgen ervoor dat we naderhand niet op nog veel meer kosten worden gejaagd. Als een buurt of wijk achteruitgaat, dan kost ons dat als gemeenschap handenvol geld.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik vind het fantastische luchtfietserij, meneer Peters. Daar ben ik heel eerlijk in. Ik ben wel heel benieuwd. Krijgen we dadelijk een motie van het CDA Heerlen waarin staat dat we weer de buurtwinkels van de gemeente gaan openen? Dat is natuurlijk iets waar ik dan heel benieuwd naar ben. Ik ben vooral benieuwd naar waar u de financiering vandaan haalt, want dat is namelijk hetgeen u zegt. Wij als gemeente doen precies hetzelfde als die man, vrouw of bank die de geldautomaat uit de wijk weghaalt. We zien dat er minder gebruik wordt gemaakt van de geldautomaat. De bank trekt de conclusie dat er dus minder behoefte aan zal zijn. Wij zien dat er veranderend gebruik is van de gemeentelijke wijkwinkels, die steunpunten. Ik hoor u vooral pleiten dat wij als gemeente ook dingen moeten terugzetten. Ik verwacht dus met groot enthousiasme nu uw motie op dit gebied en vooral de financiële onderbouwing. Dus verras mij.

De heer Peters, CDA

Meneer Verreck, die motie met groot enthousiasme gaat u krijgen als u mij dat stukje nog even laat afmaken. Maar ik vind het in ieder geval wel heel erg opmerkelijk dat u met de PvdA hier in Heerlen juist zit voor het belang van de grote ondernemingen die hun voorzieningen hebben in buurten en wijken. Dat vind ik jammer.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Meneer Peters, dat is natuurlijk grote onzin wat u vertelt. Ik heb alleen de vergelijking gemaakt. U probeert nu iets aan mij te plakken wat volgens mij echt aan uzelf plakt, maar niet aan mij.

De voorzitter

De heer Daamen met de laatste interruptie op dit onderdeel. Dan kan de heer Peters zijn verhaal vervolgen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Ik zeg dit even via de voorzitter richting de heer Peters. Ik heb net een mooi verhaal gehouden over het opstellen van beleid inzake basisvoorzieningen in de wijk. Ik proef hier een medestander in. Kan de heer Peters aangeven welke basisvoorzieningen hij voor ogen heeft?

De heer Peters, CDA

Ik moet eerlijk zeggen dat ik even kwijt ben waar ik was gebleven in mijn betoog. Ik heb net al voorbeelden genoemd, uiteraard is daar nog discussie over mogelijk: de brievenbus, de geldautomaat, de buslijn en de supermarkt. Het gemeenschapshuis voeg ik daar natuurlijk ook nog graag aan toe, maar dat is niet zozeer een voorziening die afhankelijk is van de inbreng van andere ondernemingen. Meneer Daamen, daar ga ik graag verder met u over in discussie.

Mag ik mijn betoog vervolgen?

De voorzitter

Ja, graag, fijn.

De heer Peters, CDA

Voorzitter. Het wordt alleen maar erger. Zonder voorzieningen, geen leefbare buurt. Lobbyen bij banken, postondernemingen of vervoersbedrijven kan soms helpen bij individuele gevallen, maar de trend is en blijft dat buurten uiteindelijk zonder voorzieningen achterblijven. De gemeente moet wat ons betreft garanderen dat voldoende voorzieningen in buurten behouden blijven. Al is het met eigen geld. Al is het via nieuw te vormen wijkwinkels, zoals ook in het coalitieprogramma staat opgenomen. Wij dienen daarom, meneer Verreck, een motie in om te komen tot concrete scenario's om buurtvoorzieningen te kunnen garanderen.

Om dit dan af te doen met 'daar gaan wij niet over' is wat ons betreft te kort door de bocht. Als we willen werken aan meer leefbaarheid, dan moeten we zorgen dat we ook de ontwikkelingen die afbraak doen aan onze wijken maar niet onder onze eigen verantwoordelijkheid vallen onder controle krijgen. Kortom: dan moeten we dus maar zorgen dat we wel hierover gaan.

Dan de zorgbuurthuizen, voorzitter. Hier is onze fractie de afgelopen tijd veel mee bezig geweest. Kleinschalige zorgvoorzieningen waar ouderen kunnen wonen en de juiste zorg krijgen, in hun eigen vertrouwde buurt of wijk. Hiermee kunnen ouderen die zorg nodig hebben dus in hun eigen buurt blijven wonen, in plaats van dat bijvoorbeeld iemand uit Heerlerheide een plek krijgt aangeboden bij Tobias in Douve Weien. Aan de andere kant van de stad. In een volledig andere en onbekende omgeving. In andere gemeenten, zoals Brunssum, lukt dit al. We weten dat u hiermee bezig bent, maar zien nog geen concreet resultaat. Hoe staat het hiermee in Heerlen? Wanneer kan ook in onze stad het eerste zorgbuurthuis worden geopend?

Dan, voorzitter, de verduurzaming van woningen. Particuliere woningbezitters hebben reeds vele mogelijkheden om hun huis aantrekkelijk duurzamer te maken. Vandaag hebben we het daarom heel specifiek over de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad van woningcorporaties. Dat gaat allemaal veel te langzaam. Een slakkentempo. Wij komen met grote regelmaat in wijken als Versiliënbosch, Heksenberg, Passart en Meezenbroek. Overal zeggen mensen hetzelfde. Ze stoken voor de vogeltjes. Soms gewoon de hele wijk. Deze mensen hebben niets aan het verhaal van de heer Meyer en de SP over bomen. Dit college, met de wethouder Wonen voorop, is veel te aardig voor de woningcorporaties in onze stad. Onvoldoende isolatie, tocht en zelfs schimmel. Al jarenlang. Voorzitter, het is tijd om dit groots aan te pakken. En dan hebben we het nog niet eens over de torenhoge energierekening. Dat is nu juist een katalysator om hier extra snel werk van te maken, want bijvoorbeeld isolatiemaatregelen verdienen zichzelf hierdoor nog veel sneller terug. Overigens heeft iedereen gewoon recht op een woning die aan de standaarden voldoet van het hier en nu. En dat is gewoon onmogelijk als de woning waarin je woont voor

het laatst is opgeknapt in 1985. De prestatieafspraken met woningcorporaties zijn blijkbaar nog altijd boterzacht. Graag een reactie van het college.

Dan, voorzitter, het verenigingsleven. Het CDA Heerlen heeft twee weken geleden gevraagd om inzichtelijk te maken hoeveel geld er nodig is om nieuwe aanwas bij verenigingen te stimuleren. Wij vinden het namelijk tijd dat naast de grote culturele instellingen, ook de verenigingen die van groot belang zijn voor onze buurten en wijken voldoende worden ondersteund. Dit versterkt daarnaast ook nog eens extra het voorveld als het gaat om onze jongeren. Om deze broodnodige ondersteuning te realiseren, dienen wij daarom een motie in.

Ten slotte, voorzitter, neem ik u nog even mee naar het centrum van onze stad. Daarin wordt de komende jaren veel geïnvesteerd. Twee onderwerpen die wij vandaag met u willen bespreken hebben nog de nodige aandacht nodig.

Wonen boven winkels. Het CDA Heerlen heeft eerder dit jaar gestreden voor een proef waarbij wonen boven- en in winkelpanden in de Saroleastraat en Oranje Nassaustraat actief worden gestimuleerd. Het college vond dit een goed idee en zegde de uitvoering hiervan toe. Tot op heden is hier nog niet mee begonnen. De stijgende huizenprijzen en de daling van de prijzen van het commercieel vastgoed bieden hierin extra kansen. Wanneer gaat deze proef van start en wat gaat u precies doen?

Parkeren. Wat schetst onze verbazing? Vanaf 1 januari loopt de huidige maatregel waarbij het eerste uur gratis is af en kost parkeren gewoon weer standaard 2 euro per uur. Wij zijn van mening dat parkeren standaard in prijs moet worden verlaagd naar 1 euro per uur. Een laag parkeertarief draagt bij aan een aantrekkelijkere binnenstad en stelt ons in staat om druk te kunnen blijven leggen op de parkeeraanbieders in ons centrum, om ook hen te bewegen hun prijzen te verlagen. Wij dienen samen met D66 een motie in om dit te realiseren.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik zou graag willen weten hoe het CDA aan een tarief komt van €1 per uur. Kan het CDA zich herinneren dat wij jarenlang het voorstel hebben gedaan om het tarief te verlagen naar €0,50 per uur, omdat je dan een kostendekkend tarief kan creëren? Waarom kiest u voor het dubbele van een kostendekkend tarief? Waar komt die €1 vandaan?

De heer Peters, CDA

Ik heb inderdaad veel voorstellen van u voorbij zien komen, maar die hadden nooit enige dekking. Er was een parkeerbegroting. Aan de hand daarvan heeft u nooit voor een dekking gezorgd. Het klopt dat u de voorstellen hebt gedaan. €1 per uur achten wij nog betaalbaar als het gaat om het vinden van dekking in de begroting.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik heb een vervolgvraag. De dekking was dermate simpel, dat werd uitgegaan van de bestaande bezetting. Je kwam dan uit op een prijs van €0,50 per uur. U hebt het waarschijnlijk niet begrepen of het is u ontgaan. Ik zou van u willen weten - u hebt dat niet beantwoord - hoe die €1 volgens u voldoet aan het creëren van een goede parkeerprijs. Hoe komt u aan die €1 per uur?

De heer Peters, CDA

Als het allemaal dekkend was wat u zei, dan was het volgens mij allang gerealiseerd. Dat is het niet. Bent u niet blij dat we voorstellen om de parkeertarieven te verlagen naar € 1 per uur? Ik vind het in ieder geval een prima idee.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Meneer de voorzitter, er wordt een vraag aan mij gesteld.

De voorzitter

Ja, u krijgt een vraag, dus u mag deze beantwoorden.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Of ik daar blij mee ben? Wij zijn pas content als die €0,50 per uur realiteit wordt. Een euro is het dubbele daarvan, dus daar zijn we zeker niet content mee. Het kan veel lager. Ga dus voor die €0,50, dan hebt u ons met u wat dit voorstel betreft.

De heer Peters, CDA

Daarmee concludeer ik dus ook dat u een verlaging van het parkeertarief naar €1 niet ondersteunt.

De voorzitter

Maakt u uw betoog af?

De heer Peters, CDA

Ja, ik was al aan het einde. Als afsluiting bedank ik namens mijn fractie de griffie, bodes en het ambtelijk apparaat voor hun werk en ondersteuning.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank daarvoor, meneer Peters.

Hebt u nog een interruptie, meneer Meyer?

De heer Meyer, SP (interruptie)

Zeker. Het boompje groeide terwijl de heer Peters sprak. Ik moest hem bijna tegenhouden. De heer Peters maakt het natuurlijk wel wat makkelijk. Hij zegt: de mensen hebben niets aan die boom. Nee, dat klopt. In ieder geval niet op korte termijn, maar de SP-fractie had het over meer dan een boom. De boom staat symbool voor een aantal duurzaamheidsdoelen. Het interesseert mij eerlijk gezegd niet om welke wethouder het gaat. Het gaat erom dat wij hier met zijn allen doelen hebben afgesproken die dit college zou moeten halen. Meneer Peters, kunt u het met mij eens zijn dat het niet volledig opmaken van bijvoorbeeld een van de andere voorbeelden die ik gebruikte eigenlijk nog veel wezenlijker is, waarvoor dit boompje dat maar blijft groeien symbool staat? Het niet volledig benutten van de zonnepanelenfinanciering kan eigenlijk gewoon niet. We moeten dat alsnog voor het einde van deze collegeperiode afdwingen. Deelt u dat met me?

De heer Peters, CDA

Ik ga ervan uit dat dit ook gaat gebeuren. Ik vind het zeker belangrijk dat geld dat ergens voor is gelabeld daar ook voor wordt uitgegeven. Daarom zitten we hier.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Deelt u met me dat de mensen die in de energiearmoede zitten daar wel wat aan hebben? Als er bijvoorbeeld een zonnepaneel op hun dak ligt, dan betekent dit dat je een gigantisch voordeel hebt van honderden euro's per jaar ten opzichte van de hoge gasprijzen.

De heer Peters, CDA

U weet natuurlijk ook dat er bij het sociaal woningbezit waar ik het over heb heel wat haken en ogen aan zitten. Ik denk dat u dat zelf ook heel goed weet. Ik snap best dat u de link legt met energie-armoede, maar die vind ik niet zo sterk als in mijn verhaal.

De voorzitter

Meneer Meyer, dit is uw derde en laatste interruptie.

De heer Meyer, SP (interruptie)

De heer Peters mag zijn eigen verhaal natuurlijk het sterkst van allemaal vinden. Dat vind ik verder prima. Laat ik het kort zeggen: ik deel niet met hem dat er heel veel haken en ogen zitten aan het opmaken van die zonnepanelenfinanciering. Ook corporaties kunnen er gebruik van maken. Overigens, ook niet bij alle particulieren in Vrieheide of op andere plekken liggen zonnepanelen op het dak. Kortom, ik ben blij dat de heer Peters ziet dat het niet alleen om het boompje ging, maar om stevige kritiek op de duurzaamheids-, energie- en klimaatsresultaten van dit college.

De heer Peters, CDA

Voorzitter, mag ik daar nog één keer op reageren?

De voorzitter

Ja, natuurlijk.

De heer Peters, CDA

Heel fijn. Natuurlijk ben ik het met de heer Meyer eens dat als je ergens geld voor vrij maakt en je zelf doelen stelt, dat je deze ook moet uitvoeren. Daarvoor zitten wij en het college hier. Daarmee hoop ik ook dat ik u aan mijn zijde heb als het gaat om het voor de vogeltjes stoken bij de mensen die dit het hardst nodig hebben.

De voorzitter

Dank u wel. U hebt volgens mij beiden een mooie boom opgezet. Er werd nog een vogeltje aangekondigd. Ja, de overgang is zo makkelijk! De Partij voor de Dieren, mevrouw Géron is aan het woord.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Goedemiddag allemaal. Ik denk dat we even adem moeten halen na de forse betogen van de heren collega's. Ik merk in ieder geval dat we als Partij voor de Dieren medestrijders krijgen als het gaat om klimaat, duurzaamheid en biodiversiteit. Die boom doet goed.

Ik steek van wal met twee punten die vallen onder de categorie 'Opmerkelijk'. Het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds kondigde vorige week plots aan dat zij hun geld gaan terugtrekken uit bedrijven die zich bezighouden met olie, kolen en gas. Zij willen zich meer en meer richten op bedrijven met slimme oplossingen voor de energietransitie. Wat een ommekeer. Het Heerlense ABP, het op twee na grootste pensioenfonds ter wereld, is hiermee toonaangevend. Eindelijk.

In juni vroegen wij het college het ABP te manen om zich terug te trekken uit fossiele beleggingen. Dat viel niet in goede aarde, op z'n zachtst gezegd. Er was geen steun. Nu is het toch nog goed gekomen.

"Actie, actie, actie", zegt Rutte op de klimaattop in Glasgow. Eerder zei Greta Thunberg "bla bla bla" over diezelfde top.

Het lijkt, althans op papier, dat er tot enige actie is besloten: in 2030 zou er echt een einde komen aan de wereldwijde ontbossing. Elke minuut worden wereldwijd 2.400 bomen gekapt. Elke minuut 2.400 bomen! Dit is een ramp voor de wereld, die zich voor onze ogen voltrekt.

Afgelopen maandag nam ik een snipperdag op. Het was immers de Dag van de Stad met een wel zeer belangwekkend programma. We hoorden daar Jan Gehl spreken, de beroemde architect, over zijn visie hoe een stad behoort te zijn. Het dient namelijk een plek te zijn waar mensen graag bij elkaar komen en verbinding vinden. Ik dacht: zo moet het zijn. Zo moet het zijn in Heerlen. Ik hoor mijn collega's praten over auto's, auto's en auto's in de stad, maar ik zou toch nog maar eens naar Jan Gehl luisteren. Hij is waarschijnlijk terug te luisteren.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Voorzitter. Ik heb afgelopen maandag geen snipperdag opgenomen om naar die Dag van de Stad te gaan, maar ik heb naderhand uit een krantenbericht begrepen dat die bewuste meneer die toen in Heerlen was

ook heeft aangegeven dat hij eigenlijk de mensen miste in onze stad. Heb ik dat verkeerd begrepen? U was erbij. Is dat zo?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Dat klopt. Dat heb ik ook gelezen. Ik was niet bij de rondleiding, maar wel bij de lezing in het theater. Natuurlijk mist hij de mensen in de stad. Daarom moeten een aantal veranderingen worden doorgevoerd in deze stad. Ik kies ervoor om daar nu niet op in te gaan. Ik ga even door met mijn betoog.

We zitten midden in een klimaatcrisis. Fossiele producten zijn letterlijk levensbedreigend voor toekomstige generaties. Toch worden we overspoeld met reclames voor bijvoorbeeld vliegreizen, nieuwe benzineauto's et cetera. Het produceren van deze producten kost veel fossiele energie. Dat gaat af van de voor ons nog beschikbare resterende fossiele energie. Deze energie hebben we nodig om de energietransitie te realiseren. Met dit soort reclame zouden we moeten stoppen. Ziet de wethouder Duurzaamheid dit ook zo? En kan hij onderzoeken of dit type reclame in de Heerlense openbare ruimte geweerd kan worden? Graag een toezegging van de wethouder.

De motivatie voor klimaatbewust handelen zit nog niet tussen de oren van medewerkers en partnerorganisaties van onze gemeente. Zo lezen we in de begroting. Als overheid moeten wij urgentie voor klimaatbewust handelen laten zien. Ligt er een plan en zo ja welk plan om ons gemeenteteam te helpen om in hun acties en plannen alles te toetsen op duurzaamheid? Graag een antwoord van de wethouder.

Circulair beleid voor gemeenten. Daar hoeven we niet mee te wachten tot 2050. In een gemeente met circulair beleid bestaat er geen afval meer en worden alle materialen hergebruikt. Ik heb een vraag over pagina 244. Wat wordt bedoeld met hergebruik van gemeentelijke materialen? Komt er een soort marktplaats van straatstenen, grond of bomen, of straatmeubilair? Wordt al bijgehouden wat Heerlen hergebruikt of doorschuift?

Dan hebben we één wens: willig het verzoek in van de Stadswerkplaats en andere duurzame initiatieven om afgedankt hout gratis te mogen hergebruiken. Het gaat nu grotendeels de RD4-schredder in. Ook wil diezelfde Stadswerkplaats de beschikking krijgen over de in Heerlen 'noodzakelijk gekapte bomen' om die in een andere vorm, bijvoorbeeld als bank, terug te brengen in de betreffende wijk.

Voor het overige is de leus van de Partij voor de Dieren: kappen met kappen! Hadden bomen en groen maar een economische waarde, dan zou het groenbeleid er heel anders uitzien. Iedere wijk kreeg meteen een tiny forest, goed voor de biodiversiteit, iedere wijk zijn eigen groene long erbij. Het zouden allemaal kapitaalgoederen zijn. Groen in plaats van stenen.

De voorzitter

Denkt u langzamerhand aan uw tijd?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Ja, ik heb nog één kort puntje.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Mevrouw Géron heeft het over de waarde van bomen. Is zij het met mij eens dat het best zo zou kunnen zijn dat het kappen juist wordt aangemoedigd, omdat al dat hout in de biomassacentrales verdwijnt? Of zie ik dat verkeerd?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Meneer Leers, dat zou kunnen. Ik heb daar geen cijfers van, maar af en toe denk je dat het wel die kant op gaat. Nogmaals, voordat je dat echt zegt, moet je het ook kunnen bewijzen.

Even nog over dierenwelzijn. Driekwart van de Nederlanders vindt het welzijn van dieren belangrijk, dieren zijn onderdeel van ons dagelijkse leven. Inwoners doen steeds vaker een beroep op gemeenten vanwege dierenwelzijnsproblemen. Professionals in het sociale domein hebben een belangrijke signalerende functie als het gaat om dierenmishandeling. Bij de inrichting van de openbare ruimte zou natuurinclusief bouwen

moeten worden meegenomen. Er zou meer discussie moeten worden gevoerd over de wenselijkheid van evenementen met dieren in relatie tot dierenwelzijn. Het dierenwelzijnsbeleid en de ambities over dierenwelzijn moeten worden vastgelegd in een beleidsnota. Voor al deze taken is ambtelijke menskracht nodig die er nu er niet is. Daarom dienen wij een motie in om werkcapaciteit voor dierenwelzijn vrij te maken. Ik hoop dat de wethouder dit kan steunen. Het overige bewaar ik voor de tweede termijn. Dank u.

De voorzitter

Dank u wel, mevrouw Géron. Ik geef het woord aan de VVD. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Beste mensen van de raad. Meneer de voorzitter. We bespreken vandaag de laatste begroting van dit college en van deze raad. Veel zaken zijn zoals gepland in beweging. Kijk naar ons centrum met onder andere Schinkel-Zuid, het nieuwe stadskantoor en de Nieuwe Nor. Ook onzichtbare zaken kunnen we afvinken, zoals de afschaffing van de precariobelasting. Maar Heerlen zou Heerlen niet zijn als we niet tussentijds op nieuwe kansen zouden zijn ingesprongen. Zoals het Rijksprogramma Heerlen-Noord: een langjarig commitment van het Rijk bij onze grootste sociaaleconomische opgave en de ambitie van het Hoger Onderwijs richting onze binnenstad. Dit zijn allemaal kansen die we de komende jaren kunnen verzilveren voor onze stad, onze inwoners, maar ook voor onze regio.

Meneer de voorzitter. Om onze stad nog verder vooruit te helpen, vraagt de VVD aandacht voor het volgende. In juni jongstleden hebben we aandacht gevraagd voor de 2% reservenorm als vet op onze financiële ribben. De VVD vindt dat het college hier te lichtzinnig over doet door in de begroting alleen aan te geven dat ze een stijgende lijn ziet. In juni hebben we tijdens het kadernotadebat afgesproken: "laten we 2% doen, tenzij..". Kan het college aangeven welke inspanningen er zijn gedaan om de 2% te halen en waarom het uiteindelijk 1,5% is geworden? Meneer de voorzitter. Afhankelijk van de antwoorden overweegt de VVD in tweede termijn een amendement.

Dat wonen ieders aandacht heeft, moge duidelijk zijn. Er is al het één en ander gebeurd in ons centrum, maar dit moet ook gelden voor de rest van de stad. Woningen voor starters en doorstromers bijvoorbeeld. Wat is hier de stand van zaken? Het Actieplan Woningmarkt geeft nog geen duidelijkheid over wat er precies gaat gebeuren. Hoeveel en welk type woningen staan in de planning? En hoe staat het met de actualisering van de bestemmingsplannen en de Omgevingsvisie?

Leegstaande winkels en kantoren kunnen helpen bij het woningtekort. Twee jaar geleden dienden we een motie in voor de aanstelling van transitiecoaches. Wat is daar nu de stand van zaken? Wanneer kunnen we kennisnemen van de eerste succesvolle transitie? Meneer de voorzitter, we moeten nu bijsturen. Als we niet actiever het gesprek opzoeken, ligt een laagwaardigere invulling of zelfs ondermijning op de loer. Graag ook aandacht voor Hoensbroek. Met ruim 25 leegstaande panden en met investeerders die klaarstaan om te transformeren, is het de hoogste tijd dat er op zeer kort termijn een integraal plan komt voor het centrum van Hoensbroek. Kan het college toezeggen dat er nog voor de zomer van 2022 een breed gedragen visie komt waar stakeholders, zoals bewoners, ondernemers, het MKB en de woningstichtingen, in participeren?

Meneer de voorzitter, de schoen wringt ook bij de beoordeling van de plannen. Er komen gelukkig steeds meer vergunningsaanvragen, omdat er kansen gezien worden. Daardoor loopt de doorlooptijd van vergunningen op en raakt het ambtenarenapparaat overbelast. Dat is voor de VVD niet acceptabel. Wat gaat het college concreet doen om deze achterstanden in de vergunningsverstrekking in 2022 weg te werken? Twee jaar geleden is door VVD en D66 een motie ingediend - deze is aangenomen - ter verbetering van de vergunningdienstverlening. Onder meer om naar een systeem van Track en Trace te kijken. Bij knelpunten en verbetervoorstellen zouden burgers en ondernemers betrokken worden in de vorm van een klankbordgroep. Kunt u aangeven hoe u dit hebt georganiseerd? Ik verzoek de griffie om de motie uit 2019 toe te voegen, zodat het college hiermee rekening kan houden in haar beantwoording.

Meneer de voorzitter. Het is mooi om nieuwe bedrijven te verwelkomen in onze stad. Dat doen we de afgelopen jaren succesvol. Maar is er ook voldoende arbeidspotentieel? Hoeveel werkgelegenheid is er de afgelopen jaren gecreëerd op onze bedrijventerreinen en hoeveel zit er nog in de pijplijn? Hebben we nog voldoende ruimte en nog voldoende handjes? Daarom vraagt de VVD om nog eens kritisch te kijken naar de kansen voor een groot deel van de bijna 5.000 Heerlenaren met een uitkering uit de Participatiewet. Wij zijn ervan overtuigd dat een groot deel in staat is om te werken. De VVD dient een motie in met betrekking tot het verzilveren van onbenut arbeidspotentieel.

Meneer de voorzitter. Onze stad investeert in een aantrekkelijk ondernemersklimaat. Het Ondernemersfonds is daar een voorbeeld van dat door de ondernemers wordt gewaardeerd. De VVD ziet graag het Ondernemersfonds doorgroeien van losse initiatieven naar integrale investeringen met een meerjarige impact. De VVD verzoekt het college dan ook bij voortzetting van het Ondernemersfonds per trekkingsgebied een meerjarige agenda te organiseren. Hiertoe dient de VVD een motie in.

Meneer de voorzitter. Veiligheid en veiligheidsgevoel staan bij de VVD hoog op de agenda.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Nog niet zo lang geleden hadden we het bestuur van het Ondernemersfonds te gast. Zij hielden een presentatie. Ik vroeg toen hoe zij tot besluiten komen en waarom zij bepaalde besluiten hebben genomen. Daar komt men niet op terug. Vindt u dat een goede of een slechte zaak?

De heer Van den Berg, VVD

Ik denk dat dit aan de bestuurders van het Ondernemersfonds zelf is. Ik denk dat zij heel goed kunnen uitleggen waarom zij keuzes maken voor de projecten.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Als de heer Van den Berg zegt dat hij denkt dat ze dat heel goed kunnen uitleggen, kan hij dan duiden wat hij ervan vindt dat zij dat in de praktijk niet doen? Als je hen om tekst en uitleg vraagt over waarom een bepaalde keuze is gemaakt, dan komt men daar niet op terug. Desondanks vindt u het goed om dat miljoen per jaar daaraan te blijven besteden. Ik vind dat apart, maar u stemt daar kennelijk mee in.

De heer Van den Berg, VVD

Ik weet het uit ervaring - tot voor kort was ik adviseur van het Ondernemersfonds - dat altijd weloverwogen de juiste beslissingen worden genomen en keuzes worden gemaakt. U vroeg of zij daar een toelichting op kunnen geven. Dat kunnen de desbetreffende bestuurders heel goed.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Meneer de voorzitter, als ik mag, voor de duidelijkheid.

De voorzitter

Meneer Leers, dit is uw laatste interruptie op dit punt.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik heb die vraag tijdens de presentatie gesteld, om voor een x aantal voorbeelden expliciet uit te leggen hoe men tot dat besluit is gekomen. Het blijft tot op de dag van vandaag oorverdovend stil. Dat tot daaraan toe.

De voorzitter

De heer Van den Berg, gaat u verder.

De heer Van den Berg, VVD

Dank u. Meneer de voorzitter. Veiligheid en veiligheidsgevoel staan bij de VVD hoog op de agenda.

We juichen toe dat burgers nog actiever worden betrokken bij de veiligheid en leefbaarheid in hun buurt. Dat is een prima voornemen dat echter valt of staat bij de bereikbaarheid, opvolging en terugkoppeling van de meldingen. Een goed hulpmiddel is bijvoorbeeld de Heerlen-app. Hoe is het hiermee gesteld?

Meneer de voorzitter. Bij ondermijning schuwen criminelen het niet om burgers en bedrijven te beïnvloeden of zelfs te onderdrukken. Het effect is dat de onder- en bovenwereld met elkaar verweven raken, met alle gevolgen van dien. Veiligheid en het voorkomen van criminaliteit is daarom een zaak die alle burgers en bedrijven aangaat. Naast herkenning is melding belangrijk. De VVD roept het college op om uiterlijk in het eerste kwartaal 2022 met een brede ondermijningscampagne te komen alsmede het inrichten van een digitaal loket waarbij bedrijven en burgers, desgewenst anoniem, verdachte situaties kunnen melden. Kan het college dat toezeggen en hier de raad over informeren in januari 2022? Een tip: verwerk de meldingsmogelijkheid bijvoorbeeld via de Heerlen-app.

Meneer de voorzitter. Ik kom tot een afronding. Dat dit college onze stad vooruit heeft gebracht, is duidelijk. Ze hebben in de afgelopen jaren een negatieve begroting omgebogen naar een positief saldo. Door scherp aan de wind te zeilen en goede keuzes te maken, zijn we klaar voor een volgende coalitieperiode. Niet door te droefstoeteren, maar door te kiezen, helpen we onze stad vooruit. Daar staat de VVD voor.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Van den Berg. Dan geef ik het woord aan de Stadspartij. De heer Hazen.

De heer Hazen, Stadspartij

Meneer de voorzitter. Onze bijdrage heeft als titel gekregen: uiteindelijk gaat het mis.

Meneer de voorzitter. Ik stel u de familie Fantast voor. Vader Piet Fantast, moeder Truus Fantast-Goedgelovig, en de kinderen Jan en Mieke. Vader en moeder werken beiden parttime en verdienen goed. Samen € 3000 per maand. Ze hebben een mooie halfvrijstaande woning met een flinke hypotheek. Ze gaan drie keer per jaar op vakantie, hebben een mooie middenklassenauto en een kleine boodschappenauto hoort er natuurlijk ook bij. Verder laten ze het zich ook goed gaan. Ze gaan enkele keren per maand uit eten. Ook een avondje schouwburg of stappen is heel normaal. De kinderen zitten op hockey en tennis en dus wordt ook een en ander verteerd in de kantines. Helaas kan dat niet allemaal worden betaald van de reguliere inkomsten van €3000. Daarom wordt er jaarlijks een bedrag van €12.000 bijgeleend. Daarmee kunnen ze de maandelijkse uitgaven met €1000 opkrikken en zich een prettig leven permitteren. Een leven zoals in een sprookje, dat zou dan ook kunnen eindigen met "en ze leefden nog lang en gelukkig".

De werkelijkheid is echter geen sprookje. Je kunt wel enkele jaren achter elkaar lenen, maar eens moet je terugbetalen. Daarvoor staat echter in dit geval uitsluitend het inkomen van €3000 ter beschikking en daaraan hebben ze al tekort om het dagelijks leven te financieren. Dat betekent dat ze moeten bezuinigen op alle uitgaven. Weg mooi huis, weg mooie auto en vakanties en uitjes zijn ook niet meer mogelijk. Familie Fantast is zeker niet meer gelukkig en het draait uit op een echtscheiding en van de kinderen komt ook niets terecht.

Vergelijk dit eens met de gemeente Heerlen. Bij ons komt jaarlijks €430 miljoen binnen. Wij leven echter op zeer grote voet. Onze ambities kunnen we niet betalen met de reguliere inkomsten en daarom lenen we geld, en niet een klein beetje. Onze schulden zijn de laatste jaren alleen maar opgelopen. Eind 2017 hadden we nog een schuld van 246 miljoen en eind 2022 verwacht u dat er een schuld staat van 422 miljoen, bijna 60% meer. De schuld was 1 januari 2018 nog 57% van onze totale baten en zal tot 1 januari 2023 oplopen naar 98% van onze inkomsten. Dit lijkt verdacht veel op de familie Fantast. Wij leven op veel te grote voet. De rekening van dit geheel komt bij onze kinderen terecht, maar daar maalt u natuurlijk niet om. De Stadspartij vindt dit echter dramatisch en kan voor dit financiële wanbeleid de handen niet op elkaar krijgen.

Straks zal de coalitie deze begroting natuurlijk weer zonder slag of stoot goedkeuren. Dat zijn we gewend. Kritisch benaderen of beoordelen op impact is deze coalitie volledig vreemd. Zoals ik al in het presidium

stelde, hadden we deze vergadering ook gewoon schriftelijk kunnen doen. Het geleuter in deze vergadering leidt verder niet tot wezenlijke bijstelling van dit afgrijselijk financieel stuk.

Overigens hebben we ook al in juni een vergadermarathon gehouden over de zogenaamde kadernota. In die vergadering heb ik mij beperkt tot een drietal aandachtspunten. Ten eerste heb ik aandacht gevraagd voor de dienstverlening van onze gemeente aan haar inwoners en bedrijven. Tijdens de meest recente commissievergaderingen is dit onderwerp daarna nog tig keer aan de orde geweest, omdat dit een zorgpunt is en blijft. Ik vind niets terug in deze begroting. Tevens heb ik destijds aandacht gevraagd voor de verkeersveiligheid en aanpak van verkeersdebielen. Tijdens die bewuste vergadering werd toegezegd dat dit een speerpunt zou worden in 2022. In de begroting vind ik ook hiervan niets terug. Wat was die toezegging waard? Ik geef zelf maar het antwoord: niets. Als derde heb ik in die vergadering gevraagd om de processen in het sociaal domein eens nader te analyseren om te bezien of daar wellicht kosten bespaard zouden kunnen worden, omdat dit de grootste kostenpost van de gemeentelijke uitgaven is. Ook hierover is niets terug te vinden in de voorliggende begroting.

Voorzitter Ik heb destijds voor de kat zijn viool staan praten. Ook die vergadering hadden we gevoeglijk over kunnen slaan. U doet toch wat u wilt. Ga vooral zo door. Het moment van financiële instorting komt vanzelf. Maar zeg achteraf niet dat de Stadspartij u niet gewaarschuwd heeft.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Hazen. Meneer Meyer, heeft u een interruptie?

De heer Meyer, SP (interruptie)

Jazeker. Na dit hoopvolle verhaal kan ik niet anders dan interrumpen. Ik ken namelijk de familie Hoopvol. Die familie Hoopvol stemde 3,5 jaar geleden op de Stadspartij. Die familie was namelijk hoopvol dat een leuke, lokale partij het verschil zou kunnen maken. Die familie Hoopvol kijkt af en toe naar deze bijeenkomsten en ziet dat de heer Hazen met zijn fractie al twee of drie keer is weggelopen. Hij heeft het over gemopper, vandaag letterlijk over geleuter. Het is allemaal niets, het is negatief. "De financiële instorting is nabij". Ik hoor het al een jaar of vijftien van de heer Hazen, maar het is nog steeds niet gebeurd.

Wat zou de heer Hazen nu tegen zijn eigen stemmer willen zeggen? Wat heeft de stemmer op de Stadspartij nou aan dit gitzwarte beeld? Eigenlijk doet de Stadspartij er helemaal niet toe, want ze loopt keer op keer weg. Het enige wat ze voorspelt, is de financiële instorting, maar die komt maar niet. Wat zegt de heer Hazen tegen zijn eigen stemmer van 3,5 jaar geleden? Wat heeft deze stemmer aan de Stadspartij?

De heer Hazen, Stadspartij

De heer Meyer doet het eigenlijk weer, zou ik bijna zeggen. Hij begint eigenlijk over iets anders. Hij reageert niet op de situatie zoals deze is. De schuld is opgelopen van 246 miljoen naar 422 miljoen. Daar reageert hij niet op. Dat is natuurlijk een zaak die socialistische partijen eigen is. In de landen van de arbeidersparadijzen waren ook de schulden torenhoog. Uiteindelijk kwam er helemaal niets van terecht. Het was alleen nog maar een paradijs voor de elite van de partijen, maar niet voor de mensen. Hier loopt de schuld alleen maar op. Ik waarschuw daarvoor, want we moeten het uiteindelijk terugbetalen.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Het enige paradijs dat ik ken, is Heerlen. Ik voel geen enkele andere verantwoordelijkheid voor enig ander paradijs, om maar de woorden van de heer Hazen te gebruiken. Wij kunnen een ideologisch of inhoudelijk meningsverschil hebben. Dat is geen enkel probleem. Mijn fractie vindt dat nu geïnvesteerd moet worden in deze stad. Wij kunnen niet wachten tot over een jaar of twintig of dertig die financiële kladderadatsch van u er komt. Mijn vraag aan u is geen afleiding. Mijn vraag aan u is: wat zegt u tegen uw eigen achterban als het enige wat u doet, is het voortdurend schetsen van een gitzwart beeld? Wat doet u er dan precies aan? U kunt niet volstaan met "het bevalt me niet" en "ik heb u ervoor gewaarschuwd". Wat doet u er dan precies aan, behalve weglopen? Wat is uw oplossing?

De voorzitter

Meneer Hazen en daarna zijn er nog twee interrupties.

De heer Hazen, Stadspartij

Uiteraard roep ik deze hele raad op om ons hierin te steunen en ervoor te zorgen dat de gemeente Heerlen niet in de financiële problemen komt. Maar wij komen steeds verder in de financiële problemen en iedereen vindt dat blijkbaar maar goed.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Laatste interruptie. Ik wil het begrijpen. Ik wil een serieus debat kunnen voeren met de heer Hazen over de retoriek heen. Over welke inhoud gaat het? Welk voorstel doet u precies? Waar kan ik met u over debatteren? Of is het gewoon voor de vaak? Dat kan ook, maar dan weten we dat.

De heer Hazen, Stadspartij

Wij hebben dit natuurlijk ook besproken met onze eigen achterban. Die is het helemaal met onze fractie eens. Kijk, Heerlen leeft op veel te grote voet. Wij kopen een Royal, terwijl er particuliere investeerders waren. Wij kopen een kantoor op de Putgraaf voor anderhalf keer de taxatiewaarde, terwijl we een pand hadden kunnen huren. We kopen een fietsenstallinggebouw dat veel te duur was ten opzichte van de taxatieprijs. Het staat nog steeds leeg, terwijl we een kelder in het Maankwartier hadden kunnen huren. Op die manier waren dit soort uitgaven niet nodig geweest. U begrijpt niet wat ik voorstel. Ik snap u niet, meneer Meyer. Ik leg het u uit en u beweegt nog met uw hoofd.

De voorzitter

Ik voel nog geen toenadering komen, dus ik geef het woord aan de heer Leers voor een interruptie.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Heb ik het juist gehoord dat het volgende het betoog van de Stadspartij onderschrijft? Dat is de nettoschuld per inwoner. Heerlen heeft een schuld per inwoner van €4.835 - dat is de prognose van volgend jaar - terwijl het landelijk gemiddelde €1.070 is.

De heer Hazen, Stadspartij

Ik heb de bedragen per inwoner niet berekend, maar als de heer Leers dat heeft berekend, dan geloof ik hem heel graag. Vorig jaar hebben we dat soort bedragen een keer berekend en deze zaten in die richting. Dus het klopt, ik geloof u.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

De heer Hazen wil ons waarschuwen. Dat waardeer ik. De heer Meyer zegt: ik ben bereid om te investeren in deze stad. Meneer Meyer, u zegt net ook tegen het college: "Er is niets gebeurd. We hadden moeten verduurzamen, we hadden zonnepanelen moeten aanleggen. Al die mensen zitten in energiearmoede". Wat heeft de SP in de afgelopen jaren gedaan om dit naar voren te schuiven?

De voorzitter

Dit is een vraag aan de heer Meyer.

De heer Meyer, SP

Voorzitter, dat is een heel rare gang van zaken. De heer Hazen staat daar en wordt geïnterrupteerd. Ik vind het allemaal prima hoor, maar dit lijkt me wel een hele rare orde. Maar vooruit, als u het goedvindt, dan ga ik er graag op in.

De heer Hazen, Stadspartij

Meneer, Meyer, ik kan ook voor u antwoorden. Dat is geen probleem.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik kan hier van harte een half uur op antwoorden. Dat is geen enkel probleem.

De voorzitter

Graag een kort antwoord.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Mevrouw Géron, u zou de SP moeten steunen als Partij voor de Dieren. Wij zijn er voorstander van om nu uit te geven als onze mensen in energiearmoede zitten. Wij stellen dus voor om zonnepanelenmiljoenen wel uit te geven in plaats van op te potten. De heer Hazen wil dat er wordt bezuinigd in deze begroting. Dat durft hij niet te zeggen. Op mijn vraag "wat is uw voorstel" zou natuurlijk dat antwoord moeten komen. Als je al die dingen niet wil die er via een raadsmeerderheid zijn gekomen, dan moet je vandaag in deze begroting fors bezuinigen om te kunnen doen wat hij wil. Daar zijn wij geen voorstander van, want dan komt er namelijk nog drie of vier keer zoveel energiearmoede in de stad. Dus voordat u mij aanspreekt op wat de SP allemaal heeft gedaan en inderdaad heel veel heeft geïnvesteerd, zou ik goed nadenken over wat uw vriend in de oppositie precies voorstelt in dit geval.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Meneer Meyer, ik dacht dat we het hadden over investeringen in de energietransitie, in klimaatcrisis, in de biodiversiteitscrisis. U hebt een groen boompje. Dat komt ten goede.

De voorzitter

Nu grijp ik wel in, want nu gaan we een ander debat voeren.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Ik heb één vraag. De heer Meyer doet het voorkomen alsof het zonnepanelenproject een gift is, een cadeau is.

De voorzitter

Nee, ik heb net gezegd dat ik dit debat niet ga voortzetten, want dan ga ik hier een debat voeren waar het niet over gaat. Dit debat was naar aanleiding van het betoog van de heer Hazen. Daar waren we op aan het interrumpen. Je mag elkaar best een vraag stellen in een Algemene Beschouwing, maar we gaan niet een debat over iets anders beginnen, terwijl het betoog van de heer Meyer volgens mij duidelijk is geweest. Dus ik geef nog één interruptie naar de heer Hazen toe van de heer Diederer.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Mevrouw Géron begon haar eigen bijdrage net met de woorden: even allemaal rustig ademhalen. Ik zou mevrouw Géron willen meegeven: sluit u bij ons. Dank u wel.

Ik wil een vraag stellen aan de heer Hazen. Hij heeft het over gigantische tekorten. De heer Hazen is niet de enige die kritisch kijkt naar begrotingen en jaarrekeningen van gemeenten. Dat doen ook de provincie, het Rijk en accountants. Al die dramatische begrotingen en jaarrekeningen die wij in de afgelopen jaren hebben gehad, tot en met die van 2021, hebben allemaal van al die instanties goedkeuring gekregen. U hebt het over het aflossen van die schulden, maar zo werkt dat toch niet.

Ik geef een klein voorbeeld, als u mij dat toestaat. Het Zuyderlandziekenhuis kampte volgens mij met een schuld van 320 miljoen euro. Op een gegeven moment las ik dat zij hun financiële zaken op orde hadden en een schuld hadden van bijna 400 miljoen euro. Dat komt omdat, met de juiste financiële bril gekeken, de vraag of je binnen de jaren en meerjarig je lasten kunt opbrengen doorslaggevend is.

De voorzitter

Een korte reactie van de heer Hazen.

De heer Hazen, Stadspartij

Het is mooi dat de heer Diederer dat zegt. Dat klopt inderdaad. Kunnen wij onze lasten opbrengen met de baten die we hebben? Daar hebben we nu al heel veel problemen mee, zonder het terugbetalen van al die schulden die we hebben. Hier wordt wel heel trots verteld dat onze begroting sluitend is voor 2022, maar laten we eerlijk zijn, die is bijna niet sluitend. We hebben het geluk dat we een incidentele bijdrage hebben gekregen in de jeugdzorg van 10,2 miljoen. Die bijdrage krijgen we dus maar één keer in één jaar, namelijk 2022. Daar moeten we onze structurele baten sluitend mee maken. Ik weet niet hoe dit verdergaat in 2023 en 2024, maar die 10,2 miljoen krijgen we dus maar eenmalig. Daardoor komen we net uit op nul. Dus onze baten zijn waarschijnlijk ook al niet toereikend om de normale gemiddelde lasten te voldoen. Daar hebben we al problemen mee, zonder al die schulden die we dit jaar en volgend jaar gaan maken. We hoeven pas over een jaar te beginnen met deze af te lossen. Om dat dan ook nog te kunnen betalen, wordt een groot probleem.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Ik wil mijn collega-dinosaurius in deze raad het volgende meegeven. Ik loop al heel lang mee, hij ook. Als iets structureel is of afhankelijk is van de hoogtes en elk jaar varieert, is dat we ook elk jaar weer incidentele meevallers hebben. Sommigen roepen al jaren: als we dekking hebben uit incidentele meevallers, hoe moet dat dan volgend jaar? Ik weet niet wat volgend jaar de incidentele meevallers zijn, maar als ik nog zou drinken, dan zou ik er een goede fles wijn op durven te verwedden dat er volgend jaar weer incidentele meevallers zijn.

De voorzitter

Dit leidde niet tot een vraag.

De heer Hazen, Stadspartij

Ik hoop dat ik dezelfde glazen bol mag lenen van de heer Diederer, maar ik weet het niet.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Is de nadere toelichting van de heer Hazen gebaseerd op het staatje op pagina 143? Daar gaat het over de effecten van de septembercirculaire 2021. Voor 2022 staat een totaaleffect van bijna 11 miljoen. Voor 2023 een negatief effect van dik 2 miljoen, voor 2024 een negatief effect van zo'n 2,5 miljoen en voor 2025 een negatief effect van iets van 2,3 miljoen. Is dat waar de heer Hazen zich op baseert?

De heer Hazen, Stadspartij

Ik weet beslist niet van buiten op welke bladzijdes ik dat heb gelezen, maar ik heb dat gelezen in de begroting. Daar stond inderdaad een staatje in met bedragen. Een van die bedragen was dat er een incidenteel bedrag van 10,2 miljoen mag worden bijgeboekt voor de jeugdzorg. Als dat in dat staatje staat, dan heb ik dat beslist daar gelezen.

De voorzitter

Laatste interruptie op dit punt.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Voor de nadere duiding. Ik denk dat ik dan het goede voor heb en weet waar het vandaan komt. Pagina 143.

De voorzitter

Prima, dan zijn we daar ook weer van op de hoogte. Dank u wel, meneer Hazen.

Er is nog een laatste interruptie van de heer Bertholet.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

De heer Hazen schetst een gitzwart financieel beeld, net zoals de Jehova's ook doen met betrekking tot het verdwijnen van de aarde. De heer Diederer zegt het ook al: de andere instanties gaan er wel mee akkoord. We hebben bepaalde regels met betrekking tot de financiële situatie afgesproken. Ondanks dat gitzwarte beeld van de heer Hazen slagen we er toch iedere keer weer in om goedkeuring te krijgen van de provincie en de begroting sluitend te krijgen. Ik vind dat hij een heel selectieve greep doet uit de criteria. Is de heer Hazen het met mij eens dat als je kijkt naar de stresstest op bladzijde 265, waar meer dan de schuldratio alleen wordt gebruikt als criterium om te bepalen hoe de financiële situatie voor de gemeente is, we er niet zo slecht uit komen? Is de heer Hazen het met mij eens als hij naar de solvabiliteit kijkt, dat startende ondernemers vaak in dezelfde situatie zitten als de gemeente Heerlen, maar niet anders kunnen? Als het maar om zinvolle investeringen gaat. De heer Hazen schetst inderdaad een gitzwart beeld, ook met betrekking tot de kinderen van ons die dat moeten gaan terugbetalen. Als we niet investeren, dan vraag ik me af of we überhaupt straks nog een stad hebben en of er straks überhaupt nog investeerders voor de poort staan om hier te investeren. Is de heer Hazen dat ook met mij eens?

De heer Hazen, Stadspartij

De heer Hazen is het natuurlijk niet eens met de heer Bertholet. Dat mag geen verwondering wekken. Ik zei het net ook al tegen de heer Diederer. Je hebt een staatje van baten en lasten. Dat houden we kunstmatig net op nul. Dat is ook het criterium dat de provincie hanteert. Het moet nul zijn voor het komende jaar en het moet over vier jaar nul zijn. Daartussenin mag het ook nog eens een keer negatief zijn. Dat hebben we in de laatste jaren net met hangen en wurgen kunnen realiseren, dus we hebben niets over. Als je niets over hebt en je maakt steeds meer schulden, dan kun je de schulden niet terugbetalen. Zo simpel is dat. Zo simpel is dat bij de familie Fantast en zo simpel is dat ook voor de gemeente Heerlen.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Maar waaruit haalt de heer Hazen de wijsheid dat we de schulden niet kunnen terugbetalen? Dat zie ik nergens.

De heer Hazen, Stadspartij

Meneer Bertholet, Als mijn baten niet groter zijn dan mijn lasten, kan ik niets terugbetalen. Dat is zo simpel als het maar zijn kan. Dat is basiseconomie. Daar hoeft je niet voor naar de hogeschool te gaan. Dat krijg je al op de middelbare school.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Kijk, we ...

De voorzitter

Meneer Bertholet, ik neem aan dat u een interruptie aan mij vraagt. Dat is de derde en laatste interruptie van de heer Bertholet.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Sorry. Als ik een les economie krijg, ben ik altijd heel benieuwd.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Hazen. We gaan naar D66. De heer Oulad.

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Meneer de voorzitter. Alhoewel het bij een begroting natuurlijk gebruikelijk is om vooruit te kijken, is het soms ook goed om naar het verleden te kijken. Als we terugkijken, dan zien we welke stappen onze stad Heerlen al heeft gemaakt. Daar mogen we best trots op zijn. Over twintig jaar mogen we hopelijk met nog meer trots terugkijken. Op het gebied van kansengelijkheid, als we het hebben over Heerlen-Noord en als we bijvoorbeeld kijken naar het Maankwartier als verbinding tussen noord en zuid, en in het verlengde hiervan het onderwijs dat we willen terugbrengen naar onze getransformeerde binnenstad en met betrekking tot de rechtvaardige energietransitie vis-a-vis bedrijven, burgers en gemeente, hebben we nog veel dingen te doen.

Als we bijvoorbeeld kijken naar de financiële begroting, dan willen we een kritische kanttekening plaatsen. Deze is ook door de VVD geplaatst, dus ik zal daardoor heel kort zijn. Wij willen natuurlijk die 2% halen. Daar voldoen we nog niet aan als we kijken naar de begroting. We zien dat we 0,93% hebben. Dit valt onder de waardering, maar er wordt een stijgende lijn verwacht naar 1,5. In dat opzicht willen wij ons aansluiten bij de VVD. Deze algemene reservepost is essentieel om tegenvallers te kunnen opvangen en er moeten zwaarwegende argumenten zijn om hiervan af te wijken.

In het kader van risicobeheersing over de grote kostenpost van onze begroting stellen we dan ook de volgende vraag: ziet de gemeente nog steeds grote financiële risico's in het Sociaal Domein?

Meneer de voorzitter. Als we kijken naar onderwijs, dan hebben we opgaven. Een van de opgaven is om het onderwijs naar de binnenstad te krijgen. Daar zijn we al mee bezig. Wij zijn daar natuurlijk een groot voorstander van. Dit versterkt het centrum, zorgt voor meer leven in de binnenstad en dat is weer goed voor ondernemers, culturele instellingen en centrumvoorzieningen. Deze wens leeft natuurlijk al langer in onze stad en er zijn nu goede kansen dat dit ook verwezenlijkt gaat worden. In het verlengde hiervan ligt ook de driehoek die ik al meerdere malen heb genoemd in de afgelopen 3,5 jaar: Willemstraat, Kempkensweg en Spoorsingel. Waar blijven de concrete plannen? Met de nadruk op concreet. Laat ik het zacht uitdrukken dat D66 niet tevreden is met de mate van vooruitgang.

In de hand-out die we net hebben gekregen - ik moest dus even snel schakelen - zien we dat bij project 22 staat: stadsontwikkeling en wonen. Er staat Looierstraat, maar ik denk dat dit de Spoorsingel moet zijn. Als dit het resultaat is van 3,5 jaar in de raad roepen en schreeuwen om actie met betrekking tot de noordkant van het Maankwartier, ben ik teleurgesteld. In 2018, toen deze raad plaatsnam, waren we het allen eens dat deze driehoek aandacht verdient en dat er aandacht zou komen. Wat is er gedaan en wat gaat er nog gebeuren? Ik wil graag concrete plannen horen met - ik zeg het nogmaals - de nadruk op concreet. Ik zou graag vaart willen zien in de aanpak van deze driehoek. Betrek daarbij de ondernemers, inwoners, stichtingen en instellingen die aanwezig zijn.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

De heer Oulad spreekt over het gedeelte van de stad waar we het al regelmatig over hebben. Even concreet: de panden aan de Spoorsingel die genomineerd zijn voor sloop. D66, c.q. de heer Oulad, staat u er open voor dat er ook een andere visie op die panden kan ontstaan? Dat betekent geen sloop, maar renovatie. Kunt u ook bevestigen dat er partijen zijn die daar op dit moment mee bezig zijn, maar dat het college daar kennelijk niet voor open staat? Ziet u die ontwikkeling als een kans of gaat u ook voor sloop?

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Dat is heel zwart-wit. Het is niet zo dat ik per se alleen maar voor sloop ben. Ik zie hier bij 22 staan dat lelijke, leegstaande gebouwen worden vervangen. Dat hoeft niet per se sloop te zijn. Ik laat me echter ook heel graag leiden door de antwoorden van de wethouder en door hoe hij dit ziet. De tweede vraag ben ik even vergeten.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Het ging vooral over het openstaan voor alternatieven. Dat hoeft niet altijd sloop te zijn. Ik begreep al uit de beantwoording van de heer Oulad dat hij ook opties behalve sloop ziet zitten.

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Ja, dat klopt.

De voorzitter

Gaat u verder.

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Terugkomend op het centrum. D66 vraagt ook aandacht voor de parkeertarieven. We hebben natuurlijk al het verhaal van het CDA gehoord. We zien ook dat er een motie van de SP is. Eigenlijk roepen beide partijen op om het parkeertarief te verlagen naar €1. Ik zou nog een beetje - ik zeg niet extreem - creatiever willen denken. We hebben een uur gratis parkeren ingevoerd vanwege corona. Gisteren of eergisteren - ik weet niet meer precies wanneer het was - kwam de regering met strengere maatregelen. Is het een idee om die €0 wellicht te hanteren? Ik ben benieuwd wat de wethouder daarvan vindt.

Regeren is vooruitzien. Daarom lijkt het D66 verstandig en handig om een visie te ontwikkelen met betrekking tot het onderwijs in het centrum. Dan zijn we niet per se geïnteresseerd in wie komt waar en wanneer, maar we zijn meer geïnteresseerd in het volgende. Als deze onderwijsinstellingen, middelbare scholen in het centrum zitten, wat dan? Kijk naar het studentenleven en de activiteiten die wij voor hen kunnen organiseren. Bijvoorbeeld samenwerking met de bibliotheek, het faciliteren van samenwerking met Maastricht en Aken. Kortom, een onderwijsvisie voor het centrum in de breedste zin van het woord. Niet alleen maar facilitair. Kan de wethouder ons dit toezeggen?

Dan kijken we naar de energietransitie. Ook dit jaar is D66 weer blij om de Klimaatbegroting in de begroting terug te vinden op pagina 245 t/m 249. Dat geeft toch meer inzicht en roept meteen de belangrijkste kernvraag op: welke stappen willen wij in 2022 zetten om te komen tot vermindering van gebruik van energie uit fossiele brandstoffen? Het viel ons op dat de regionale energietransitie, de RES, slechts een paar keer in de begroting wordt genoemd. Hoe kan dat? Regionale samenwerking is toch onontbeerlijk?

Toch hebben we in Heerlen nog geen Klimaatburgemeester - een voorbeeld en een inspirerend persoon op klimaatvlak - terwijl dat in veel andere gemeenten wel het geval is. Afgelopen juli werd een oproep gedaan om je kandidaat te stellen om Klimaatburgemeester van Heerlen te worden. De kandidaatstellingen zijn op 15 oktober gesloten en blijkbaar is er niemand gevonden. Kunnen wij als gemeente daar voor aankomend jaar een stimulerende rol in spelen?

De voorzitter

Denkt u ook aan uw tijd?

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Ja. Sportverenigingen. Verenigingen, maar zeker ook sportverenigingen, zijn de hoeksteen van onze maatschappij. We moeten de sportverenigingen steunen. Hulp voor verenigingen is nodig om hun maatschappelijke taak goed uit te kunnen voeren. Dit geldt niet alleen voor verenigingen in Heerlen-Noord, maar ook in Heerlen-Zuid. Daarom zijn wij van plan om een motie in te dienen die oproept om de verenigingen specifiek hulp te vragen.

Als laatste - daarmee wil ik afsluiten - de cybercriminaliteit die de afgelopen tijd is toegenomen. Dat kunnen we concluderen uit cijfers van het CBS. Echter worden overheden en semi-overheden ook steeds vaker getroffen door cybercriminaliteit met alle gevolgen van dien. Gevolgen voor de mensen van wie de gegevens in verkeerde handen vallen, maar ook gevolgen voor de instellingen die plat komen te liggen. Kortom, om die reden zijn we van plan om een motie in te dienen om een risicoanalyse voor de weerbaarheid van de gemeente tegen cybercriminaliteit te maken, de raad daarover te informeren en zo nodig om met een plan te komen. Graag horen wij jullie reactie op al onze moties en op onze inbreng.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Meyer heeft een interruptie.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik heb twee korte vragen. De heer Oulad wil een visie van het college op nadat het onderwijs terugkomt in het centrum. Ik ben heel benieuwd wat zijn visie is op het onderwijs. Op dit moment zou ik eerlijk gezegd vooral willen zeggen: alle ballen op het onderwijs naar het centrum halen. Ik zou niet zeggen dat we de visie daarna wel zien, maar ik ben gewoon heel geïnteresseerd in wat uw visie dan precies is voor als dat zou gebeuren. De tweede vraag is: deelt de heer Oulad van D66 met de SP-fractie dat waar het gaat om de panden aan de noordkant van het busstation, we daar al heel lang een discussie over hebben en dat telkens wanneer je vlak voor het punt staat dat je eventueel gaat slopen, de discussie ontstaat over of je ook iets anders zou moeten doen. Mijn vraag is: deelt de heer Oulad met mij en mijn fractie dat er ergens een deadline moet zijn? U zegt: er is te weinig gebeurd aan die kant van het spoor. Daar kun je nog met elkaar over discussiëren. Maar nog langer leegstaande panden laten verloederen, draagt helemaal niet bij aan het verbeteren van de omstandigheden. Kortom, deelt u met mij dat we echt - ik meen dat het college toezegde aan het einde van dit jaar - een einde moeten maken aan de verloedering en de leegstand van die panden, linksom of rechtsom, op enig moment met een deadline?

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Ja, dat deel ik. Het enige wat ik wilde meegeven aan de zeer gewaardeerde collega Leers is dat ik niet perse enkel en alleen het slopen voor me zie. Maar inderdaad, als dat het antwoord is op de verbetering van de situatie aan de noordkant van het Maankwartier, dan ben ik het met u eens. Er moet een deadline worden afgesproken. Ik ben al eigenlijk te lang aan het wachten, bijna vier jaar lang. Het gaat, zoals ik heb gezegd, veel te langzaam. Dus mij hebt u aan uw zijde.

Met betrekking tot het eerste. Wat is de visie van D66? Nogmaals, ik zou me heel graag willen laten leiden door de wethouder, maar ik heb al een aantal dingen benoemd. Misschien was dat onduidelijk. Het gaat bijvoorbeeld om het creëren van een studentenleven in het centrum. Als wij bijvoorbeeld kijken naar de renovatie van het centrum met betrekking tot meubilair en dat soort zaken, kunnen we dat meenemen? Denk bijvoorbeeld ook aan activiteiten voor studenten en de samenwerking met de bibliotheken van Maastricht en Aken. Dat zijn in het kort een aantal speerpunten. Maar nogmaals, ik zou me heel graag willen laten leiden door de antwoorden van de wethouder.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Meneer Oulad, heeft u gehoord dat we deze week de eerste nationale klimaatweek hebben? Ze hebben gevraagd om een klimaatburgemeester voor die periode. Bent u daarvan op de hoogte?

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Nee.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Met betrekking tot de panden op de Spoorsingel. Weet de heer Oulad dat die panden al een jaar of twintig in eigendom van de gemeente zijn? Kan de heer Oulad bevestigen dat daar enige tijd geleden vleermuizen zijn geconstateerd, waardoor de sloop die voor het einde van dit jaar was aangekondigd op zijn vroegst volgend jaar kan plaatsvinden? Is hij het er onder dat gesternte mee eens dat je die tijd kan gebruiken voor het kijken naar alternatieven? Dat betekent niet dat je die alternatieven sowieso in praktijk moet brengen, maar je kan wel kijken of er alternatieven zijn die meer soelaas bieden dan wachten op een sloop. Weet de heer Oulad dat? Wat vindt hij daarvan?

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Ik wist wel dat er muizen waren. 20 jaar geleden was ik 13 jaar oud, dus ik heb me niet zo goed in het dossier kunnen verdiepen. Nogmaals, mij gaat het er niet om of we gaan slopen, de sloop uitstellen of er

een andere invulling aan geven. Mij gaat het erom dat die noordkant aangepakt moet worden. Als dan de kortste route is zoals de heer Meyer die voorstelt, dan wil ik dat graag doen. Wat was de tweede vraag?

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Als de korte route van sloop niet gaat, omdat er vleermuizen zijn geconstateerd, staat de heer Oulad er dan voor open om die tijd extra in te zetten om te kijken naar alternatieven? Als een alternatief is verkoop aan een sociale woningcorporatie die daar kan renoveren en er iets moois kan realiseren, dat dit ook een optie zou moeten kunnen zijn.

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Daarbij wil ik toch het antwoord van de wethouder horen. Ik neem aan dat dit soort opties al zijn besproken of gezien door de wethouder. Nogmaals, de antwoorden van de wethouder zullen daarin leidend zijn.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Oulad. Dan ga ik naar de PvdA. De heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Geachte voorzitter, college en toeschouwers via de livestream. Bij de bespreking van de Kadernota hebben we aangegeven dat de Omgevingswet een van de grote transformaties is waar we als gemeente voor staan. Wij snappen dat dit niet zonder slag of stoot gaat. Enerzijds is er een opleidingstraject nodig en anderzijds moet de winkel openblijven. Dat legt een grote druk op medewerkers. U noemt het risico op het versoberen van de dienstverlening. Wat bedoelt u hiermee? Wat kan de burger dan nog wel, of niet meer, van de gemeente verwachten?

Tegelijkertijd wordt het opleidingsbudget opnieuw verlaagd. Wij hebben daar als fractie, bij de vorige begrotingsbehandeling onze zorgen over uitgesproken. Kunt u aangeven hoe het opleidingsplan eruitziet en of dat met dit overblijvend budget goed uitvoerbaar is?

In de begroting komt het woord burgerbetrokkenheid negentien keer voor. Het is zelfs een rode draad door de hele begroting. We hebben in december 2019 de visienota aangenomen. Als fractie van de PvdA onderschrijven we het belang van de burgerbetrokkenheid, maar we hadden ook verwacht dat hier een substantieel bedrag voor begroot zou worden. Voor zover wij hebben kunnen ontdekken, is er een bedrag van €260.000 voor begroot. Onze vraag is nu: kunnen we daarvoor krijgen wat we willen?

Het derde punt is energie-armoede. Hier is in de afgelopen maanden veel over gesproken, zeker toen bleek dat de gasprijzen fors zouden stijgen. Energie-armoede komt in Heerlen veel voor, zeker in slecht geïsoleerde woningen. Dat is een groot probleem, dat lastig is op te lossen. Je wil zowel een oplossing op de korte termijn, bijvoorbeeld zoals men in Leeuwarden doet door het inzetten van de resterende TONK-gelden, maar ook op de lange termijn, zoals Arnhem doet met de inzet van energiecoaches. Eigenlijk zou je alle woningen in Heerlen energieneutraal willen maken, maar dat is een kostbare aangelegenheid. De vraag van de PvdA is eigenlijk heel simpel: kan het college samen met de coöperaties kijken wat nodig is om de daken van coöperatiewoningen van zonnepanelen te voorzien? In onze optiek is het aanleggen van zonnepanelen, mits de daken geschikt zijn, een relatief makkelijke en betaalbare oplossing om iets te doen aan de energie armoede van de bewoners. Het contract met Heerlen STANDBY! loopt binnen een redelijke termijn af.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik hoor de heer Verreck zeggen dat met name de gemeente een bijdrage zou moeten leveren, maar hij noemde zojuist ook de woningverenigingen. Ik neem aan dat de heer Verreck het eens is met de OPH dat ook de woningverenigingen financieel een steentje zouden moeten bijdragen. Of denkt hij daar anders over?

De heer Verreck, PvdA

Volgens mij heb ik dat net in mijn tekst genoemd. Het is voor mij volstrekt helder dat niet alleen de gemeente het financiert, maar dat ook de eigenaar er een gedeelte aan bijdraagt. Ik heb gezegd dat het een relatief eenvoudige manier is om woningen energieneutraler te maken. Dat is volgens mij hetgeen wij met z'n allen willen.

Ik vervolg. Het contract met Heerlen STANDBY! loopt binnen een redelijke termijn af. Klopt de aanname dat dit Europees aanbesteed moet worden? En klopt het dat er een bedrag van €200.000 voor gereserveerd wordt om de nieuwe aanbesteding te begeleiden?

Er wordt een mondzorgcoach ingezet in 2022. Het lijkt ons als fractie een goede stap om kinderen, voordat ze bij de kindertandarts komen, eerst te leren om goede mondhygiëne toe te passen. Is de aanpak die op de basisschool Mijnspoor uitgevoerd gaat worden een pilot? Zo ja, hoe ziet het college het vervolg?

We hebben in het afgelopen jaar geconstateerd dat het verzuim binnen de organisatie een steeds groter probleem is. Nu bereiken onze fractie ook de geruchten dat er leegloop in het middenkader zou zijn. Dat is wat ons betreft een slechte ontwikkeling. Graag horen we van het college hoe dit zit.

Over het verzuim hebben we het in de afgelopen jaren vaker gehad. We kregen de indruk dat dit door de nieuwe aanpak, trainen van leidinggevenden etc, meer in controle was gekomen. Het verzuim in 2020 was 6,5%. Landelijk was dat 5,5%. Nu schrijft u dat er per 01 januari 2022 een nieuwe arbodienst gecontracteerd is. Kunt u een tip van de sluier oplichten op welke wijze deze arbodienst het verzuim positief kan beïnvloeden? Onze ervaring is dat de beïnvloeding door leidinggevenden gebeurt en zelden door de keuze van een arbodienst.

Voorzitter. Ik kom tot een afronding.

Op pagina 177 is beschreven hoe het er met de langlopende schulden van de gemeente voor staat. Er lijkt een rekenfout in te staan. We gaan in 2022 een bedrag van 60 miljoen lenen. De huidige schuld is 307 miljoen en we stijgen naar 351 miljoen. Als ik 307 optel bij 60 dan kom ik op 367 miljoen. Waar is dat resterende geld gebleven? Dat kan niet in een afrondingsfout zitten. Kan de wethouder dit toelichten?

We hebben een rentestand van gemiddeld 1%. Kan de wethouder inzicht geven hoelang we op deze gemiddelde rentestand blijven staan? Wat gaat er gebeuren als de rente stijgt tot 5% of 10%? Want dan hebben we volgens mij als gemeente een forse uitdaging. Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Verreck. Tot slot in de eerste termijn de heer Diederik van de Fractie Diederik.

De heer Diederik, Fractie Diederik

Voorzitter, collega's. Ik wil op de eerste plaats een winstwaarschuwing afgeven. We hebben het over gitzwarte scenario's gehad. U krijgt van mij een zuurstokroze verhaal. Dus bereidt u er maar op voor.

Na het beluisteren van de bijdragen van de collega's, valt mij het volgende op. Kunnen we meer spreektijd hadden, sloot elke fractie principieel en traditioneel af met het bedanken van niet alleen de griffie, maar ook het ambtelijk apparaat. Er zijn maar een paar fracties die dit vandaag hebben gedaan. U ziet waar spreektijdbeperking toe leidt. Dus ik wil op deze plaats, mede namens degenen die het zijn vergeten, niet alleen de griffie, maar ook het ambtelijk apparaat hartelijk bedanken voor hun inzet, betrokkenheid en creativiteit. Ik kom daar later in het verhaal nog op terug. Maar nu het zuurstokroze.

Onder de titel "het Wonder van Heerlen" konden wij ons vorige week in de Limburger verlustigen aan een lofzang op het centrum van Heerlen en op het gemeentebestuur. Geroemd wordt de keuze van de gemeenteraad voor cultuur, schoonheid en sfeer in het centrum, met - houdt u vast, meneer Leers - het Maankwartier als iconisch baken.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Voorzitter!

De voorzitter

De heer Leres bij interruptie.

De heer Leers, Hart-Leers

Bedoelt u nu de ingezonden brief van het bestuurslid van het Filmhuis die boven het Corio Center woont? Dan weten we precies uit welke hoek deze wind waait.

De voorzitter

Was dat een vraag, meneer Leers?

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Jazeker. Dat was een vraag. Het eindigde met een vraagteken, dus dan is het een vraag.

De voorzitter

Goedzo.

De heer Diederer, Fractie Diederer

Ja, daar heb ik kennis van genomen. Kijk, meneer Leers, bij een stad horen positieve en negatieve elementen. Er zitten mensen. Mensen die zich gedragen, mensen die zich minder gedragen. Ik geef een klein voorbeeld. Ik woon in Hoogveld. Dat is aan de zuidkant van het spoor. Het zijn allemaal mensen met heel grote auto's en nog grotere huizen. Ik woon in een eenrichtingsstraat. U kunt mij op mijn blauwe ogen geloven dat mijn vrouw en ik de enigen zijn die zich daaraan houden. Maar daarmee is Hoogveld geen mindere plek om te wonen. Als er ergens rond het station wat malloten zijn die de boel verpesten, dan wil dat niet zeggen dat de totale leefbaarheid en aantrekkingskracht van de stad daarmee teniet is gedaan. Maar ik blijf rozig, dus we gaan verder.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik begrijp niet wat het een met het ander te maken heeft. Ik weet wel dat de dynamiek van het project bij lange na niet is wat het zou moeten zijn. Is de heer Diederer het met mij eens dat letterlijk in deze stukken staat dat er meer leven in het Maankwartier moet komen en dat dit eigenlijk betekent dat het er vrij doods is?

De heer Diederer, Fractie Diederer

Dat eigenlijk zijn altijd heel moeilijke woorden. Nee, er staat dat er meer levendigheid moet komen in de stad. Maar meer levendigheid is ook iets wat wij met zijn allen altijd als grote wens hebben voor de stad als geheel. Daarbij zijn wij geen uitzondering van andere steden die ook allemaal roepen om meer levendigheid en die zoeken naar aantrekkingskracht.

De voorzitter

Derde en laatste interruptie.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Volgens mij is mijn opmerking niet goed overgekomen. In het stuk dat wij vandaag bespreken, staat letterlijk dat er meer levendigheid en reuring in het Maankwartier moet komen, niet in de stad. Dus het was zeer expliciet. Voor de duidelijkheid.

De voorzitter

Gaat u verder, meneer Diederer.

De heer Diederer, Fractie Diederer

Voorzitter. Ik heb eerst de vraag over het Maankwartier beantwoord. Maar ik ben er weer ingetrapt. Ik denk altijd dat ik meneer Leers op een wat rozige wolk kan zetten, maar voordat hij erop zit, tuimelt hij er al vanaf.

Wat gebeurt er? Twee dagen later krijgt Heerlen in dezelfde krant complimenten van de hoogste ambtenaar van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor de manier waarop wij hier de grote opgaven van deze stad oppakken. Het moet niet gekker worden. Je zou door al deze loftuitingen bijna genoegzaam achterover gaan leunen. Laten we vooral niet in die valkuil trappen, maar eerder nog een tandje bijzetten. Nog meer lef, nog meer creativiteit en vooral nooit meer denken: dat gaat ons als Heerlen niet lukken. Dat vergt ook dat het ambtelijk apparaat, college en raad altijd als uitgangspunt hebben om te denken in oplossingen en niet in problemen, in kansen en niet in bedreigingen, in mogelijkheden en niet in beperkingen. Daar hoort ook bij dat wij geloven in, en ruimte geven aan, het scheppend vermogen van onze burgers, bedrijven en instellingen. Dat vergt ook dat het college zich niet gemakshalve of uit gebrek aan bestuurlijke daadkracht en visie verschuilt achter wet- en regelgeving of ambtelijke adviezen. Dit laatste gebeurt naar mijn smaak helaas nog te vaak.

Overigens onderschrijf ik de stelling van het college in de begroting dat wij al jaren laten zien dat wij op een financieel verantwoorde manier heel erg ambitieus kunnen zijn.

Meneer de voorzitter, graag vraag ik nog aandacht voor het volgende. Voor het eerst sinds lange tijd is in de begroting een bedrag opgenomen voor "indexering subsidies" van € 368.000. Na hier jarenlang voor gepleit te hebben, zou men verwachten dat ik daar erg voldaan over ben. Dat is maar deels het geval. Ik vraag mij namelijk af of genoemd bedrag slechts een druppel op een gloeiende plaat is.

Ik heb op dit punt twee vragen aan het college: kan het mijn zorgen op dit terrein wegnemen? Bovendien wil ik graag weten of het college de intentie heeft om deze indexering een structureel karakter te geven. De heer Daamen wees in zijn betoog op de schandelijke entree, vanuit Brunssum gezien, naar de gemeente. Hetzelfde speelt ook aan de andere kant van de gemeente. Als je vanuit Kerkrade komt over de Steenwegen en je ziet hoe die opgeknapt zijn en erbij liggen en je rijdt dan het gebied Heerlerbaan, Hambeukerboord tot aan de Bautscherweg binnen, dan springen de tranen in je ogen. Leegstaande bedrijfspanden, een rommelige stedelijke structuur en een verloederde openbare ruimte geven het geheel een troosteloze en beschamende uitstraling. Het klinkt misschien gek, maar dat is prima.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Even voor de duidelijkheid. Meneer Diederer bedoelt toch niet de reeks panden van Weller aan de Heerlerbaan? Die is ook vrij treurig.

De heer Diederer, Fractie Diederer

Ik bedoel het hele stuk vanaf tankstation Brouwers tot aan de Bautscherweg, zowel aan de linker- als aan de rechterkant, plus het stuk van de Hambeukerboord waar de Hiero ligt.

De heer Leers, Hart-Leers

Oké, dus toch de eigendommen van Weller.

De heer Diederer, Fractie Diederer

Nee, dit staat los van wie het eigendom is. Het gaat erom dat de Heerlerbaan historisch gezien een straat is met heel veel nijverheid. Ik heb het nog even nagekeken, maar volgens mij kwam de stadsautoweg er pas in 1961. Nee, nog later, 1967. Ik was als twaalfjarig jongetje verkeersbrigadier op de Heerlerbaan. Ik kan u op het hart drukken dat je op dit moment geen stad in heel Limburg vindt met een straat die zo druk is als die toen. Die drukte trok heel veel bedrijven. Er ligt daar nog heel veel wat niet meer bij de tijd is en wat leegstaat, los van wie eigenaar is. Dat is prima, want het is niet alleen troosteloos maar je betaalt er ook niet de hoofdprijs voor stukken grond of anderszins. Daarom wil ik graag aan het college vragen om een toekomstvisie op te stellen voor dat hele gebied, zodat we met z'n allen over een tijdje kunnen zeggen dat het ook daar goed de gemeente Heerlen binnenkomen is.

Tot slot, ik had het nooit gedacht. Ik had me na het DSM-debacle voorgenomen om alleen nog maar over 043 te praten. Maar goed, zo kinderachtig zijn we niet, dus ik zal toch de naam Maastricht maar in mijn mond nemen. Daar komt zelfs iets goeds vandaan. We hebben in deze gemeente al jaren de vraag gekregen naar meer openbare toiletten in het centrum. We vergrijzen. Ik merk het zelf ook. Ik zal de cijfers niet geven, maar ik moet in plaats van om de zoveel 100 meter om wat minder 100 meter toch een potje opzoeken. Maar wat gaan ze nu in Maastricht doen? Ze kijken daar samen met de lokale horeca onder welke voorwaarden die bereid is om ruimhartiger niet-klanten toe te laten tot de in hun zaak aanwezige toiletten.

De voorzitter

U bent bijna door uw tijd heen.

De heer Diederer, Fractie Diederer

Dan wil ik nog even inhaken op de discussie over de parkeertarieven. Het is misschien heel orthodox, maar ga eens met een aantal partijen in de stad, waaronder de grote werkgevers in het centrum, kijken of het misschien niet mogelijk is om die parkeergarages te kopen. Dat klinkt gek, want tot nu toe is het beleid om de auto's uit het centrum te weren. Dat is echter uit milieuoverwegingen. Maar als over tien jaar iedereen elektrisch rijdt, moet ik nog zien dat we ze nog in de bus krijgen.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Diederer. Dan komen we aan het einde van onze eerste termijn. Dan komen we meteen bij die mogelijkheid van een stop waar de heer Diederer het net over had. Ik stel voor dat we pauzeren tot 16.20 uur. In verband met een praktische vraag wil ik aan de fractievoorzitters vragen om even een paar minuten met mij in de kamer van de griffie te komen. Dan kunt u daarna gewoon uw normale dingen doen.

Ik schors de vergadering.

Schorsing

De voorzitter

Ik heropen de vergadering. Voor de beantwoording door het college geef ik als eerste het woord aan wethouder De Beer.

Wethouder De Beer

Voorzitter, dank u wel. Ik begin met het onderdeel financiën. Ik moet daar meteen bij opmerken dat op het moment dat ik een collega vervang op financiën er in de afgelopen jaren altijd wat foutjes of wat grotere fouten naar boven kwamen in de begroting. De verwachting bij de raad is dus misschien dat er nu ook wel weer dingen in zitten. Ze hebben dus scherp gekeken. Waarvoor zeer veel dank.

Maar de vermeende fouten zoals deze zijn benoemd door Partij Hoensbroeks Belang en de Partij van de Arbeid zijn in onze ogen geen fouten. Ik zal uitleggen waarom. Partij Hoensbroeks Belang verwijst naar de tabel op pagina 160. Dat gaat over de totale gemiddelde woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in 2021. Dat is een vergelijking tussen verschillende gemeenten op basis van een genormeerd aantal afvalstortingen. Om gemeenten te kunnen vergelijken, is gerekend met een x-aantal aanbiedingen van de afvalbakken. Het daadwerkelijk aantal aanbiedingen of stortingen in Heerlen is anders dan het genormeerde bedrag. Dat ziet u dan staan op pagina 161, bij de grafiek in de kolom over 2021. Daar staat het afgeronde bedrag van €790. Dat is het werkelijke bedrag dat in Heerlen wordt geheven. Het bedrag op de andere pagina is dus het genormeerde bedrag op basis van een norm in termen van het aantal stortingen.

De heer Verreck maakte net de berekening als het gaat over de ontwikkeling van de schuld. Hij vergat daarbij een variabele, namelijk de variabele van de aflossing. Er wordt in 2022 namelijk ook afgelost. Dus ja, we gaan nieuwe leningen aan, maar we gaan ook aflossen. Het saldo daarvan maakt dat de totale schuldenstand dus niet de oude stand plus de nieuwe leningen is. Maar de oude stand plus de nieuwe leningen min de aflossingen is de nieuwe schuldenstand.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Misschien begrijp ik het dan niet helemaal goed. Op pagina 160 staat toch echt bij gemeente Heerlen een bedrag van €838. Aan de rechterkant staat inderdaad bij de woonlastenperiode uit de periode 2018-2022 een bedrag van €798,75. Ik denk dat de wethouder het net iets verkeerd heeft benoemd. Is dat aan de rechterkant op pagina 161 het bedrag dat het gemiddelde van de gemeenten was?

Wethouder De Beer

Nee, het wordt wel een beetje technisch. Om een vergelijking te kunnen maken tussen de verschillende gemeenten moet je het aantal stortingen, het aantal aanbiedingen van de afvalbak, vergelijkbaar maken. Dus niet dat in Brunssum bijvoorbeeld 50 keer wordt aangeboden en in Heerlen 60 keer en in Kerkrade 40 keer. Er wordt uitgegaan van eenzelfde aantal stortingen. Dat is dus eigenlijk wat ik net noemde een genormeerd aantal. Dat is nog niet het werkelijke aantal, maar het genormeerd aantal om die gemeenten onderling goed te kunnen vergelijken. Daarom staat Heerlen ook in die tabel met een genormeerd aantal aanbiedingen van de afvalbakken. Dat is dus de tabel op pagina 160. Op pagina 161 wordt gerekend met de te verwachten stortingen in de gemeente Heerlen zelf. Dus niet op basis van het genormeerde aantal waar de COELO mee rekent, maar waar wij zelf in Heerlen mee te maken hebben.

De heer Bertholet, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

De heer Daamen heeft wel een punt, in die zin dat het bedrag dat bij 2021 staat, namelijk €789,79, moet €785,52 zijn. Maar goed, dat even ter zijde. Dat maakt voor de rest niet veel uit.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik heb een heel korte vraag. In het stuk waar ik net aan refereerde, staat op pagina 177 de aflossing van die pakweg 17 miljoen euro niet opgenomen. Daar kwam mijn vraag vandaan hoe het nu precies zit. Als er een tekst in had gestaan dat we ook 17 miljoen aflossen, dan was dat logisch geweest, maar dat is nu wat onduidelijk gebleven. Vandaar mijn vraag.

Wethouder De Beer

Op pagina 179 staan de aflossingen bijvoorbeeld wel genoemd. Een deel van de schuldontwikkeling staat op de ene bladzijde, maar om het totaal te kunnen zien moet je rekening houden met de component van de aflossing. Ik weet niet waar de €785 van de heer Bertholet vandaan komt, maar misschien kunnen we dat nadien nog even bekijken.

De voorzitter

Daar gaan we ons dus niet druk om maken. U kunt verder, wethouder.

Wethouder De Beer

Bovendien worden die cijfers in de nieuwe begroting geactualiseerd.

Dan wil ik misschien toch ook even reageren op de bijdrage van de Stadspartij. We respecteren de partijpolitieke lading die u daaraan geeft, maar misschien is het goed om ook daar te wijzen naar een aantal argumenten of in onze ogen verkeerde vergelijkingen die worden gemaakt. Als voorbeeld noem ik het voorbeeld van die familie die u vergelijkt met de gemeente Heerlen. Daar zou u ook kunnen zeggen: die familie heeft waarschijnlijk een hypotheek. Met andere woorden, ook een langlopende schuld. Als die hypotheek 3 ton is, en ze hebben een bruto-inkomen van €60.000, dan hebben ze een schuld die vijf keer

hun jaarinkomen betreft. De gemeente Heerlen heeft een schuld die 1,2 keer de jaarinkomsten betreft. De totale begrotingssom is 433 miljoen. We groeien dadelijk naar een schuldpositie van 424 miljoen. Met andere woorden, als we in dat opzicht gaan vergelijken, dan moeten we er ook rekening mee houden dat de investeringen die wij doen een bepaald rendement hebben.

De heer Hazen, Stadspartij (interruptie)

Het klopt uiteraard wat de heer De Beer daar zegt. Alleen heb ik ook duidelijk gemaakt in mijn betoog, daar komt de heer De Beer niet op terug, dat het saldo van baten en lasten zodanig is dat wij eigenlijk geen enkele speelruimte hebben om af te lossen. Als je dan dergelijke schulden opbouwt, die bijna 100% zijn van je totale baten ieder jaar, dan zie ik niet hoe je dat nog zou kunnen aflossen en hoe je dat zou kunnen betalen.

Wethouder De Beer

Daar wil ik graag op terugkomen. Er is echt een verschil in de systematiek van de gemeentebegroting tussen baten en lasten versus inkomsten en uitgaven. Dus de aflossing zit niet in het overzicht van baten en lasten - het is wat technisch - maar zit wel in het geheel van inkomsten en uitgaven. Dus als de heer Hazen zegt dat de baten en lasten in evenwicht zijn, dus dat we geen geld overhouden om af te lossen, dan klopt die redenering niet. Je moet namelijk kijken naar het overzicht van inkomsten en uitgaven. Daar is onze begroting niet op gebaseerd conform de wet. De gemeentebegroting is gebaseerd op basis van baten en lasten. Daar zit dus dat verschil in. Wij houden dus wel degelijk geld over om af te lossen. Dat doen we ook. Dat heb ik net ook in de richting van de heer Verreck betoogt, maar het is ingewikkeld om een gemeentebegroting zomaar te vergelijken met een huishoudboekje. Ook omwille van het feit dat een huishouden of een natuurlijk persoon een eindig leven heeft. Die zal op enig moment zijn schuld moeten aflossen. We gaan er even van uit dat de overheid een eeuwig leven heeft. Met andere woorden, ook als je geen nieuwe schulden meer zou aangaan, dan zouden je oude schulden alleen maar kunnen doorrollen door de oude schuld af te lossen door een nieuwe schuld aan te gaan. Met andere woorden, die vergelijking gaat mank.

De heer Hazen, Stadspartij (interruptie)

Is de wethouder het dan met mij eens dat hetgeen ik heb gesteld precies daarmee in overeenstemming is en dat die schulden straks bij onze kinderen en de kinderen van onze kinderen terechtkomen?

Wethouder De Beer

Ja. De vraag is: hoe erg is dat? We gaan de schulden aan om investeringen te doen. Ook die investeringen - die kun je beschouwen als vermogen van de stad - rollen we door naar volgende generaties. Dus de investeringen die wij in de stad doen, of dat nu gaat over de centrumontwikkeling of andere zaken, zijn ook weer kroonjuwelen die wij overdragen naar volgende generaties. Je zou de redenering dus ook nog kunnen omdraaien. Hoe rechtvaardig is het dat dit cohort aan belastingbetalers opdraait voor de totale investering, terwijl een volgende generatie daar ook gebruik en profijt van heeft? Met andere woorden, het hebben van een schuld bij de overheid, is niet per definitie een probleem of slecht. Ik zeg daarmee niet dat die schuldberg dan maar tot in het oneindige kan groeien. Dat zeker niet, maar dat doen we ook niet. In vergelijking met de omvang van onze begroting hebben we een schuldpositie die hanteerbaar is. Dan was er een vraag van de Partij van de Arbeid over de rente. Wij hebben een rentestand van gemiddeld 1%. Wat gebeurt er nou als die rente in de komende jaren gaat stijgen, bijvoorbeeld naar 5% of 10%? Die rentelasten zitten wel in het overzicht van baten en lasten. Daar zie je hem dus wel in terug. Daar wordt hij wel in doorgerekend. Wij houden rekening met dat risico door een renterisiconorm te hanteren. Het is een wettelijk gegeven dat wij moeten uitkijken dat op enig moment alle schulden bij wijze van spreken zouden aflopen en als we dan opnieuw zouden moeten herfinancieren, op dat moment de rente misschien 5% of 10% is. Met die renterisiconorm zorgen wij dat die aflossingen en het herfinancieren van die leningen smooth, redelijk glad, loopt, waardoor dat risico over die jaren is uitgesmeerd. Daar wordt die

renterisiconorm voor gehanteerd. Daar bevinden we ons onder die norm. Dat kunt u terugvinden op pagina 179.

De VVD heeft vragen gesteld over de reservenorm, over de weerstandscapaciteit. De VVD verwijst naar een eerdere uitspraak van de raad als het gaat over het aanhouden van 2% reserve. We hebben in de opstelling van de begroting gestuurd om wat meer vet op de ribben te krijgen, om in de woorden van de heer Van den Berg te blijven. Dat was ook voortbouwen op het herstelplan dat wij hebben ingezet. Wij bouwen daar nog steeds op voort. Het is niet zo dat het klaar is met het vaststellen van deze begroting. Ook in de komende tijd komen er weer allerlei financiële rapportages in uw richting, van de najaarsnota tot en met de jaarrekening. We proberen natuurlijk verder vorm te geven aan onze reservepositie. Dus dit is een momentopname. Het streven is wel om die reservepositie iets verder aan te vullen.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Wat is er gedaan met de boodschappen die wij tijdens de kadernota hebben besproken? Dat was nadrukkelijk een bijeenkomst in deze raad om te zeggen: dit zijn de boodschappen die wij aan u meegeven ter vorming van de begroting. Daar is nadrukkelijk gezegd: ja, tenzij. Ik proef gewoon uit de stukken van de begroting dat wij zeggen: we hebben dat wel gehoord, maar daar letten we niet op. Terwijl het eigenlijk andersom had moeten zijn, zo van: luister eens, we hebben dat huiswerk meegegeven en daar moeten we de begroting omheen bouwen.

Wethouder De Beer

We hebben een integrale afweging gemaakt tussen zowel de beleidsmatige ambities als ook de lijn van de raad als het gaat over de financiële positie en dus ook de reservepositie. We zijn nu uitgekomen op die 1,5%. We hebben goede hoop dat we in de komende tijd nog verder kunnen doorbouwen aan die reservepositie. Het is natuurlijk verder aan de raad om te kijken of we dit in voldoende mate hebben gedaan. Wij vinden dit als college in ieder geval verantwoord. Er zit ook nog een technisch 'euvel' achter. Dat is namelijk dat de reserve van het Grondbedrijf niet meetelt in de berekening van de weerstandscapaciteit. Als we die wel zouden toevoegen, dan zouden we aan die 2% kunnen komen. Dat hebben we nu niet gedaan, maar dat kunnen we wel alsnog in de jaarrekening gaan doen.

Met andere woorden, volgens mij is er gewoon een goede lijn ingezet om verder te bouwen aan de reservepositie van de gemeente Heerlen.

Volgens mij waren dat de financiële vragen, als ik me niet vergis. De vragen over de parkeertarieven en dergelijke worden door de collega Parkeren behandeld.

Dan loop ik even de fracties langs als het gaat over de inhoudelijke moties, maar ook de andere inhoudelijke vragen. De SP heeft een motie aangekondigd over de supermarkten, waarbij ik toch echt dringend het advies wil geven om eerst met elkaar de discussie te voeren in de commissie en in de raad aan de hand van de supermarktvisie, omdat in die visie een veel integraler en meer afgewogen beeld naar voren komt als het gaat over waar we rekening mee moeten houden bij het innemen van standpunten ten aanzien van supermarkten. Dat is eigenlijk de insteek die we als college kiezen. Laten we daar echt een volledige discussie over voeren en niet nu alleen maar naar een specifieke plek kijken.

Dan de motie over de boete op leegstand. Heel eerlijk, we vinden die niet uitvoerbaar. Een verhoging van de OZB is natuurlijk niet zo ingewikkeld. Als je echter moet gaan turven wat er allemaal in de stad leegstaat, hoe lang dat allemaal leegstaat, de procedures die je daarover moet voeren en dat je dit vervolgens moeten compenseren via subsidiebeschikkingen, dan lijkt mij dat het paard achter de wagen binden. Het is veel beter om te sturen op investeringen in de stad die uiteindelijk partijen moet gaan triggeren om leegstaande panden te gaan transformeren en anders in te gaan zetten. Dus die motie zullen wij ook ontraden.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik heb een vraag met betrekking tot de gedachtegang over een boete op leegstand. Is deze er feitelijk niet al als je een leegstaand pand hebt, geen inkomsten hebt, wel alle lasten hebt, maar niet de lusten. Is dat

niet eigenlijk al een boete op leegstand omdat de inkomsten ontbreken? Of duid ik dat dan helemaal verkeerd?

Wethouder De Beer

Ik denk niet in de juridische zin van het woord. De vraag is alleen, als je de ozb specifiek zou verhogen en dat vervolgens weer gaat compenseren via een subsidie en je doet dat met 10%, 20% of 50%, in hoeverre levert dat dan een extra prikkel op, terwijl het derven van de huurinkomsten waarschijnlijk een veel grotere financiële prikkel is om alsnog te gaan werken aan transformatie of herinvulling.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Kent de wethouder de voorbeelden in onze stad waar panden om niet ter beschikking zijn gesteld aan ondernemers. En ondernemers uiteindelijk hebben gezegd: alstublieft, hier hebt u het pand weer terug, want zelfs zonder huurkosten kan ik niets verdienen. Als je die voorbeelden kent, zou het dan niet extra treurig zijn om daar nog eens een boete op leegstand bovenop te doen?

Wethouder De Beer

Ik heb die voorbeelden niet in gedachten, maar de heer Leers weet vast en zeker panden aan te wijzen waarvoor dat geldt. Volgens mij hebben we een heel uitgebreide onvesterings- en verleidingsstrategie met name in ons centrum, maar ook daarbuiten om te komen tot herinvulling. Wij geven zelf als gemeente het goede voorbeeld. We proberen vooral de dynamiek terug te krijgen en de vastgoedsector mee te laten bewegen in de investeringen die we doen. Dat zal de komende tijd verder zijn vruchten afwerpen.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Volgens sommigen zouden wij enorme compassie moeten hebben met die arme, grote vastgoedbeleggers in onze stad. De SP-fractie behoort niet tot die categorie. Dat moge duidelijk zijn. Mijn enige vraag is: kan het? Dat de wethouder het liever niet heeft, is mij al enige tijd bekend. Maar kan het nu? Ik heb jaar in jaar uit gehoord: het kan niet, het is technisch moeilijk, et cetera, et cetera. Mijn enige vraag is: kan het? Deelt het college met mij dat dit hetzelfde mechanisme is als het over het Ondernemersfonds? Kortom, ik kan het in formele zin, in technische zin of in welke zin dan ook? Kunnen wij dit, als wij dat zouden willen, morgen invoeren?

Wethouder De Beer

Ik heb de motie vanmiddag rond de klok van twaalf uur gezien. Die hebben we daar even kort op getoetst. Het verhogen van de ozb kan, want dat is aan de raad. Het verstrekken van subsidies moet op basis van criteria. Die kun je daaraan verbinden, dus dat kan. De vraag is of je dan op specifieke gronden vervolgens kan selecteren, bijvoorbeeld als een pand wel of niet wordt getransformeerd naar woningen. Het ligt soms ook aan de gemeente of dat wel of niet kan. Er zijn dus allerlei omstandigheden waarbij je aan de voorkant niet goed kunt beoordelen of dit wel of niet tot de mogelijkheden behoort en of een pandeigenaar dan wel of geen aanspraak kan maken op de compensatie van de ozb-verhoging. We gaan daar dus een jungle en een uitvoering in, waarvan ik me echt afvraag of we dat moeten willen.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Het spijt me zeer, maar dat turven was al zo'n vaagheid, wat gewoon niet waar is. Bij de KVK kun je zien hoe het zit met panden. Ik heb me hier in de afgelopen jaren voldoende in verdiept om me niet met een kluitje in het riet te laten sturen. Bij de KVK kun je zien hoe het precies zit. Met betrekking tot de woningen hebben wij nota bene in de motie opgenomen dat er een uitzonderingsgrond kan zijn. U mag zelf de techniek bepalen. Als u zegt dat het een beetje naar links of rechts moet, prima. Maar er wordt telkens de suggestie gewekt alsof het heel ingewikkeld zou zijn, alsof het echt niet zou kunnen. Ik wil dan graag van het college horen dat het college het gewoon niet wil, want dan weten we waar we aan toe zijn. Maar de ruis die ontstaat door de suggestie dat het eigenlijk technisch niet kan, zou ik weg willen hebben. Ik zou

het college willen meegeven om er nog wat langer over na te denken. Als u nog een uur extra nodig hebt, denkt u er dan nog een uur extra over na. Het is allemaal prima. Maar haal de ruis weg, want die is echt niet nodig. Volgens mij kan dit formeel, technisch en in allerlei andere opzichten prima, maar moet u aangeven of u het wil of niet.

Wethouder De Beer

Volgens mij ben ik de motie niet in technische zin onderuit aan het halen. Ik heb duidelijk uitgesproken dat het niet helpt in de opgave die we hebben van de stad. We kunnen de energie veel beter en effectiever op een andere manier in de stad steken dan dat we zo'n regeling gaan uitvoeren waarvan we ons moeten afvragen of dit voldoende prikkel geeft richting pandeigenaren om tot invulling te komen. Ik denk dat er andere, effectievere manieren zijn om antwoord te geven op dit probleem. Dus ja, het college ontraadt de motie, omdat we deze weg niet in willen gaan.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Voor de een is elke pandeigenaren een verwerpelijke speculant en voor de ander is elke pandeigenaar een kleine middenstander die een pand heeft voor zijn pensioenvoorziening. Ik zou dat even los willen laten en ook die boete of stimulering. Wethouder, zou het een idee zijn om vooral in te zetten op het uiterlijk aanzien van die panden? Je ziet leegstaande panden waar je door een volgepakte en met graffiti besmeurde etalage kijkt naar een grote rotzooi achter de pui. Andere panden zijn met levensgrote foto's waarvan dan ook toch nog enigszins toonbaar gemaakt. Ik zou willen voorstellen om op dat vlak een stimuleringsregeling te hebben, zodat je in ieder geval, los van wat erachter zit, het straatbeeld niet tot dat dieptepunt laat gaan als we op sommige plaatsen zien.

Wethouder De Beer

Ik sluit me daarbij aan. Althans in die zin dat het heel goed zou zijn - dan trek ik het iets breder - dat we ook de vastgoedsector beter en sterker weten mee te krijgen in de investeringen die wij als gemeente doen. Je gaat dus zoeken naar manieren, waarbij je kunt zeggen: dit is onze inzet en wat vragen wij nu van jullie? Dat is bijvoorbeeld het aanpakken van de zichtbare leegstand in onze binnenstad. Er zijn allerlei instrumenten voor om dat te doen. Dit instrument is toch wel echt heel breed schieten met de vraag of we daar wel de meest effectieve resultaten op gaan halen.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Is de wethouder ermee bekend dat we natuurlijk een leegstandverordening hebben die we in deze raad in 2016 hebben vastgesteld, waar duidelijk in staat hoe je als gemeente met leegstand zou kunnen omgaan in de richting van het communiceren met pandeigenaren? Overigens kan ik bijvoorbeeld aangeven dat de VVD natuurlijk absoluut geen voorstander is van boete op leegstand. Ik hoorde net daar ook andere collega's al wat over zeggen. Niet alleen de particuliere of de marktsector heeft leegstand, maar de gemeente heeft natuurlijk zelf ook meer dan voldoende leegstand. Kijk dan eens naar de bedrijventerreinen, waar heel veel bedrijven zijn die op het punt staan om misschien hun vastgoed te transformeren, te verduurzamen of dat soort zaken.

Dan de laatste vraag die ik van de wethouder zou willen weten mbt zijn afwegingen. Is het überhaupt juridisch mogelijk om dat te doen? Daar heb ik wel grote twijfels over. Daarnaast is het natuurlijk ook het imago van onze stad. Het is een slecht signaal als we zeggen: als je in onze stad vastgoed hebt en het komt per ongeluk leeg te staan, dan krijg je nog een draai om de oren ook. Dat is dus een slecht signaal.

Wethouder De Beer

De gemeente heeft een Leegstandsverordening. Misschien is het goed om die nog een keer aan te grijpen om de discussie wat breder met elkaar te voeren om te kijken wat we beogen en of we de inzet van de goede instrumenten te pakken hebben. Het is wellicht een overweging om dat nog te betrekken in die discussie.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Even voor de duidelijkheid. Mijn collega-raadslid De Kleijn wees net op die concept motie die in zijn computer staat. Er staan wat fracties onder genoemd. Ik ga ervan uit dat er bijvoorbeeld wel VVD staat, maar dat dit eerder een wens was dan iets wat geuit gaat worden. Ik zie er ook geen handtekeningen bij staan, dus dat zal verder niets met elkaar te maken hebben. Gewoon voor de duidelijkheid. Ik vond u helder en duidelijk.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Daar hebben we het net even over gehad met de heer Meyer. Wij steunen die motie niet.

De heer Meyer, SP (interruptie)

De SP is overigens van harte bereid om er Hart-Leers onder te zetten, als dat kan helpen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Meneer de voorzitter. Daar mogen we duidelijk in zijn. De SP zal tot vanalles bereid zijn, maar of daar een handtekening onder gezet gaat worden, is nog maar de vraag.

De voorzitter

Tot van alles bereid, is ook al heel veel. We zijn dus nieuwsgierig naar wat dat vanavond nog wordt! Wethouder De Beer, gaat u verder.

Wethouder De Beer

Ik probeer iets meer snelheid te creëren.

De voorzitter

Ja, graag.

Wethouder De Beer

Ook werkloze 50-plussers hebben meer kansen op de arbeidsmarkt gekregen door de krapte op de arbeidsmarkt, maar we zien dat die wel nog een relatief moeilijkere positie hebben. We zullen samen met het werkgeversservicepunt, maar ook met initiatieven zoals de vakschool, kijken wat wij specifiek kunnen doen voor die 50-plussers. Daar zullen wij u nader over informeren.

Het haalbaarheidsonderzoek naar de outlet loopt. In december verwachten wij de oplevering van het haalbaarheidsonderzoek. Conform de afspraak zullen wij daar de commissie nader over informeren.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Als de stukken over het outletcenter komen, dan neem ik aan dat daar ook aan wordt toegevoegd welke outletformules de stad nu al kent en of die zich wel of niet als een vis in het water voelen in onze stad.

Wethouder De Beer

We kijken heel breed maar dat haalbaarheidsonderzoek. Wij hebben uw vragen gehoord en wij proberen die mee te nemen in het verhaal.

De VVD vraagt nog naar de stand van zaken rondom de leegstandcoaches. Die komen eraan. De vertraging zit nu weer in het feit dat de provincie nog niet heeft besloten over de stratenaanpak, wat onderdeel is van de regiodeal. De regiodeal moet gefinancierd worden vanuit de provincie. Dat heeft te maken met de bestuurlijke situatie bij de provincie, waardoor daar in de afgelopen maanden nog geen akkoord op is gekomen. Maar die komt er nu wel komende maand aan.

Kan het college een breed gedragen visie voor Hoensbroek toezeggen? Ja, maar ik zou dat wel gefaseerd willen doen. Dus niet alleen maar voor de zomer 2022, want het wordt een breder verhaal. Het lijkt me

goed dat we in ieder geval een aantal onderdelen opleveren die ook weer input kunnen zijn voor een eventueel coalitieprogramma. We kijken dan even hoe we dat wegzetten in de tijd.

Dan wat betreft het arbeidspotentieel en hoeveel arbeidsplaatsen er in de afgelopen jaren zijn gecreëerd. Dat zijn er ongeveer 3600, waarvan 1000 in de medische logistiek. We verwachten in de komende 2, 3 jaar nog een aanwas van 3000 arbeidsplaatsen in Heerlen. Het vinden van arbeidspotentieel is een steeds groter wordend probleem. Ik ben het er dus van harte mee eens om ook juist het onbenutte arbeidspotentieel wat we in Heerlen en in de regio nog hebben zo goed mogelijk te enthousiasmeren en te mobiliseren om de kansen te verzilveren op die arbeidsmarkt.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik ben benieuwd naar het volgende. Op zich ben ik het ermee eens. Wat ik in de motie lees, is ook allemaal niet zo heel vreemd. Onbenut arbeidspotentieel wil zeggen: iemand die werkloos is. Iemand doet niet mee, voldoet niet aan wat we van hem of haar willen. Krijgt die persoon dan een consequentie?

Wethouder De Beer

Ja, daar zit een heel traject aan. Vaak is de eerste inzet Werk voor Heerlen. Althans, dat kan als instrument. We groeien dadelijk toe naar het concept van de vakschool, waar we een veel breder palet aan ontwikkelmogelijkheden kunnen aanbieden, inclusief arbeidsplaatsen of banen, samen met werkgevers in de regio. Dan heb je inderdaad soms ook te maken met kandidaten die niet komen, niet willen, waar je toch tegenaan loopt. Dan is een handhavingstraject onderdeel van het palet.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Het zou ook tot een boete kunnen leiden.

Wethouder De Beer

Een korting op de uitkering kan oplopen. Vaak is dat al voldoende om het gesprek te voeren met een kandidaat en uiteindelijk toch dat perspectief op werk te gaan verzorgen.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Dat geloof ik, maar het zou ertoe kunnen leiden. Met andere woorden, iemand die werkloos is en iets niet doet wat de gemeente wil, kan mogelijk rekenen op een maatregel, lees: een boete. Maar de vastgoedbaas die zijn pand niet vult, daar doen we het niet. Daar gaan we nog eens een kopje koffie mee drinken. Heb ik dat goed?

Wethouder De Beer

Ja, volgens mij zijn dat andere grootheden.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ja ja.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Nu we het over onbenut arbeidspotentieel hebben. Ik hoor steeds meer signalen uit de regio dat ondernemers hun heil zoeken in voormalige oostbloklanden en daar heel tevreden zijn over het potentieel dat ze vandaaruit, ook met werkmoraal en noem maar op, hiernaartoe krijgen. U hoeft er nu niet over uit te wijden, maar is het mogelijk om op enig moment te kijken dat als we het niet met onze eigen mensen voor elkaar krijgen, welke kansen er zijn in de markt die zich nu steeds verder aan het ontwikkelen is in de regio. Daar hoeft u nu niet op te antwoorden, maar als het geen mensen van hier zijn, dan anderen.

Wethouder De Beer

Ik kan daar wel op antwoorden, in die zin dat wij daar zeker niet op sturen, maar de markt pakt dat natuurlijk zelf op. In de zin van dat Europa één is en allerlei wegen worden gevonden om arbeidspotentieel elders te vinden. Wij lopen daar in eerste instantie niet warm voor, omdat we denken dat er nog genoeg mogelijkheden zijn om ook mensen in Heerlen en in de regio kansen te bieden.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Ik wil toch even reageren op het verhaal van onze collega Ron Meyer. Kijk, het een is gemeenschapsgeld en het ander is privégeld. Een ondernemer koopt een pand. Die is vrij om te doen en laten met het pand wat hij wil, zo lang hij binnen de wettelijke norm zit. Als zo'n ondernemer wil dat zo'n pand leegstaat, dan kan u wel zeggen dat u daar ideologisch tegen bent, maar dat is dan uw mening tegenover de zijne. Ik zou zeggen dat een huizenbezitter vrij is om te doen en laten met zo'n huis wat hij wil. Mits dat natuurlijk binnen de wettelijke regels valt.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Voorzitter, mag ik hierop reageren?

De voorzitter

Ja, u wordt wel heel erg uitgedaagd om te reageren.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik vind dit wel van een liberale naïviteit die zijn weerga niet kent, om de doodeenvoudige reden dat we miljoenen investeren in ons stadscentrum. Miljoenen! Wie profiteert daarvan? Dat zijn de eigenaren. Niet van woningpanden, daar gaat onze motie helemaal niet over. Het gaat over niet-woningpanden. Als er iemand anders is die wil meedoen aan het debat, dan moet hij even de microfoon aanzetten, want anders kan ik hem niet horen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ja, dat wil ik. Er is een enorme leegstand in de stad!

De voorzitter

Meneer Leers, niet erdoorheen praten.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik ben in gesprek met de heer Oulad. De werkloze die aan de slag wil, maar waar het om de een of andere reden misgaat, krijgt een boete, maar over de vastgoedbaas zegt dit college en deze wethouder: dat moeten we toch niet zo doen, maar dat moeten we op een andere manier doen. Ik constateer dat hier twee verschillende situaties zijn, die je wel degelijk met elkaar kunt vergelijken. Meneer Oulad, we stoppen miljoenen gemeenschapsgeld in het centrum. Wie profiteert daarvan door middel van de waarde van dat pand? Dat is onder andere de vastgoedeigenaar. Sterker nog, de vastgoedspeculant die panden strategische koopt - dat hebben we de afgelopen jaren allemaal zien gebeuren - om er niet per se iets mee te doen, maar omdat hij speculeert op de komst, om maar even uw bijdrage te gebruiken, van wellicht het onderwijs naar het centrum. Dan gaat de waarde van het pand omhoog. Wie heeft daarvoor gezorgd? Dat heeft de gemeenschap gedaan. Daar hebben de vastgoedeigenaren werkelijk tot dusverre nog geen cent in gestopt. Helemaal niets. Ik zal daar dadelijk in mijn eigen bijdrage van harte op doorgaan. Ik vind het verschil tussen hoe je aan de ene kant met gewone mensen die van een habbekrats moeten rondkomen geef je wel een boete, maar de grote vastgoedspeculant die profiteert van onze miljoenen investeringen van gemeenschapsgeld, pakken we met fluwelen handschoenen aan. Echt, ongekend.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Om even goed te duiden wie hier zakken vol met geld verdient. De gemeente kocht het Schinkelkwadrant-Zuid van een enorme vastgoedspeculant. Die vastgoedspeculant betaalde daar zo'n 20 miljoen voor. De gemeente kon het voor zo'n 5 miljoen kopen. Hoe duidt het college dan het feit dat men wel of geen geld verdient door iets te kopen voor 20 miljoen en te verkopen voor 5 miljoen? Is dat een groot verdienmodel waarmee je je zakken vult of is dat enorm verlieslatend, waar eigenlijk iedereen graag zijn vingers vanaf zou willen houden?

De voorzitter

Ik geef het woord weer aan de wethouder.

Wethouder De Beer

Ik moet even kijken of er nog vragen open staan.

De voorzitter

Ik zie dat er nog een interruptie van de heer Van den Berg is. Dan hebt u tijd om te kijken waar u was.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ik had een vraag willen stellen aan de wethouder. Die stel ik bij deze dan ook. Kan de wethouder schetsen wat van de 5000 mensen die mogelijk arbeidspotentieel zijn in de kaartenbakken van de gemeente Heerlen ... Wat zou het opleveren als we 1000 mensen de kans geven om te studeren naar een andere baan. Wat levert dat de stad op? Kan de wethouder dat schetsen?

Wethouder De Beer

Ja, heel veel. In die zin dat mensen meedoen op de arbeidsmarkt en dat dit heel veel maatschappelijke baten oplevert. In financiële zin, elke bijstandsuitkering kost de gemeente ongeveer € 14.000 per jaar. Dus als je het over 1000 kandidaten hebt, dan heb je het over 14 miljoen euro. Overigens loopt die financiering via BUIG. In principe loopt dat voor twee jaar en dan wordt weer opnieuw geijkt hoeveel kandidaten in de Participatiewet zitten. Dat is wel precies de vraag die wij ons stellen bij de ontwikkeling van de vakschool. Wat levert dit precies op? Welke investering rechtvaardigt het die daar tegenover komt te staan? We zijn ook met het Rijk in overleg en met bureaus om dat goed voor ons in kaart te brengen. Dat ziet er heel goed en kansrijk uit. Ik zou met name de raadscommissie willen uitdagen en uitnodigen om vooral kennis te nemen van dat concept.

De voorzitter

Laatste interruptie.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Voor alle duidelijkheid: € 14.000 exclusief uitvoeringskosten. Kan ik dat zo concluderen?

Wethouder De Beer

Ja, dat klopt. Dan de vraag van de heer Diederik over de Heerlerbaan en de vraag rondom de Toekomstvisie. Er ligt een stadsdeelvisie Heerlerbaan uit 2015. Dat is het kader zoals wij kijken naar dat hele gebied.

De voorzitter

Dank u wel. Dan ga ik nu naar wethouder Van Zutphen.

Wethouder Van Zutphen

Vanwege de afwezigheid van wethouder Damen, doe ik ook het portefeuille-onderdeel Ruimtelijke Ordening namens het college. Laat ik beginnen met het sociaal domein. Er waren een aantal vragen. Heel concreet

vanuit D66, maar het is ook wat ruimer aan de orde gesteld, in hoeverre wij in control zijn over de uitgaven in het sociaal domein. Ik ga natuurlijk specifiek over de Wmo.

De individuele voorzieningen, zoals de huishoudelijke hulp, de scootmobielen, enzovoorts, zijn per definitie openeindregelingen, waarbij iedereen die volgens de bestaande regels daar recht op heeft daar ook voor in aanmerking komt. Het ene jaar kan dit betekenen dat je er geld op overhoudt, het andere jaar kun je geld tekortkomen. Maar wat mij betreft is het belangrijkste dat mensen die recht hebben op een scootmobiel, deze ook gewoon kunnen krijgen. Dat kan qua kosten soms weleens duurder uitvallen.

Heel concreet is een financiële kwestie bijvoorbeeld als het gaat over de huishoudelijke hulp. Vanwege het zogenaamde abonnementstarieven dat landelijk is ingevoerd, kunnen ook mensen met het hoogste inkomen voor een voor hun hele minieme eigen bijdrage huishoudelijke hulp krijgen als zij daar qua beperking voor in aanmerking komen. Dat heeft in het hele land geleid tot een enorme toename van het aantal aanvragen huishoudelijke hulp. Die toename merken we in Heerlen ook. In de Novembernote zult u zien dat dit betekent dat we daar extra geld voor moeten uitgeven. Die mensen hebben qua beperking recht op die hulp en die zullen we dus moeten verstrekken.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Kan de wethouder bij de Novembernote laten zien wat die toename is, bijvoorbeeld met een percentage of met aantallen, zodat wij helder hebben wat die enorme toename is.

Wethouder Van Zutphen

Ja, wij willen graag voldoen aan die vraag.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

De wethouder heeft het over extra geld dat nodig is. Ik neem aan dat hij daar een bedrag aan kan hangen. Hoe verhoudt zich dat tot het besluit dat wij vanavond gaan nemen? Betekent dit dat wij nu al mogen rekenen op een behoorlijk tekort?

Wethouder Van Zutphen

Nee. De toename in 2021 hebben we al meegenomen in de Begroting 2022. Bij de individuele voorzieningen zijn het dus openeindregelingen met meevallers en tegenvallers. Daarnaast hebben wij natuurlijk de zaak rond Wmo als de gemeente Heerlen zowel inhoudelijk als financieel op een heel goede manier geregeld via de lumpsumfinanciering van Stand-By, via het feit dat wij bij maatschappelijke opvang en beschermd wonen geen open huis constructie hebben, maar een subsidierelatie met een beperkt aantal aanbieders. Zoals ook al is aangegeven door de heer Meyer, bereiken wij bij maatschappelijke opvang beschermd wonen spectaculaire resultaten in die zin dat het aantal daklozen in onze stad en in onze regio spectaculair is gedaald in de afgelopen jaren, terwijl dit aantal landelijk is gestegen. De mensen zitten ook nog eens in goede voorzieningen. Door onze manier van financiering houden wij daar grote bedragen op over ten opzichte van de landelijke financiering daarvan. Daarnaast zijn er natuurlijk ook onderdelen van de zorg waar wij zwaar op toelagen. Dan heb je het inderdaad bijvoorbeeld over de huishoudelijke hulp. Mijn collega die over Jeugd gaat, kan het nodige vertellen over de tegenvallers die wij bij Jeugd voor de kiezen hebben gekregen. Als college hebben wij er in de afgelopen jaren altijd voor gekozen dat wij niet gaan sturen op: dit is het landelijke budget en de voorzieningen moeten maar worden aangepast aan het landelijke budget. We kijken wat nodig is qua investeringen in onze stad. Dat geven wij uit. Als wij geld te kort komen, dan is die investering noodzakelijk, als wij geld overhouden is het mooi meegenomen. Wat blijkt? Door de investeringen die wij in het verleden hebben gedaan, zijn we ook financieel veel meer in control dan andere gemeenten die gekozen hebben voor het traditionele uurtje-factuurtje systeem.

De Ouderenpartij heeft een aantal vragen gesteld over het sociaal domein. Op de eerste plaats vraagt u naar de stand van zaken rond dementiebeleid. Dat is een heel belangrijke kwestie. Dementie is een vreselijke ziekte voor de betreffende mensen, maar zeker ook voor hun omgeving. We werken in deze stad en regio, overigens via de zorgverzekeraar, al een tijd met een casemanager Dementie, die ervoor zorgt

dat de hulp voor de mensen zo snel mogelijk geregeld wordt. Het is een vreselijke ziekte, maar ik hoor heel vaak terug dat die casemanagers gewoon heel goed werken.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik ben ervan overtuigd dat die casemanagers hun werk goed doen. Alleen komen die casemanagers vaak pas in beeld op het moment dat de dementie zich behoorlijk openbaart. Wat ik in mijn vraagstelling heb bedoeld, is om met name aan de voorkant te kijken en te leren van initiatieven, zoals deze bijvoorbeeld in Roermond en Kerkrade worden opgepakt, of we daar als beleid in Heerlen ook op kunnen aansluiten, om wat dat betreft met name aan die voorkant actief te worden.

Wethouder Van Zutphen

Daar wil ik graag ja op zeggen. Dat wilde ik ook juist gaan vertellen. Via de dementievriendelijke gemeenschappen, waarbij bijvoorbeeld ook professionals worden getraind hoe zij moeten omgaan met dementie, maar ook via de dementievriendelijke buurten. In de buurten willen wij de aanpak helemaal aan het begin van het ziekteproces stimuleren. Dat heeft door corona wat stilgelegen, maar dat gaan we in de komende tijd, als corona dat toelaat, verder uitrollen in onze stad. De voorbeelden van elders willen wij graag betrekken bij de buurten en gemeenschappen en daarvan leren.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Kunt u ons binnen de commissie of binnen de raad tijdig informeren over de voortgang van de punten die u aanhaalt?

Wethouder Van Zutphen

Ja, dat wil ik heel graag doen.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Dank u.

Wethouder Van Zutphen

De Ouderenpartij stelt de volgende vraag: vormen ouderen binnen het volksgezondheidsbeleid een aparte doelgroep? In principe is het volksgezondheidsbeleid van de gemeente natuurlijk heel breed. We hadden het net over voorzieningen, zoals scootmobiel. Die zijn in principe voor iedereen die een bepaalde beperking heeft, of diegene nu oud of jong is. We weten natuurlijk ook allemaal dat in de praktijk het overgrote deel van dit soort voorzieningen wordt verstrekt - die verstrekking doen we met plezier - aan de ouderen. In die zin besteden we natuurlijk heel veel aandacht aan ouderen, zonder dat we voortdurend als het gaat over zorg, ouderen als aparte doelgroep benoemen.

Daarnaast hebben we natuurlijk ons ouderenbeleid in het algemeen, waar mijn collega Adriane Keulen heel veel goede dingen over kan vertellen. Ons volksgezondheidsbeleid is heel breed, waarbij natuurlijk de zorg voor kinderen en jongeren een ander soort zorg is als de zorg voor ouderen. Maar zonder dat wij ze specifiek als doelgroep benoemen, vinden ze zeker hun plek.

Dan stelt u aan de orde de vragen die laatst zijn gesteld en de antwoorden die zijn gegeven over de voorzieningen in Hoensbroek. De bedoeling van de antwoorden op die vragen was om aan te geven dat als het gaat over de fysieke plek waar verenigingen hun plek zouden kunnen vinden, er allerlei mogelijkheden zijn. Volgens mijn stellige overtuiging zijn er genoeg mogelijkheden. Het punt is natuurlijk hoe je die vereniging naar de bestaande plek leidt. Als verenigingen het idee of de ervaring hebben dat zij ondersteuning nodig hebben bij de begeleiding van de vereniging naar de juiste plek, inclusief de voorzieningen die daarbij horen, dan wil ik bij deze heel graag toezeggen dat wij de ondersteuning van het zoeken heel graag vanuit de gemeente willen leveren.

De Partij Hoensbroeks Belang - dat is niet voor de eerste keer - heeft vragen gesteld over een foute concentratie van voorzieningen in Hoensbroek. U doelt met name op opvangachtige voorzieningen. Volgens mij heb ik ook al heel vaak aangegeven dat ik het eigenlijk helemaal met u eens ben. Als gemeente doen wij onze uiterste best om voorzieningen die een aanzuigende werking hebben op mensen van buiten onze gemeente en regio - zo van kom maar naar Heerlen, want daar zijn leuke voorzieningen - op alle mogelijke manieren tegenhouden, blokkeren, ontmoedigen enzovoorts. Echter, als instellingen die niet door de gemeente gefinancierd worden een plek zoeken binnen de gemeente waar dit qua bestemmingsplan ook nog eens past en ze kiezen er dan ook nog eens voor om zich daar te vestigen zonder eerst aan de gemeente om toestemming te vragen, dan staan wij daar in zekere zin machteloos tegenover. U kunt ervan overtuigd zijn dat u in ons een bondgenoot vindt. Wij doen op alle mogelijke manieren ons best om dat soort dingen tegen te houden, te ontmoedigen, klein te houden of weer terug te kunnen draaien.

Iets anders is dat er natuurlijk ook een aantal voorzieningen zijn die wel degelijk bedoeld zijn voor mensen uit onze stad die om wat voor reden dan ook zorgvoorzieningen nodig hebben. Die moeten natuurlijk hun plek hebben. Ook daarbij zijn wij voor een verstandige spreiding, voor verstandige locatiekeuzes. De discussies rond bijvoorbeeld het Gasthuis hebben wij allemaal meegemaakt in de afgelopen tijd. Ook daar is het zo dat instellingen in principe de zelfstandige keuze kunnen maken om in pand x of y in die en die straat te zitten, zonder dat zij de gemeente eerst om toestemming vragen. Helaas zien wij dat nog steeds gebeuren.

U heeft het concreet over de locatie aan de Auvermoer. Ik kan u zeggen dat wij u daar schriftelijk verder over zullen informeren. Daar is natuurlijk al heel lang een zorgvoorziening gehuisvest. Vroeger is deze failliet gegaan en vervolgens is deze overgenomen door een andere instelling. Ik stel voor dat we dat vooral schriftelijk afhandelen.

De voorzitter

Probeert u tempo te maken om tot een afronding te komen?

Wethouder Van Zutphen

De vraag van de PvdA. De opdrachtverlening Heerlen Stand-By komt er inderdaad aan. Daar is € 200.000 voor gereserveerd. U vraagt: gaan we dat doen via Europese aanbesteding? Dat valt nog te bezien. Daar zijn allerlei varianten denkbaar. Die zullen wij verder onderzoeken.

Ik weet dat het CDA nauw betrokken is bij de zorgbuurthuizen. Ook wij doen onze uiterste best om de mogelijkheden die wij daartoe hebben te realiseren. We hebben het dan met name over de wijk MSP.

Dan werd ik bijzonder aangenaam getroffen door het verhaal van ...

De heer Peters, CDA (interruptie)

De wethouder ging even heel snel.

Wethouder Van Zutphen

Ja, dat moet.

De voorzitter

Het was op mijn verzoek!

De heer Peters, CDA (interruptie)

Ja, prima, maar dit is wel een belangrijk onderwerp. Ik zou graag meer inzicht krijgen in de planvorming, hoe dat eruitziet en in wat u precies van plan bent. Tot dusverre is het altijd naar de buitenwacht toe stil geweest.

Wethouder Van Zutphen

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat wij bij het concept zorgbuurthuizen afhankelijk zijn van een zorginstelling die de zorg biedt en van een vastgoedeigenaar die zorgt voor het bijbehorende vastgoed. Wij proberen daar een zeer stimulerende rol in te spelen. Ik stel voor dat we ook daar schriftelijk terugkomen op wat dit concreet betekent.

Dan mijn portefeuille Centrum. Ik werd bijzonder aangenaam getroffen door het verhaal van de heer Diederer, die precies aangaf waar we in het centrum van Heerlen mee bezig zijn. Dat sloot eigenlijk aan bij de vele positieve reacties die we in de afgelopen tijd hebben gekregen bij de Dag van de Stad over waar wij in het centrum mee bezig zijn. Ik wil daar op dit moment ook geen discussie over uitlokken, omdat - dat was ook een vraag van de Ouderenpartij - we voorstellen om in december een extra commissievergadering te houden, in ieder geval van de commissies ES en Ruimtelijke Ordening, misschien ook LO, over de visie die wij voor het centrum hebben.

Dan heb ik vanuit de portefeuille RO een aantal vragen over de Spoorsingel. Het is niet juist dat er in de afgelopen jaren niets is gebeurd aan de Spoorsingel. U weet dat daar het voormalige sporthotel heeft gestaan in al zijn ellende. Dat sporthotel is gesloopt en er is ondertussen een overeenkomst met Wonen Limburg over woningen die daar gevestigd gaan worden. U weet ook dat het pand op de hoek Willemstraat ook gesloopt gaat worden en dat we onderzoek doen naar de invullingsmogelijkheden. Daarnaast stel ik voor om u schriftelijk te informeren over alle details van de driehoek waar u naar vraagt.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Bedankt voor de beantwoording. Wellicht heb ik het woordje 'niets' gebruikt in mijn betoog, maar ik heb ook duidelijk gezegd dat er bijna 3,5 jaar later veel te weinig is gebeurd. Mijn vraag is: bent u het daar wel mee eens?

Wethouder Van Zutphen

Ik ben van nature een ongeduldig iemand, dus ik ben het eigenlijk altijd eens met iemand die dat zegt. Maar binnen de reële mogelijkheden die wij hebben, denk ik dat er heel wat is gebeurd. Maar ook ik zou meer tempo willen. Ik weet weliswaar dat de vleermuizen die daar nu zitten heel nuttige functie hebben. Ik heb me laten vertellen dat ze 400 muggen per dag eten per vleermuis. Maar ook ik had liever gehad dat die afschuwelijke puist daar al gesloopt zou zijn.

Dan vraagt de heer Diederer om de Toekomstvisie Heerlerbaan. Er zijn natuurlijk al de nodige planologische dingen in voorbereiding c.q. in behandeling rond Heerlerbaan. Ik stel voor dat we daar ook schriftelijk op terugkomen in hoeverre dit kan leiden tot een samenvattende toekomstvisie.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Het is toch zo dat er al een jaar of twee Een overeenkomst ligt met Wonen Limburg om op de plek van het gesloopte sporthotel woningen te realiseren? Het is niet zo dat die overeenkomst pas is bereikt. Waarom wordt er niet gewoon gestart met het bouwen van woningen? Er is een nieuw bestemmingsplan voor in de steigers gezet en door ons afgetikt, maar er gebeurt helemaal niets. Wat is er aan de hand? Kan de wethouder dat een beetje nader duiden?

Waarom wordt daar niet gewoon gestart met het bouwen van woningen? Er is een nieuw bestemmingsplan in de steigers gezet, maar er gebeurt helemaal niets. Kan de wethouder dit nader duiden?

Wethouder Van Zutphen

De plannen worden in september 2022 afgerond. Ik heb deze informatie schriftelijk aangeleverd gekregen. Die schriftelijke informatie over de Spoorsingel heb ik net ook beloofd aan de heer Oulad. Ik stel voor dat we deze informatie aan de hele raad en uiteraard ook aan de heer Leers beschikbaar stellen.

Mijn collega De Beer geeft aan dat hij al heeft geantwoord op de stadsdeelvisie Heerlerbaan. Zijn antwoord is uiteraard veel beter dan dat van mij.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Ik was blijer met het antwoord van de heer Van Zutphen. Wellicht dat de heer De Beer vanuit zijn portefeuille alleen heeft gefocust op de retailkant van de zaak, maar het gaat mij om een integrale visie waarbij ook door de besluitvorming die is genomen ten aanzien van de winkelvoorzieningen in de wijk het wellicht tijd is om voor dat stuk te kijken of daar een aanpassing nodig is en toch het initiatief te nemen om met partijen tot concrete invulling over te gaan. Ik blijf dus voorlopig een fan van u!

Wethouder Van Zutphen

Dan denk ik dat het eerder een kwestie is van collectieve wijsheid. Wij komen daar schriftelijk op terug. Tot slot als het gaat over de vragen rond RO. De heer Verreck signaleert terecht dat Leisure Lane in het begrotingsboek op de verkeerde plek staat. Tot zover, voorzitter.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik zou nog even terug willen naar een van de eigen portefeuilles van de heer Van Zutphen, namelijk sociaal. Vanmiddag is ons een krantenbericht onder ogen gekomen dat er iets is misgegaan met de bijstand. Je zou kunnen zeggen dat dit niet bij de begroting hoort, maar als je in een periode zit waarin je ook het toeslagenschandaal hebt gezien, waarin je bij het UWV vanalles ziet misgaan. Ik weet dat daar hier geen relatie mee is, maar ik zou toch willen weten of dit nu volledig is opgelost. Is het vooral ook structureel opgelost? Gaat het niet nog eens gebeuren?

Wethouder Van Zutphen

Het is een volstrekt onbedoelde fout geweest. Als je over een jaar in het verleden terugvordert, dan moet je als gemeente ook de loonheffing terugvorderen. Daar is gewoon met name bij mensen met een gebroken jaar een technische fout gemaakt. Dat is ontzettend balen. U kunt zich voorstellen hoe ik heb gebaald toen we daar kennis van hebben genomen. We hebben gezegd: we gaan ieder mogelijk dossier waar dat aan de orde kan zijn geweest een voor een doorspitten. Dat heeft ertoe geleid dat we voor een deel hebben gezien dat er geen fout is gemaakt. Voor een deel hebben we gezien dat er is teruggevorderd, maar de mensen hebben nog niet betaald, dus ze hebben het nog niet echt gevoeld. En voor een deel betalen we de laatste cent terug. Het zal niet meer voorkomen.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Het lijkt mij ten overvloede, maar er wordt excuses aan die mensen gemaakt en het zal nooit meer gebeuren.

Wethouder Van Zutphen

Beide.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

In aanvulling op vraag van de heer Meyer. Het is natuurlijk met name voor de mensen zelf een hard gelag. U specificeert al iets, maar kan dit mogelijke consequenties hebben voor de begroting waar wij het nu over hebben en voor de jaren daarna?

Wethouder Van Zutphen

Nee, het zal geen consequenties hebben voor de begroting. Het bedrag dat wij moeten terugbetalen aan de betreffende mensen is rond de € 70.000. Dat is eenmalig opgenomen in de Novembernota. In de toekomst maken we dit soort onbedoelde, maar wel onvergeeflijke fouten niet meer.

De voorzitter

Dank u wel, wethouder Van Zutphen. Dan geef ik nu het woord aan wethouder Claessens.

Wethouder Claessens

Dank u wel, voorzitter. Ik heb heel veel vragen gekregen. Vorig jaar waren het er minder. Ik ben blij dat ik het woord van u krijg. Ik ga beginnen met het parkeren in de binnenstad. Een aantal fracties heeft daar wat over gezegd en heeft een amendement ingediend. Het college geeft in de tweede termijn een oordeel over het amendement. Over de inhoudelijkheid van het parkeren in het centrum hebben we afgelopen commissievergadering met elkaar de afspraak gemaakt dat dit deel uitmaakt van de integrale aanpak. Samen maken we de stad, het rapport dat u in december aangereikt gaat krijgen, en waar wij in december inhoudelijk met elkaar over verder gaan praten. Ik wil u daarbij aangeven: geef op dat moment aan of deze wethouder kinderlijk naïef is geweest of te vriendelijk voor de Q-Parks en Interparkings van deze wereld. Dat zijn op dit moment de woorden geweest van de heer Meyer. Prima, ook goed, maar laten we dat dadelijk vooral bezien in het integrale plan dat wij aan u gaan voorleggen. Als u daar op dat moment niet tevreden mee bent, dan hebben we daar dan de discussie over. Dat wil ik daar op dit moment van gezegd hebben.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik wil het liever niet, maar ik kan niet anders dan het nu te zeggen. Ik zal kijken of ik er een vraag van kan maken. Maar het is vandaag de begrotingsbehandeling. Als wij iets met tarieven willen, tarieven hebben alles te maken met wat Q-Park doet en wil en zich positioneert. Dit kan niet wachten tot december. Meneer Aarts, alles kan wachten tot december. Dat kan altijd. Maar wat ons betreft kan dat niet en zullen we vandaag iets moeten als dat financiële consequenties heeft. Dus hoe ziet u dat dan voor u? Er kan van alles in commissies zijn afgesproken. Ik weet niet met wie. Maar vandaag zijn de begrotingsbehandelingen. Dus als wij iets willen, indachtig het coalitieakkoord, ten aanzien van parkeergiganten die niet met hun tarieven omlaaggaan, deelt u dan met mij dat wij dit vandaag moeten doen en daar vandaag de discussie over moeten voeren?

Wethouder Claessens

Dat ben ik helemaal met u eens. Wij zullen het hier over die tarieven hebben. In de tweede termijn zullen wij nog het oordeel over het amendement geven. Overigens is uw vraag met wie wij de afspraak hebben gemaakt in de commissie. Daar zat u zelf bij. Dat antwoord heb ik in de volgende commissievergadering gegeven, dus die bal kaats ik op dit moment gewoon terug. Ik ben het helemaal met u eens dat het vandaag over de tarieven gaat. Daarom zullen wij daar als college dadelijk ook gewoon netjes een reactie op geven hoe wij met het amendement zullen omgaan.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Laat ik helder zijn voor elke commissievergadering namens de SP-fractie tot in de eeuwigheid, dat als een wethouder iets zegt, dat niet hetzelfde is als een afspraak maken. Dat wil ik wel even gezegd hebben. Wij gaan vandaag de discussie over parkeren voeren, inclusief de positie van Q-Park en de tarieven. Die twee zijn niet los van elkaar te zien. Daar kunnen wij niet mee wachten tot december. Dat kan ik nu alvast aangeven.

De heer Aarts, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Meyer, wil ik de wethouder vragen of hij in zijn overwegingen in de tweede termijn het feit wil meenemen dat volgens mij het verlagen van tarieven altijd kan, maar tarieven verhogen niet. Kijkt u dat even na en laat u ons daar iets over weten?

Wethouder Claessens

Dat zal ik doen, meneer Aarts.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Als de wethouder in december nader uit gaat weiden over parkeren, is het dan niet uitgesloten dat het eerste uur parkeren gratis blijft en dat het tarief van het tweede uur parkeren fors naar beneden wordt bijgesteld? Of is zo'n scenario sowieso uit den boze?

Wethouder Claessens

Meneer Leers, er ligt dadelijk een amendement voor. Daar kunt u als raad een oordeel over vellen. Daar bent u vandaag voor. Daar zullen wij als college dadelijk netjes een reactie op geven. Wat in december gebeurt, staat nog in de sterren geschreven. Wij zullen dat in december met elkaar gaan beleven.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Over een week of zes gaan wij het kerstreces in. Ik kan me niet voorstellen dat de gemeente Heerlen c.q. de wethouder niet al ongeveer een gedachte heeft over welke kant hij op wil. Ik zou het heel apart vinden als hij deze gedachte niet heeft, omdat we het bijna elk jaar hier wel over parkeren hebben en zeker over alle omstandigheden daaromheen. Als hij die gedachte niet of nog niet heeft, dan denk ik dat het heel goed is dat hij ons wat nadere uitleg geeft over waarom dat zo is. Speelt er nog iets waar u ons van op de hoogte moet stellen? Is dat misschien de aanleiding dat er pas in december mogelijk spijkers met koppen worden geslagen?

Wethouder Claessens

Op die laatste vraag kan ik geen antwoord geven, want ik zou niet weten wat de heer Leers daarmee bedoelt. Verder geef ik aan: wacht rustig af tot december en dan hebben wij die discussie hier uitgebreid. Die discussie ga ik ook nog met het college voeren. Wij zijn volop in gesprek met het college. Ik heb daar in de laatste commissievergadering over gezegd wat ik daar op dit moment over kan en wil zeggen. Voorzitter. Met uw goedvinden ga ik door naar de vraag van de SP-fractie.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Ik heb het idee dat de wethouder overgaat naar een ander item. Ik heb aan het eind van mijn bijdrage de suggestie gedaan om de parkeergarage te kopen, althans dat te onderzoeken. Ik weet ook dat er grote partijen in de stad zijn die daaraan willen deelnemen, zodat je in slechte tijden de tarieven makkelijker kunt verlagen en in goede tijden ook wat kunt opplussen. Wil de wethouder met de partijen en daarna ook met Q-Park in gesprek over een mogelijke koop onder welke constructie dan ook, onder welke voorwaarden dan ook? Het komt uiteindelijk toch in de raad.

Wethouder Claessens

We hebben binnenkort een vastgoedoverleg. Dan zullen we die vraag nog een keer voorleggen. Ik kan u daarbij overigens ook aangeven dat wij met zijn allen jaren geleden er heel bewust voor hebben gekozen om de parkeergarages van de hand te doen. Dus als wij wat anders willen, dan moeten we kijken of we dat met elkaar willen invullen. We hebben binnenkort een vastgoedoverleg. Dan kunnen wij die vraag nog een keer op tafel leggen.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Even heel kort. Ik ben niet zo onder de indruk van jaren geleden, want ik heb al moeite genoeg om de maatschappelijke ontwikkelingen van dit moment bij te houden. Die nodigen ook uit tot een andere kijk op de zaak.

Wethouder Claessens

Daar wil ik toch nog korte reactie op geven. De heer Diederer doet zichzelf erg tekort. Hij zei straks nog dat hij een van de dino's in deze raad was, dus u bent waarschijnlijk een van degenen met het meest historische besef in deze raad. Dus doe uzelf wat dat betreft niet te kort, dat u alleen vandaag de dag al moeite heeft om de boel bij te houden.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Het gaat mij met name om wat morgen is en om hoe we daarmee omgaan.

Wethouder Claessens

Heel goed. Voorzitter. Met uw goedvinden ga ik naar de vragen van de SP-fractie: hoe denkt u uw duurzaamheidsdoelen 2040 te halen? Ik ben blij met het ongeduld dat uit de vragen komt die daar vervolgens bij worden gesteld, maar ik was ook een beetje teleurgesteld, beduusd, ik weet niet hoe ik het moet noemen. Ik vind dat we met de toonzetting van die vragen de organisatie, de raad, het college en onze partners te kort doen. Waarom zeg ik dat? We zijn bezig met de uitvoering van het programma Duurzaamheid. We zijn de Mobiliteitsvisie aan het uitvoeren met het actieplan mobiliteit 2021.

U benoemt gratis OV. Dat hebben wij met u besproken in de raadsinformatiebrief OV Heerlen. Molenberg hebben we daarin als eerste opgepakt. We streven ernaar om het rapport dat daarvan is gemaakt en het actieplan dat daarbij hoort uiterlijk in januari te delen met de commissie om te kijken of we op de goede weg zijn en of we daar de juiste stappen in maken. We doen dat met het duizendbomenplan. Ik vind het boompje dat de heer Meyer symbolisch heeft meegenomen daar ook goed voor. Ik ben ook blij dat u er acht hebt geplant. Ik vind het jammer dat u er een wedstrijd van maakt. Het is goed als er een competitie is om elkaar op te zwepen naar meer, maar ik wil daar ook bij aangeven dat wij uw raad in december 2020 een uitgebreid stuk hebben gestuurd waarin we het hele proces van het duizendbomenplan hebben beschreven. Wanneer we wat zouden doen, waarom we wat zouden doen, met welk soorten bomen we dat zouden gaan doen. Gelet op het feit dat meerdere fracties deze vragen hebben gesteld, denk ik dat december vorig jaar te lang geleden is. Ik moet daarbij wel constateren dat u die informatie niet meer op het netvlies had. Medio november is de aanbesteding van het duizendbomenplan gereed. We hebben symbolisch in het voorjaar zeven bomen bij basisschool De Mheyster geplant. We zouden er vorig jaar nog 50 bij geplant hebben. De klimaatbomen die in het rapport omschreven staan, dat is door omstandigheden niet gelukt. Vanaf december kunnen wij, als de aanbesteding af is, de volledige inhaalslag uitrollen, ook met de aantallen in de planning die toen is neergezet. Dus wat dat betreft komt u volledig aan uw trekken. Als ik dan kijk naar het boompje dat achter de heer Hesse staat - er steken nog net twee takjes uit - dan is dat prima. Ik ben hartstikke blij met het feit dat u bomen aanplant. Ik kan u zeggen dat we afgelopen jaar van dat soort bomen, net iets groter, honderd hebben aangeplant. Die vielen alleen niet onder het duizendbomenplan. 100 - 7 is 93 meer dan 7. Dan staat het college weer op voorsprong. Als we zo de competitie met elkaar aangaan, dan komen we er.

De voorzitter

De heer Horssels wil ook meedoen aan de competitie. Gaat uw gang.

De heer Horssels, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Ik zou het volgende weleens willen weten. Mag ik een boom planten waar ik dat wil?

Wethouder Claessens

Als u dat op uw eigen terrein doet, meneer Horssels, dan is dat helemaal goed. U vraagt of de heer Meyer die bomen mocht planten. Dat is een hele goede vraag. Ik weet niet of je zomaar ergens een boom mag planten. Ik vind het wel getuigen van durf om gewoon te zeggen: college, stamp onder je kont, maak eens wat meer tempo. Ik hoop alleen de nuance neergezet te hebben dat jullie volledig geïnformeerd zijn over hoe we dat doen en wanneer we dat doen en dat er in 2022 heel veel bomen in onze stad bij komen.

De heer Meyer, SP (interruptie)

De SP is volkomen burgerlijk ongehoorzaam geweest. Ik wil daar ook helemaal geen doekjes om winden. We hebben dit gewoon gedaan zonder enige vergunning. Als daar een boete voor volgt, van harte, kom maar op. Bij wijze van spreken. De heer Claessens heeft gelijk dat het op dit punt een aansporing was.

Maar dit is geen kwestie van dat de SP-fractie de informatie kwijt was. Het gaat er niet over dat de raadsinformatiebrief van een jaar geleden een beetje was weggezakt. Nee, potverdriedubbeltjes, we hebben toch niet voor niets doelen gesteld? Die doelen zijn er toch niet voor Jan met de korte achternaam? We willen klimaatverandering bestrijden. Allerlei mensen in deze raad hebben daar vaak over gesproken. We kunnen niet eens 1000 bomen planten om allerlei bureaucratische redenen. Ik hoor tot dusverre niet één goede reden waarom dat niet zou kunnen. Daar gaat dit over. Eerlijk gezegd gaat het onze fractie helemaal niet om specifiek deze bomen. Als de zonnepanelen wel allemaal waren gelegd, als de dag gratis OV in de week wel was gebeurd, als al die andere dingen wel waren gebeurd, prima. Maar er zit een rode draad in, namelijk dat u uw doelen niet haalt. Daar spreek ik u op aan. Ik zou willen dat u hier zegt: die doelen gaan we alsnog halen voor het einde van deze collegeperiode. Prima, hartstikke goed. Maar u komt er niet door naar de raad te wijzen en te zeggen: u hebt niet goed zitten opletten, want ik heb u een jaar geleden al verteld dat het anders zit. We hebben wel goed opgelet en u haalt uw doelen niet. Ik zou willen dat u uw doelen haalt voor de stad.

Wethouder Claessens

En juist dat gaan we doen! Die doelen gaan we halen. Laat ik daar heel duidelijk over zijn. Daar waar u die burgerlijke ongehoorzaamheid hebt kunnen betrachten, kunnen wij dat als gemeentelijke overheid niet. Wij hebben een aanbesteding moeten doorlopen. Die is om en nabij 19 november gereed en dan kunnen we los. Alle voorbereidingen zijn verder getroffen. Die planning en doelen gaan we halen. De afspraak is gemaakt met uw raad, dus we zijn het op dit moment volgens mij weer volledig met elkaar eens.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Nog niet, want ik wil weten wanneer wij die doelen dan hebben gehaald. Dat wil ik echt weten, want ik kan me niet voorstellen dat u zomaar even 900 bomen gaat planten, wat u 3,5 jaar niet is gelukt. Maar vooruit, ik hoop het van harte, dan hebben we dat vandaag gehoord. Maar ik wil het ook dieper weten. Als het de gemeentelijke overheid, die zelf over de vergunningen gaat, die zelf over de hele procedure met aanbestedingen en noem maar op gaat, zulke grote doelen stelt als u doet met energieneutraal in 2040 en alle duurzaamheidsdoelen die erbij horen, als het u in 3,5 jaar niet lukt, wat zeggen wij daarmee dan? De eerste vraag is: waarom lukt het niet? Wat moeten we dan anders doen in die hele stroperige interne machine waar u verantwoordelijk voor bent en niet de organisatie, voordat mij dat in de schoenen wordt geschoven. Wat moeten we anders doen? Wat is de boodschap naar buiten toe? Bij wijze van spreken horen mensen de godganse dag dat ze korter moeten douchen en dat ze allerlei andere dingen niet en wel mogen, maar wij kunnen in 3,5 jaar tijd niet de relatief eenvoudige doelen bereiken die u wel had moeten bereiken.

Wethouder Claessens

Het is heel duidelijk. Ook hier zijn we het weer met elkaar eens. Ik ben het alleen niet eens over die tijdspanne. U zegt: wat wij in 3,5 jaar niet bereiken. We hebben met elkaar vorig jaar het investeringsbudget vrijgemaakt. Je kunt pas bomen gaan planten als je centen hebt. Dat hebben wij met elkaar voor elkaar gekregen. Dan wordt een traject in gang gezet over hoe je het gaat doen, wanneer je het gaat doen en onder welke regeltjes allemaal. Dan durf ik te zeggen dat we met de club die we bij elkaar hebben dat ook nog best in een rap tempo hebben gedaan. Ja, ik ben blij met het ongeduld van de raad dat alles nog sneller, beter en mooier moet. Maar ik denk dat we het met elkaar eens zijn. In 2022 worden al die duizend bomen geplant.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Dat is fijn om te horen. Hartstikke goed. Ik wil toch een stapje dieper. De heer Claessens wil het heel graag met mij eens zijn en ik wil het ook heel graag met hem eens zijn. Maar ik zeg dit toch niet in het eerste coalitiejaar? Dan had ik me kunnen voorstellen dat u zegt: meneer Meyer, bent u eens wat geduldiger. Het gaat niet over geduld. Ik heb 3,5 jaar gewacht tot de laatste begrotingsbehandeling. Ik heb bij wijze van

spreken op mijn handen gezeten afgelopen keer, omdat ik dacht: die Claessens komt wel met iets. Mevrouw Géron had haar handen iets meer vrij in de oppositie, maar wij hebben een coalitieafspraken, dus ik heb al die begrotingsbehandelingen gewacht. U zegt: het geld werd pas vorig jaar vrijgemaakt. Wat is er in de voorgaande 2,5 jaar dan gebeurd? Waar moet nu geld worden vrijgemaakt om alsnog doelen te bereiken? Wat leren wij van de toekomst van zo'n eenvoudige doelen, zodat wij deze eerder kunnen bereiken en de machine eerder in gang kunnen zetten? U bent het toch met mij eens dat het te lang heeft geduurd?

Wethouder Claessens

Ja, het heeft te lang geduurd.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Het is dan toch geen ongeduldige raad?

Wethouder Claessens

U vraagt ook waar wij nog geld voor vrij moeten maken om tempo te maken. Wat mij betreft op heel veel punten. We moeten nog veel en veel meer geld vrijmaken voor duurzaamheid. Alleen hebben we ook te maken met een begroting die wij met elkaar rond moeten maken. Daarvoor loopt u net zo lang samen met mij hier in deze raad rond, dat u weet dat we daar keuzes in moeten maken. Met duurzaamheid komen we van heel ver. We hebben nu een programma. Daar liggen uitvoeringsdoelen onder. We gaan uitrollen. Als je het zorgvuldig wilt doen, dan kun je zaken niet zomaar een, twee, drie gedaan hebben. Ik ben trots op het college en op uw raad, maar vooral ook op de ambtelijke organisatie die het voor elkaar heeft gekregen dat die bomen er gewoon staan in 2022. Dan kunnen we een vinkje zetten achter het verhaal van het coalitieakkoord, maar daar is het voor mij ook niet mee klaar, want ik denk dat we veel en veel verder moeten gaan. Daarom loopt het verhaal rond de extra bomen nog bij de provincie. Daar zult u in de commissie ook nader over worden geïnformeerd zodra dat kan. Volgens mij hebben we uitgebreid gedebatteerd. Mocht het nodig zijn, dan hebben we het daar binnenkort nog een keer verder over.

Ik ga naar het zonnepanelenproject. Meneer Meyer stelde daar ook een paar vragen over. Dat is ook een van de projecten waarmee we de doelstellingen willen bereiken. De gemeenteraad heeft ten aanzien van het zonnepaneelproject besloten dat we dit op Parkstadniveau uitvoeren. Dat hele verhaal is ook aanbesteed op Parkstadniveau. Heerlen en de andere Parkstadgemeenten hebben aan Parkstad toestemming verleend om tot een bepaalde maximale hoogte leningen te verstrekken aan burgers van Parkstad, met als enige doel het leggen van zonnepanelen en niets anders. De regeling wordt actief onder de aandacht gebracht van Heerlenaren. Inmiddels hebben 1256 deelnemers uit Heerlen hier gebruik van gemaakt. Deze maand zijn er weer voorlichtingsavonden. We hopen dat dit weer gaat uitbreiden met Heerlense deelnemers. In het eerste kwartaal van 2022 zullen wij uw berichten hoeveel nieuwe aanmeldingen we hebben.

Wat doen we nog? Hoe halen we de doelen? We verduurzamen buurten en wijken, samen met de corporaties via de prestatieafspraken. Collega Clemens kan daar waarschijnlijk dadelijk nog wel wat over zeggen, ook naar aanleiding van vragen van de CDA-fractie. Wat doen we nog? We zijn bezig met windenergie, samen met Kerkrade en Simpelveld, waar we hopelijk in december, maar waarschijnlijk in januari richting uw raad kunnen komen met de stand van zaken. Wat doen we nog? De woonwijzerwinkel. Er is het nodige gedaan.

Dan nog de opmerking dat het potentiële investeringsbudget ten behoeve van het zonnepanelenproject Parkstad niet geheel werd benut door de Heerlense burgers. Dit heeft ertoe geleid dat andere Parkstad gemeenten hebben gevraagd om een deel van dat budget te verschuiven. Dat draagt bij aan de duurzaamheid van de regio. We kijken wel of de methodiek die is ingezet bij het zonnepanelenproject in de toekomst ook kan worden ingezet om andere verduurzamingsmogelijkheden mogelijk te maken. Daar komen wij bij uw raad op terug. Daar zal via de WoonWijzerWinkel verdere invulling aan worden gegeven. Dat voor zover de SP-fractie.

Dan ga ik naar de fractie Hart-Leers. De heer Leers had een opmerking over de Geleenstraat. Hij had daar geen antwoord op gekregen. Ik heb daar inmiddels al ambtelijk van aangegeven dat ze daar spoedig een schriftelijke reactie op moeten geven en dat u die in de loop van de komende week ontvangt.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Die vraag is inmiddels een aantal weken oud. De ambtenaar die deze vraag heeft gekregen, is in deze zaal aanwezig. Misschien is het mogelijk dat u in tweede termijn kunt aangeven wat de stand van zaken is. Wat mij betreft is het geen normale zaak om die vragen tijdens de Algemene Beschouwingen te herhalen. Als je echter totaal geen reactie krijgt en zelf nog eens aan de bel trekt om te vragen hoe het zit, waarna je vervolgens weer niets hoort dan moet je er op dit moment naar vragen. Ik vind dat ronduit beschamend. U hebt 1,5 uur de tijd gehad. In die 1,5 uur had u nu toch wel een antwoord moeten kunnen geven, want de ambtenaar die deze vragen op het bureau heeft gekregen, zit schuin achter mij bij de cake. Misschien kan deze u even een berichtje sturen, waardoor u dadelijk nog wat toelichting kunt geven. Wat mij betreft kan dit zo niet.

De voorzitter

Één ding. Zullen we ons in deze zaal niet tot de ambtenaren richten? We spreken het college aan op onze verantwoordelijkheid als college. We spreken hier niet over en met ambtenaren.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

In dat geval denk ik dat in het vervolg in allerlei mailtjes die zomaar worden doorgestuurd misschien niet in de CC de ambtenaar moet staan die de vragen moet beantwoorden. Maak die in dat geval maar anoniem.

Wethouder Claessens

Ik laat het bij de opmerking dat u het antwoord uiterlijk volgende week schriftelijk ontvangt.

De Ouderenpartij had een aantal schriftelijke vragen gesteld, maar die waren nog niet mondeling uitgesproken. Ik bewaar die tot de tweede termijn.

Dan ga ik naar de Partij Hoensbroek Belang. Ik ga ervan uit dat ik ook de vragen Partij Hoensbroeks Belang over het duizendbomenplan heb beantwoord. Partij Hoensbroeks Belang had ook nog een vraag naar aanleiding van de beantwoording van de artikelen 33 vragen over de plaatsing van zonnepanelen. Kan de wethouder duiden wie eventueel zonnepanelen gaat verplaatsen en wat gebeurt er indien verplaatsing niet mogelijk is? De eigenaar van de zonnepanelen is zelf verantwoordelijk voor plaatsing of verplaatsing van de zonnepanelen en eventuele kosten voor verplaatsing. Bij aanleg dient men altijd rekening te houden met reeds aanwezige elementen die schaduwwerking geven. Dit kunnen bomen zijn waarbij men redelijkerwijs mag aannemen dat deze groeien. Die van meneer Meyer groeit bijvoorbeeld 5 meter per jaar. Dit kunnen ook bouwwerken zijn. Het is aan de bewoners om af te wegen of zonnepanelen op een dergelijke locatie voldoende rendement opleveren. Bij het plaatsen van bomen houdt de gemeente rekening met de aanwezigheid van zonnepanelen. Dat hebben we ook al geantwoord op de artikel 33-vragen.

Ik kan me voorstellen dat de heer Daamen het woordje 'verplaatsing' dat in de antwoorden staat, iets anders heeft opgevat. Maar dit is in ieder geval de nadere duiding die ik daarbij zou willen geven.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Dank u wel voor de beantwoording. We hadden nog een vraag gesteld over het soort bomen, de groeiwijze en de afstand tot de woningen. Kunt u daar iets meer over duiden? Wordt daar rekening mee gehouden? Als het goed is dan staat het in de beschrijving van een jaar geleden, maar ik wil even een bevestiging hebben dat rekening wordt gehouden met het soort bomen, de groeiwijze en de afstand tot de woningen.

Wethouder Claessens

Dat heeft volgens mij in de rib gestaan. Ik zal vragen of deze nog een keer aan de raad kan worden gestuurd. Mochten daar nog onduidelijkheden over zijn, stel die dan schriftelijk.

Voorzitter. Dan wordt gevraagd of we de aanwijsborden schoon willen maken die op een aantal plekken niet goed meer leesbaar zijn door de algengroei. Die toezegging kan ik doen. Net zoals de toezegging om nog een keer met Rijkswaterstaat in gesprek te gaan inzake de naamswijziging Hoensbroek bij de afslag A76.

De vragen van de CDA-fractie over parkeren heb ik net bij de vragen van de SP beantwoord. De bijdrage over verduurzaming, de prestatieafspraken, daar zal collega Clemens nader op ingaan.

Dan kom ik bij de Partij voor de Dieren. Ik ga dat met een aantal trefwoorden doen en snel antwoorden, want anders gaat u mij op mijn vingers tikken. Overconsumentisme, kan dit soort reclame worden geweerd? We begrijpen het standpunt. We zullen in 2022 nader bekijken wat daar überhaupt mogelijk is en of er wat mogelijk is. Wij komen daar bij u in de commissie op terug.

U hebt een opmerking gemaakt over klimaatbewust handelen bij het gemeenteteam, of dat allemaal wel goed aanwezig is. Ik wil aangeven dat duurzaamheid niet de opgave is voor alleen een klein clubje binnen de gemeente. Als dat zo zou zijn, dan hebben we nooit voldoende mensen en middelen om de ambitieuze klimaatdoelen die we als gemeente hebben gesteld te gaan halen.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Ik heb daar een vraag over. U zegt: we hebben een te klein clubje. Maar dit is wel een select clubje dat samen beleid maakt, burgers adviseert et cetera.

Wethouder Claessens

In de rest van mijn antwoord komt waar u nu naartoe wil. Om deze doelen wel te halen, is het bewustzijn nodig dat de activiteiten die iedereen uitvoert met evenveel inspanning ook kunnen bijdragen aan duurzaamheid in plaats van deze op normale wijze uit te voeren. Soms ontbreekt het aan kennis en handvatten om dit te doen. Als dit het geval is, dan kan opleiding en training uitkomst bieden. Om bewustzijn te stimuleren wordt met elkaar gesproken over duurzaamheid en wordt de vraag gesteld wat nodig is om dit in de dagelijkse praktijk toe te passen, zodat dit gefaciliteerd kan worden. Met onze partners hebben we eenzelfde soort gesprekken. Soms kunnen we in onze rol van opdrachtgever duurzaamheidseisen stellen. Maar ook hier is het gesprek belangrijk om de eisen die gesteld worden voldoende uitdagend: laten zijn, maar niet zo uitdagend dat ze niet meer uitvoerbaar zijn.

Kortom, het thema telkens agenderen en vragen wat nodig is om dit samen op te pakken en te organiseren. We hebben binnen de gemeente een ambtelijke werkgroep Klimaatadaptatie die zich bezighoudt met klimaatadaptief handelen in de meest brede zin. We zijn in samenwerking met de Parkstadgemeenten en de stadsregio Parkstad Limburg bezig met het opstellen van een klimaatadaptatie strategie en een uitvoeringsagenda voor de komende jaren.

In de toekomstige visie openbare ruimte staat een gezonde leefomgeving centraal, waarbij klimaatadaptatie en duurzaamheid belangrijke waarden zijn. Verder is Heerlen bezig met het vergroenen van de buitenruimte. Dat doen we om de negatieve effecten van hittestress tegen te gaan. Ik heb het daar al vaker over gehad in de commissie. We creëren bewustwording bij de bewoners aan de hand van concrete acties, zoals bijvoorbeeld de operatie steenbreek, waarbij we bewoners stimuleren om hun tuinen te vergroenen en bewoners gratis tuinadvies en plantmateriaal krijgen. De succesvolle pilot hebben we gehad. In 2022 gaan we daar groter mee verder. Daar zullen we breed over communiceren.

Ook hebben we Parkstadbreed de bewustwordingscampagne Waterklaar. Daar weet u alles van. Ook daar zijn we van plan om dat stevig door te zetten.

U hebt vragen over circulairbeleid voor gemeenten. U zegt daarvan: daar hoeven we niet mee te wachten tot 2050. U vraagt: wat wordt verstaan onder hergebruik van gemeentelijke materialen? Dat zijn vrijkomende materialen die geïnventariseerd worden in projecten in de openbare ruimte in het centrum. Via het programma van eisen van die projecten kunnen die zaken worden ingebracht bij de ontwerper om materialen te hergebruiken van projecten of buurprojecten. Voor de herinrichting van het Burgemeester van Grunsvenplein worden karretjesdagen voor burgers georganiseerd. Optimaliseren van het materiaalbeheer voor de gemeente wordt georganiseerd, onder andere opslag in eigen depot en een

beheerprogramma. Met een beheerprogramma moet het ook mogelijk worden bij te houden waar de materialen naartoe gaan en hoe zij vervolgens weer worden gebruikt. Zo kan ik een hele tijd doorgaan. Bij het Romeins badhuis wordt bijvoorbeeld nog geëxperimenteerd met een 3D-materialenscan in het kader van het DDC. We onderzoeken hoe hergebruikadvies kan worden georganiseerd en ingewonnen. Mevrouw Géron, zoals u wist, zijn we daar druk mee bezig. We moeten het misschien nog meer laten weten.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik hoorde de wethouder iets zeggen over karretjesdagen voor burgers in relatie tot het Schouwburgplein. U bedoelt toch niet dat er burgers zijn die de vieze, zwarte stenen komen ophalen om die vervolgens in de tuin te leggen? Of duid ik dat dan volledig verkeerd? Wat bedoelt u met die karretjesdagen in relatie tot het Schouwburgplein?

Wethouder Claessens

Ja, er kunnen materialen worden opgehaald. Het oordeel dat u geeft over de materialen die vrijkomen, laat ik aan u. Er zullen wellicht mensen zijn die bepaalde zaken wel weer kunnen gebruiken. Ik heb gehoord wat u zegt. Ik vind het jammer dat het een beetje in het belachelijke wordt getrokken, want zo ervaar ik uw opmerking.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Het is verre van iets in het belachelijke trekken. Ik duid zo iets als: we willen van onze rotzooi af in de hoop dat er misschien burgers zijn die het met hun karretje komen ophalen. Ja, als we zo ver zijn gekomen, dan zegt dat genoeg.

Wethouder Claessens

Met dat cynisme kan ik op dit moment niets. Ik ga verder met de stadswerkplaats. Mevrouw Géron had een opmerking over de eventueel vrijkomende bomen. Stam- en takhout is verwerkt in de aanbesteding met RD4. Bij nieuwe aanbesteding wordt gekeken of we een aantal stammen op duurzame wijze kunnen achterhouden. Daarnaast zijn we daar overigens op dit moment al mee bezig. We hebben een aantal medewerkers die korte lijnen hebben met de stadswerkplaats en met allerlei andere partijen. Er wordt op die manier ook al met RD4 geschakeld. Dat is dus al gaande.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

De wethouder had het over een nieuwe aanbesteding RD4 met betrekking tot dit onderwerp. Wanneer is dat?

Wethouder Claessens

Dat heb ik niet zo paraat in mijn hoofd. Dat laat ik schriftelijk beantwoorden of in de tweede termijn als het antwoord dadelijk binnen kan zijn.

U hebt een vraag gesteld over het bomenbeleid. De bomenlijst wordt op dit moment geactualiseerd. Dat heb ik ook al eerder aangegeven in de commissie. In tegenstelling tot de huidige lijst nemen we nu ook bomen van derden mee om deze beter te kunnen beschermen. De bomenlijst wordt uitgebreid met waardevolle houtopstanden, om houtopstanden te beschermen.

Naast bescherming van bomen en houtopstand zetten we ook in op vergroening. Ook daarvan zullen we in 2022 ergens een moment in de commissie zoeken om uw raad daarover bij te praten. U doet een oproep om werkcapaciteit voor dierenwelzijn vrij te maken. Een aantal uur in de week voor een medewerker om aan de dierenwelzijnsnota te beginnen. Het college staat daar positief tegenover. Ik zal kijken op welke wijze dat binnen mijn portefeuille voor een aantal uur in de week kan worden opgepakt. Ik kom er bij u op terug hoeveel dat wordt. We staan er in ieder geval positief tegenover.

Dan de Stadspartij. Meneer Hazen had iets over de verkeersveiligheid en de aanpak van verkeersdebielen, heeft hij hier opgeschreven. Daar heeft hij niets meer van gehoord. Ik kan u in ieder geval zeggen dat de huidige systematiek van de aanpak van de verkeersveiligheidsknelpunten de top tien grijze wegen, ook al vaker in de commissie voorbij gekomen, gewoon onderdeel is van de verkeersveiligheidsaanpak zoals is opgenomen in het programma Mobiliteit 2021 en straks ook 2022. De huidige systematiek wordt in 2022 vervangen door de nieuwe landelijke risicogestuurde aanpak. Daar hebt u volgens mij ook al een memo van gehad of ik heb dat afgelopen week geaccordeerd en dan krijgt u dat binnenkort.

Dan D66. De technische vragen van de heer Oulad worden schriftelijk beantwoord. U merkte op dat de RES zo weinig in de begroting staat. Ik kan u daarvan aangeven dat deze wel heel belangrijk is. We zijn samen met de Zuid-Limburgse gemeenten in de RES-regio daar heel druk mee bezig. De regionale samenwerking heeft dus de volle aandacht en in dat kader ook de samenwerking met de provincie. Meneer Oulad, u hoeft zich daar dus geen zorgen over te maken.

Dan de PvdA. Energiearmoede. Ik vat dat kort samen met daarna een aantal vragen en opmerkingen. Meneer Verreck, energiearmoede komt in Heerlen vaak voor. In sommige wijken treft het meer dan 20% van de huishoudens. Als we maatregelen toepassen die de huizen energiezuiniger maken, waardoor er meer inkomen overblijft voor andere zaken, helpen we bewoners direct. Het bestrijden van energiearmoede helpt ook bij het verbeteren van de woonomstandigheden. Het wordt gezonder en aangenamer wonen. Bij het verduurzamen van het woningbezit door de corporaties is de ambitie gemiddeld een label B in 2021. Zonnepanelen vormen een onderdeel van de oplossing om deze verduurzaming te bereiken. Zonnepanelen zijn in dit kader een directe oplossing en verlagen dus direct de energierekening. Ik geloof dat de heer Meyer dat toenstraks ook aangaf in zijn bijdrage. U hebt dat aangegeven en ik heb dat meerdere mensen vandaag horen noemen.

Als gemeente zijn wij in overleg met de corporaties over het verduurzamen van hun bezit. Uit die gesprekken is naar voren gekomen dat de corporaties hier ook met grote inzet aan werken. De C8, dat zijn de acht grote corporaties in Limburg, hebben een centrale inkoop van zonnepanelen georganiseerd, die zij in de komende tien jaar grootschalig gaan aanbrengen. Hier is door hen budget voor gereserveerd.

De heer Aarts, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Is het bekend dat in een aantal plaatsen en regio's in Nederland het elektriciteitsnet niet meer toereikend is en dat daardoor de teruglevering van elektriciteit door zonnepanelen enorm in het gedrang of zelfs onmogelijk is? Het is natuurlijk wel belangrijk dat we daar rekening mee houden in het kader van zo'n ambitieus plan om bijna alles van zonnepanelen te voorzien als dadelijk het effect veel kleiner is dan gehoopt. Hoe staat u daartegenover?

Wethouder Claessens

Het klopt wat u zegt. Dat heeft onze volledige aandacht in al die gesprekken, in de RES-overleggen en in de regio-overleggen in Parkstad, want dat is een ernstige risico. Maar aan de andere kant wordt ook dagdagelijks gewerkt aan oplossingen. We gaan samen met Enexis en andere partijen kijken hoe we dat getackeld krijgen. Maar het is een heel reële opmerking die u maakt, waar de aandacht volledig voor aanwezig is.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Misschien kan de wethouder mij nog even informatie geven. Ik dacht dat het probleem met de netwerkbeheerders en de capaciteit vooral geldt voor zonneweides en niet voor de particuliere daken. Is dat juist?

Wethouder Claessens

Het gaat volgens mij veel breder. Als we dat dadelijk met zijn allen massaal gaan doen, dan krijgt het netwerk een probleem. Zonneweides zijn natuurlijk gelijk heel veel vierkante meters bij elkaar. Uiteindelijk gaat het erom dat het niet meer kan worden verwerkt in het toaal. Daar is volle aandacht voor.

Voorzitter. Ik ga bijna afronden. Met betrekking tot energiearmoede kan ik opmerken dat we vanuit EU Horizon 2020 bezig zijn met de projecten Wellbased en PowerUp! om strategieën en maatregelen te bedenken om de inwoners te helpen met de aanpak van het energiearmoedevraagstuk.

Tot slot een opmerking naar alles wat hier aan landelijke politieke partijen zit. Als we eindelijk een keer afkomen van de verhuurdersheffing en de corporaties echt in de gelegenheid worden gesteld om wat ze daar betalen in verduurzaming om te zetten, dan zijn we volgens mij heel wat stappen vooruit en kunnen we meters gaan maken waar ik denk hier een unanieme raad achter zal staan.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel, wethouder Claessens.

Ik heb even een vraag van orde aan u als raad. We lopen iets uit met de beantwoording. Dat had u vast verwacht. Ik zou het anders willen, maar het is zo. Zullen we nu eten en dan verdergaan met de volgende drie portefeuillehouders? Of wilt u eerst dit gedeelte afmaken? Afmaken? Dan gaan we door. Wethouder Clemens.

Wethouder Clemens

Ik verheug me zeer op de kroketten. Ik heb het nu vaak genoeg gezegd. Ik denk dat het goed is om te beginnen waar de heer Claessens is opgehouden, namelijk daar waar het gaat over verduurzaming en met name over hoe je daar meters in kunt maken. Niet alleen vanwege het doel van verduurzaming op zich, maar ook natuurlijk omdat het direct raakt aan de woonlasten van mensen en aan in hoeverre mensen in onze stad wel of niet weten rond te komen.

We kunnen dan niet om de rol van woningcorporaties heen. Die zijn daarin ongelooflijk belangrijk. De verduurzamingsmissie is ook automatisch een missie voor betaalbaar wonen. Dat maakt ook dat het belangrijk is dat we met de corporaties hebben gezegd, dat ligt ook vast in de prestatieafspraken, dat we niet in 2040 - wat de doelstelling voor de hele regio is - maar in 2030 toe willen naar energieneutraal wonen. Nogmaals, klimaatdoelstellingen, maar ook vanwege die woonlasten.

Om dezelfde reden hebben we ook gezegd dat we in 2022 op zijn minst 350 woningen in onze stad volledig verduurzamen. We hebben het dan over corporatiewoningen. We gaan nu ook zeggen dat we werken aan een plan van aanpak waarmee we boven op de doelstellingen die we al hebben, bovenop de afspraken die we al hebben, nog meer gaan doen. Niet onbelangrijk, deze gemeente heeft ook een flink bedrag uit het Volkshuisvestingsfonds weten binnen te halen. Daar hebben wij als gemeente nog een aantal miljoen zelf bij gelegd, wat betekent dat we volgend jaar zo'n 12 miljoen kunnen steken in de verduurzaming van woningen, met name in buurten in Heerlen-Noord, om daarbij aan te sluiten op wat de woningcorporaties in dezelfde gebieden gaan doen. Dan gaat het concreet over het verduurzamen van de woningen zelf. Dus denk aan isolatie en aan zonnepanelen, maar dan gaat het ook over het verduurzamen van de omgeving. Dus het toevoegen van groen, het planten van bomen en het mooier maken van de omgeving en daarmee ook het klimaatadaptiever maken van een omgeving.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ik heb een vraag. Een aantal jaar geleden hebben we substantieel geld binnengehaald vanuit de regiodeal. In die regiodeal zat een heel sterke component rondom de verduurzaming van de woningen in de regio en daarmee dus ook in Heerlen. Op dit moment merk ik dat het geld er is, maar ik zie daar in de stad nauwelijks iets mee gebeuren. Zit u bij de corporaties aan tafel om te drukken op het feit dat er nu ook wat moet gebeuren? Want 350 woningen vind ik eigenlijk niets.

Wethouder Clemens

Ik denk dat u daarin gelijk hebt, relatief ten opzichte van de opgave. Ik vertel u waar we staan. Ik vertel u wat de doelstellingen en plannen zijn. Maar als u mij vraagt of dit voldoende is, dan zeg ik gewoon nee, dat is niet voldoende. Dat ben ik dus volledig met deze raad eens. Daar moet een tandje bij. Ik noemde

net even heel kort het plan van aanpak. Dat gaat juist over het versnellen daarvan. De toekenning van het Volkshuisvestingsfonds dateert van afgelopen zomer. Dat gaat over investeringen die komend jaar moeten gaan plaatsvinden. Dus dat moet snel.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

In het verlengde van de vraag van de heer Van den Berg. Ik hoor de wethouder zeggen dat er met name wordt geïnvesteerd in Heerlen-Noord. Ik begrijp dat ook in het kader van het project Heerlen-Noord.

Wethouder Clemens

Ja, vanuit het fonds.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Maar ik vraag me dan ook af hoe het met de rest van Heerlen zit. Ook daar zijn natuurlijk verduurzaamheidsopgaves. Hoe denkt de wethouder daarover?

Wethouder Clemens

De verduurzamingsopgave is een opgave voor de hele stad. Dat is hartstikke duidelijk. Specifiek voor het Volkshuisvestingsfonds geldt dat het Rijk heeft gezegd: wij zien dit als een soort eerste concrete stappen richting wat wij in Heerlen-Noord allemaal willen gaan doen. Dus daarom landt dat bedrag met name daar. Maar als ik zeg dat we een tandje moeten bijzetten, als ik zeg dat we moeten zorgen dat we ook op andere plekken geld halen om te investeren in dit gebied, als ik zeg we moeten die plannen niet zomaar bijstellen, maar die moeten we op een aantal plekken verdubbelen, verdriedubbelen, verviervoudigen, dan geldt dat voor de hele stad.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Op het gevaar af dat het natuurlijk voor een deel hetzelfde is, want het gaat over energiearmoede en het raakt ons allemaal hard. De heer Claessens zei dat er geloof ik op 1100 of 1200 huizen zonnepanelen zijn gelegd. 350 woningen zijn verduurzaamd. Ik hoor het college heel netjes en charmant zeggen dat de woningcorporaties zullen meekijken en dat het allemaal niet goed genoeg is. Maar potverdomme - het is niet potverdriedubbeltjes - het is niet alleen maar niet goed genoeg, maar het is volstrekt onacceptabel. Laat ik het dan maar gewoon namens mijn fractie uitspreken. Deze winter, acht keer hogere gasprijzen en het zal allemaal wel. Wethouder Claessens heeft gelijk dat die verhuurdersheffing vervelend is, meer dan vervelend. Die blokkeert ook, maar die blokkeert niet alles. De corporaties hoeven echt niet alleen maar te wachten op afschaffing van de verhuurdersheffing. Dus kortom, ik ben wel benieuwd naar wat het college vindt - de schroom mag er wat mij betreft wel vanaf - wat wij kunnen doen om wat peper in de kont te stoppen bij de corporaties, want ze doen niet wat ze moeten doen voor hun huurders.

De voorzitter

Zullen we meteen aanvullend de vingers van de heer De Groot, de heer Van den Berg en de heer Peters meenemen? Anders blijven we pingpongen. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

De heer Meyer is me voor. Ik ben het ermee eens dat je het niet alleen maar kunt gooien op de verhuurdersheffing. Er liggen miljoenen op de plank. Ondanks dat wethouder Clemens aangeeft, zo van: natuurlijk, we moeten doelen stellen, we moeten een versnelling aanbrengen. Ik zou dan ook graag willen weten wat de concrete stappen zijn die komend jaar hoe gezet gaan worden.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ja, moeten, moeten, moeten. Hoe krijgt u die woningcorporaties nu in de tang? Wat zijn uw middelen om te zeggen: leuk dat je dit wilt doen. Hoe krijgt u een beetje dwang en drang? Hoe krijgen we ze vastgepind op de uitspraken dat ze het gaan doen? Welke middelen hebben we om ze daartoe te dwingen?

De heer Peters, CDA (interruptie)

Ik hoor twee keer dezelfde vraag, maar die van mij is toch iets anders. Die prestatie-uitspraken zijn, als je ze doorneemt, op een aantal punten heel erg voor interpretatie vatbaar. In ieder geval wat je er precies mee wil doen. Ik gaf het voorbeeld van Versliënbosch, een mijnwerkerskolonie die sinds 1985 al niet meer is opgeknapt. Als je daar gewoon in de woonkamer zit, dan voel je het van de ene naar de andere kant tochten. Concrete resultaten. Ik wil gewoon graag weten wanneer zoiets voldoet aan de standaard van hier en nu. Ik wil aan het college vragen of dat ook op deze manier kan worden overgebracht aan die woningcorporaties.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Ik stel de vraag in het algemeen. Zijn we in de afgelopen jaren niet te veel bezig geweest met het museum dit en museum dat, zonder daar iets verkeerd over te zeggen, en hebben we niet te weinig nadruk gelegd op verduurzaming van woningen en op de onderwerpen waar we het nu over hebben? Ik zie de heer Meyer een beetje bozig kijken, maar ik bedoel het positief.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Mevrouw Géron, u hebt mij nog nooit boos zien kijken, denk ik!

De voorzitter

Wethouder Clemens, gaat u verder.

Wethouder Clemens

Ik noemde net een aantal dingen waarvan ik nu al kan zeggen dat die er concreet aan staan te komen. Voor een belangrijk deel zijn dat projecten die in de afgelopen tijd in gang zijn gezet. Er is in de komende tijd veel meer nodig en wat mij betreft veel meer op alle fronten. Mevrouw Géron verwijst naar de investeringen die wij bijvoorbeeld in het centrum hebben gedaan, maar ook op een aantal andere plekken in de stad, bijvoorbeeld scholen die wij up-to-date hebben gemaakt. Dat zijn in de afgelopen jaren natuurlijk ook gewoon investeringen in verduurzaming geweest. Dus een oud schoolgebouw versus een nieuw schoolgebouw is bijna niet te vergelijken qua energieverbruik. Als we er dan in deze gemeente ook nog eens in de afgelopen jaren voor hebben gezorgd dat we dankzij het hier geboren energiebedrijf Mijwater, niet van fossiele brandstof afhankelijk hoeven te zijn, dan is dat ook investeren in duurzaamheid.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Ik hoor de wethouder spreken over het goede van mijnwater en over fossiele energie. Natuurlijk is mijnwater goed. Wat echter niet goed is, is dat de prijs van mijnwater, van dit soort stadsverwarming, gekoppeld is aan de gasprijs. De mensen die duurzame verwarming hebben, zijn net zo goed het haasje als de andere mensen. Misschien iets minder, omdat ze minder energie verbruiken, maar qua prijs gaan ze ook net zoveel omhoog als anderen.

De voorzitter

Gaat u nog een vraag stellen?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Natuurlijk was dat een vraag. Wat vindt de wethouder daarvan?

Wethouder Clemens

Ik ben het heel erg met mevrouw Géron eens dat dit een heel slecht construct is. Het construct is ooit begonnen om ervoor te zorgen dat duurzame energie niet duurder zou worden dan fossiele energiebronnen. Nu krijg je een heel raar effect, namelijk dat de duurzame energieprijzen meestijgen met de niet-duurzame energieprijzen. Die koppeling werkt hier erg in ons nadeel. Dat doet volgens mij niets af aan het belang van bijvoorbeeld mijnwater als duurzame energie. Dat staat als een paal boven water. Wat we via mijnwater verwarmen en koelen is beter dan waar we dat niet doen. Maar die prijzen zijn wel een opgave. Zo kom ik ook op het bruggetje naar de andere vragen die zijn gesteld. Die investeringen zijn in de afgelopen jaren ontzettend belangrijk geweest. Ik hoop ook dat mijnwater zich verder blijft ontwikkelen en zich ook in onze regio blijft ontwikkelen. Alleen daarmee hebben we natuurlijk nog niet de huishoudens geholpen die in al die buurten in onze stad nu in de problemen komen vanwege de stijgende energieprijzen. Daar gaan daadwerkelijke investeringen in verduurzaming van woningen natuurlijk wel helpen. Dat betekent ook dat we op dit moment andere gesprekken aan het voeren zijn met corporaties. Die gaan over een andere schaal, over andere inzet en die gaan meer dan ooit over de maatregelen waar u het nu allemaal over hebt. We zullen daar dus ook uit een ander vaatje moeten gaan tappen. We kunnen zeggen: er komt weer een verhuurdersheffing en er komt weer de overdrachtsbelasting, maar dat gaat wel over miljarden die in de afgelopen jaren uit de corporatiesector zijn gehaald en die ook nuttig hadden kunnen worden besteed. Dat geld moet terug in de sector en we moeten op zoek naar nieuw geld. Dat is echt de vraag van dit moment, want het gaat over honderden miljoenen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Het Mijnwaterbedrijf is verkocht. Het staat nu voor ongeveer 18 miljoen in de boeken, want die betaling zou pas na een jaar of 30 plaatsvinden. Er is dus nog een betrokkenheid, een link naar dat bedrijf. Ondanks het niet meer dan anders principe, dat het niet duurder mag zijn dan fossiele energie, zie je nu dat bedragen enorm omhooggaan, terwijl het mijnwaterbedrijf wellicht ook andere prijzen kan hanteren.

Hebt u recentelijk gesproken met het mijnwaterbedrijf en gezegd: luister eens, we hebben hier een heel rare situatie. De fossiele brandstoffen worden stukken duurder en jullie kunnen het goedkoper leveren. Waarom zeg je niet: genoeg is genoeg? Hebt u zoiets besproken of gaat u zoiets bespreken? Wat is uw insteek tijdens zo'n gesprek?

Wethouder Clemens

Volgens mij hoeven wij het hier niet over de bedrijfsvoering van mijnwater te hebben, maar volgens mij heeft mevrouw Géron net het antwoord op deze vraag gegeven. Namelijk dat landelijke wetgeving ervoor zorgt dat de prijzen nu zijn zoals ze zijn. Dus zal de rijksoverheid er iets aan moeten doen om ervoor te zorgen dat die duurzame energie straks juist goedkoper wordt.

De voorzitter

Tweede interruptie van de heer Leers op dit punt.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Het principe is: niet meer dan anders. Er staat niet dat het niet minder dan anders mag zijn. Dus wat mij betreft staat daarmee de deur open als bij wijze van spreken het mijnwaterbedrijf zegt wat ons betreft was het tarief van een paar maanden geleden hoog genoeg. Dat was toen gekoppeld aan die prijs. Wij stijgen niet mee. Wij zijn niet duurder dan gas, maar nu wel stukken goedkoper. We zetten ons daarmee te kijk in de etalage als een goed alternatief. Kunt u die gedachtegang volgen? Bent u bereid om die gedachtegang uit te venten naar het mijnwaterbedrijf?

De voorzitter

Ik denk dat mevrouw Géron ook een interruptie heeft op dit punt. Ik geef haar het woord.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Heel kort. Het enige wat nog van belang is en waar wij voor moeten zorgen, is dat mijnwater niet in commerciële handen komt. Is de wethouder het daarmee eens?

Wethouder Clemens

Laat ik het zo samenvatten: mijnwater is nog steeds in publieke handen via LEF, dat eigendom is van de provincie. We zijn er als college ontzettend blij mee dat dit zo is. We waren ook blij dat een partij als LEF geïnteresseerd is in deze techniek. Dat zegt ook heel veel over de waarde ervan. Wat ons betreft is het daar in heel goede handen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Mijn vraag was - ik meen dat ik het antwoord daarop heb gemist - of het college met het mijnwaterbedrijf in gesprek wil gaan om bij wijze van spreken met de insteek genoeg is genoeg niet meer dan maar wellicht wel minder dan fossiele brandstoffen. Wilt u dat gesprek aangaan? Zo ja, wanneer? Met welke insteek gaat u dat doen?

Wethouder Clemens

Ik ga niets toevoegen aan het antwoord dat ik net heb gegeven. Als het zo is dat de heer Leers een keer verder wil spreken over het hoe en waarom van duurzame energie en dit soort zaken, dan zou ik hem erg aangeraden om dit met de expert in ons college te doen in de commissie Leefomgeving.

De voorzitter

Laatste interruptie van de heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik heb gezegd wat ik gezegd heb. De wethouder zegt: ik kan er niets mee, maar een collega wel. Ik zou de wethouder willen meegeven om die collega zeker op het hart te drukken om dat het niet na te laten.

Wethouder Clemens

Er is vandaag ook nog een tweede termijn. Na de kroketten.

Dan hebben we nog het onderwerp wonen boven winkels. Dat is ook een aantal keer genoemd. Daar zijn we het gewoon hartstikke over eens dat dit ontzettend belangrijk is en dat dit ook meehelpt aan het geven van een nieuwe toekomst aan onze stad en aan onze winkelstraten. Daar gebeuren natuurlijk al een aantal dingen die daar ontzettend bij helpen. Denk aan de maatregel romdom Ruim baan voor woningbouw. Dat zorgt ervoor dat er veel makkelijker woningen kunnen worden toegevoegd daar waar het bestemmingsplan dat toestaat of waar een bestemmingsplanwijziging kan plaatsvinden. Het cityplan dat er op zeer korte termijn aan komt, dus het bestemmingsplan voor het centrum, gaat er ook voor zorgen dat er meer woonbestemmingen gaan komen. Met andere woorden, dat gaat vooruitlopend op sommige plekken daadwerkelijke veranderingen ervoor zorgen dat het bestemmingsplan daartoe op orde is.

Op dit moment zijn de u welbekende mensen van Streetwise in het gebied pand voor pand aan het kijken zijn wat er nodig is om dat wonen boven winkels mogelijk te maken. Op de ene plek zijn er technische vragen, op de andere plek gaan vragen over financiering, op weer een andere plek gaat het over wat er mag. Wij verwachten dat daar binnen drie maanden vanaf nu heel concrete antwoorden uit naar voren komen waarmee wij die eigenaren kunnen helpen.

De heer Peters, CDA (interruptie)

Ik heb een heleboel gehoord, behalve het antwoord op mijn vraag. Het college heeft voor de zomer toegezegd dat een pilot wordt opgestart om wonen boven en in winkelpanden in de Saroleastraat en in de Oranje Nassastraat actief te benaderen. Dus het actief stimuleren en aanjagen van dat soort veranderingen. Wanneer begint die proef?

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

U kent methode Streetwise. Dat is bij uitstek op mensen af gaan. Dat is ook wat hier gebeurt. Als straks blijkt dat op zekere plekken een bepaalde regelruimte nodig is, dan kunnen wij die verlenen. Dan kunnen daar zaken van start gaan.

De heer Peters, CDA (interruptie)

Dat is toch niet wat ik bedoel. Eerst werd altijd gezegd: de ondernemers moeten naar de gemeente komen; we gaan er niet aan om dat aan de voorkant aan te jagen. Vervolgens hebben we die proef voorgesteld en dat was wel een goed idee. Vervolgens is het opeens zo dat Streetwise er eigenlijk al al die jaren mee bezig was. Dat is natuurlijk flauwekul.

Wethouder Clemens

Nee, dat zeg ik ook niet.

De heer Peters, CDA

Wanneer gaat die proef van start?

Wethouder Clemens

Streetwise heeft een bepaalde werkwijze waarin zij goed werk doen in het hier naartoe halen van nieuwe ondernemingen. Diezelfde mensen doen ook nog iets anders. Dat is namelijk voor ons een traject dat gaat over wonen in en boven winkels. Dat is een heel proactief traject waarin zij op eigenaren van panden en winkeliers af stappen om te kijken wat er nodig is om het wonen boven winkels mogelijk te maken.

De voorzitter

Laatste interruptie op dit punt.

De heer Peters, CDA (interruptie)

We hebben met elkaar afgesproken dat de raad ervan op de hoogte zou worden gesteld. Ik vraag me af waarom wij daar dan nog niet over zijn geïnformeerd. Als dat de insteek is van de proef, als dat de insteek is zoals deze is voorgesteld, prima, maar dan had ik wel op zijn minst verwacht hetgeen is toegezegd, namelijk dat wij daarover geïnformeerd waren.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Als je wonen boven winkels mogelijk maakt, is het dan juist dat er in de gang een ruimte moet zijn waar twee fietsen geparkeerd kunnen worden en dat het anders niet doorgaat? Dat is wat ik heb gehoord. Klopt dat?

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ik sluit me aan bij wat de heer Peters zegt. Streetwise kennen we niet anders dan dat het startende ondernemers begeleidt om een nieuwe winkel op te starten. Dat traject duurt meestal een maand of negen eer je erachter komt of dat überhaupt wel een verstandig besluit is om daar te ondernemen. Maar dat je nu ook naar misschien wel juridische, bouwkundige en fysieke aspecten van een gebouw moet gaan kijken, is voor mij echt compleet nieuw. Ik raad u echter aan om naar Maastricht te kijken. Daar is het traject Wonen boven winkels een uitermate ingewikkeld en gecompliceerd verhaal. Ik heb er ongeveer een paar keer per maand mee van doen. Kijk daar alstublieft naar en kom er dan in de commissie op terug.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Nu ik uit de beantwoording van de wethouder begrijp dat de opdracht van Streetwise is uitgebreid en ik ook weet dat Streetwise allerlei gemeenten in Limburg onder zijn beheer heeft om daar aan acquisitie te

doen en de leegstand in te vullen, is er dan extra capaciteit gecreëerd bij Streetwise om dit waar te kunnen maken? Vooralsnog werken zij met dezelfde mensen die dit hebben opgestart en zijn er daarna alleen maar heel veel projecten bij gekomen in veel steden. Iedereen heeft 24 uur in een dag, Streetwise misschien 48 of nog meer. Zijn er extra mensen aangenomen om dit op korte termijn waar te maken? Welke afspraken zijn er en kunt u op korte termijn die opdracht met ons delen om inzichtelijk te maken hoe dit in elkaar zit? Wat mij betreft blijft het een beetje abracadabra.

De voorzitter

Ik geef het woord aan wethouder Clemens. Ik hoop dat hij na de beantwoording de ruimte krijgt om door te gaan met zijn beantwoording, want we blijven zo wel heel lang met elkaar in gesprek.

Wethouder Clemens

De heer Peters vroeg waarom de raad hier niet eerder over is geïnformeerd. Onze gedachte was: we maken eerst op zijn minst een start, zodat wij u al iets kunnen vertellen over de eerste bevindingen. En dan gaan wij u daar uitgebreid over informeren. Maar als u in deze fase al meer informatie wenst, dan lijkt me dat geen enkel probleem. Dan gaan wij daarvoor zorgen.

Mevrouw Géron vroeg: moet ik twee fietsen in de hal kunnen parkeren? Dat is dusdanig gedetailleerd, daar kan ik geen antwoord op geven. Daar gaan we schriftelijk op terugkomen. Het zou wel praktisch zijn. Dat ben ik met u eens. De heer Van den Berg gaf nogmaals aan: kijk naar het voorbeeld Maastricht. Ik heb al eerder gezegd dat we dat natuurlijk doen. Dat is dus ook gebeurd. Dat zal ongetwijfeld ook een plekje krijgen in dit traject. De heer Leers maakt zich zorgen over de capaciteit bij Streetwise. Daar kan ik een heel lang verhaal over houden, maar eigenlijk zeg ik dat dit niet ons probleem is. Wij hebben een afspraak met hen. Zij gaan dat doen. Wij hebben er vertrouwen in dat zij de juiste mensen op de juiste plek hebben om dat te kunnen doen.

Het actieplan woningbouw is nog genoemd in een aantal bijdragen. Dat actieplan gaat met name over dat we zien en allerlei signalen krijgen dat er vraag is naar specifieke type woningen en dat er een krapte op de Heerlense woningmarkt bestaat voor een aantal doelgroepen. We hebben gezegd dat we daar iets aan willen doen. We inventariseren dus nu. We gaan op zeer korte termijn, namelijk rond de jaarwisseling, u berichten over wat dit precies gaat worden.

Vanuit de OPH zijn vragen gesteld over het verzuim in het mbo. Daar is wel iets aan de hand met de cijfers die u hebt gekregen. Dat stond ook in de raadsinformatiebrief die erbij zat. We hebben dit jaar te maken gehad met een groot aantal lege meldingen vanuit het mbo, ik meen iets van 800. Dat betekent dat er een melding is, maar eigenlijk weten we niet precies wat die melding ons vertelt. Dat is vervuiling van de informatie. Dat maakt het lastig om de cijfers te interpreteren. Daar komt bij dat we op basis van signalen in de afgelopen jaren zagen dat er in het mbo veel zorgen waren over studenten. We hebben ervoor gezorgd dat we meer zicht krijgen op die doelgroep. Dat betekent natuurlijk dat er daardoor meer mbo'ers in de cijfers verschijnen. Ik zou dat als iets positiefs willen duiden, omdat dit jongeren zijn die voorheen wellicht een probleem hadden maar niet in beeld waren. Nu hebben we ze wel in beeld. Voor die groep geldt dat we volgend jaar meer zouden kunnen zeggen over wat het betekent dat die jongeren op ons vizier zijn en of we iets betekenen voor die jongeren, waardoor ze in ieder geval straks weer een opleiding of een baan hebben.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb een aanvullende vraag over die 800 lege meldingen. Ik neem aan dat er verder onderzoek wordt gedaan om erachter te komen wat dit betekent.

Wethouder Clemens

Dat zouden we graag willen, maar omdat het lege meldingen zijn, kunnen we er natuurlijk heel weinig mee. We willen graag de cijfers van komend jaar eraan leggen. Dan kunnen we meer zeggen over wat dit nu precies inhoudelijk is in die groep. Er zit een groot aantal meldingen tussen die anders niet in de

statistieken was teruggekomen, staat wel vast. Met andere woorden, we hebben vergelijkingsmateriaal nodig om iets zinnigs te kunnen zeggen over die groep.

Tot slot is corona natuurlijk ook wel echt een factor geweest in het onderwijs in het afgelopen jaar. We zien eigenlijk over de hele linie, van de basisschool tot en met het beroepsonderwijs, dat jongeren het moeilijk hebben op school. Voor jongeren die een beroepsopleiding volgen, is het natuurlijk extra erg. Je doet een beroepsopleiding omdat je graag iets wilt doen en met je handen bezig wilt zijn. Dat heeft voor een groot deel in het afgelopen jaar niet gekund. Dat doet iets met de motivatie en met hoe jongeren zich voelen.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik had nog de volgende vraag: hoe verhouden de cijfers zich tot de landelijke cijfers?

Wethouder Clemens

Voor het mbo geldt dat die grote hap van lege meldingen enige zinnige vergelijking in de weg zit. We hebben veel praktijksignalen. Daar kijken we natuurlijk wel naar. Daar zien we eigenlijk geen ongewone ontwikkeling in Heerlen. Niet ongewoon in de zin van dezelfde negatieve ontwikkeling die we ook rond corona op andere plekken zien. Maar om echt meer te kunnen zeggen, hebben we vergelijkingsmateriaal nodig. Daar moeten we echt die cijfers van volgend jaar bij hebben. Het is jammer dat dit aan de hand is. Dat helpt ons zeker niet.

Er werd nog gevraagd naar de kindertandarts. Twee weken geleden heb ik een heel inspirerend overleg gehad met een aantal Heerlense tandartsen en onderwijsmensen. Het is echt heel mooi hoe snel dat nu concreet wordt. We hopen dat we op Mijn Spoor kunnen beginnen met de eerste kindertandarts. Dus daadwerkelijk tandartscontrole op de basisschool. Nog leuker nieuws is dat gisteren de eerste mondzorgcoach met haar werkzaamheden is gestart. Dat zijn assistentes die op het consultatiebureau werken en daar extra aandacht voor kindmondjes hebben.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Het is altijd interessant als een wethouder antwoord geeft op een vraag die niet is gesteld. De tekst in de begroting gaat over de mondzorgcoach die op basisschool Mijn Spoor gaat werken. Ik heb gevraagd of het een pilot is of is het een programma dat beleid wordt? Waarom basisschool Mijn Spoor en niet een andere basisschool in Heerlen? Daar ging mijn vraag over. Het is mooi dat u het over de kindertandarts heeft. Die heb ik zelf ervaren als een soort kinderbeul, maar dat is een ander verhaal. De vraag ging specifiek over de mondzorgcoach.

Wethouder Clemens

We doen een pilot altijd vanuit de gedachte: als het werkt, dan blijven we het doen. We gaan dus niet pilotten om het pilotten. Dat op de eerste plaats. Waarom starten we straks op Mijn Spoor? Daar zijn wij samen met het onderwijs en de tandarts toe gekomen, omdat dit een school is waar vanuit de school signalen komen dat er zorgen zijn over eetpatronen en de mondgezondheid van kinderen. We weten uit de statistieken dat dit ook een buurt is waar helaas heel veel kinderen nooit naar de tandarts gaan. Dat is precies wat we willen tegengaan met dit project.

De heer Diederer vroeg naar de indexatie van de subsidies. We hebben gezegd dat we eenmalig indexeren, maar dat bedrag houden we wel vast. We gaan dus niet indexatie op indexatie op indexatie doen. We indexeren nu en dat verhoogde subsidiebedrag zetten we structureel in de begroting. Dat is dus wat u ziet.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Dat is dus echt totaal naast het principe van indexeren om dat één jaar te doen. Als ik dit jaar € 368.000 misloop en die voeg ik toe aan het budget, dan heeft die instelling die kosten al gehad voor dit jaar. Maar als er volgend jaar weer € 368.000 komt en dan weer, dan pas ben je aan het indexeren. Maar niet zeggen: we hebben al acht of negen jaar niet geïndexeerd en we geven eenmalig dit bedrag en dan doen we het

weer lekker niet. Het gaat bij een aantal instellingen over de tijd dat niet geïndexeerd is over bedragen van meer dan een half miljoen per jaar structureel. Dus het kopje indexering boven deze post is misleidend.

Wethouder Clemens

Ik denk dat ik de heer Diederer technisch gezien gelijk kan geven. Alleen hebben we nu gezegd dat we een verhoging van de subsidies hebben ter hoogte van de indexcijfers. Dat is voor een aantal instellingen niet de enige subsidieverhoging. Denk bijvoorbeeld aan de extra subsidie die bijvoorbeeld het theater krijgt voor educatie. Dat zijn ook dingen die men extra kan doen. We hebben ook steeds gezegd dat we ervan uitgaan dat bijvoorbeeld culturele instellingen op andere plekken inkomsten kunnen verwerven. Dat is aan de kant van de ontvanger. Aan onze kant zeg ik dat als je inderdaad de zuivere lijn van de heer Diederer zou volgen - ik erken meteen dat dit een zuivere lijn zou zijn, we het dan wel over forse bedragen hebben in de komende jaren in onze begroting.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Maar die hebben we toch ook zelf veroorzaakt? U zegt: ik ga ervan uit dat die instellingen ook elders subsidie kunnen halen. Een mooi voorbeeld is dat Schunck wel dat hele depot gaat ombouwen. Zij krijgen geld dat specifiek voor dat soort ingrepen is bedoeld. Maar op de reguliere exploitatie zit juist die enorme druk door het stopzetten van de indexering. Mijn vraag in de eerste termijn was: hoe ziet u dat toekomstgericht? Ik had verwacht dat er een antwoord kwam, zo van: dat is voor de volgende coalitie. Dat kan ook. Maar u zou daarbij kunnen zeggen: maar ik sta er wel positief in. U zegt nu: we geven ze eenmalig dat doekje voor het bloeden en dan hebben we onze plicht gedaan. Dat vind ik onbevredigend. U kunt natuurlijk niet van uw eigen antwoord zeggen dat het onbevredigend was.

Wethouder Clemens

Zo klinkt het een beetje alsof we maar een keer per jaar met die instellingen in contact staan, namelijk als wij het briefje in de bus doen waarop staat wat het subsidiebedrag voor volgend jaar is. Dat is natuurlijk niet zo. Wij zijn voortdurend met die instellingen in gesprek. We hebben het dan ook voortdurend over de vraag of je het inhoudelijke programma kunt waarmaken. Als we ergens meer ambitie hebben ik noem bijvoorbeeld cultuureducatie, dan moeten we daar met elkaar afspraken over maken. Kan dat binnen de huidige subsidies? Kan dat binnen de huidige subsidie met een bepaalde verhoging? Moeten we daar een aparte subsidieafpraak over maken? Dat zijn de gesprekken die we voortdurend met elkaar voeren. Het is zeker niet zo dat de instellingen nu in de problemen gaan komen, omdat ze in de komende jaren die bedragen er niet bij krijgen. Als ik aan het theaterdirecteur vraag of hij liever ieder jaar een paar ton erbij heeft, dan zegt hij natuurlijk ja. Ik zou het gek vinden als hij dat niet deed.

De voorzitter

Laatste interruptie op dit punt.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Maar als je meer prestatie vraagt en daar meer geld tegenover zet, dat is logisch. Het gaat erom dat er autonome ontwikkelingen zijn, zoals personeelssalarissen. We denken altijd als een cao met 2% omhoog gaat, dat dit 2% is, maar het gros van de mensen krijgt nog een jaarlijkse verhoging. Dan praat je grosso modo al over 5% van het totale p-budget. Om dat soort kosten gaat het.

Wethouder Clemens

Soms gaan de gesprekken zo. Ben je er blij mee? Nee. Kun je het ervoor doen? Ja. Dan hebben wij met elkaar een afspraak. In de gevallen waar het hierover gaat, hebben we met elkaar gezegd dat we de inhoudelijke koers en het ambitieniveau vasthouden. Dat kan met deze subsidie.

De voorzitter

Komt u bijna tot een afronding?

Wethouder Clemens

Ja, mijn verhaal was heel kort. Dan nog heel kort over de motie die is ingediend door het CDA en ik meen ook door de OPH over de verenigingen. Daar heb ik al eerder van gezegd dat ik denk dat er in de culturele agenda veel aandacht is voor verenigingen. Er staan veel antwoorden op de vragen die verenigingen hebben, bijvoorbeeld over de aanwas van jeugdleden. Maar als de raad meer wil, dan hebben we haar laten weten wat daarbij zou kunnen helpen. Verder is het aan de raad om daarover te besluiten.

Tot slot onderwijs naar het centrum. Daar werd door een aantal partijen naar gevraagd. Volgens mij is de hoofdvraag daarbij: hoe zie je dat nu voor je in de komende jaren? Er werd verwezen naar Jan Gehl die hier afgelopen week in de schouwburg heeft gesproken. Hij zegt: een stad - hij denkt aan Kopenhagen - moet een plek zijn waar je wil zijn, waar je wil verblijven, waar je wil ondernemen, waar je wil wonen, waar je graag naartoe wil en waar je graag zonder enige reden wil blijven hangen. Zo kijkt het college ook naar de stad. In dat plaatje past dat we vergroenen. Daar past water, kunst en een speeltuin in. Daar past ook onderwijs in. Daar hoort bij dat jongeren van middelbare schoolleeftijd tot en met de hogeschool, daar hoort bij dat werknemers van onderwijsinstellingen onderdeel daarvan uitmaken. Je zou kunnen zeggen dat we heel graag zouden willen zien dat dit onderwijs niet zozeer op een campus aan de rand van de stad zit, zoals het nu zit, maar dat onze binnenstad die campus wordt. Dat het theater en de Royal worden gebruikt voor lezingen of presentaties. Dat de bibliotheek ook de bibliotheek wordt voor de onderwijsinstellingen. Dat conferenties en symposia in onze binnenstad worden georganiseerd en dat onze horeca en winkels daar ook van gaan profiteren. Dat het ondernemerschap in ons centrum extra wordt gestimuleerd door al die jongeren, door al die wetenschappers die straks in onze stad lopen. En ook dat de praktijk van het onderwijs in onze binnenstad in praktijk kan worden gebracht. Dit zijn de gesprekken die wij niet alleen onderling voeren, maar dat zijn ook de gesprekken die wij met al die onderwijsinstellingen voeren. Het zijn ook de gesprekken die wij voeren over waar die studenten, leerlingen en werknemers straks terecht kunnen en wat voor hen een goede voedingsbodem zou zijn en wat zou voor ons die stad mooier, beter, leuker, steviger maakt. Dat is in een notendop waarom wij geloven dat het onderwijs thuishoort in het centrum. Het is enorm zonde dat wij dat zijn verloren, maar het is ook zeer kansrijk dat het zal terugkeren.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Dat is een vlammend betoog over onderwijs naar het centrum. Dat kan ik alleen maar onderschrijven. Zou de wethouder de contouren van dat centrum wat hij voor ogen heeft wat meer kunnen schetsen? We hebben natuurlijk de vragen gezien rondom het centrumbad dat net buiten de rand van het door de wethouder geschetste centrum is terechtgekomen. Ik ben dus heel benieuwd naar de contouren van het centrum. Of heeft deze wethouder een ander beeld van het centrum dan zijn collega de heer Van Zutphen had? Daar ben ik even benieuwd naar, zodat we het beter kunnen vastpakken en weten waar die onderwijsinstellingen moeten gaan landen in het centrum.

Wethouder Clemens

Normaal gesproken als we het over het centrum hebben, dan hebben we het over het gebied binnen de centrumring. Maar rekent u mij alstublieft niet af op een straatje als dat een keer zo mocht zijn.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

De wethouder heeft het over de dynamiek in de binnenstad. We hebben het over onderwijs enzo. Ik begrijp het niet. In de begroting wordt wel een zin gewijd aan het opleveren van de studentenflat volgend jaar september, maar dat komt verder nergens ter sprake. Als daar iets van 100 of 200 appartementen komen, dan moet dat toch ook al enige dynamiek gaan opleveren? U hoeft daar nu niet op te antwoorden. Ik was blij verrast dat ik het in het stuk las, maar de communicatie daarover is eigenlijk vrij minimaal.

Wethouder Clemens

Volgens mij hoef ik alleen maar te zeggen dat wonen voor, voor alle doelgroepen, van jong tot oud, alleen maar kan helpen bij een dynamischer centrum.

De voorzitter

Dank u wel. Wethouder Keulen.

Wethouder Keulen

Dank u wel, voorzitter. Ik begin maar eerst met het slechte nieuws. Ik denk dat wethouder Clemens nog even moet wachten op zijn kroketten, want ik heb best veel vragen gekregen. Maar goed, elk nadeel heb zijn voordeel. Ik moest er even aan denken dat er verschillende type vragen zijn gesteld. Ik heb ze gegroepeerd naar het thema, naar de lokale inclusie, naar burgerbetrokkenheid, dienstverlening. Zo werk ik ook de vragen af. Ik ben blij dat deze vragen er komen, want eigenlijk is de titel van ons coalitieakkoord: samen doorbouwen met lef, maar ik denk ook een beetje: samen doorbouwen met liefde en aandacht voor mensen. We bouwen niet alleen aan projecten, maar we maken ons als college ook sterk voor het bouwen aan een relatie met mensen in onze stad. Dat wil ik even gezegd hebben.

Zo kom ik op de eerste vraag die ik heb gekregen. Die gaat over de lokale inclusie-agenda. Er is een vraag gesteld door de OPH. Welke stappen zijn tot nu toe genomen? Bent u bereid om Heerlen binnen nu en drie jaar tot de meest inclusieve stad van Nederland te maken? Dat heb ik ook aangegeven tijdens de bijeenkomst die wij hebben gehad in de schouwburg. Het was een prachtige bijeenkomst. Het ging over de lokale inclusieagenda. Gelukkig waren er ook een groot aantal raadsleden aanwezig. We hebben toen gezegd: we hebben een nieuwe ambitie. Wij zorgen dat wij in 2023 de meest toegankelijke gemeente van Nederland gaan worden.

Daarnaast heeft u inmiddels ook een raadsinformatiebrief van ons ontvangen waar een aantal zaken in staan. Wij gaan in ieder geval concreet de lijnen volgen die er liggen om de meest toegankelijke gemeente te worden. U kent al onze agenda. We hebben u daar vier weken geleden ook nog over geïnformeerd. We gaan heel concreet de agenda die er ligt en de lijnen die er zijn om tot meest inclusieve gemeente uitgeroepen te worden, volgen. Dat is onze ambitie voor 2023.

Meneer Diederik vroeg: hoe gaat u om met de toiletten. U gaf aan het gebrek aan voldoende openbare toiletten in onze stad. U betrok dat ook nog even op uzelf. Maar goed, u bent een voorbeeld voor meerdere mensen die wat vaker naar het toilet moeten. Sommige mensen moeten door hun beperking wat vaker gebruikmaken van het toilet. U gaf aan dat de gemeente Maastricht daar iets heel moois voor heeft bedacht. Die hebben aangegeven dat zij een extra bedrag geven aan onder andere horecagelegenheden die hun toilet openstellen. Wij zijn op dit moment bezig met een onderzoek. Dit onderzoek doen wij samen met de Hogeschool Zuyd. Dat gaat over openbare toiletten, maar ook publiek toegankelijke toiletten. Daarbij wordt ook meegenomen of die toiletten toegankelijk zijn voor mensen in een rolstoel of met een visuele beperking. Dit doen wij zoals altijd met de cliëntenraad gehandicapten Heerlen en indien nodig samen met de buurtorganisaties. In Hoensbroek doen we dat bijvoorbeeld samen met Stichting buurtgericht werken. We zeggen steeds: niet over ons, zonder ons. We doen alles vanuit de lokale inclusieagenda met de mensen die het aangaat, want die hebben er de beste kijk op en er het meeste verstand van. Daarnaast gaan we ook verder de lijnen intensiveren met de partijen die we al hebben. Ook kijken we hoe de geleidelijnen door de stad lopen.

Toen kwam er een vraag waar collega Van Zutphen ook al voor een gedeelte op heeft geantwoord. De OPH vroeg: hoe kijkt u aan tegen dementie? Wat doen wij daaraan?

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Nu we weg schakelen van het thema openbaar toilet en er toch bij deze of gene wat behoefte aan is, dan is het misschien goed als het college kijkt waarom het openbaar toilet in het gemeentelijk eigendom, voormalig station, dichtgekit is en niet is verplaatst naar een andere plek in de stad. Dat systeem kan gemakkelijk worden verplaatst en dan heb je in no-time een nieuwe voorziening. Zou het college daarnaar willen kijken en die optie willen verplaatsen naar een wel in gebruik zijnde plek?

Wethouder Keulen

We nemen dit zeker mee. Dank u wel voor uw suggestie. Er is net een vraag gesteld over dementie. De heer Van Zutphen gaf al aan dat we op verschillende terreinen met die dementie bezig zijn. Dat is een grote integrale aanpak. We zitten op preventie, maar daarnaast zijn we ook dicht bij mensen zelf bezig. Dat doen we buurtgericht, zoals de heer Van Zutphen ook al aangaf. Op dit moment loopt dat ook al. We hebben al twee buurten waar we met professionals en verschillende mensen aan de slag zijn om te kijken wat we nodig hebben om een succesvolle dementievriendelijke buurt te zijn. Daar worden ook ondernemers en vrijwilligers bij betrokken. Wij doen dit onder andere samen met de hogeschool.

Dan is nog de vraag gesteld: hoeveel burgerinitiatieven dit jaar zijn ingediend? We hebben u daar al over geïnformeerd. Dit jaar zijn veel burgerinitiatieven ingediend. Er zijn buurtactieaanvragen ingediend, buurtdeals ingediend. Daarnaast zijn er natuurlijk ontzettend veel mensen actief in onze buurten als buurthelden, vrijwilliger, buurtvriend. Ik geloof dat we op dit moment bijna 700 mensen hebben die bezig zijn met zwerfafval, bijvoorbeeld samen met hun kinderen.

Wij doen veel meer in de stad, maar goed, degene die erin thuis is, weet dat. We worden ondersteund door de organisatie Frisse Wind bij het uitvoeren van initiatieven. Dat is de donatie die wij hebben gekregen van het vsb-fonds van 1 miljoen voor de stad. Inmiddels zitten we volgend jaar in het laatste jaar van die donatie. In de afgelopen periode hebben een heel goed gesprek gehad met het vsb-fonds. Zij zijn erg tevreden over hetgeen wij nu doen. In principe loopt de donatie wel af, dus komend jaar zullen wij met zijn allen moeten kijken hoe wij verder gaan met de manier waarop nu wordt gewerkt. Eigenlijk is het ook een beetje voortbouwend op de methode Gebrookerbos, die wij hadden. Daar zullen wij volgend jaar echt duidelijk wat van moeten vinden.

Daarna kwamen er onder andere vragen van de OPH en het CDA. Bent u bereid om meer support te geven aan inwoners in onze wijken met betrekking tot het behoud van wijkvoorzieningen? Zo ja, wat gaat u eraan doen? Ook het CDA gaf aan: sterke, leefbare buurten. De heer Peters gaf aan: kijk ook naar brievenbussen, geldautomaten, van buslijn tot supermarkt. Laat ik het zo zeggen, in de afgelopen periode zijn al heel veel vragen gesteld over de supermarkt. Er zijn ook een aantal artikel 33-vragen over gesteld. Laatst is er zelfs nog een vraag gesteld in de rondvraag over brievenbussen en pinautomaten. Toen deed de heer Leers nog de suggestie om deze aan elkaar te koppelen. Dan krijg je misschien het risico dat iemand in plaats van iets in de brievenbus te duwen, denkt dat het een pinautomaat is. Dat zouden we ook niet moeten hebben. Maar goed, daar zijn we mee bezig. Maar om een lang verhaal kort te maken, want er is al heel veel over gediscussieerd. Gaan we er nu wel of niet over? De supermarktvoorzieningen liggen heel duidelijk bij collega De Beer. Die zal er ook op terugkomen hoe wij dat verder zien en hoe we kijken naar de clustering van supermarkten. Natuurlijk is het een heel belangrijke voorziening in onze buurt, ook een sociale voorziening. Het is zeker niet alleen economisch gericht.

Wat de andere voorzieningen betreft, met name postbussen en pinautomaten. Wij zijn in gesprek. Wij gaan wel in gesprek met de bank. Dat hebben we ook al eerder gedaan. Ik heb ook al eerder aangegeven, ook wat pinautomaten betreft, dat er hier collega raadsleden zijn die ervoor hebben gezorgd door lobbyacties dat pinautomaten toch behouden zijn gebleven. Ik weet dat de SP zich daar heel hard voor heeft gemaakt en de OPH in Douve Weien. Wij blijven dus zeker dat gesprek aangaan, maar wij gaan er niet over. Zoals in ons coalitieakkoord staat, hebben wij gezegd dat we bondgenoot zijn van onze burgers. Bij dit soort dingen moet je proberen als je kunt versnellen en lobbyen dat je dat doet. Dat gaan we zeker ook landelijk doen bij de VNG. We zien dat dit niet alleen in Heerlen zo is, maar het is een landelijk probleem dat er nog maar zo weinig pinautomaten zijn.

De heer Peters, CDA (interruptie)

Ik hoor de wethouder toch iets anders zeggen dan in het coalitieakkoord staat. In het coalitieakkoord staat duidelijk dat we enerzijds proberen om instandhouding van bepaalde voorzieningen te bepleiten. Maar van de andere kant, mocht dat nou niet lukken, dan gaan we kijken hoe wij ze zelf kunnen creëren. Dat is de

concrete zin die erin staat. Ik hoor u eigenlijk zeggen: we proberen die gesprekken aan te gaan via in instandhouding, maar als dat niet lukt, dan is dat zo. Dat is dus in principe niet wat in het coalitieakkoord staat. Ik wil eigenlijk wel even scherp hebben of de wethouder ook bereid is - dat is ook de strekking van de motie - om te onderzoeken hoe je ze zelf kunt creëren, als grote ondernemingen die verantwoordelijk zijn voor voorzieningen deze uit buurten wegtrekken. Vraagteken.

Wethouder Keulen

Vraagteken inderdaad. Er staat dat wij bondgenoot van onze burgers zijn, om burgers te ondersteunen bij hetgeen zij willen. U zegt: creëren. U vraagt nu letterlijk aan mij: bent u bereid om pinautomaten en brievenbussen als gemeente neer te zetten?

De heer Peters, CDA (interruptie)

Dat vraag ik niet. Ik vraag eigenlijk naar wat de strekking van de motie is, namelijk bent u bereid om scenario's te ontwikkelen waarbij het mogelijk zou kunnen zijn, waarbij de gemeente een bijdrage doet om voorzieningen zelf op te zetten. Dus eigenlijk heel grofweg om daarover na te denken.

De voorzitter

Meneer Daamen, nog in aanvulling op deze?

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Wij hebben daar een motie over ingediend. Daarin hebben wij u duidelijk opgeroepen om te onderzoeken of er een mogelijkheid is om een beleid te ontwikkelen met als uitgangspunt welke basisvoorzieningen minimaal in een wijk aanwezig moeten zijn. Hoe wil je dat gaan aanpakken dat deze zodanig worden ingericht? Eigenlijk sluit het naadloos aan op hetgeen de heer Peters ook bedoelt.

Wethouder Keulen

U maakt hem inderdaad wat breder, omdat ik het hierover had. In de tweede termijn kom ik even concreet terug op deze motie. Dat lijkt me dan het beste.

De voorzitter

Gaat u verder.

Wethouder Keulen

Dan is nog gevraagd: hoe werkt het college concreet mee aan de gewenste cultuuromslag met betrekking tot dienstverlening? Onze hele gemeentelijke organisatie is natuurlijk betrokken bij de opgave dienstverlening. Cultuurverandering als zodanig, ook in de breedte, zit in de portefeuille van de burgemeester. Maar wat betreft dienstverlening en het inrichten van digitale processen, kan ik het volgende zeggen. Hoe wij ons als organisatie willen doorontwikkelen, is uitgewerkt in het sturingsmodel dat u wellicht allemaal kent, ook het Heerlen van morgen. Daarin staat ook heel duidelijk wie we willen zijn, namelijk een slagvaardige, betrouwbare en wendbare organisatie. Daar willen wij ook naartoe werken. Natuurlijk is een klantgedreven dienstverlening hierbij van belang. Dat kun je als organisatie stimuleren en faciliteren. Dat zullen we ook moeten doen. Maar uiteindelijk gaat het altijd om mensen die hiermee aan de slag gaan.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ik hoor de antwoorden van de wethouder. Heeft zij ook gekeken naar de motie van twee jaar geleden? Het track and trace and tracesysteem, instellen van een klankbordgroep van burgers en ondernemers. Ik moet u eerlijk zeggen dat ik in het afgelopen jaar niets heb gehoord over de klankbordgroep. Maar misschien kan zij mij dat verduidelijken.

Wethouder Keulen

U had daar inderdaad nog een vraag over gesteld. Dat klopt. Ook over de vergunning en de klankbordgroep. Ik heb inderdaad begrepen dat die motie eind 2020 is beantwoord. Daar zijn een aantal acties in opgenomen. Die zijn toen ook gedeeld en opgestart. Maar de klankbordgroep is niet in die vorm opgestart. Waarom niet? Er wordt aangegeven dat er vertragende factoren zijn aan te geven. Voor iedereen wel herkenbaar is de coronacrisis, maar daar kunnen we niet alles mee plat slaan. Het ging in dit kader ook over de onduidelijkheid over de invoering van de Omgevingswet en de hiermee samenhangende software ondersteuning. Er is wel contact geweest met het MKB. Toen is gezegd: op het moment dat wij die zaak concreter kunnen maken, starten wij ook samen met u die klankbordgroep op. Die wordt dus nu begin 2022 opgestart. Daarnaast speelde ook mee dat we wat formatieve problemen hadden, waardoor dit is blijven liggen. Maar er zijn wel ook dingen gerealiseerd vanuit die motie vergunning dienstverlening. Alleen het heel concrete is niet gebeurd.

De heer Van den Berg van de VVD gaf aan: veiligheid en veiligheidsgevoel staan bij de VVD hoog op de agenda. We juichen het toe dat burgers actiever worden. Dat is een prima voornemen. Zo kwam u eigenlijk ook bij de meldingenapp. Een goed hulpmiddel is bijvoorbeeld de Heerlenapp. Hoe is het hiermee gesteld? Die Heerlenapp is verwoord in een raadsinformatiebrief die twee weken geleden bij u terecht is gekomen. Daar staat een hele rits maatregelen in die we doen en zaken die we willen verbeteren in het kader van dienstverlening en digitalisering. Zoals u weet zijn dienstverlening en digitalisering nu een van de hoofdopgaven in onze begroting. Ik denk dat we er met z'n allen blij om mogen zijn dat het nu de aandacht krijgt die het ook moet hebben.

Wat de app betreft zit daar een meldingssysteem achter. Dat meldingssysteem waar we nu mee bezig zijn, heet: signaal. Dat wordt daar ook in uitgelegd. Het is nog niet operationeel. Het zal pas volgend jaar in het voorjaar operationeel zijn, want het is een ingewikkeld proces om dat goed te koppelen. We hebben gezocht naar een goed systeem, zodat je dadelijk heel veel zaken kunt doen met die app. Het heeft misschien even geduurd. Dat vind ik zelf ook enorm vervelend. Maar we hebben nu een systeem waarvan we denken dat het enorm veel functionaliteiten biedt, ook in het kader van burgerbetrokkenheid. Als je een melding maakt, dan is het nu vaak zo dat je moet kijken waar je die melding maakt. Een melding voor lantaarnpalen, een melding voor overlast in de openbare ruimte, daarvoor heb je een tiental bladen. Dadelijk heb je die niet meer. Het betekent gewoon dat die app op het moment dat je iets intoetst een soort van kunstmatige intelligentie ook al dingen voor ons vertelt. Daarmee kunnen we ook gelijk onze buitendienst aansturen. Dit meldingssysteem is dadelijk bijvoorbeeld ook in staat om verslagen aan te leveren. Wat is er precies gebeurd, et cetera. We zijn in dit geval dus niet voor de quick winst gegaan, maar het meldingssysteem dat we gaan gebruiken, nemen we over uit Amsterdam. Dat wordt nu ook ondersteund door de VNG. We gaan dat verder inzetten. Dat zien we op dit moment als de beste tool om te gebruiken, waardoor we andere dingen veel beter kunnen doen.

De voorzitter

De heer Diederix bij interruptie en ik vraag aan de heer Kastrop om mij even vijf minuten waar te nemen.

De heer Kastrop is nu de voorzitter van de vergadering.

De heer Diederix, Fractie Diederix (interruptie)

Het is misschien te futiel voor een vergadering als deze, maar u had het over de melding openbare ruimte. Ik ben daar nogal een frequente gebruiker van. Vroeger, zegt deze oude man, belde je, dan kreeg je iemand te spreken, kon je precies uitleggen waar het was en dan werd het opgeruimd. Nu moet je huisnummer en postcode opgeven waar die rotzooi is neergegooid. Nu ben ik tot de ontdekking gekomen dat de meeste mensen de rotzooi net niet voor hun huisnummer neergooien, maar ergens waar er geen staan. Dan denk je dat het is opgelost, want dan kun je op die punaise drukken en dan is het bepaal locatie. Dat lijkt prima. Maar als die locatie telkens weer 300 of 400 meter naar links, rechts, zuid of noord is, helpt dat ook niet. Ik heb dat al een paar keer aangekaart. Je bent verplicht om een postcode in te vullen met

huisnummer. Wat ik al zei, het is te gek voor woorden dat we het daarover moeten hebben, maar kunt u daar ook eens naar kijken?

Wethouder Keulen

Dank u. Het is heel goed dat u dat aangeeft.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ik wil vooral meegeven om het systeem zo kiss-mogelijk te maken.

Wethouder Keulen

Ja, keep it simple.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ja, en vooral ook stupid daarin, want dan begrijpt iedereen het ook. Ik wil ook aan u vragen: waar pint u een datum aan vast? Wanneer kunnen we dat ding tegemoet zien? Is dat 1 maart, 1 april?

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Volgens mij gebruikte de wethouder net de term dat we dat langzaam hebben gedaan. Volgens mij hebben we acht jaar over deze app gedaan om het zover te krijgen dat er een nieuw systeem zou kunnen komen. Ik zou dit uiterst traag willen noemen. Dat is bijna beschamend, omdat het volgens mij niet eens zo'n heel ingewikkeld systeem is. Ik heb ondertussen begrepen uit de brief die u ons hebt doen toekomen dat er ongeveer 1200 meldingen per dag plaatsvinden. Dat is wel heel veel. Maar ik heb ook ontdekt dat de terugkoppeling heel slecht is. Ik wacht nog steeds op de terugkoppeling van een aantal meldingen. Bij eentje wacht ik al vijf jaar op een terugkoppeling, dus ik denk dat het wel goed is om het snel te doen. Dat ben ik eens met de heer Van den Berg. Keep it simple and stupid. Zorg dat er wat tempo in komt.

Wethouder Keulen

Dan zijn we het inderdaad helemaal niet met elkaar oneens. Ik vind ook dat het veel te lang heeft geduurd. Ik heb er ook al een paar keer op gedrukt om dit voor elkaar te krijgen. Maar goed, we hebben nu gekozen voor een systeem wat inderdaad keep it simple is, om het zo te zeggen en waarmee we ook andere zaken ingeregeld krijgen. Het gaat niet alleen om die app. Het gaat echt om dat goede meldingssysteem, waarbij we ook intern de mensen kunnen aansturen. Het is wel een innovatief iets. Het kost dadelijk ook niets, om het zo te zeggen. Door de VNG wordt dit heel erg ondersteund. We gaan er dus echt op vooruit.

De heer Van den Berg vraagt: wat is echt de datum dat we het fysiek kunnen gebruiken? Dan pak ik 1 juni 2022 in ieder geval. Ik zal u op de hoogte houden. Ik zal erop drukken.

De heer Hazen van de Stadspartij zei: ik heb aandacht gevraagd voor de dienstverlening van onze gemeente. U gaf aan dat het onderwerp al een aantal keer aan de orde is geweest tijdens de meest recente commissievergaderingen omdat dit een zorgpunt is en blijft. U gaf aan: ik vind het niet terug in de begroting. Ik weet niet precies hoe u dat duidt, maar in de begroting staat dat dienstverlening en digitalisering op dit moment voor volgend jaar een van de vijf hoofdpunten is waar we aan gaan werken. Er staat ook uitgelegd wat we hiermee willen bereiken. Natuurlijk zitten we in de tussentijd niet stil. We hebben met elkaar afgesproken dat de dienstverlening binnen de gemeente, en ook de aansturing, veel te versnipperd was. Dienstverlening is enorm breed. Dienstverlening gaat eigenlijk over alles. We hebben nu met elkaar afgesproken: laten we zorgen dat er een duidelijke focus en coördinatie ligt. Zo proberen wij om die dienstverlening echt steeds beter te maken. Er zijn een aantal dingen die gewoon niet goed lopen. Pak even het voorbeeld van die app, maar er zijn ook dingen die wel goed lopen. We hebben wel nog een weg te gaan. Daarbij stellen we ons ook de vraag: hoe verbeteren we de optimale dienstverlening? Hoe kunnen we de zaken die we nu bijvoorbeeld digitaal doen, daarom staat er ook digitalisering bij, nog beter doen? En ook welke kansen we kunnen verzilveren.

We hebben ook het volgende aangegeven. Dat staat ook heel duidelijk in het stuk, maar ik denk dat u dat wel hebt gemerkt in de afgelopen periode. De digitalisering moet goed zijn. Daarnaast moeten we duidelijk aandacht blijven vragen voor de mensen die niet digitaal vaardig zijn. We moeten er ook voor zorgen dat we goed contact hebben met mensen en dat mensen altijd iemand kunnen bereiken. Dat is dan ook een mens die je op een goede, nette en correcte manier te woord staat. Ten slotte willen we met zijn allen een zorgvuldige en betrouwbare overheid zijn. Dat staat daar denk ik voor een groot gedeelte uitgelegd. Misschien ook voor u even. We zetten ook de gemeentelijke informatiepunten in. Die hebben we niet voor niets ingezet. Zo komen we ook dicht bij mensen in de buurt. Dan kun je ook gewoon het gesprek aangaan met een medewerker van de Schunckbibliotheek.

Daarnaast, waar we ook meer op gaan inzetten, is de publiekshal. We hebben nu een prachtig nieuw pand. In die publiekshal komen ontzettend veel mensen. We hebben eigenlijk een mooie afspiegeling van al die mensen die uit onze stad komen. Die komen in die publiekshal voorbij. Op dit moment doen we daar eigenlijk weinig mee, veel te weinig. Dus ook daar kunnen we iets meer mee, ook voor het stellen van vragen of andere dingen die we willen, om al die mensen erbij te betrekken. Want rijp en groen komt natuurlijk in die publiekshal. We gaan er echt op inzetten om dat te gebruiken in het kader van een versteviging van onze relatie met de inwoners.

De burgemeester is weer de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Mag ik ook deze wethouder vragen om een beetje tempo erin te houden?

Wethouder Keulen

Ja, een beetje tempo. Meneer Verreck gaf aan dat in de begroting het woord burgerbetrokkenheid 19 keer is genoemd. Meneer Verreck, ik vind het chic dat u dat zo hebt geteld. Het is zelfs een rode draad, gaf u aan. U zei ook dat daar een bepaald bedrag voor is begroot, namelijk € 260.000. Kunnen we daarvoor krijgen wat we willen?

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Heel kort. Die 19 keer kun je gewoon met een zoekfunctie in de pdf-file gebruiken. Die hoeft je niet te tellen. Dat telt het systeem voor je.

Wethouder Keulen

Jammer. Nu stelt u mij wel een beetje teleur, want ik dacht echt dat u bewust was gaan tellen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik ben gewoon heel eerlijk in.

De voorzitter

Ik vind dit wel het voorbeeld van een geweldige interruptie, meneer Verreck.

Wethouder Keulen

Ik houd wel van die eerlijkheid maar ik dacht echt dat hij heeft zitten tellen. Maar goed, het geld dat we hebben voor burgerbetrokkenheid is eigenlijk het soort geld dat wij gebruiken om dingen aan te jagen, om initiatieven op gang te laten komen en om ervoor te zorgen dat er dingen gebeuren die we echt willen en moeten hebben. Eigenlijk is het dus een soort maatwerk. Het zou heel raar zijn als je zegt: kun je met dat geld van burgerbetrokkenheid, die € 260.000, alles doen? Nee, natuurlijk niet. Maar in die grote projecten, in alle dingen die we doen, moet die burgerbetrokkenheid natuurlijk worden meegenomen. Er moet ook gewoon een paragraaf bij. Daar moet heel duidelijk geld voor worden vrijgemaakt. Dat doen we in de praktijk ook. Pak bijvoorbeeld het onderwerp centrum, waar we nu mee bezig zijn. Hoe moet ons centrum

eruitzien? We hebben heel mooie participatiebijeenkomsten gehad in de stad. Dat heb ik bijvoorbeeld samen met collega Van Zutphen gedaan. Dat geld zat in het programmaplan Stad. We zijn nu in GMS aan de slag om te kijken wat we daar ophalen. Het zit ook in het programma van GMS. Het is dus niet zo dat met die € 260.000 alles in de hele stad moet gebeuren.

De OPH stelde ook nog de vraag: wat zijn de verdere plannen? Als u kijkt naar het programmaplan - ik ga dat nu niet allemaal opnoemen - dan zijn er vier actielijnen. Daar staan concrete onderdelen onder die we aan het uitvoeren zijn. Daarnaast is het bijvoorbeeld ook zo dat we als onderwerp bezig zijn met het herijken van buurtgericht werken, dat we de buurtinitiatieven verder ondersteunen, dat we bezig zijn met een inspraakverordening die getransformeerd moet worden naar een participatieverordening. Die nemen we ook mee op het moment dat we met u als raad aan de slag gaan in het kader van de bijeenkomst die is gepland voor burgerbetrokkenheid. We zijn bezig met een nieuwe referendumverordening die moet worden aangepast. 't Heerlens Heitje is een prachtig voorbeeld van burgerbetrokkenheid. Dit loopt al. Het is in een buurt opgestart en is inmiddels naar meerdere buurten overgeheveld. Daarmee helpen we niet alleen mensen, maar ondersteunen we ook de lokale economie. Het participatietraject windenergie. Volgens mij heeft collega Claessens daar ook al wat over gezegd. Ook daar zit het onderdeel lokale democratie in, als een van de vier actielijnen, wat dan bij de burgemeester ligt.

Er wordt echt een groot aantal zaken opgepakt. Ik durf het woord niet meer te noemen, maar de participatietoolbox, zoals ik die een keer genoemd heb, toen sloeg iedereen op tilt. Ik vind het zelf ook niet zo'n goed woord wat we hebben gekozen, maar het betekent gewoon heel concreet dat collega's, ambtenaren die echt iets willen, precies weten dat je bij elke stap moet kijken wie je erbij moet betrekken en wat het gaat kosten. Er zitten in ieder geval een aantal vragen in die ertoe leiden dat we op een nog betere en zorgvuldigere manier proberen met die burgerbetrokkenheid om te gaan.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Zouden wij ergens in de maand november die participatiedoos een keer kunnen zien of een toelichting kunnen krijgen in de commissie MF? Ja, meneer Peters, een participatietoolbox is een participatiedoos, of niet? Wij kunnen daar als raad dan ook zicht op hebben. Misschien hebben we wel heel goede ideeën, zo van: hebben jullie daar of daaraan gedacht? Neem ons als raad daarin mee.

Wethouder Keulen

Prima. Dat kan ik zeker beloven. Wij komen daarmee zeker bij u terug. We moeten even kijken wanneer. Ik kom daar bij u op terug. Dat zoeken we uit. Ik was even aan de raadsinformatieavond aan het denken, maar dat past daar niet in. Maar goed, wij komen bij u terug. We maken u deelgenoot van dit prachtige principe.

Dan kwam er een vraag van Partij Hoensbroeks Belang. De bijeenkomst op Aldenhof was naar uw mening heel slecht georganiseerd. U gaf daarbij aan: hoe kan het dat het zo slecht is georganiseerd? Wat gaat u de komende tijd concreet doen om de communicatie naar de burgers toe te verbeteren?

Ik geef eerst antwoord op de vraag: wat gaan we concreet doen? We doen al heel veel. Eigenlijk de dingen die ik net heb genoemd. Het verbeteren van dienstverlening is natuurlijk ook om te zorgen dat de relatie met de inwoner beter wordt. Andere zaken die wij doen binnen dat hele programmaplan zijn allemaal geënt op burgerbetrokkenheid. Maar als wij hier de deur uitgaan en u spreekt mensen aan, dan is dat ook burgerbetrokkenheid. Ook als wij de telefoon opnemen. Ik denk dat we in de breedte op een heel goede manier bezig zijn met die burger. Dat hoor ik ook van andere gemeenten. Dat wil ik toch even zeggen.

Wat gaan we ook nog extra doen? Er komt dit jaar weer een stadskrant. U weet dat daar een motie over is ingediend. Die stadskrant komt er. Aan het eind van het jaar beginnen we met de eerste verspreiding. Dat ligt bij de burgemeester. We communiceren natuurlijk via persberichten. Sinds kort - dat heeft u wellicht ook gemerkt - doen we ook meer aan de directe link naar de burger in het kader van de projecten die we doen. Ook in het kader van stadsmarketing, waar de burgemeester mee bezig is, zetten we volgens mij heel goede stappen. Zoals ik al zei, ook de nieuwe publiekshal. Het voert te ver om dat hier allemaal op te voeren, want dan zitten we om 22.00 uur nog steeds niet aan die kroket.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Voorzitter, de orde. We zijn nu al 5,5 uur bezig. Ik hoor heel veel herhaling. Ik vind het allemaal super, super, super interessant, maar we gaan het zo niet redden kan ik u voorspellen. U zei net: we gaan tempo maken, maar ik merk nog weinig van het tempo. Excuus richting degene die nu namens het college achter de kathedraal staat, maar ik zou echt willen aandringen op voort.

De voorzitter

Oké, dat zit dan bij ons allemaal. Met snelheid afmaken en dan ga ik met snelheid eroverheen en dan gaan we pauzeren.

Wethouder Keulen

Ik kom even terug op de vraag over Aldenhof. Die bijeenkomst was inderdaad niet goed georganiseerd. Ik vervang in deze ook even mijn collega die er niet is. Er zal een nieuwsbrief worden verstuurd naar omwonenden. Mensen krijgen een aparte uitnodiging voor een nieuwe bijeenkomst. Er wordt dus wel een goed vervolg op gezet.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Even heel kort, want ik wil het niet langer maken dan nodig is. De vragen zijn verzameld tijdens die bijeenkomst. De vraag was om de beantwoording te verwerken in een nieuwsbrief. Ik neem aan dat dit ook is toegezegd en gaat gebeuren.

Wethouder Keulen

Als dit is toegezegd tijdens die bijeenkomst, dan zal dat inderdaad ook gebeuren. Zeker. Dan zijn er door de PvdA nog vragen gesteld over de Omgevingswet. U noemt het risico op het versoberen van de dienstverlening. Dat is inderdaad aangegeven, maar wij werken gewoon door. Dus dat risico is er op dit moment niet. Dat is wel aangegeven. We kunnen op dit moment de dienstverlening in stand houden. Misschien moet ik het zo zeggen.

De voorzitter

Dat was het?

Wethouder Keulen

Ja, dat was het.

De voorzitter

Dan gaan we naar de laatste portefeuillehouder. Dat ben ikzelf. Ik geef even de voorzittershamer aan de heer Kastrop.

De heer Kastrop is nu de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Burgemeester, aan u het woord.

Burgemeester Wever

Dank u wel. Ik heb niet van alle partijen vragen gehad, dus ik zal gewoon dwars door de partijen heen de vragen beantwoorden die ik heb gekregen. Bent u bereid om particuliere beveiliging in te zetten bij extreme overlast? Het is mogelijk om particuliere beveiliging in te zetten in de openbare ruimte. Ik ben daar echter wel heel terughoudend in. De voorkeur gaat er echt naar uit dat we de problemen oplossen met de politie, handhaving, straatcoaches, jongerenwerkers, et cetera. Dat zijn mensen die exact weten wat ze doen, wat

we hebben afgesproken, wat er nodig is. Die hebben ook op bepaalde fronten bevoegdheden. Daar waar we echt niet uit komen, schromen we niet om particuliere beveiliging in te zetten. U weet dat we dat eerder hebben gedaan. Ik noem de kermis van afgelopen maand. Dus daar waar het nodig is, zal ik het niet nalaten.

De vragen over communicatie zijn beantwoord door de collega. Investeren in de boa's, Partij Hoensbroeks Belang. We gaan nu starten met een aanbestedingstraject voor nieuwe portofoons. Één ding wil ik daarbij wel zeer kritisch opmerken. Het kan zijn dat we andere portofoons krijgen, maar er is nog geen systeem in Nederland dat geen mankementen vertoont. U weet ook het veelbesproken C2000. Dat haalde zelfs landelijke bekendheid. Maar we zijn daarmee bezig.

Het tweede is natuurlijk het beveiligingsverhaal van de boa's. Ook daar zijn we mee bezig. Definitief in de commissie in december en volgende week in de commissie Leefomgeving lichten we al het eerste dekseltje op om te laten zien waar we aan denken. Dus daar zijn we hard mee bezig. Daarnaast zetten we de boa's natuurlijk keihard in. We hebben er 25. Die werken in roosters. We proberen daarmee zo goed mogelijk onze wijken af te dichten, onze camera's te bewaken, op allerlei fronten toe te zien en ook weer straks met de nieuwe coronamaatregelen te kijken wat we nu weer wel en niet kunnen en wel moeten.

Er komt waarschijnlijk een motie aan van de Partij Hoensbroeks Belang over het inzetten van het oude politiebureau als centrum voor politieagenten. Eigenlijk zou ik die zo willen omarmen, maar ik maak er toch een paar kanttekeningen bij. Wij zijn in het kader van Heerlen-Noord bezig met het idee voor een politiebureau in Hoensbroek. We willen daar eigenlijk een combinatie neerzetten van politie, boa's, officier van justitie en Huis van het recht en eigenlijk welke partijen er nog meer bij kunnen. Dat kan alleen niet als politiebureau. Laat ik daar ook gewoon heel klip en klaar duidelijk over zijn. Heerlen kan maar één officieel politiebureau hebben. We mogen nog een grote politiepost hebben, maar dat is dus niet een politiebureau. Wij moeten in het kader van Heerlen-Noord kijken hoe we dat politiebureau kunnen verwerven. Daar zijn we dus mee bezig. Daar zijn we plannen voor aan het ontwikkelen. Neem van mij aan dat de politie en onze teamchef nadenkt over hoe we met de opleiding van de jonge agenten omgaan. Dat zit nu in Kerkrade. Hoe gaan we daar gezamenlijk afspraken mee maken? Kunnen we daar ook nog wat mee richting het politiebureau? We zijn dus bezig met een totaalaanpak voor dat politiebureau.

Ik krijg ook nog een vraag als voorzitter van de raad. De lijst van openstaande toezeggingen en moties. Terecht. Als moties sinds 2018 nog niet zijn afgehandeld, dan moeten wij daar veel beter bovenop zitten als college. U krijgt van ons een planning van het college welke punten nog niet binnen deze collegeperiode kunnen worden afgerond. We gaan er wat meer bovenop zitten en we gaan u daarvan op de hoogte houden.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ik wil nog even meegeven dat ook de rekenkamer op dit moment drukdoende is met een onderzoek naar de moties en toezeggingen van de afgelopen jaren. Dus binnenkort komt daar ook een rapport over naar deze raad.

Burgemeester Wever

Dat klopt. Daar ben ik van op de hoogte. Het is goed dat we dat daarbij betrekken en daarvan leren. Dat is denk ik ook altijd weer de doelstelling van onze rekenkamer.

Nu ik toch bij de VVD ben, u vraagt volgens mij terecht om een brede ondermijningscampagne. Ik zat vanochtend nog in de stuurgroep van het RIEC, waar dan ook de officier van justitie bij zit. Dat gaat volledig over ondermijning. We zijn bezig met gelden uit de Regiodeal om op het niveau van Parkstad te werken aan een brede ondermijningscampagne, gericht op bewustwording, gericht op het betrekken van bedrijven, burgers, bij ondermijning. Ik durf niet toe te zeggen of dit al helemaal klaar is in het eerste kwartaal. Ik denk wel dat die gewoon voor de zomer kan worden uitgerold. We gaan op die manier kijken hoe we toch nog weer meer inzet op ondermijning kunnen geven, naast alles wat we al doen en naast de extra's die wij ook weer in onze begroting hebben meegenomen. De extra inzet van het Flexteam en al dat soort middelen zijn natuurlijk ook echt gericht op ondermijning. We zijn met onze mensen van het Flexteam hennepaanpak keihard bezig om goed te kijken naar hoe je die ondermijning aanpakt. We maken daarin ook stappen om

steeds meer in die regio te doen. Niet alleen via het RIEC, maar ook via die regiodeal. En op dit moment ook via bilaterale afspraken met Brunssum en straks ook met andere gemeenten. We hebben ook een afspraak om met de driehoeken van Parkstad aan tafel te gaan, dus de officieren van justitie en teamchef's om te kijken of we toch meer dit soort beleid kunnen afstemmen, omdat we dan verwachten dat we een stevigere aanpak kunnen garanderen.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

We hebben juist ook de connectie gelegd met de bijzondere app die eraan zit te komen. Kan daar de connectie ook in worden meegenomen? Dat melden van ondermijningsactiviteiten in onze Heerlenapp.

De voorzitter

De wethouder. Sorry. De burgemeester.

Burgemeester Wever

Ik wil ook wel burgemeester zijn vandaag. Wat doet het ertoe. Dat gaan we zeker proberen. Maar u hebt net ook van wethouder Keulen gehoord dat we nog wel hier en daar wat problemen met die app hebben, dus dat moet nog beter. Maar ik vind dat een heel terechte opmerking. Daar hoort die ook thuis. Net zo goed als dat ik toch nog een keer wil zeggen dat we het melden echt zo goed mogelijk moeten maken. Dat is melden via een app, dat is melden naar de politie, dat is melden naar de handhaving. Dat moet aan alle kanten kloppen. Ik had het daar van de week nog over met de politie. Het moet ook in de terugkoppeling. Ik merk aan de politie dat ze hun stinkende best doen om bij alle meldingen die ze krijgen zo veel mogelijk terug te bellen. Maar soms heb je gewoon 40 meldingen over één onderwerp. Dan wordt het ook voor de politie af en toe te gortig om nog alles te kunnen melden. Maar ik ben het helemaal met u eens.

De Partij voor de Dieren. Een verbod op het afsteken van vuurwerk. Ik heb u afgelopen maand een memo gestuurd over hoe we van plan zijn dit jaar met vuurwerk om te gaan, aansluitend op de afgelopen jaren voor corona. Er ligt geen kabinetsstandpunt. Er ligt geen besluit voor dit jaar. We hebben gelukkig in Zuid-Limburg relatief gezien - ik ben het met iedereen eens die daar wat over zegt - redelijk rustige jaarwisselingen. Maar we gaan natuurlijk wel weer rondom de jaarwisseling vanalles inzetten, zoals een vuurwerkproject, intensieve inzet van de politie, intensieve inzet van handhaving, straatcoaches, Bureau HALT gaat weer aan de slag. Waar sprake is van overlast of meldingen gaan we erop af.

Maar weet één ding ook. Als we eropaf gaan, zijn we vaak al te laat. Er wordt gemeld dat er wat de lucht in gaat. Dat is nu ook al. In het weekend hoort u het ook al eens; ik ook. Dan meld je wat en tegen de tijd dat de politie of de handhaver er is, is het helaas al gebeurd.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Zou covid dit jaar misschien nog roet in het eten kunnen gooien van de mensen die graag vuurwerk afsteken?

Burgemeester Wever

Dat is afhankelijk van hoeveel strakker en strenger de maatregelen nog gaan worden, denk ik. Als de cijfers blijven oplopen, en ga je ook weer stevigere maatregelen krijgen. Ik durf dat niet te voorspellen, maar ik sluit het ook niet uit. Want ja, de cijfers gaan wel echt de verkeerde kant op. Laten we daar ook heel eerlijk in zijn.

De PvdA vroeg naar het opleidingsbudget. In 2021 bedraagt het opleidingsbudget circa 0,7 miljoen. Voor 2022 wordt het verhoogd naar 1 miljoen. De insteek is om het in 2023 te verhogen naar het oude niveau van 1,4. Het opleidingsplan voor 2022 is nog niet gereed. Het beschikbare budget van 1 miljoen gaan we richten op de speerpunten die we in de organisatie zien, die we als organisatie hebben. Dus die zullen ook heel erg in het verlengde liggen van Heerlen van morgen, de notitie van onze algemeen directeur over waar we naartoe gaan met deze organisatie. Na alles wat we hebben meegemaakt in de organisatie gaan we natuurlijk aan de slag met een cultuuromslag, met dienstverlening, met van buiten naar binnen werken.

Dan ga je ook proberen om je opleidingsplan vooral daarop te richten. We verwachten dat we voor het komend jaar uitkomen met dat miljoen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik heb een heel korte vraag. Het opleidingsplan zou een vervolg moeten zijn op hetgeen wij vorig jaar en het jaar daarvoor hebben gedaan in het kader van die Omgevingswet. Het zou een logisch vervolg moeten zijn. Ik ben dus wat verbaasd dat het er nu nog niet is. Het klinkt alsof er nog helemaal niets is. Zo klinkt het in ieder geval, maar misschien bedoelt u dat niet. Dat weet ik niet.

Mijn vraag is: is deze gemeente op 1 juli 2022 klaar om op een andere manier te gaan werken? Dat is natuurlijk de vraag die eronder ligt. Daar heb je mensen en middelen voor nodig. Ik heb er de vorige keer ook al aan gerefereerd dat ik bang ben dat die middelen misschien wat weinig zijn om de mensen die het in deze transformatie al zo lastig hebben daarin mee te nemen.

Burgemeester Weaver

Ik bedoel natuurlijk niet dat er niets is. Het opleidingsplan is in ontwikkeling. Het is nog niet af. Wij nemen dit soort ontwikkelingen, met name zo'n Omgevingswet, wat een totaal andere dienstverlening vergt. Maar dat is ook eigenlijk wat we hebben gezegd in het Heerlen van morgen. Dat is ook wat er uit de evaluatie van de reorganisatie is gekomen. We kijken dus heel nadrukkelijk naar die dienstverleningskant, naar die cultuurkant, naar de houding en het gedrag van mensen.

Er is wel meer gezegd over de organisatie. Ik sluit aan bij het dankwoord van de heer Peters namens u allen. Ik vind ook dat we onze organisatie af en toe weleens in het zonnetje mogen zetten, wat er gebeurt ook heel veel goeds. Ik snap alle klachten die er zijn, maar ik ben ook trots op deze organisatie. Als ik zondagavond in de schouwburg sta en er staan zoveel mensen van onze organisatie even een programma te verzorgen. Dan huren wij niet een of andere gastspreker of moderator in. Dan staan er twee van onze mensen dit op een geweldige manier aan elkaar te praten. Een aantal van uw raadsleden heeft het gezien. De volgende dag, maar ook die avond, zijn er mensen van ons die de excursies doen. Ik kan zo veel voorbeelden noemen waarin onze mensen er eigenlijk altijd voor ons zijn en altijd klaarstaan. Dat moet ook gezegd worden. Ja, ik zie ook de punten die beter moeten. Daar moeten we juist gericht op opleiden, helpen, bekwaam maken.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

We sluiten ons daar natuurlijk helemaal bij aan. Maar ik denk wel: ere wie ere toekomt. Volgens mij werd die opmerking gemaakt door de heer Diederer.

Burgemeester Weaver

Sorry, meneer Diederer. Ik weet dat de heer Peters het ook heeft gedaan, maar u hebt het namens iedereen gedaan.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Voorzitter, kunnen we afspreken dat dit de laatste keer is dat ik een veer in mijn kont krijg?

Burgemeester Weaver

Ja, dat gaat pijn doen!

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Ik begin al wat ongemakkelijk te zitten!

Burgemeester Weaver

Aansluitend op de organisatie, leegloop in het middenkader, krapte op de arbeidsmarkt. Er is niet een echte leegloop in het middenkader. Ik vind het prachtig dat dit soort dingen worden geroepen. Er zijn wel mensen

die vertrekken. Dat klopt. Op allerlei niveaus. Er zijn gelukkig ook mensen die we binnenhalen. Daar ben ik ook blij mee. We halen goede mensen binnen. Een van de nieuwe teamleiders zit hierboven te kijken. Daar zijn we hartstikke blij mee. Zo kan ik nog wel een aantal voorbeelden noemen. Maar we hebben een moeilijke en een aantrekkelijke arbeidsmarkt. Dat is mooi voor de medewerkers, want je hebt wat te kiezen. We zien ook teamleiders weggaan die we liever niet zouden zien weggaan. Maar die zagen nog iets mooiers. Je kan het je bijna niet voorstellen dat er nog iets mooiers is dan Heerlen, maar het schijnt er te zijn. Dat maakt het wel lastig. Alleen al in Limburg zijn er 20.000 vacatures die moeilijk te vervullen zijn. Dat is een uitdaging in het werven. Dat is ook een uitdaging in het binden van personeel. We hebben het er afgelopen dinsdag nog over gehad in het college dat de algemeen directeur ik toch ook eens gaan kijken wat we nog extra kunnen doen om de mensen die je wil houden te houden. We kunnen ons wel druk maken over onze vacatures en over wat we niet binnenkrijgen, maar laten we vooral ook focussen op binnenhouden. Dat lijkt me heel belangrijk.

Een ander ding. Het verzuim binnen de organisatie. We gaan naar een nieuwe arbodienst. Dat heeft er ook mee te maken dat soms contracten gewoon aflopen, waardoor je opnieuw moet aanbesteden. Maar je ziet ook in de loop van de jaren dat verzuimbegeleiding steeds specialistischer wordt. In onze nieuwe werkwijze gaan wij nog meer met onze eigen medewerkers werken. We gaan eigen medewerkers opleiden als verzuimcoach, zodat je nog dichter, nog warmer, nog beter begeleiding kan geven. Daar laten we de arbodiensten die we hebben benaderd, en die het wordt, op aansluiten met een werkwijze die past bij die toch grote mate van zelfstandigheid in de organisatie. Maar ook als het niet meer kan worden opgepakt door die organisatie, er dicht op zitten, goed en warm betrokken blijven bij die organisatie. Natuurlijk blijven ook de leidinggevendenden daarbij betrokken. Ik weet zelf nog als leidinggevende dat een van de eerste en belangrijkste dingen die je kan doen, is gewoon even bellen met je medewerker.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik heb het daar in het verleden vaker met het vorige hoofd P&O over gehad. Wat u nu beschrijft, is het naar mijn idee wat er altijd is gedaan. Ik hoor u dus nog niets nieuws vertellen dan wat in mijn beleving altijd tot nu toe is gedaan. Daarom ben ik er ook heel benieuwd naar wat die arbodienst gaat doen. In de tekst staat: we hebben een nieuwe arbodienst die ons gaat helpen het verzuim omlaag te brengen. Ik zeg: daar heb je die arbodienst niet voor nodig. De heb je een organisatie voor nodig. Daar heb je leidinggevendenden voor nodig. Daar heb je mensen voor nodig die in die haarvaten van de organisatie zitten om vandaaruit een verandering teweeg te kunnen brengen. De arbodienst is niet meer dan een tooltje dat je ergens nodig hebt, omdat je ook nog aan de Wet Poortwachter moet voldoen. Maar de basis ligt in de mensen die in de organisatie werken en in de leidinggevendenden en in hoe die worden aangestuurd. Daar ligt de basis en niet in de arbodienst.

Burgemeester Wever

Ik ben het met u eens dat de basis in onze eigen organisatie ligt. Maar als de arbodienst er alleen maar is voor de Wet Poortwachter, dan hebben we een groot probleem. Ik wil wel dat die arbodienst actiever, meer betrokken, scherper is in de beoordeling, de contacten en in het sturen van mensen. Met alle respect daarvoor. Als u er meer over wilt weten dan gaan we dat voor u op papier zetten. Geen probleem.

Hart-Leers stelde een vraag over de algemeen-directeur. Natuurlijk voldoen wij aan de Wet Normering Topinkomens. Daar worden wij verdorie ook op gecontroleerd door onze accountant. U zou niet eens een goedkeurende verklaring kunnen krijgen als dat niet strikt in acht genomen werd. Dat zullen we zeker doen en blijven doen.

D66 vroeg nog naar het experiment gesloten coffeeshopketen en of ik daar net zo enthousiast als een van mijn voorgangers, de burgemeester van Breda, in zou willen blijven. Het is wel moeilijk om daar heel enthousiast over te blijven, met alle uitstel. Dat geldt denk ik ook voor mijn collega in Breda. Het is nu wel al heel vaak uitgesteld. Ik kan u niet eens zeggen of dit in het eerste kwartaal gaat starten. Ik denk dat we blij mogen zijn - zeker gezien de fase waarin de kabinetsformatie zit - als we na de zomer volgend jaar zouden mogen starten met het experiment. Dat is natuurlijk een enorme vertraging. Daar baal ik echt van,

want ik ben eigenlijk wel heel nieuwsgierig naar wat dit experiment ons kan opleveren, wat we ervan kunnen leren en hoe we daarmee verder kunnen gaan. Ik vind het echt heel jammer en met mij al mijn collega's. Maar er zit gewoon vertraging in het selecteren van de telers, in de BIBOB-toetsen die daarop zitten en ga zo maar door. En er zit natuurlijk vertraging doordat er een nieuw kabinet komt. Ik ben er daarmee.

De voorzitter

Ik dank u. Dan geef ik het voorzitterschap terug aan u.

De burgemeester is weer de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Het is nu 19.35 uur. Ik heb toch de indruk dat veel mensen er vandaag uit zouden willen komen, en ik ook. Kunnen we om 20.05 uur weer starten, zodat we een half uurtje voor het eten nemen in plaats van een uur?

De heer Leers, Hart-Leers

Hoe wil je nu iets eten, met je fractie de amendementen en moties doornemen en ook nog de tweede termijn voorbereiden in een half uur? Als iedereen het goed vindt, dan is het zo, maar ik denk dat hier de begroting wel erg snel doorheen wordt gejaast. 5 minuten voor de eerste termijn, 5 minuten voor de tweede termijn en nu nog korten op eten, amendementen, moties en tweede termijn. Als mensen het goed vinden, dan is het zo, maar ik vind het ongelooflijk.

De heer Diederer, Fractie Diederer

Ik ben er met mijn fractie al uit, dus we mij betreft is een half uur genoeg.

De voorzitter

De heer Diederer is eruit! Ik ga nog niet over tot stemming, maar we pakken een half uur. We zijn ook al 5,5 uur onderweg. Ik schors de vergadering voor een half uur.

Schorsing

De voorzitter

Dames en heren, we gaan beginnen aan de tweede termijn. Volgens mij zijn we heel goed begonnen aan de eerste termijn. Gaandeweg de beantwoording zien we dat we toch wel heel veel interrumpen. Ik doe een dringende oproep om je te beperken tot noodzakelijke interrupties. Houd deze kort. Ik roep ook het college nog een keer op om in een tweede termijn korter en puntiger te antwoorden, want wij zijn ook erg. Dat besef ik me terdege. Ik zit hier dus niet om mensen de schuld te geven, maar ik zou het wel fijn vinden als we gewoon puntig tot een einde van deze avond zouden kunnen komen.

Ik geef het woord aan de SP voor de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer Meyer, SP

Voorzitter, dank u wel. Ik wil even beginnen met een opmerking over de orde. Wat ons betreft gaan we vanavond door, hoe laat het ook wordt. Want het helpt echt niet om morgen opnieuw te beginnen. Dan gaan we alles nog eens drie keer over doen. Dat heeft echt geen zin. Dus wat ons betreft effectief en goed. Dat moet kunnen vanavond.

Dat gezegd hebbende. Voorzitter. Het schoolzwemmen, de armoedebestrijding, Heerlen-Noord, de sociale inhaalslag, de kindertandarts - goed om te horen van het college dat er ook daadwerkelijk begonnen wordt

- de mondzorgcoaches, de zorgcoöperaties, allemaal fantastisch. Het is ook niet per se wat nieuws, sommige dingen wel gelukkig, maar het is een sociale koers die deze stad al heel lang kent.

Wat ook met sociale keuzes te maken heeft, of zoals ik eerder al zei: er zijn geen slechte mensen, er zijn geen slechte planten, er zijn wel slechte kwekers, oftewel we moeten de omstandigheden goed en sociaal houden. Dat gaat over de supermarkt die in de buurt zit. Op z'n minst in de kwetsbaarste buurten waar nog een supermarkt is, want er zijn natuurlijk al supermarkten verdwenen uit onze buurten. Die supermarkten, dat kapitaal - meneer Peters, u mag het ook ondernemers noemen - maar hoe dan ook dat geld, die investeringen in onze buurten moeten wij daar houden en niet zomaar laten vluchten, want dat heeft corona nog verder verdiept. In de buurten waar kwetsbare mensen zitten, waar de mensen niet thuis kunnen werken, trekt de supermarkt weg. En in de buurten waar mensen wel thuis kunnen werken zie je juist de hippe brasserie en de biologische supermarkt met een Q ontstaan. Dus die ongelijkheid is ook nog door corona verscherpt. Daarom stellen wij met onze motie voor om als gemeente in ieder geval die buurten aan te wijzen en dit als voorwaarde te stellen in het overleg met de supermarkten en het convenant dat daar gesloten moet worden. Er is echt werkelijk helemaal niets dat dit in de weg ligt. Dat wil zeggen, je hoeft echt niet nog langer te wachten. We wachten al lang genoeg. We zien in allerlei buurten dat het risico zeer reëel is.

Verder is het natuurlijk niet de buurt van alle buurtbewoners, maar ook het centrum. De stad zou van ons allemaal moeten zijn. Dus dat parkeren moeten we betaalbaar houden. Dat moet naar een euro. Wat ons betreft mag het in de toekomst ook nog verder terug, maar het moet in ieder geval nu van 2 euro naar 1 euro. Dat kan ook. Ook dat is een aanmoediging voor het amendement, of dat nu het CDA-amendement, het SP-amendement of het samengevoegde amendement is, dat vind ik allemaal prima, maar het zou fantastisch zijn als daar een voltallige raad achter kan staan.

Voorzitter. Dan hebben we al geconstateerd dat energie armoede een van de grootste thema's van deze tijd is. Je kunt daar voor de toekomst wat aan doen, maar je kunt er ook op korte termijn wat aan doen, namelijk door middel van een eerlijkere belastingheffing ervoor zorgen dat de woonlasten van de mensen die het meest met energiearmoede te maken hebben ... We weten dat precies. Het TNO-rapport heeft dat laten zien. Onder andere de Molenberg schiet daaruit. Het zijn vooral de corporatiewoningen. Je kunt dan echt heel eenvoudig doen, namelijk de ozb in totaal verhogen en het vaste deel van de afvalstoffenheffing verlagen. Je kunt verlagen, je kunt ook afschaffen. Laat dat nou een van de scenario's zijn die het college een half jaar geleden op tafel heeft gelegd, zijnde het draagkrachtbeginsel. Ik heb dat in onze eerste termijn niet genoemd, maar ik noem het nu wel. Daar ligt ook een amendement voor. We zullen zien wie die stap durft te zetten.

Meneer de voorzitter. Ik heb het al eerder gezegd, maar ik herhaal het nu kort. Ik vind echt dat de woningcorporaties uit hun slof moeten schieten. Ze kunnen niet alleen naar de verhuurdersheffing blijven wijzen. Ze moeten echt aan de bak.

Tot slot het vastgoed. Ik heb het er nog maar eens een keer bij gehaald, ik zal dit ook heel kort doen. Voor wie denkt dat het zou gaan om particuliere vastgoedeigenaren in onze stad die een pandje hebben en daarmee hun pensioenpot op orde hebben, nee, meneer de voorzitter, ik heb nog eens even wat huurprijzen erbij gepakt. De Promenade € 140.000 per jaar. Een stukje verderop de Promenade, een veel kleiner pand, € 35.000 per jaar. Ik kan zo nog wel een tijdje doorgaan. U begrijpt dat het om hoge huurprijzen gaat, waarbij het varieert van tussen de € 277 per vierkante meter en € 380 per vierkante meter. Kortom, ons voorstel om de vastgoedeigenaren die hun panden al jaren laten leegstaan mee te laten betalen, gaat niet om kleine eigenaren van kleine pandjes. Het gaat echt om strategische speculatie in het centrum van onze stad.

Wij vinden dat zij moeten meebetalen aan de transformatie van ons centrum. Dat geldt voor de parkeermultinationals, voor de vastgoedspeculanten en voor iedereen die profiteert van de miljoenen gemeenschapsgeld die wij in onze stad stoppen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

De huurprijzen van het Maankwartier zijn gewoon te zien op de website van de makelaar. Weet de heer Meyer dat deze huurprijzen minstens zo hoog, zo niet hoger en zelfs stukken hoger zijn dan op andere plekken in de stad? Zo ja, hoe duidt u dat? Bent u daarvan op de hoogte, ja of nee?

De heer Meyer, SP

Als ik iets over vastgoedeigenaren zeg, begint de heer Leers over het Maankwartier. Als daar eigenaren zijn die hun pand leeg laten staan, dan vallen zij ook onder de motie die mijn fractie voorstelt. Het maakt me dus niet uit. Als het de gemeente is die detailhandel in eigendom heeft en de panden laat leegstaan, dan moet de gemeente ook lappen. Dan krijgt de gemeente ook een boete op leegstand. Kortom, het gaat mijn fractie er helemaal niet om wie het is. Het zal mij wat dat betreft, spreekwoordelijk, worst wezen, maar je moet gestimuleerd worden. Als wij met zijn allen miljoenen in dat centrum stoppen, moet je gestimuleerd worden om mee te doen.

Noem mij maar eens welke van de grote partijen inmiddels meedoet in de transformatie van het centrum. Doet Q-Park al mee in de transformatie van het centrum? Hebben ze de tarieven al verlaagd? Geldt dat voor de grootste vastgoedjongens? Betalen ze naar rato mee aan de investeringen in het centrum, of zijn wij dat als gemeenschap voortdurend? Tot het moment dat ik zie dat ze meedoen, zal mijn fractie zich blijven inzetten voor een prikkel - laat ik het even heel mild zeggen - om die grote jongens met het grote kapitaal eindelijk te laten meedoen.

De voorzitter

Tweede interruptie van de heer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik wilde met mijn bijvoorbeeld aangeven dat de huurprijzen die de heer Meyer noemde minstens zo hoog, zo niet hoger zijn op andere plekken, zoals het Maankwartier, in de stad. Is de heer Meyer ervan op de hoogte dat bijvoorbeeld de voormalige V&D en het voormalige winkelcentrum De Bongerd voor vele miljoenen zijn verbouwd en dat dit voorbeelden zijn van investeringen in de stad? Ziet de heer Meyer dat als investering of ziet de heer Meyer dat als iets geheel anders?

De heer Meyer, SP

De SP-fractie heeft nog nooit gezegd dat er helemaal niets gebeurt. Waar het om gaat, is dat er te weinig gebeurt en dat er nog te veel verloedering en te veel leegstand is. Het is juist veel verloedering en leegstand bij dezelfde grote eigenaren. We hebben het er al zo lang als ik in de raad zit, al bijna 16 jaar, hierover. Al bijna 16 jaar constateren we dat het niet kleine, zielige eigenaartjes betreft, maar dat het gaat om strategische beleggingspanden. We constateren ook dat ze daar wat aan kunnen doen, maar dat ze dat niet willen. We hebben daar discussie op discussie over gehad.

Ik maak de vergelijking met wat we doen met mensen die onwillig zijn, die bijvoorbeeld een bijstandsuitkering krijgen, in onze stad. Iedereen roept hier dan: die moet je dan aan het einde van de rit een keer aanpakken. Het zou nog terecht kunnen zijn. Maar als het gaat om de vastgoedjongens, de jongens met het grote geld, dan is het ondernemersvrijheid. Dan moeten wij daar maar sloten gemeenschapsgeld naartoe brengen.

Het laatste argument. Het is niet dat wij alleen maar zomaar miljoenen gemeenschapsgeld in het centrum stoppen. Ik zei dat al eerder. De heer De Beer heeft eerder een overzicht verschaft waaruit blijkt dat we 1 miljoen per jaar gemeenschapsgeld besteden aan leegstandsbestrijding, onder andere aan de gevelrenovatie subsidie en heel veel andere subsidies. Kortom, we stoppen er heel veel gemeenschapsgeld in en we krijgen er wat de SP-fractie betreft veel te weinig voor terug. Aan iedereen die zegt dat er vanalles gebeurt, vraag ik: hoe zorgen we ervoor, na al die kopjes koffie en thee, en al die vastgoedoverleggen, dat er eindelijk meer gaat gebeuren bij die parkeerjongens en die vastgoedjongens dan op dit moment gebeurt.

De voorzitter

Derde en laatste interruptie van de heer Leers en dan de heer Hazen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Hoe duidt de heer Meyer dan het volgende? Meermaals heeft hij de panden in Schinkel-Noord genoemd. Die hele hoek is vorig jaar verkocht aan volgens mij de eigenaar van Schinkel-Zuid. Een jaar verder is er niets veranderd, terwijl ik vanuit de markt hoor dat men heel, heel graag wil, net zoals de vorige eigenaar. Kun je er dan constant op blijven hameren: het ligt aan de vastgoedjongens, ze willen niet. Of wordt het dan ook eens tijd om als gemeente de hand in eigen boezem te steken en te zien van: jongens, dit duurt veel te lang en het ligt ook mede wel aan ons. Met ons bedoel ik dan de gemeente Heerlen.

De heer Meyer, SP

Ik vind het prima. Ik ben echt de laatste waarvan je vandaag kunt zeggen dat ik heb gezegd dat de gemeente Heerlen alles supersnel doet. Ik geloof niet dat ik de eerste termijn hoef over te doen. Ik kijk maar even in de richting van de heer Claessens. U kunt ons dus van alles verwijten, maar niet dat wij niet ook kritisch zijn op de gemeente. Kom zeg, dit is toch het eigendom van de grote vastgoedjongens die profiteren van de waarde van hun panden door onze investeringen? Dat is hoe de markt werkt.

Het enige wat ik zeg, is het volgende. Als de markt zo werkt en de markt aan de andere kant, namelijk wat die teruggeeft, faalt, dan moeten we ingrijpen. Dan helpen de kopjes koffie niet meer. Dan moet je ook een keer een zogenaamde prikkel geven. Die prikkel geven we wel aan gewone mensen in de stad, maar oh wee, als we aan de grote eigenaren komen, dan kan het allemaal niet. Nou, het kan dus wel.

De heer Hazen, Stadspartij (interruptie)

Het verhaal van de heer Meyer valt te volgen. Daar kun je ook over nadenken. Hij heeft het steeds over de grote vastgoedjongens en de normale eigenaar. Waar maakt hij het verschil? Hoe maakt hij het verschil? Hoe stelt hij zich dat in de praktijk voor? Ik heb daar denk ik heel veel moeite mee.

De heer Meyer, SP

Ik reageer op het beeld dat soms wordt geschetst. Ik vond dat de heer Diederik het heel goed stelde. Het gaat niet alleen om hele grote jongens en alleen om kleintjes. Dat is natuurlijk een heel genuanceerd beeld. Daarom kiezen wij ook heel simpel voor degenen die hun panden leeg laten staan. Je mag daar ook nog een termijn aan koppelen. Die hebben wij in onze motie helemaal niet genoemd. Je mag ook nog zeggen: als die panden dan zo en zo lang leegstaan. Dat is allemaal prima. Dat mag je allemaal invullen. Wij vullen dat helemaal niet precies en specifiek in. Dus wat ons betreft gaat het om panden die lang leegstaan. Als ik één ding weet, na heel veel gesprekken met heel veel eigenaren in het centrum van onze stad, dan zijn het vaak de kleine particulieren die hun pand linksom of rechtsom willen vullen. Die beschouwen dat niet als een strategisch beleggingsobject. Die willen dat niet per se over een paar jaar vrij hebben liggen. Die willen dat gewoon gevuld hebben. Daar zit het probleem op dit moment dus helemaal niet. Het zit juist bij de grote massa en bij de grote aantallen. Daarom maak ik daar geen verschil in, in de motie. Ik zeg echter wel: als een pand een bepaalde termijn leegstaat - dat kun je checken via de KvK - dan krijg je dus de opslag die je op de ozb betaalt niet via subsidie terug. Simpel zat.

De voorzitter

De heer Hazen. Dan de heer Van den Berg en dan ronden we de discussie over vastgoed af, wat mij betreft.

De heer Meyer, SP

De heer Meyer had het in zijn betoog over: ik wil de vastgoedjongens aanpakken en de kleine particulieren niet. Maar in de regelgeving wil hij daar geen verschil in maken. Begrijp ik het dan goed?

De heer Meyer, SP

Onze motie heet: een boete op de leegstand. Dat is natuurlijk retorisch; dat begrijpen we allemaal wel. Het is gericht op leegstand. Ik constateer alleen in de praktijk dat die leegstand niet bezit bij de kleine, lokale, particuliere eigenaren, maar bij de grote vastgoedspeculanten. Dat is hoe wij dit beredeneren.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

Ik wil toch ook even kwijt dat het gemeenschapsgeld ook wordt opgebracht door de ondernemers en de vastgoedeigenaren die bijvoorbeeld onroerendezaakbelasting betalen.

De heer Meyer gaat volgens mij echt voorbij aan het volgende. We kennen de agenda niet van de vastgoedeigenaren. We kennen niet de agenda dat zij op dit moment toch nadenken over serieuze investeringen. Het gaat echt niet over schilderen, stuken en een nieuw kozijntje plaatsen. Het gaat echt over serieuze investeringen op diverse plaatsen in de stad. We hebben het er laatst met elkaar over gehad. Als het gaat over een klein hoekpandje, praat je over een investering van € 500.000 of € 600.000. Die eigenaar kijkt met name naar de gebruiker.

Kennelijk - ik weet het zeker - is er in deze stad daar waar substantieel vastgoed ligt ... Het gaat niet over Q-Park, want dat is gevuld. Dat is gewoon een vastgoedeigenaar. Overigens is Q-Park vaak helemaal geen eigenaar van dat soort gebouwen. Maar dat is een andere functie dan bijvoorbeeld een retailfunctie een industriële functie of een kantoorfunctie.

De voorzitter

Meneer, Van den Berg, wat is uw vraag?

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

De opmerking die ik wil maken, is dat ik vind dat de SP enigszins kort door de bocht gaat. Ik denk dat de motie die zij inbrengen onnodig is.

De voorzitter

Prima, maar volgens mij hoeft dat geen reactie. Tenzij u wil. Nee.

Ik ga naar de fractie van Hart Leers. Meneer Leers, aan u het woord.

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter. Nu het in de tweede termijn kennelijk gebruikelijk is om gewoon vanuit je plek te spreken, doe ik dat natuurlijk ook. Ik heb hier de begroting in één oogopslag voor me. Pagina 7. Volgens mij gaat het daar om het bedrag van 433,1 miljoen euro. Tenminste, dat staat op deze pagina. Ik neem aan dat dit waar is.

Ik werk net mijn laatste hap weg van het avondeten wat wij hier hebben gekregen. Dat was prima, lekker, goed verzorgd en noem maar op. Ik ben nog even naar het toilet kunnen gaan, waarvoor dank dat daar nog tijd voor was. Ondanks dat ik even heb moeten wachten, maar het geluk had dat mijn fractiegenoten een plekje voor mij vrijhielden in de rij heb ik ook nog enigszins gebruik kunnen maken van het buffet.

U kunt zich voorstellen dat je in de aanloop van een begrotingsdebat kennisneemt van de stukken, een beetje spart met elkaar, dat je het een en ander op papier zet en vervolgens een reactie verwacht van het college. Zoiets wil je natuurlijk in de tweede termijn ook doen. Ware het niet zo dat van een uur een half uur was en het nauwelijks mogelijk was om wat te eten, laat staan de moties nader te bekijken of de amendementen door te nemen. Het was al helemaal niet mogelijk om iets op papier te zetten.

Als wij het hier vanavond hebben over een begroting van 433,1 miljoen, dan denk ik niet dat dit letterlijk tussen de soep en de aardappelen in de tweede termijn erdoor moet. Voordat de schorsing plaatsvond, heb ik bezwaar gemaakt tegen het terugbrengen van het uur naar een half uur. Dat heb ik nu nogmaals duidelijk gemaakt. Ik kan hier vertellen wat ik wil. Die vijf minuten heb ik. Dat ga ik verder niet doen. Ik heb aangegeven wat er aan de hand is. Ik vind dit een heel slechte zaak om op zo'n manier met gezwinde spoed, nog net niet met het mes op de keel, te besluiten en te praten. Het gaat niet over niks. We hebben het over meer dan 400 miljoen en vergaande besluiten voor de gemeente Heerlen. Onze fractie maakt

bezwaar tegen deze gang van zaken. Ik hoop van ganser harte dat u het ons toestaat om ons na de tweede termijn van het college enige minuten te geven, zeg tien minuten, om de dan nog in standgehouden moties en amendementen even kort en krachtig met elkaar te kunnen bespreken, zodat we gezamenlijk overleg kunnen hebben over ons standpunt daaromtrent.

Ik betreur dit. Ik heb het in mijn carrière als raadslid nog nooit meegemaakt dat het op zo'n haastige manier gaat. Ik vind dit niet goed voor de stad, niet goed voor de politiek en al helemaal niet goed voor het beeld dat mensen krijgen van Heerlen.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Leers. Ik heb uw verzoek voor straks na de tweede termijn gehoord. Ik kan me voorstellen dat meerdere fracties na de beantwoording door het college even die schorsing willen om de moties goed op een rijtje te krijgen. Dat is voor de griffie denk ik ook heel belangrijk. Ik denk dat we daar allemaal behoefte aan hebben. Volgens mij raffelen we niets af. Ik heb een voorstel van orde gedaan, na 5,5 uur vergaderen overigens, waarvan we aan de voorkant hadden gezegd dat we het korter zouden doen. Er wordt dus niet afgeraffeld. Als de meerderheid akkoord gaat met dat ordevoorstel, dan is dat zo.

Ik denk dat we

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter, als ik mag. Bij deze agenda zitten agendapunten en toelichtingen. Voorafgaand aan deze avond is in het presidium gesproken over het verloop van deze avond. Daar is bij meerderheid besloten dat we maar 5 minuten per termijn spreken. Daarin is ook aangegeven wat het tijdsverloop zou zijn. Het tijdsverloop zat nota bene bij de agenda. Daarvoor stond een uur. Ik vond het krap om dat te regelen, maar ja, het kon niet anders. Uiteindelijk is dat uur een half uur geworden. Volgens mij is dat de manier waarop het is gegaan. Het is jammer, maar helaas.

De voorzitter

Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer De Groot van de OPH.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Daar waar wij drie jaar geleden als gemeente een financieel dieptepunt bereikten en ons op het randje van de financiële afgrond bevonden met een minimaal weerstandsvermogen van 0,1 en een negatieve algemene reserve van 3,1 miljoen euro, lijken wij daarna weer aan de beterende hand, mede dankzij het ingezette herstelplan en financiële discipline. Het weerstandsvermogen is nu immers weer boven het afgesproken minimumniveau van 0,8 gekomen met een waarde van 0,9 en de algemene reserve is weer ruim positief. Daarmee zijn de beide doelen van het herstelplan bereikt. En daar waar wij de afgelopen jaren steeds flink hebben moeten bezuinigen, kunnen deze voor 2022 beperkt blijven tot € 1,9 miljoen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik heb een vraag aan de heer De Groot. Hij noemt dat we een stevig beleid met vinger aan de pols hebben gehouden. Maar hoe ziet hij dan de extra lening die we in de afgelopen vier jaar zijn aangegaan van pakweg 150 miljoen? Een van de collega's heeft het uitgerekend. Dat noem ik niet direct vinger aan de pols houden. Als het nu een bedrag van 50 miljoen was geweest, dan zou ik zeggen oké, maar dit is natuurlijk een veel groter bedrag. Het is natuurlijk ook wat makkelijker als je grote bedragen leent om naast investeringen te doen ook te zorgen dat je je schulden verder im grief houdt. Hoe ziet u dat dan? Dat is natuurlijk wel iets wat enorm geëxplodeerd is.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Ik kom dadelijk nog terug op de schuldenlast. Hier heb ik geprobeerd uit te leggen waarom we voldoen aan de eisen die het herstelplan ons heeft opgelegd. Meneer Verreck, ik kom dadelijk vanzelf bij uw vraag.

Daarnaast hebben we, zoals gezegd, 63 miljoen geïnvesteerd in onze ambities. Daarmee onderschrijft de OPH de zienswijze van het college dat dit beleid heel ambitieus is alsmede financieel verantwoord. Een en ander wordt bevestigd door de financiële stresstest waaruit blijkt dat de financiële positie van Heerlen in grote lijnen voldoende tot goed is. Echter, onze schuldpositie blijft een aandachtsgebied. Maar dit is natuurlijk ook het gevolg van het hoog aan de wind zeilen met scherpe ambities.

En toch zijn wij niet helemaal tevreden met de kwaliteit van dit begrotingswerk. We hebben dikwijls gemerkt in dit boekwerk een te summiere onderbouwing binnen de verschillende thema's. Daarom zal de OPH een motie indienen om de begroting voor 2023 beter te onderbouwen en tijdig in boekvorm aan de raad te verstrekken.

Uiteraard wil onze fractie aanhaken bij het betoog van de Partij voor de Dieren en stilstaan bij het grote probleem van klimaatverandering. We moeten van het gas af en snel ook als het aan de OPH ligt. We hebben immers allemaal deze zomer aan den lijve ondervonden wat extreem weer voor gevolgen heeft. Uiteraard is dit een landelijke opgave. Daarnaast is het planten van bomen superbelangrijk. We hebben het er uitgebreid over gehad. Maar wat moet je nu als burger? Veel woningbezitters hebben al gesubsidieerde zonnepanelen geïnstalleerd. Maar wat als je nadenkt over een warmtepomp? Kan het mogelijk iets zijn om samen met een vereniging van eigenaren op te pakken? Ondersteunt u dit soort initiatieven die nu ook al boven water komen in financiële zin?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Ik heb de volgende vraag aan de heer De Groot. Weet hij dat wij een Woonwijzerwinkel hebben waar je je breed en onpartijdig kunt informeren over al dat soort voorzieningen?

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Mevrouw Géron, dat is mij bekend. Daar kom ik zo meteen nog even op in mijn betoog.

Mensen vragen zich dan ook af: loont een warmtepomp als dadelijk mogelijk de huidige gasleiding kan worden gebruikt voor groene waterstof? Wat als ik in een huurwoning woon? Tot welke offers word ik dadelijk gedwongen als mijn verhuurder wil gaan verduurzamen? Allemaal vragen voorzitter die natuurlijk niet alleen leven bij Heerlenaren. Maar hoe word ik als inwoner van deze stad geïnformeerd door mijn gemeente? Een keer per jaar een duurzaamheidsmarkt is echt niet voldoende. Andere vragen in dit kader: wat zijn de ervaringen van de inmiddels geopende Woonwinkel? De vragen die ik had met betrekking tot de aanpak rondom woningverenigingen, daar hebben we het zojuist uitgebreid over gehad. Daar hoef ik dus verder niet meer bij stil te staan.

Een ander belangrijk onderwerp voor veel inwoners van deze stad is de verloedering en de bereikbaarheid. U gaat het niveau verhogen naar B. Dat is een stap in de goede richting, maar slechts een onderdeel van de gehele problematiek. De wegen en stoepen zijn slecht. Er staat meer groen in de goten dan in de perken. De wijken zijn ook niet schoon. Geluidsoverlast door scheurende motoren, auto's en scooters. Er wordt niets gedaan. Er wordt zomaar ergens geparkeerd. Er wordt niet tegen opgetreden. Dat is asociaal gedrag waar totaal geen aandacht voor is.

Waar wel aandacht voor is, is het schrijven van met name beleidsnota's. Ik noem Wegverhardingsnota, een verlichtingsplan. Meneer de voorzitter. Loop door de stad en de wijken en het college weet direct waar de schoen wringt. Dus aanpakken is belangrijker dan nota's schrijven. Wat gaat het college hieraan doen? Tot slot haak ik nog even aan op de vragen die onder andere de heer Verreck heeft gesteld omtrent de invoering van de Omgevingswet. Wij horen dat veel gemeenten in onze regio problemen hebben om dit op tijd gereed te hebben. De heer Verreck heeft ook al aangegeven: hoe zit het dan met de noodzakelijke opleiding in dat kader? De burgemeester geeft aan dat het opleidingsplan 2022 nog niet gereed is. De vraag aan ons college is: hoe staat het met de voortgang hierop binnen onze gemeente?

Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Daamen van de Partij Hoensbroeks Belang.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Dank u wel, voorzitter. Voordat ik ga beginnen, moet ik echt aansluiten bij de woorden van de heer Leers. Qua effectiviteit van vergaderen is dit natuurlijk een no-go voor ons in de toekomst. Als partij kiezen we echt voor twee dagen. 5,5 uur voor de eerste termijn. Dan moet je nog fris zijn om de tweede termijn te beginnen en überhaupt een verhaal klaar te hebben. Dat zou kunnen op het moment dat alle vragen die zijn gesteld in de eerste termijn van de Algemene Beschouwingen beantwoord zouden zijn. Maar daar zijn een heleboel vragen niet beantwoord. Dat wil ik even vooraf hebben aangegeven.

Voorzitter. Dan ga ik beginnen aan mijn tweede termijn. Wij begonnen deze beschouwingen in de vorm van een functioneringsgesprek. Als we het betoog van de coalitiepartijen tijdens deze Algemene Beschouwingen beluisteren, dan sluiten ze hierop aan. Het is opvallend om te constateren dat coalitiepartijen niet tevreden zijn over de prestaties van het college in de afgelopen jaren.

We hebben het gehad over de clusteringsproblematiek. We hebben de wethouder gevraagd om een schets van het gevoerde beleid. We hebben moeite met de stelling: daar hebben wij geen invloed op. Het gaat om ons woongenot. Kunt u iets concreter zijn van wat u wel kunt doen? Bovendien, het verhaal over de oostblokkers, daar is helemaal geen antwoord op gegeven en er is niet op ingegaan. Ook daar willen we graag een antwoord op hebben.

Dan dank aan wethouder Claessens voor het oppakken van het punt van de naamsduiding op de snelweg A76, waar Hoensbroek niet genoemd staat. Dat had ik in de eerste termijn weggelaten, omdat ik geen tijd meer had. Maar hij heeft dat proactief opgepakt. Het is fijn dat hij meegaat in ons verzoek om dit na te vragen bij Rijkswaterstaat of dit alsnog kan gebeuren.

In de eerste termijn heb ik ook aangegeven dat de entree een visitekaartje hoort te zijn. Ik heb aangehaald dat wie de grens met Brunssum passeert, ziet dat het ook anders kan. Daarbij deed ik concreet de oproep aan de wethouder om met Brunssum in contact te treden om te zien wat zij anders doen en op korte termijn de raad te informeren over zijn bevindingen.

Voorzitter. Dan de moties. Ik begin met de motie over het oude politiebureau. Wij trekken deze motie in. Wij zijn blij met de toezegging van de burgemeester dat het gebouw een nieuwe bestemming krijgt met veel blauw erin.

Dan motie 1, het actief betrekken van de inwoners bij de aanpak Heerlen-Noord. Hierop hebben wij nog niets terug gehoord van de wethouder.

Motie 3. Beleid opstellen inzake basisvoorzieningen in de wijk. Ook daar hebben wij nog geen concrete toezegging of antwoord op gekregen hoe men daartegenover staat.

Motie 4. Zonder bijbetaling thuisbezorgen van paspoorten voor de ouderen en hulpbehoevenden. Ook daar hebben wij geen reactie op mogen ontvangen.

Tot zover, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Peters van het CDA.

De heer Peters, CDA

Voorzitter, dank u wel. Dank aan het college voor de beantwoording in eerste termijn. In de eerste termijn sprak mijn fractie over leefbaarheid. Leefbaarheid als aanjager van gezamenlijkheid en betrokkenheid. In de tweede termijn heb ik het concreet over betrokkenheid. De betrokkenheid van inwoners bij ons politieke werk. Ik heb hier vandaag nog niemand over gehoord. De opkomstpercentages bij de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen in 2018 en 2014 waren historisch laag. Bedroevend. In 2014 46,3% van alle kiesgerechtigden in onze stad en in 2018 44,4%. Op wijkniveau is het nog bedroevender. In 2018 ging 30,2% van de kiesgerechtigden in de Passart naar de stembus. 29,8% in Vrieheide. Wijken met soms dus meer dan 70% van de mensen die niet stemmen. 70% van de mensen in een wijk heeft ons als gemeenteraad dus niet gekozen. Dat kan echt niet.

In de afgelopen jaren hebben we het hier in deze raad vaak over gehad. We hebben al vaak gepraat over ideeën en actieplannen. Ik denk dat we hier met z'n allen kunnen concluderen dat het ordinair is blijven liggen. Maar wat gaan we concreet doen om qua opkomstcijfers bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen niet meer tot de laagste van Nederland te horen? Wat gaat u nog meer doen behalve -zoals in de begroting magertjes genoemd staat - het voortzetten van lesprogramma's op scholen, het instellen van een drive-in stemlokaal en een stemwijzer? Hoe gaat u juist in die wijken waar een overgrote meerderheid niet naar de stembus gaat, gericht opkomst aanjagen?

Wij vinden het van groot belang dat we op een democratisch legitiemer percentage uitkomen dan vorige keer, wat ons betreft niet minder dan 50%. De aanstaande gemeenteraadsverkiezingen zijn het moment om dat te laten zien. Graag een reactie van het college.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik deel natuurlijk de urgentie. De fracties hebben dat hier al eerder neergelegd. Ik deel die urgentie dus met de heer Peters. Ik ben ook wel benieuwd of hij de vragen die hij stelt ook aan de raad stelt. Een opkomstpercentage gaat natuurlijk niet alleen het college aan, maar het gaat ons allen aan. Dus wat gaan wij dan doen? Niet zozeer gezamenlijk. Ik wil met u van alles doen, maar niet per se dat. Maar wat gaat u doen, meneer Peters? Wat ga ik doen? Wat gaat mijn partij doen? Wat gaan we met onze partijen doen? Het is niet eens alleen het probleem van de politiek. Het is ook een probleem van de buurten. Kortom, hoe zou u uw eigen vragen beantwoorden?

De heer Peters, CDA

Ik kan de heer Meyer goed van repliek dienen. Ik kan voor de heer Meyer opsommen wat het CDA allemaal doet hier in Heerlen. Waar wij denk ik best wel sterk in zijn, ik kijk even naar Kleis. De meeste mensen van ons staan midden in de buurten en wijken. In de afgelopen drie jaar heb ik persoonlijk bij meer dan 150 man op de bank gezeten. Bij mensen die ik niet ken. Maar omdat ik mijn telefoonnummer altijd overal propageer, die contact met mij hebben opgenomen om iets aan te kaarten. Als ik die vraag beantwoord waar wij mee bezig zijn, dan is dat eigenlijk het vertrouwen vanaf het kleinste mogelijke niveau weer proberen op te bouwen. Dat is best lastig.

Ik denk dat u zelf wel weet dat elke factor die je maar kunt bedenken daar ook weer invloed op heeft. Het kan zomaar zijn dat er landelijk chaos uitbreekt en dat dit vervolgens ook weer effect heeft op hetgeen waar je lokaal mee bezig bent en vice versa.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik heb het volgende punt. Dan is mijn interruptie ook meteen teneinde. Het is dus niet zo makkelijk als een toveroplossing. Ik voorspel u nu dat dit opkomstpercentage in maart niet plotseling naar 50% gaat, al zouden we willen. Dat vertrouwen komt te voet en vertrekt te paard. Als je kijkt naar de opkomsten in de afgelopen decennia, dan zie je dat in die wijken die u noemt de opkomst bij alle verkiezingen in een minderheid zit. Niet alleen bij de waterschapsverkiezingen of de Europese verkiezingen, waar zelfs bij de landelijke verkiezingen. Sommige buurten hebben de democratie in meerderheid opgegeven. Met andere woorden, laten we ons niet wijsmaken dat dit via een toveroplossing op te lossen is. Ik zou echt willen pleiten voor een bij wijze van spreken programma Heerlen-Noord, maar dan voor de opkomst. Je moet dit over 20 jaar durven te zien. Ik noem als voorbeeld de toeslagenschandalen. Die raken ook heel diep in de buurten waar de opkomst het laagste is. Kortom, ik zou er op deze manier naar willen kijken. Dat is geen vraag.

De heer Peters, CDA

De heer Meyer heeft zich heel goed in mijn betoog gemanoeuvreerd. Natuurlijk, die toveroplossing is er niet, maar je moet er wel aan werken. Ik weet dat u twee jaar geleden, voor de Provinciale Staten verkiezingen, het college hebt gevraagd om hiermee aan de slag te gaan. Vervolgens hebben ze een actieplan opgezet met een aantal acties waar ze mee bezig zijn geweest. Eigenlijk vraag ik ook niet meer

dan dat. Er is geen toveroplossing. Ik zie om ons heen een gemeente als Brunssum waar ze aan de slag gaan met een cursus lokale politiek. Waar ze mensen die interesse hebben wegwijs maken in hetgeen op lokaal bestuurlijk niveau gebeurt. Goed, ik ben het helemaal met u eens. Er is geen toveroplossing, maar wel noodzakelijke aandacht.

De heer Horssels, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Ook wij, Partij Hoensbroeks Belang, gaan de wijken in. Wij gaan altijd naar verschillende plaatsen en niet alleen tijdens de verkiezingen. De heer Peters vroeg: wat gaan we eraan doen? Het is nu te laat om er nog iets aan te doen voor de komende verkiezingen. Je moet de verkiezingen voorbereiden en naar de mensen toe gaan gedurende het hele jaar. Altijd in die vier jaar doorgaan en niet alleen op het einde. Bent u dat met mij eens?

De heers Peters, CDA

Dat heeft ook niet aan ons te danken. Natuurlijk, wij zijn ook gewoon vier jaar bezig met overal naar buurten en wijken gaan. Maar één ding is natuurlijk wel zo. Volgens mij zitten we nu vijf maanden tot aan de verkiezingen. We kunnen in vijf maanden nog zeker wel iets doen. U zegt dat het niet zo is. Goed, dat is uw mening. Maar ik ben echt wel van mening dat je in die vijf maanden nog altijd wel kunt proberen om mensen te stimuleren om te gaan stemmen.

De heer Horssels, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Ik denk dat het te laat is. Ik denk ook dat het aan ons ligt. We hebben het voorheen al een keer aangehaald dat we meer moeten doen voor onze inwoners. We moeten onze inwoners er nog meer bij betrekken dan nu het geval is. Ik denk dat dat het probleem is. Er heeft zich zelfs een universiteit mee beziggehouden. Toen hebben wij al gezegd: dat is allemaal flauwekul. Dat is nergens voor nodig. Dat is geld weggooien. Wij moeten ervoor zorgen. Wij moeten naar die mensen toe.

De heer Peters, CDA

Meneer Horssels, wat is uw vraag?

De heer Horssels, Partij Hoensbroeks Belang

Of u dat met mij eens bent!

De voorzitter

Dank u wel, meneer Peters.

De heer Peters, CDA

Ik ben nog altijd in mijn betoog, meneer de burgemeester.

De voorzitter

Er werd gevraagd of u het ermee eens bent. Dan maakt u uw betoog af.

De heer Peters, CDA

Ik vind gewoon dat je nooit te laat bent om iets te veranderen. Gezien uw reactie maakt het feit dat ik dit onderwerp heb aangekaart wel wat los. Het is wel belangrijk dat we hierover praten. Maar vooral dat we er wat aan doen.

Ik ga verder met mijn betoog. Een aantal onderwerpen die we ook in de eerste termijn hebben aangekaart. Het garanderen van de basisvoorzieningen in buurten en wijken. Het CDA Heerlen vindt dat we vandaag als raad een vuist moeten maken. Dat we ons als raad krachtig moeten uitspreken tegen het leegzuigen van onze gemeenschap. Er zijn meer belangen dan alleen die van de grote bedrijven die verantwoordelijk zijn voor deze voorzieningen. Daarom begrijp ik ook niet dat sommige partijen in deze raad zich daarbij

neerleggen. Wij vertegenwoordigen hier het belang van onze gemeenschap, en dat is echt iets heel anders. Gelukkig maar. Die gemeenschap zijn we verschuldigd dat we voldoende voorzieningen behouden. Daarom zijn wij bereid om ook nieuwe paden te bewandelen en zelf voorzieningen op te zetten als dat nodig is.

De verduurzaming van de bestaande woningvoorraad bij woningcorporaties. Daar hebben we het in de eerste termijn ook over gehad. De reactie van het college riep eerlijk gezegd nog veel meer vragen op dan we van tevoren hadden. Het CDA Heerlen wil dat de wijken in onze stad die het echt het hardst nodig hebben duidelijkheid krijgen over wanneer hun huizen eindelijk worden aangepakt. En daar hebben die mensen ook gewoon recht op. Wijken als Versliënbosch, Heksenberg of Passart. Kunt u toezeggen dat inwoners uit deze wijken voor het eind van het jaar duidelijkheid krijgen? Het wordt echt tijd dat u zich richting de woningcorporaties anders opstelt. De tijd van Clemens de knuffelbeer is wat ons voorbij.

Voorzitter. Wonen boven en in winkels. Een heleboel verrassingen vandaag. De gevraagde proef is blijkbaar al van start gegaan en Streetwise is er mee bezig. Maar waarom Streetwise? Die waren toch expert als het gaat om ondernemerschap? Nu zijn dat opeens bouwexperts? Ik vind dat een apart verhaal. Hoe kan dat, voorzitter? Hoe groot is de specifieke opdracht die aan Streetwise is gegeven? Voor hoeveel uur worden ze ingehuurd? Wat heeft u met hen afgesproken?

Voorzitter. Waar ik mee begon, sluit ik ook mee af. Namens mijn fractie eindig ik deze tweede termijn met een oproep. Een oproep aan iedereen in onze stad. Aan iedereen die zich betrokken voelt bij wat er in Heerlen speelt. Juist ook aan al die mensen die langs de zijlijn staan en ergens een duidelijke mening over hebben, maar zich wellicht niet of onvoldoende gehoord voelen. De gemeenteraadsverkiezingen staan over een paar maanden weer voor de deur. U bepaalt wat hier gebeurt. Doe mee. Sluit u aan bij een politieke partij van uw keuze en help onze stad vooruit. En minstens even belangrijk: ga stemmen op 16 maart. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Peters. Dan geef ik het woord aan mevrouw Géron van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Dank u, voorzitter. Wat hebben wij het goed voor met onze stad. Ieders inbreng, het is fascinerend. Ik heb nog een paar punten uit de eerste termijn. Die wil ik graag even afhandelen. Één is: studietoelagen voor studenten met een functiebeperking. De VNG en het ministerie van SZW vroegen in mei al om gemeenten, waar mogelijk, alvast in de geest van het wetsvoorstel en de harmonisatie van bedragen, de individuele studietoelage voor studenten met een functiebeperking te verhogen naar € 300 per maand.

Dan kom ik bij Heerlen. Enkele in Heerlen wonende studenten met deze beperkingen en de landelijke studentenbond stuurden een oproep naar de griffie. De Partij voor de Dieren heeft contact opgenomen met deze studenten. Zij hebben allemaal een groot probleem met het rondkomen in hun dagelijkse voorzieningen. In Heerlen is de toeslag van €30 niet populair. Reden hiervoor: de drempel om studietoelage aan te vragen is te hoog en het bedrag is te gering. Ik weet niet welke portefeuillehouder ik hierover moet aanspreken. Onderwijs, inclusie of sociaal domein? Wij stellen voor om een laagdrempelige gespreksronde te organiseren van studenten met betreffende wethouder of wethouders, zodat de studenten hun eigen verhaal kunnen doen en er uiteindelijk resultaat kan worden geboekt. Hierover hebben wij graag een toezegging.

Dan het vuurwerk. Ik had het nog niet voorgedragen, maar ik heb wel al een antwoord. Ik ken de visie, dus dat ga ik in het kader van de tijd maar laten. Kort gezegd, wij, de Partij voor de Dieren, zijn tegen vuurwerk. Dat mag worden afgeschaft.

Het volgende punt. De motie schaf de hondenbelasting af van 30 juni. Diverse gemeenten, recent nog Voerendaal, schaften de hondenbelasting af, omdat hondenbezit straffen met belasting niet meer van deze tijd is, omdat handhaving complex is of omdat zij de lasten voor hun inwoners die een hond hebben, willen verlichten.

Wij danken het college voor hun inspanning om te kijken hoe bij afschaffing van de hondenbelasting het gat in de begroting zou kunnen worden gecompenseerd. Het antwoord was kort en bondig: afschaffen is niet mogelijk.

De heer Oulad Lmaroudia, D66 (interruptie)

Altijd als de Partij voor de Dieren praat, luister ik heel aandachtig. Ik kan mij herinneren dat de vorige keer toen werd gesproken over een of ander visprojecten met karpers, dat mocht volgens de Partij voor de Dieren niet omdat het opsluiten van dieren, ik weet niet welk woord jullie hadden gebruikt, maar in ieder geval niet goed is.

Ik heb een vraag die in het verlengde hiervan ligt. Dan probeer ik het echt puur ideologisch te bekijken. Jullie zouden ook tegen het bezit van een hond moeten zijn. Als wij zeggen dat het bezit van dieren niet goed is, dan moet het bezit van een hond ook niet goed zijn. Is het dan niet beter om te pleiten voor afschaffing van hondenbezit in plaats van hondenbelasting? Of is de hondenbelasting een stap na het afschaffen van huisdieren?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Meneer Oulad bedoelt waarschijnlijk de aanpassingen die zijn gedaan in de Wet dieren. Die aanpassingen worden in 2023 van kracht. U had het over de vissen. In de Wet dieren staat dat ieder dier moet kunnen leven naar zijn eigen aard. De karpers in de vijver, in die betonnen bak, kunnen dat niet. Hondenbezit is iets anders. Honden zijn gedomesticeerd. We mogen honden hebben. Behalve als ik een hond op een balkon van een flat opsluit en ik doe daar verder niets mee, dan is dat dierenmishandeling. Maar als je een hond hebt en je gaat daarmee wandelen of hij heeft de ruimte, dan is er niets aan de hand. Het is zelfs heel goed voor het welzijn van veel eigenaren.

Ik ga door.

De voorzitter

U hebt nog maximaal een minuut.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

De hondenbelasting gaat dus afgeschaft worden, alleen het moment is nog ongewis. Dat wil het college laten afhangen van een bredere gemeentelijke financiële belastingherziening. Wij willen graag een toezegging dat zodra het kan, de hondenbelasting inderdaad wordt afgeschaft.

Ik ga het hierbij laten. Ik had nog een stukje over de ja-sticker waar wij in 2019 een motie voor hebben ingediend. De ja-sticker mag worden ingevoerd. Ik heb van de wethouder begrepen dat dit is neergelegd bij de regio Parkstad om de ja-sticker regionaal in te voeren. Dat is wel een goede zaak. Dank u.

De voorzitter

Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Voorzitter, dank u wel. Dank ook voor de antwoorden en een eerste reactie op de moties van het college. Dank ook voor de antwoorden rondom de financiële status van onze stad. We krijgen eindelijk beetje bij beetje spek op onze ribben. Doordat wij de durf hebben om te blijven investeren, geven wij onze Heerlenaren en onze volgende generatie mee dat het goed leven is in Heerlen.

Desalniettemin moeten de boekhouding en onze reserves op orde zijn. We brengen dan ook het amendement in om in 2022 te voldoen aan de 2%-norm weerstandscapaciteit.

Meneer de voorzitter, dat we telkens als gemeente daar waar het past hulp bieden, kwalificeert ook het lef van onze stad. Mag je daar dan als individu op worden aangesproken om in je eigen belang en ook in het belang van onze stad te gaan leren en te werken bij een werkgever die staat te springen om werknemers? Dat getuigt ook van doorpakken en vooruit met deze stad.

Meneer de voorzitter. Het vraagstuk supermarkt is kort aan de orde geweest. De VVD kan nog het geduld opbrengen om december af te wachten. De motie nu ter stemming inbrengen, gaat op dit moment te ver voor de VVD. Die motie kan wat ons betreft snel genoeg weer van stal worden gehaald als het overleg in de commissies en misschien wel in de raad niet dat brengt wat we ervan verwachten.

Ten aanzien van het verduurzamingsvraagstuk, meneer de voorzitter. De actualiteit dwingt ons tot aansporen om te verduurzamen. Ik ben blij dat de wethouder uit een ander vaatje gaat tappen. De VVD interpreteert dit dat de gemeente meer dan voorheen de spelers op de markt gaat aansporen. We zouden graag op zeer korte termijn geïnformeerd willen worden over hoe hij de corporaties gaat aanspreken en welke afspraken hij gaat maken.

Meneer de voorzitter. Wonen in onze stad, meer in het bijzonder, buiten ons centrum. We kijken uit naar de raadsinformatiebrief over de woningbouw en de plannen voor onze stad. Woningen, meer dan alleen appartementen, voor starters en doorstromers, koop en huur.

Meneer de voorzitter. Het antwoord van de wethouder dat we op 1 juni 2022 een KISS-Heerlenapp hebben, is wat ver, maar hij staat. Wij verzoeken de wethouder dan ook om onze Heerlenaren periodiek te informeren dat het eraan komt. Het succes wordt namelijk ook bepaald door het gebruik.

Meneer de voorzitter. Hier willen wij het op dit moment bij houden. Wij vernemen graag de reactie van het college op de ingebrachte moties en amendementen.

Dank u wel.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik heb een vraag aan de heer Van den Berg van de VVD-fractie over de motie verzilveren arbeidspotentieel. Ik heb nog even goed gekeken naar dat dictum. Dat doen we toch eigenlijk allemaal al? Wat verandert deze motie nou aan het verloop van de Heerlense geschiedenis? Of de toekomst, wat u maar wil. Doet de wethouder Economie een van deze vier punten nog niet? Dan moeten we hem achter de voden aan zitten. Dat ben ik met u eens. Maar volgens mij doet hij dit allemaal al, die geweldige wethouder Economie.

De voorzitter

Dan ga ik nog even door. Dan geef ik het woord aan de heer Hazen van de Stadspartij.

De heer Hazen, Stadspartij

Dank u, voorzitter. Ik denk dat de Stadspartij in de eerste termijn haar punt ten aanzien van de begroting heeft gemaakt en zorgen heeft geuit over de schuldenpositie die de gemeente Heerlen op dit moment inneemt. Dus daar hebben we niets aan toe te voegen. We stellen het wel op prijs dat we alsnog een reactie hebben gekregen op de punten dienstverlening en verkeersveiligheid. Het was niet bepaald de reactie die we totaal toejuichen, maar we hebben in ieder geval een reactie gekregen. Dat stellen we op prijs.

Dan wil ik toch nog op een punt reageren dat hier in de tweede termijn naar voren is gekomen. Natuurlijk zien wij ook oplopende energiekosten en dat de duurzaamheid van woningen en dergelijke daar een rol bij speelt. Mensen in de goedkopere woonomgeving zijn daar waarschijnlijk de dupe van. Maar er kwam een voorstel van met name de heer Meyer van de SP om daar toch iets aan te gaan doen en te compenseren en daarvoor gebruik te maken van ozb en afvalstoffenheffing.

Meneer de voorzitter. Ik wil erop wijzen dat dit toch op zwaar gespannen voet staat met artikel 219 lid 2 van de Gemeentewet. Daarin is namelijk bepaald dat de hoogte van de gemeentelijke belasting niet afhankelijk mag worden gesteld van inkomen, winst of vermogen. Gemeenten mogen niet aan inkomenspolitiek doen. Het voorstel van de heer Meyer is dat duidelijk wel. Dus ik roep het college op om afstand te nemen van het voorstel van de SP.

De heer Meyer, SP (interruptie)

A. Het klopt niet wat de heer Hazen zegt, maar dat is op zich niets nieuws. B. Het is gewoon de uitwerking van een scenario van het college zelf. Dit heeft de SP-fractie dus niet verzonnen. Dit heeft het college zelf op tafel gelegd bij monde van de wethouder van Financiën, de heer Damen. Dus wat wij doen, kan gewoon.

Sterker nog, het omgekeerde gebeurt in de begroting die we nu voor hebben liggen. Dat is namelijk een behoorlijke stijging van de afvalstoffenheffing met 9% en een veel lagere stijging, namelijk inflatie, van de ozb. Als je het zo wil beschouwen, want ik begrijp heel goed wat u zegt, meneer Hazen, dan is dat een regressieve vorm van lokale heffingen. Wat wij voorstellen is het omkeren. U mag ervan zeggen dat het inkomenspolitiek is of niet, maar wij stellen gewoon voor om de afvalstoffenheffing af te schaffen of te verlagen en de ozb met hetzelfde bedrag te verhogen. Budgetneutraal dus. Daar hoeft niet voor te gebeuren in de begroting, in die zin dat ergens geld vandaan moet komen. Dat mag gewoon. Dat gebeurt overigens in allerlei delen van ons land, in allerlei gemeenten in ons land. Er is helemaal niets onmogelijks of illegaals aan of iets wat je eraan koppelt. Het is een heel eerlijk voorstel. Het komt uit de koker van het college zelf.

De heer Hazen, Stadspartij

Wat de heer Hazen stelt, klopt natuurlijk wel. Artikel 219 lid 2 van de wet is wet. De afvalstoffenheffing is net als de rioolheffing een doelheffing. Die moet dus gebruikt worden voor het doel waarvoor deze wordt geheven. Daar moet je ze voor heffen, maar ook voor gebruiken. ozb is een andere belasting. De ozb-belasting gebruiken met als doelstelling inkomenspolitiek, is duidelijk tegen de wet en is illegaal. Ik blijf bij dat punt. De heer Meyer kan roepen wat hij wil. Dat klopt gewoon, want dat is de wet.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Je kunt een artikel wel de wet noemen er vervolgens zeggen dat iemand anders iets doet wat dat artikel zegt dat niet mag gebeuren, maar dat is hier niet aan de hand. We stellen simpelweg voor om de afvalstoffenheffing af te schaffen. Dan kun je zeggen: het is een doelheffing. Dat klopt. Ik stel voor om die doelheffing voor het vaste deel, niet voor het variabele deel, af te schaffen. Dat is hetzelfde als dat je ook kan besluiten, wat mevrouw Géron zegt, om de hondenbelasting af te schaffen. We kunnen bij wijze van spreken alle lokale belastingen afschaffen waar we over gaan. U kunt dus op mij ieder etiket plakken en iedere wet plakken en wat mij betreft het verdrag van de VN erbij halen, maar wat wij voorstellen is wat eigenlijk ieder jaar kan worden overwogen. Dat is gewoon het verhogen of verlagen van een lokale belasting. Wij stellen in dit geval voor om het vast deel van een doelheffing af te schaffen. Dat mag. Ik zou van het college willen weten of wat wij voorstellen, een keurig voorstel is dat mag. Eigenlijk weten we dat allang, maar de heer Hazen maakt het zo zwaar. Je mag er ook tegen zijn, maar dat is dan niet omdat het illegaal zou zijn.

De heer Hazen, Stadspartij

In de ogen van de Stadspartij is dit inkomenspolitiek, want door het afschaffen van de afvalstoffenheffing verleg je de kosten die je eigenlijk moet verhalen op degene die ze maakt. Het verwerken van het afval verleg je van degene die ze maakt, namelijk al degenen die niet in een eigen onroerend goed wonen, naar de mensen die een eigen onroerend goed hebben. Dat is inkomenspolitiek en dat mag niet. In de ogen van de Stadspartij is dat illegaal. Ik vraag het college om daar een reactie op te geven. Anders vraag ik aan een rechtscollege om dat te toetsen. Volgens mij mag dat gewoon niet.

De voorzitter

Prima. U zult straks het antwoord krijgen van het college. Ik kijk nog even naar de heer Van den Berg. Jij had nog een reactie op een interruptie tegood.

De heer Van den Berg, VVD

De vraag was om nog even naar het dictum te kijken van de motie. Het zit hem natuurlijk met name in punt 2. Het college vaart laten maken met het realiseren van die bovengrondse vakschool en dus ook een extra aansporing aan het college om dit te doen. Dat is waar het dictum met name op is geduid.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Dat begrijp ik beter. Het is een vierdelig dictum. Drie zijn dus eigenlijk overbodig. Die doet het college al. Van een kunnen we ook vragen: wanneer is die bovengrondse vakschool gerealiseerd? Dat zou de motie wellicht zelfs overbodig kunnen maken. Ik heb er geen probleem mee, alleen was ik even zoekende naar wat er nu nieuw aan is.

De heer Van den Berg, VVD

Zoals deze er staat, staat deze er.

De voorzitter

We zullen hier ook nog even een reactie van het college afwachten. Dan zien we wel of de motie overeind blijft of niet. Ik geef het woord aan D66. De heer Oulad.

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Bedankt, meneer de voorzitter. Ook bedankt voor de uitleg van de wethouders die hebben geantwoord op mijn vragen. Toch heb ik van wethouder Clemens geen toezegging gekregen met betrekking tot de centrumvisie. Hij heeft natuurlijk wel gezegd dat er een centrumvisie komt, maar ik zou graag een toezegging willen met een bepaalde datum, waarbij we zeggen: hier heb je een document met een globale visie. Ik vraag niet om een precieze uitwerking, maar om een visie. Wellicht kan de wethouder daarop terugkomen.

Ik heb ook geen antwoord gekregen - misschien is het mij ontgaan - met betrekking tot mijn idee om het eerste uur gratis parkeren te hanteren, omdat corona er toch nog is en er waarschijnlijk nog zal blijven. De eerste keer was de argumentatie om het in te voeren dat we de ondernemers helpen. Waarom zullen we die ondernemers niet blijven helpen? Wellicht kan de wethouder daar iets meer over zeggen. Ik heb ook niets gehoord over de motie met betrekking tot de cybercriminaliteit. Met de moties die ik indien, wil ik mij toch laten leiden door de antwoorden van de wethouders. Ik weet niet in welke portefeuille dit valt. Ik denk van de burgemeester.

De voorzitter

Wethouder Keulen.

De heer Oulad Lmaroudia, D66

Met betrekking tot cybercriminaliteit komen wij met een motie over de risicoanalyse voor de weerbaarheid van de gemeente en daarover de raad te informeren.

Als laatste heb ik nog een vraag die ik ben vergeten om te stellen. Het is eigenlijk afkomstig van de OPH. Ik moet ze daar dus wel het respect en de eer voor geven. Het gaat om het volgende. Met betrekking tot een memo die wij hebben gekregen over eerlijke gemeentebelastingen en op basis van een toezegging bij de behandeling van de vorige begroting, zou ik graag willen vragen of de raad een specificatie van de kosten kan krijgen die worden gedekt via de afvalstoffen/rioolheffingen in relatie tot andere gemeenten. Dat is de vraag die ik heb. Als deze onduidelijk is - ik zag de wethouder al een beetje naar links en rechts kijken - dan kan ik hem nogmaals stellen. Dat was in het kort mijn tweede termijn. Heel veel zaken zijn al door mijn collega's genoemd, dus ik houd het hierbij.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Oulad. Voor alle duidelijkheid: cybercrime is mijn portefeuille, maar daar waar het gaat over de weerbaarheid van de organisatie of zijn digitale kwaliteiten, zit hij in de portefeuille van wethouder Keulen. Vandaar de splitsing. Ik geef het woord aan de heer Verreck van de PvdA.

De heer Verreck, PvdA

Dank u wel, meneer de voorzitter. Dank voor de uitgebreide beantwoording van de vragen. De antwoorden roepen wel op een aantal onderdelen vragen op. Ik zal ze aan de hand van de beantwoording van de wethouders benoemen.

Wethouder De Beer heeft antwoorden gegeven op de vraag over de rente van de 350 miljoen euro en verwijst naar de renterisiconorm. Dat is overigens een mooi scrabblewoord. Deze loopt in de komende jaren op. De vraag was om inzicht te geven in de rentetermijnen die we als gemeente hebben. We snappen heel goed dat er verschillende renteperiodes zijn afgesloten. Maar als we morgen het risico van 18 miljoen euro moeten betalen, dan kunnen we dat niet en moeten we de schuldpositie gaan ophogen.

Een andere vraag is: hoe gaan we onze schuldpositie omlaag brengen? Dat lijkt me het ultieme doel.

Over de energie-armoede heb ik een vraag gesteld over het in gesprek gaan met de coöperaties. Ik neem aan dat de wethouder dat ook gaat doen. Hij heeft het niet toegezegd.

Ook heb ik voor de korte termijn voorgesteld om te kijken wat we kunnen doen om de lasten te verlichten voor inwoners van de stad door bijvoorbeeld de resterende TONK-gelden in te zetten. Is dat een optie die mogelijk onderzocht kan gaan worden door dit college? De wethouder gaf aan dat de coöperaties 10 jaar gaan doen over het plaatsen van zonnepanelen. Zouden wij van de coöperaties iets meer ambitie mogen verwachten en hoe kan het college voor iets meer tempo zorgen?

Wethouder Van Zutphen geeft aan dat hij wil gaan nadenken over mogelijk een andere manier van aanbesteden van STANDBY! Zou hij kunnen toelichten wat hij daarmee bedoelt?

En kan de wethouder een toelichting geven op wat er nu gaat gebeuren voor €200.000 in de begeleiding van deze aanbesteding? Dat roept toch wel enige vragen op bij de Partij van de Arbeid.

Mag ik bij wethouder Clemens ervan uitgaan dat we als raad geïnformeerd worden over de pilot van de resultaten van de mondzorgcoach en hoe we daarmee verdergaan? Ik neem aan dat bij de informatie die we van de wethouder krijgen, staat hoe we deze gaan financieren. Dat blijft natuurlijk het grote vraagteken in dit geheel.

Wij zijn van mening dat het college zich erg beperkt als ze het hebben over dat het onderwijs naar het centrum moet gaan. Dan heb ik het specifiek over de locatie. De PvdA heeft een aantal weken geleden voorgesteld om bijvoorbeeld het leegkomende DSM-hoofdkantoor te gebruiken voor onderwijs. Deze locatie ligt een straatje of twee verder van de centrumring, maar het zou wat ons betreft ook een logische locatie kunnen zijn. Er kan natuurlijk een moment komen dat het centrum vol is en er gewoon geen ruimte is voor dit soort grootschalige nieuw- of verbouw.

Nu begrijpen we dat omdat de wethouder Omgevingswet niet aanwezig is, het moeilijk is om een helder antwoord te geven op de vraag met betrekking tot versobering van de uitvoering van de taken. Echter de Omgevingswet is van invloed op de hele organisatie en niet alleen op bijvoorbeeld de afdeling Vergunningen. Wij hadden verwacht dat als je deze zin opschrijft, je ook een beeld hebt bij het versoberen. Anders schrijf je die zin niet op. Dus we proberen het nogmaals. Kan het college een toelichting geven op de ideeën die er leven op het versoberen van de dienstverlening? Dat lijkt me gewoon een heel heldere vraag.

Als afsluiting moet ik mijzelf corrigeren. Eigenlijk moet ik mijn dochter daar de credits voor geven. De vertaling van het woord 'participatietoolbox' is niet 'participatiedoos', maar 'participatiegereedchapskist'. Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Verreck. Tot slot, de heer Diederén.

De heer Diederén, Fractie Diederén

Dank u wel, voorzitter. In het begin even iets over de orde. Een aantal mensen heeft zich beklagd over het feit dat er zo weinig tijd is voor de begroting. Maar kijk, we hebben twee varianten. We hebben het tot en met vorig jaar bij de Kadernota altijd heel magertjes gehad en dan was het full swing in twee dagen de behandeling van de begroting en de Algemene Beschouwingen. Nu hebben we in juni de Kadernota besproken in een heel uitgebreide beleidsmatige sessie. Dan moet het ook kunnen dat we de rest nu doen.

Dus het is in totaal twee dagen. Of Kadernota stevig beleidsmatig en dan hier de rest, of weinig Kadernota en dan in twee dagen in november de begroting. Dus wat dat betreft, iedereen die klaagt, heeft toch twee dagen gehad.

De heer Aarts, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb een vraag aan de heer Diederer, die toch ook al wat jaren meeloopt. Bent u het met mij eens dat wij dit jaar voor de eerste keer sinds vele jaren een Kadernota hebben gedaan, zoals die hoort?

De volgende vraag daarbij is: bent u het ermee eens dat de Kadernota de kaders aan het college meegeeft uit de hele raad van wat zij verwachten, hopen, in de begroting te zien? Vervolgens is de begroting er puur en alleen op gericht om te kijken wat het college ons heeft voorgeschoteld. Ik ben van mening dat ons democratische gehalte door deze inperking van spreektijden en het verwijzen naar een Kadernota die full swing was, tekortdoet aan het meest belangrijke moment van dit jaar. Dat is nog altijd de begroting. Mijn vraag: kunt u dat met mij eens zijn?

De heer Diederer, Fractie Diederer

Een: ja, twee: ja, drie: nee. Want wij zijn nu voor een deel aan het overdoen wat wij in juni bij de behandeling van de Kadernota hebben gedaan. Ik zeg dus: doe het dan bij de Kadernota summier, zoals we het al die jaren daarvoor hebben gedaan en de beleidsmatige delen ook gewoon in een tweedaagse begrotingsbehandeling. Maar, democraat als ik ben, ik gun u ook een andere mening.

De tweede termijn. Wat mij ook van het hart moet, is dat je soms ziet dat een opmerking over een klein detail leidt tot heel principiële discussies. Ik wil ook al vooraf aangeven, voor zover ik mij daaraan schuldig heb gemaakt, wil ik u met mijn hand op het hart beloven dat dit nooit meer zal gebeuren.

En nu de tweede termijn. Voorzitter. We hebben de Dag van de Stad gehad. Een congres. Ik heb het deze keer niet mee mogen maken, maar ik heb al eens een vorig congres van die omvang in de stad meegemaakt. Wat valt dan op? De deelnemers zijn blij dat ze niet in een of ander congrescentrum ver weggestopt op een groot bedrijventrein moeten zitten, waar ze de hele dag geen buitenlucht zien en waar ze ook geen frisse lucht krijgen. De grote kracht van Heerlen is dat we heel goede faciliteiten hebben voor een grootschalige bijeenkomst, namelijk het theater en, iets kleiner, de Royal. We hebben ook heel aantrekkelijke faciliteiten daarbij, om die grote schare deelnemers te verdelen over een groot aantal aantrekkelijke kleinere plekken in de stad. Want wat ik toen van die mensen hoorde, was: goh, wat chic! Normaal hadden we dan een kwartiertje of een halfuurtje koffiepauze. Die koffie- of theepauze kreeg je dan ook nog, maar je kreeg ook even frisse lucht. Mijn vraag is: wil het college zich er met andere betrokken partijen voor inzetten dat we ons veel meer profileren als congresstad, al dan niet in samenwerking met de andere Parkstadgemeenten? Ik kan de vraag ook anders stellen. Ik heb ooit gehoord dat er een stichting Parkstad Congresstad is. Die staat eigenlijk op een laag pitje. Zou u willen kijken of dat nieuw leven kan worden ingeblazen?

Dan hebben we het nog over het amendement van de VVD. Ik heb dat bij de Kadernota ook gezegd. Het gaat mij te ver om het behalen van die 2% van de weerstandcapaciteit - we hebben het niet over die 0,93% van de weerstandsratio, want dat is een verschil - keihard boven alles te stellen. Hier zijn namelijk vandaag ook al een hele hoop wensen en verlangens boven tafel gekomen die geld kosten en, ik noem maar iets, het onderhoud van de publieke ruimte, zou dat moeten blijven liggen, omdat we de weerstandcapaciteit moeten opplussen? Moeten we het opknappen van de entrees van onze gemeente laten wachten, omdat we de weerstandcapaciteit moeten opplussen? Als ik daar enige nuancering in zou mogen aanbrengen, dan zou ik hoogstens zeggen: dat zou in de komende raadsperiode op 2% moeten komen. Maar dan nog, de praktijk leert dat als je geld nodig hebt, je het niet op de bank moet laten staan, maar het moet gebruiken ten dienste van de burger.

Dat was het.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Diederer. Dan gaan we naar de beantwoording door het college. Ik ga als eerste, want we gaan in omgekeerde volgorde. Ik zie de collegeleden allemaal netjes naar wethouder Keulen wijzen, maar ik was de laatste, dus dan ben ik nu de eerste. Dat doen we expres, omdat we dan eindigen bij de wethouder die op dit moment Financiën in de portefeuille heeft, zodat dat de laatste antwoorden zijn. Ik vraag dus aan de heer Kastrop om weer even mijn stoel te bemensen.

De heer Kastrop is nu de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Dank u, burgemeester. Aan u het woord.

Burgemeester Wever

Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat ik kort kan zijn. De eerste vraag die nog bij mij openblijft, gaat over de Omgevingswet en het opleidingsbudget daarvoor. In het programmabudget voor de Omgevingswet zit een apart stuk voor opleidingen. Daar hebben we dus sowieso al rekening mee gehouden. Daar bovenop houden we ook in het opleidingsplan nadrukkelijk rekening met die Omgevingswet, omdat deze helemaal nieuw is en eraan komt, en we dus goed voorbereid moeten zijn, en b, omdat dit inderdaad die nieuwe manier van werken betekent, die andere manier van dienstverlening. Daar hebben we dus uitgebreid rekening mee gehouden.

Ik dank Partij Hoensbroeks Belang voor het intrekken van de motie, omdat ik denk dat we inderdaad op dezelfde golflengte zitten. We willen wat met dat politiebureau. Ik ben daar samen met de politie mee bezig. We gaan daarmee aan de slag in het kader van Heerlen Noord. Ik zeg u toe dat we u op de hoogte houden. U kunt er altijd navraag naar doen, maar ik ben er wel blij mee.

Het CDA. Opkomstbevordering bij de verkiezingen. Het mooie van de discussie die even ontstond, vond ik persoonlijk dat het inderdaad waar is. We zijn daar allemaal voor verantwoordelijk. U als raad, u als college, ik als burgemeester, wij gezamenlijk, maar ook onze inwoners. Samen moeten we proberen om iets te doen aan dat lage percentage. Dat is lastig. Je kan een aantal dingen wel en je kan een aantal dingen niet. Wij kunnen faciliteren. Wij kunnen randvoorwaarden neerzetten en we kunnen de opkomst bevorderen. Dat zijn een beetje de dingen die je als college kunt doen. Daar zijn we wel degelijk mee bezig. Ik blijf het belangrijkste vinden dat we op scholen aandacht blijven besteden in lesprogramma's aan onze democratie, aan hoe het hier werkt. Dat is toch echt de basis, namelijk dat we leerlingen meegeven wat democratie is, wat je mogelijkheden zijn, wat je rechten in dit land zijn en dat je mee mag doen en mee mag praten. Daar is het voor mij echt een basis.

Daarnaast, dat is in het afgelopen presidium aan de orde geweest, maar toen was u er helaas niet, hebben we het gehad over een voorstel van de griffie om wel degelijk een cursus lokale politiek te doen, waar de medewerkers van de griffie graag aan meedoen, maar waarin u ook wordt opgeroepen om mee te doen. Ik heb zelf ook toegezegd dat ik van harte bereid ben om een toelichting te geven op hoe het hier werkt. Dat zeg ik sowieso toe. Daar waar ik in de aanloop naar de verkiezingen wordt gevraagd door scholen, verenigingen of instellingen om iets te zeggen en te vertellen over hoe wij hier met elkaar werken en over hoe belangrijk dat is voor onze gemeente, dan doe ik dat. Dat hoort er ook bij.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Allereerst, wat de burgemeester zegt, brengt hij in de praktijk. Ik kan me nog herinneren dat een aantal maanden geleden een schoolklas van het Bernardinus hier te woord werd gestaan door niet alleen de burgemeester, maar door het hele college. Zij namen daar ruimschoots de tijd voor. Waarvoor hulde en complimenten. Hartstikke goed. De burgemeester zegt: als ik gevraagd word, dan ga ik zeker. Als wij allemaal in the move zitten dat we het willen uitdragen, waarom zouden we dan niet scholen, onderwijsinstellingen, misschien ook andere relevante groepen in de samenleving aanschrijven en zeggen: "Wilt u wat van de politiek weten, wilt u wat van ons vragen, leden van de gemeenteraad, leden van het college, de burgemeester komt in persoon naar u toe. Wij wachten niet tot u contact opneemt met ons,

maar in het kader van dit verhaal, voor het verspreiden van de democratie, vertellen wij hoe wij hier werken. Wij reiken u de hand. Wij trekken, niet de stoute schoenen, maar onze snelle wandelschoenen aan om daarnaartoe te komen". Ziet u er iets in om niet afwachtend te kijken of er misschien iets komt, maar om proactief met ons allen - ik hoop dat het niet alleen op uw schouders komt, maar op de schouders van het hele college en de gemeenteraad het veld in te gaan en mensen aan te schrijven? Laten we beginnen met de scholen.

Burgemeester Weaver

Ik ben verschrikkelijk blij met uw reactie, want ik denk dat dit helemaal waar is. Dus wat mij betreft gaan we dat aanbieden. Ik check dat nog even bij u in het presidium, maar wat mij betreft gaan we dit soort dingen doen. Ik heb heel veel lol gehad met die klas die hier was bij het college. Ik vind dat echt fantastisch. We hebben in het presidium ook besloten om voor het eerst de stemwijzer te gaan doen. Daar worden gesprekken over gevoerd. Daar moeten we ook de verschillen tussen partijen helder maken. Ik hoop dat dit toch weer een beetje bijdraagt. Dat mensen dit gaan opzoeken en daardoor toch geïnteresseerd raken. Natuurlijk helpt het om goede stembureaus te hebben, om een drive-in stembureau te organiseren om te kijken of we mensen die slecht ter been zijn kunnen helpen om ergens te komen. Dat soort dingen doen we ook. En natuurlijk helpt het om uitgebreid te communiceren in het stadkrantje, in de sociale media, ga zo maar door, huis aan huis. Want we moeten proberen om alles uit de kast te halen. Dan ben ik het nog steeds eens met de discussie hier dat het niet mee zal vallen om het percentage echt heel veel hoger te krijgen.

De heer Peters, CDA (interruptie)

U ziet dat tijdens zo'n discussie de beste ideeën ontstaan. Ik sluit me ook van harte aan bij het idee van de heer Leers. Ik zou dit eigenlijk nog veel breder willen trekken. Ik zou eigenlijk ook gewoon in de komende periode, in de komende vijf maanden richting de verkiezingen, aanwezig willen zijn in al die buurten en wijken, waar mogelijk, ook buiten scholen, dus ook in maatschappelijke organisaties en bij evenementen en dat soort dingen. Hoe ze worden georganiseerd in verband met corona, is natuurlijk niemand bekend. Proactief, zoals de heer Leers zegt. Dat is een prima idee. Mijn vraag aan de burgemeester is om dat toe te zeggen, om dat op te pakken en om daar iedereen die hier aanwezig is bij te betrekken.

Burgemeester Weaver

U vindt mij aan uw zijde, meneer Peters. De vuurwerkvraag van mevrouw Géron had ik inderdaad al aan de voorkant meegenomen.
Dat was hem, volgens mij.

De voorzitter

Ik dank u. Dan geef ik nu weer het woord terug aan de reguliere voorzitter.

De burgemeester is weer de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Kastrop. Ik geef het woord aan wethouder Keulen.

Wethouder Keulen

Dank u wel, voorzitter. Ik zal de moties even doorlopen. Ik was de moties niet vergeten, maar ik had ze bewust tot de tweede termijn aangehouden. Ik ga eerst even naar de motie van Partij Hoensbroeks Belang. Die motie richt zich op het programma Heerlen-Noord. U geeft aan: we maken ons grote zorgen over het feit dat het momenteel erg van bovenaf wordt aangevlogen en niet vanuit de burgers. We doen op dit moment echt al heel veel dingen voor die burger. We betrekken hem er ook al bij. We hebben ook al enorm

veel initiatieven. Maar niettemin vinden wij uw motie zeer sympathiek. Wij zullen die motie in die vorm omarmen.

Ik heb een aantal moties. Dan de motie die ook van Partij Hoensbroeks Belang is. In die motie vraagt u: gezien het feit dat we willen uitgaan van een sociale stad te zijn, de aantallen paspoortuitgiften laag zijn, willen we een motie indienen om voor kwetsbare groepen en ouderen proactief thuislevering zonder bijbetaling aan te bieden. Eigenlijk geeft u aan: reisdocumenten gratis thuis te laten bezorgen voor kwetsbare mensen.

Dat is een enorm sympathieke motie, maar wij zullen deze motie niet omarmen. Waarom niet? Je gaat ook onderscheid maken. Je gaat onderscheid maken tussen groepen en leeftijd. Bij wie moet je dan wel het paspoort gratis bezorgen en bij wie niet? Dat zou je dit eigenlijk bij iedereen moeten laten doen.

Daarnaast zijn de kosten hiervan € 14. Mensen betalen zelf maar € 5,55. Dus eigenlijk geven wij als gemeente al € 8,45. Het reisdocument hoeft maar één keer in de 10 jaar te worden thuisbezorgd. Wij vinden dit in die zin niet een motie die wij direct omarmen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Dat verbaast me een beetje. We hebben laten uitzoeken om hoeveel paspoorten het gaat. Dan heb ik het alleen over de groep 70-plussers. We praten over 170 paspoorten. 170 keer €14. We praten dan over een minimaal bedrag. We pretenderen een sociale stad te zijn. Dan denk ik: waar hebben we het over? Gezien de weinige aantallen, denk ik niet dat dit een rib uit ons lijf is. Het verbaast ons dat deze motie niet wordt omarmd.

De voorzitter

Dat was volgens mij een mening en geen vraag. De heer Peters.

De heer Peters, CDA (interruptie)

Ik heb een vraag aan het college. Het klopt toch dat het op dit moment mogelijk is voor mensen die kwetsbaar zijn dat een ambtenaar het aan huis aflevert. Die regeling is er op dit moment al. Dat weet het college.

Wethouder Keulen

Ja, die regeling is er. De mensen kunnen het rijbewijs thuisbezorgd krijgen. Dan betaal je €5,50. In reactie op de heer Daamen, je kunt geen onderscheid maken. Je zou ze dan eigenlijk bij iedereen moeten thuisbezorgen. Het is net uitgezocht. Ik heb dat antwoord gekregen. Juridisch mag je geen onderscheid maken in leeftijden met het thuisbezorgen van reisdocumenten. Dat is het antwoord.

De heer Peters, CDA (interruptie)

Volgens mij heeft het college mijn vraag niet goed begrepen. Het klopt toch dat het voor kwetsbare mensen, ongeacht hun leeftijd, nu al mogelijk is om te bellen en het gehele proces, dus aanvraag en de bezorging achteraf, al bij iemand thuis te kunnen laten doen als dat echt noodzakelijk is?

Wethouder Keulen

Als het echt noodzakelijk is, dan doen we het. Alleen, als het dan wordt gebracht, betaal je ook die €5,50. Natuurlijk is die dienstverlening te leveren, ook de persoonlijke dienstverlening. De heer Daamen vraagt of dat gratis kan.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Als het juridisch niet kan, dan houdt het op. Maar als het gaat om het bedrag dat daarmee is gemoeid, dan verbaast mij het antwoord ten eerste. Maar nogmaals, als het juridisch niet kan, dan moeten we daar genoeg mee nemen.

De voorzitter

Gaat u verder.

Wethouder Keulen

Dan heb ik nog een motie van de heer Oulad van D66 over cybercrime. U hebt een motie ingediend om een risicoanalyse voor de weerbaarheid van de gemeente tegen cybercriminaliteit te maken, de raad daarover te informeren en zo nodig met een plan te komen om dit te verbeteren. Die motie omarmen wij ook. Wij doen op zich al heel veel. Ik heb hier een hele tekst erbij gekregen van wat wij allemaal al doen aan tests en reviews. We omarmen hem. We zullen hiermee terugkomen. We vinden het een sympathieke motie.

Dan liggen er nog twee moties, maar die liggen een klein beetje in het verlengde. Dat is de motie van het CDA naar aanleiding van het garanderen van de basisvoorziening in buurten en wijken. En er is een motie die wat overeenkomsten met elkaar vertoont. Dat is de motie van PHB. Ook in het kader van het beleid opstellen inzake basisvoorzieningen in de wijk. Die twee moties heeft u niet op elkaar afgestemd.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Ik stel voor dat we dadelijk even met het CDA om tafel gaan om te kijken of het kunnen samenvoegen.

De voorzitter

Het lijkt me goed om na de beantwoording door het college te schorsen en dan even te kijken of dit soort moties in elkaar kan worden geschoven. Dat lijkt me prima.

Wethouder Keulen

Misschien heel even alvast als reactie hierop. In principe zoals deze nu opgeschreven staat bij PHB, zouden we deze motie graag willen omarmen. Dus als het CDA zich daarbij zou kunnen aansluiten, ook met anderen, dan omarmen we hem in die vorm.

De heer Peters, CDA (interruptie)

Wat schort er dan aan de motie van ons?

Wethouder Keulen

Nou, kom eens bij me, meneer Peters! Er staat met name in: willen wij zelf buurtvoorzieningen creëren? Dat is iets waarvan wij in eerste instantie zeggen ...

De heer Peters, CDA (interruptie)

Dat staat ook gewoon in het coalitieakkoord. Het staat er gewoon letterlijk in. Ik zou het dus raar vinden als u deze ontraadt, eerlijk gezegd. Heel raar. Sorry.

Wethouder Keulen

Maar laten we er zo even naar kijken als u hem samenpakt.

De voorzitter

Gaat u verder.

Wethouder Keulen

Dat zijn volgens mij de moties die ik had. Daarnaast gaf de heer Van den Berg van de VVD nog aan: kunt u periodiek informatie geven over het feit dat de app eraan komt, zodat mensen in ieder geval weten dat deze komt. Dat kunnen we, maar ik denk dat we daar wel goed mee moeten oppassen. Want iets wat er nog niet is, daar kun je wel over informeren, maar ik denk dat we dat wellicht over een tijd moeten doen

en nu niet moeten zeggen: over zes maanden komt deze eraan. Daar heb ik zelf wat moeite mee hoor. Ik begrijp uw vraag aan de ene kant. Aan de andere kant denk ik: waar informeer je burgers dan over.

De heer Van den Berg, VVD (interruptie)

U zei zelf 1 juni, dus dat was een harde datum.

Wethouder Keulen

Ja, dat was een harde datum. Die wil ik nu ook nog wel eens herhalen.

Meeneer Verreck had een vraag. Ik heb nog even opgezocht wat u precies bedoelde. Het was denk ik de zin op bladzijde 37. Die stond bij de Omgevingswet. Versobering van de taken. Die zin is eigenlijk een soort winstwaarschuwing, zo kunt u hem ook lezen, maar tot op heden hebben we echt het streven om ons dienstverleningsniveau minimaal gelijk te houden tijdens de implementatiefase.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik begrijp wat de winstwaarschuwing is. Maar dit is een begroting voor het jaar 2022. Dus ik neem aan dat als u een winstwaarschuwing afgeeft, dat u ook weet waar die winstwaarschuwing betrekking op heeft. Heeft die betrekking op dat wij de loketten nog maar een dag in de week open hebben? We gaan nog maar een dag in de week paspoorten uitdelen. We gaan standaard alle bouwvergunningen drie keer verlengen, omdat we te weinig mensen hebben. Dus u heeft iemand die deze zin opschrijft. Ik neem aan dat het college deze zin heeft opgeschreven. Die heeft heel goed in de gaten wat ze daarmee bedoelen. Zit een idee en een uitwerking achter. Het interessante is dat hij gekoppeld staat aan de Omgevingswet. Maar die Omgevingswet heeft invloed op de hele organisatie en niet alleen op de afdeling Vergunningen. Dit gaat ook over al uw financiën. Het gaat ook over de afdeling Sociale Zaken. Het gaat over de hele organisatie. Daar hebben dus mensen ideeën over, ambtenaren, het college, welke winstwaarschuwing wordt afgegeven. Ja, we gaan versoberen. Geen idee. We gaan allemaal grijze kleren dragen. Ik weet het niet. Daar vraag ik naar.

Wethouder Keulen

Zo heel concreet kan ik u daar nu geen antwoord op geven. Wat ik wel weet, is dat we op het niveau liggen van wat we op dit moment willen bereiken bij de Omgevingswet en dat we daar flinke slagen in hebben gemaakt, ook qua ondersteuning. Hier staat ook: wellicht op punten versoberen. Op dit moment zeg ik dat het wellicht niet van toepassing is. Ik ga er dus vanuit dat dit niet gaat gebeuren en dat we het dienstverleningsniveau tijdens de implementatiefase op hetzelfde niveau kunnen houden als nu en dat we vanaf 1 juli 2022 als ook de minimale variant gerealiseerd moet zijn, doorgaan met de verbetering van de Omgevingswet.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Kunnen we dan hier afspreken dat op het moment dat u in zicht heeft dat er maar enige versobering van de dienstverlening plaatsvindt, dat wij bijtijds door het college worden geïnformeerd, niet alleen maar tot aan de verkiezingen, maar vooral ook daarna, over waar die versobering plaatsvindt. Zodat de burger ook weet waar hij aan toe is.

Wethouder Keulen

Ja, dat wil ik inderdaad met u afspreken. Duidelijk.

De voorzitter

U bent klaar? Ik geef het woord aan wethouder Clemens.

Wethouder Clemens

Misschien is het goed om te beginnen met de verduurzaming van het corporatiebezit. Dat was toch wel een belangrijk onderwerp vandaag, ook in de eerste termijn. Laat er geen enkel misverstand over bestaan dat volgens mij iedereen in deze zaal - ik hoor dat in de raad, maar ook in het college - de noodzaak ziet van wat daar moet gebeuren. We kunnen niet anders. We moeten. Tegelijkertijd is het een enorme opgave. Dat moeten we ons ook realiseren. We hebben het over honderden miljoenen die we nodig hebben om dit daadwerkelijk voor elkaar te krijgen. Ondanks dat er een aantal dingen zijn gezegd, zo van zeg eens dit tegen de corporaties en zeg eens dat tegen de corporaties, zijn wij niet de formele baas over de corporaties. Dat is gewoon niet onze positie. Dat zouden we soms misschien wel willen. Ik denk dat ieder van ons dat weleens gedacht heeft, maar dat is niet hoe het zit. Wij hebben daar een enorme opgave te gaan. We zijn het erover eens dat het moet gebeuren. We voeren nu al voortdurend gesprekken. Dat hoeven we dus niet te starten, maar dat gebeurt al. Dat zijn bij vlagen ook stevige gesprekken. Maar het zijn vaak ook juist heel inspirerende gesprekken, waarin we het hebben over onorthodoxe ideeën waarmee je een deel van de honderden miljoenen die we nodig hebben los kunt krijgen. Dat is volgens mij waar het over gaat. Met heel veel plezier ga ik u in de komende tijd op de hoogte houden van hoe dat loopt en welke stappen we daarin gaan zetten.

Dan nog over onderwijs in het centrum. D66 vroeg: kunnen wij de visie die u zojuist hier omschreef op papier krijgen? Ik heb hem eerlijk gezegd nog niet opgeschreven. Dat hoeft ook niet. U hebt mijn verhaal gehoord. Eigenlijk lopen de visie op ons centrum en de visie op het onderwijs in het centrum in elkaar over. Dat moet ook, want we willen dat het centrum straks een grote onderwijscampus is. En we willen dat het onderwijs versmolten is met het centrum. Ik snap dat u zegt: ik wil iets in handen hebben waar ik het over kan hebben. Dit gaat terugkomen in het document dat de heer Van Zutphen u binnenkort gaat sturen en waarover de raad in december gaat spreken. Dat is namelijk de opvolger van het bidboek. Dat is eigenlijk de nieuwe visie op ons centrum. Ik denk dat dit u daarin wel tegemoet zal komen.

De PvdA had het nog over het volgende. Ik heb in eerste instantie gezegd dat we het over de centrumring hebben. Dat zien wij in beginsel als centrum. Ik zei er nog bij: ik kijk niet op een straatje. Maar nu roept u een concrete plek. U hebt het over het DSM-kantoor. Dat is misschien wel een goed voorbeeld om te zeggen: dat is een straatje te ver. Dan zit je echt uit de richting. Wat wij graag willen, is dat het onderwijs onze binnenstad gaat versterken. Het DSM-kantoor ligt net iets te ver uit de richting. Bovendien wil ik daar ook nog aan toevoegen dat we wat mij betreft voor het onderwijs voor inspirerendere huisvesting kiezen dan een kantoor dat net geen clubhuis is.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Wethouder, ik begrijp wat u zegt. Interessant is natuurlijk wel dat het centrum ook redelijk vol raakt. Het college beperkt dit tot de centrumring. Maar op een gegeven moment is er gewoon geen ruimte meer binnen die centrumring. Misschien wel voor wat woningbouw en wat incidentele gebouwen, maar niet meer voor panden van het formaat van een Open Universiteit, een Hogeschool Zuyd en dat soort zaken. Daarom denk ik: bied hem nu ook de mogelijkheid. Maar ik hoor u zichzelf al terugtrekken. Nee, het is eigenlijk max 100 meter uit die ring en dan houdt het eigenlijk op. Dat is wat ik u hoor zeggen. Het pand van DSM is 250 meter van die ring af. Begrijpt u? U beperkt u steeds. Daar wil ik u voor waarschuwen. Je maakt je ook wel heel kwetsbaar als college door dit steeds te zeggen. Het is dan heel makkelijk voor ons als raad om te roepen: je houdt je niet aan de afspraak. Mijn oproep aan u en het college is dus: ben er wat soepeler in en beperk u niet altijd tot de centrumring, want dan wordt het wel heel makkelijk voor ons als raad om daar wat van te vinden en steeds op terug te komen.

Wethouder Clemens

De kern van mijn betoog in eerste termijn was dat het gaat over de betekenis voor het centrum. De heer Verreck vroeg toen: welke straten, waar trekken we de lijnen, welke kaartjes? Ik zou u dan toch willen vragen: doe dat zelf dan ook niet. Het college heeft het niet over dat we keiharde lijnen over de straten gaan trekken en daar zetten we een voet eroverheen. Maar als u een concreet voorstel doet, dan stelt het

college zich de vraag: wat is de betekenis van die plek voor het centrum? Wat zou de betekenis voor het onderwijs op die plek kunnen zijn? Nou goed, dan hebt u mijn antwoord gehoord.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik ben het met de wethouder eens. Je moet oppassen om niet te strak lijntjes te trekken. Maar aan de andere kant denk ik ook dat we moeten oppassen dat we niet zomaar zo'n plek het nu al op voorhand als ongeschikt voor onderwijs bestempelen. Zo ver ligt het niet van het centrum. Het is een plek die in ieder geval moet worden opgevuld. Daar zijn we het over eens. Ik zou aan de wethouder willen vragen om in ieder geval een goede analyse te maken en niet al te snel een aantal opties zomaar aan de kant te schuiven. Is hij dat met mij eens?

Wethouder Clemens

Ik ben het zeer met de heer De Groot eens dat we degelijke analyses moeten maken. Dat doen we dus ook. Op basis van die analyses geef ik ook het antwoord dat ik net gaf.

De heer Verreck vroeg ook nog: kunnen we de raad regelmatig informeren over de voortgang van het project kindertandarts/mondzorgcoaches? Dat gaan we doen. De heer Diederer had het nog over - dat spreekt me zeer aan - het succes van Heerlen als congresstad afgelopen maandag en hoe we dat in de toekomst kunnen gebruiken. Ik denk dat het verhaal zoals de heer Diederer dat schetst fantastisch past bij dat onderwijs in het centrum en bij de manier waarop dat gebruikmaakt van de verschillende podia en de verschillende locaties in onze stad zoals deze er zijn. Ik denk dat juist de komst van die onderwijsinstellingen ook voor dit soort bestemmingen een enorme verrijking gaat zijn. Misschien dat er daardoor juist ook wel nieuw aanbod verschijnt. Met andere woorden, daar zijn we erg voor.

Tot slot. Ik heb uw raad een tijd geleden toegezegd, naar aanleiding van een brief die bij de ingekomen stukken stond dat ik contact zou opnemen met D'r Kuëb va Heële. Die had een brief aan u gestuurd. Die is via u bij het college terechtgekomen. Zoals wij beloofd hebben, hebben wij een afspraak gemaakt met D'r Kuëb va Heële.

Ik moet u toch iets bekennen. Ik zat daar samen met een ambtenaar en deze mensen biechten eigenlijk meteen aan het begin van de bijeenkomst op dat zij de brief helemaal niet geschreven hadden en dat ze ook niet wisten wie hem wel geschreven had. Ten eerste moet ik u informeren dat ik heb toegezegd dat we gingen spreken met D'r Kuëb. We zijn wel met de vereniging D'r Kuëb va Heële gaan spreken, maar we weten nog niet wie de afzender van de brief was. Dus kent u nog mensen die perfect zijn in Heerlens dialect, kijk ze diep in de ogen. Ik houd me aanbevolen als u tips hebt. Het andere dat ik daar gezien heb is dat ik op bezoek was bij een vereniging die bestond uit een groep vrienden die een hele avond hebben zitten vertellen over alles wat ze met elkaar hebben meegemaakt in de afgelopen jaren en hoe ze samen meer dan de optelsom van al die mensen waren. Onder andere die ervaring, samen met een heleboel andere ervaringen, hebben het college er ook nog toe gebracht dat wij de motie die voorligt rondom het versterken van het verenigingsleven in deze stad door een extra bedrag uit te trekken om dat verenigingsleven te stimuleren, omarmen. Het gaat in ieder geval om de motie van het CDA. De motie van de OPH had ik even niet in het systeem staan, maar volgens mij komt die op hetzelfde neer. Bij deze.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik kan de wethouder een hand geven. Ik heb ook een aantal mensen gebeld waarvan ik dacht dat zij mogelijk achter die brief zouden kunnen zitten. Het waren allemaal heel aardige, leuke mensen, waar geen van allen zei schrijver of schrijfster van de brief te zijn. Ik was blij verrast toen u vertelde: ik heb een afspraak met het garderegiment, want zij hebben die brief geschreven. Dus het mysterie is nog niet opgelost, maar wie weet, is iemand nu aan het meeluisteren en zegt deze of gene: ik was het. Ik vind het wel frappant.

De voorzitter

De beloning is een kop koffie met de wethouder. Ik geef het woord aan wethouder Claessens.

Wethouder Claessens

Voorzitter, dank u wel. Ik ga beginnen met amendement CDA, SP, OPH en de motie CDA, D66, als ik dat goed uit mijn hoofd zeg over parkeren. Beide documenten lijken zeer op elkaar. De vraag is of u dadelijk in die schorsing even kunt kijken of u daar samen wat van kunt maken. Wij willen die motie omarmen. De heer Oulad zei: ik heb daar nog niets over gehoord. Kunt u in het dictum kijken of die dekking kan worden gekoppeld aan het verlengen van de coronamaatregelen, met eigenlijk het argument dat de heer Oulad daarstraks heeft aangegeven: corona is nog niet weg; kijken of we via de coronaboekhouding de dekking voor 2022 kunnen zoeken. Dat voor zover dit onderdeel.

De heer Aarts, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb de volgende vraag aan de wethouder in het dictum van een van de moties staat dat het bijdraagt aan de toename van het aantal bezoekers aan de stad. Ik zou willen vragen om dat goed in kaart te brengen. Bijvoorbeeld in januari een nulmeting doen en ergens tegen het eind van het jaar ook een meting doen, om te kijken hoe de bezoekersaantallen zich ontwikkelen. Dan krijgen we voor eens en altijd duidelijkheid over tarieven bepalend zijn voor de aantrekkelijkheid van de stad.

Wethouder Claessens

U bent een van de mede-indieners van een van de documenten. Ik wil dat in die toezegging meenemen, maar ik wil u wel vragen om die specifieke vraag in het dictum op te nemen, want het staat nu bij de overwegingen. Ik wil dat dan graag oppakken met de afdeling Mobiliteit. Als ik jullie mag vragen om de samenvoeging dadelijk in de schorsing te doen, dan kan het college dat omarmen.

Ik ga naar de fractie Hart-Leers. Meneer Leers heeft in de tweede termijn eigenlijk niets meer aan mij gevraagd. Ik had gezegd dat ik toch nog zou kijken of ik de vraag over de Geleenstraat- dr. Poelsstraat kan beantwoorden. Zoals u ziet, kan dat allemaal heel snel als het moet. Zijn er plannen om de Geleenstraat en/of de dr. Poelsstraat autoluw of autoloos te maken? Zo ja, wat is de status daarvan? Antwoord: ja, vanuit het Centrumprogramma wordt deze optie uitgewerkt, mede op basis van onze centrumdoelen, duurzaamheidsdoelen en de opbrengsten van de reeds gevoerde een-op-eengesprekken met bewoners en bedrijven in het gebied. Als dit beeld compleet is, volgt een voorstel aan het college. Indien voor deze optie wordt gekozen, volgt het formele verkeersbesluit, inclusief de mogelijkheden voor bezwaar en beroep. Daarmee hoop ik de heer Leers een helder en duidelijk antwoord te hebben gegeven.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik ben blij dat mijn vraag die een aantal keer via de griffie is rondgestuurd letterlijk op het bordje van de wethouder terecht is gekomen. Ik hoor wat hij gezegd heeft. Maar in het kader van het betrekken van burgers bij besluitvorming, het volgende. In de begroting staat: we willen niets vanachter het bureau doen, vanuit het gemeentehuis, maar van onderop. Ik zou u vriendelijk willen vragen om als u iets uitgekristalliseerd heeft - dat bent u kennelijk op korte termijn van plan - voordat u er als college een klap op geeft, het eerst nog eens neer te leggen in de buurt die daar wel of geen gevolgen van ondervindt. Dat is de omgeving van de Geleenstraat. Er zijn nogal wat wisselende meningen. Ik denk dat u een hele hoop ellende kan voorkomen door een stapje terug te nemen en voordat u er een klap op geeft eerst nog eens uw oor te luisteren leggen bij de buurt met een concreet voorstel. Ik hoop dat u dat kunt toezeggen.

Wethouder Claessens

Ik denk niet dat we een stapje terug hoeven te zetten. We blijven gewoon met elkaar doorlopen. Er zijn een-op-eengesprekken gevoerd. In het vervolgtraject zullen we betrokken partijen nader informeren en horen. Wat dat betreft heb ik gehoord wat u hebt gezegd, meneer Leers. Dat zullen we op een zo goed mogelijke manier in de komende weken en maanden verder invullen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Voorzitter, als ik mag. Ik zou graag nog wat concreter willen zijn. Ik ben aangesproken door een aantal ondernemers in dat gebied. Zij vertelden tegen mij dat zij bij de gemeente aan de bel hebben getrokken, niet een keer, maar een aantal malen, gewoon met de vraag: wat is nu de status, wat gaat er gebeuren, wat zijn de ontwikkelingen? Vervolgens kregen zij totaal geen antwoord. Dat is mij dus ook gedurende enige tijd overkomen, tot dat u net wel wat inzicht gaf. Ik denk dat u er goed aan doet om hier nog net wat meer aandacht aan te besteden. Dat geef ik u mee als goedbedoelde raad.

Wethouder Claessens

Dank u wel. In dat kader is begin deze week een brief binnengekomen op mijn bureau waarin zo'n oproep wordt gedaan. Ik heb de opdracht gegeven om daar ambtelijk mee aan de slag te gaan. Dus volgens mij zijn we daarmee bij elkaar gekomen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik zou de heer Claessens alleen kunnen adviseren om met wethouder Keulen te praten over haar participatiegereedheidskist. Dan kun je vandaaruit bekijken hoe je de burger erbij betrekt. Dat is wel wat ik mis in uw betoog. De burger had aan de voorkant erbij betrokken moeten worden en niet gedurende het proces, want dan ben je volgens mij al te laat en dan ben je de burger kwijtgeraakt.

Wethouder Claessens

Ik hoor wat u zegt, meneer Verreck. Dank u wel.

De OPH heeft een aantal vragen richting mijn kant gesteld. Meneer De Groot, staat u mij toe om de vragen die u al eerder naar de griffie en ons hebt gestuurd kort samen te vatten? Wat zijn de ervaringen van de geopende WoonWijzerWinkel? Zoals is afgestemd met uw commissie, zal in de commissievergadering RO van 17 november een presentatie worden verzorgd van de WoonWijzerWinkel, waarin de stand van zaken en de ervaringen tot nu toe worden gedeeld. U vraagt verder: hoe kunt u inwoners koop en huur voorzien van meer informatie met betrekking tot opties duurzaamheid? Naast de informatie en hulp die via de WoonWijzerWinkel te krijgen is, is er de algemene voorlichting vanuit het Rijk. Tevens wordt op dit moment gewerkt aan een wijkaanpak rondom warmtetransitie, waarbij vanzelfsprekend ook corporaties en bewoners worden betrokken. Ik laat het voor dit moment bij dit korte antwoord. Ik zeg u toe dat we hier dieper op in zullen gaan zodra dit aan de orde is in de commissie.

Dan maakt u de opmerking: u zit in de organisaties veel achter uw bureaus, er worden documenten gemaakt en er wordt veel papier geproduceerd, als ik het zo mag samenvatten. Welke concrete actieplannen liggen er, want we hebben geluidsoverlast, asociaal gedrag, aanpakken, aanpakken, aanpakken, gaf u aan.

U weet dat de burgemeester er ik in de commissie LO maand in maand uit bezig zijn met aanpak. Dat dit op sommige punten verrekte lastig is, deel ik met u. Wat niet wegneemt dat we echt niet stilzitten. Er wordt gewoon keihard aan gewerkt. Daar waar we kunnen intensiveren, zullen we dat doen. Maar uiteindelijk kunnen we niet meer dan we met zijn allen aan het doen zijn en nog meer ons best.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik twijfel absoluut niet aan de goede intenties van u en de burgemeester. Het gaat mij met name om het volgende. Welke creatieve, concrete aanpak staat u dan voor? Ik begrijp dat je je best doet en dat het moeilijk is. En op welke manier kunt u meer input krijgen, via de raad, via een denktank of weet ik veel, via burgers?

Wethouder Claessens

Aan de voorkant gaf u aan: je bent bezig met papier produceren. Als je een actieplan maakt, zul je ook papier moeten produceren. Een aantal documenten komt eind dit jaar of begin volgend jaar uw kant op. Daar staan punten in over hoe we zaken gaan aanpakken. Laten we die discussie dieper in de commissie

voeren op het moment dat u vindt dat de acties die wij daarin aanreiken niet voldoende zijn of een tandje meer kunnen gebruiken.

Even kijken, voorzitter. Partij Hoensbroeks Belang maakte de opmerking: ga eens in Brunssum kijken, want daar gaat het anders. Meneer Daamen, u weet dat ik veel met mijn hondje loop. Ik woon bijna op de grens met Brunssum. Ik ken ook heel wat plekken in Brunssum die ook niet altijd even goed in orde zijn. Ik weet wat u bedoelt. Ik wil u vragen of u kunt specificeren over welke onderwerpen de afdeling Beheer en Onderhoud het gesprek zou moeten voeren met Brunssum. Dan wil ik dat heel graag doen, maar dan wil ik wel iets meer specificatie. Ik vraag u of u dat mij via de mail kunt laten toekomen. Dan zal ik de uitkomst daarvan met de hele raad delen via de commissie LO.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Ik wil hem sterker invliegen. Als u het goedvindt, dan wil ik daar best samen met u naartoe gaan.

Wethouder Claessens

Prima.

De voorzitter

Kijk eens aan. Dat is hartstikke mooi.

Wethouder Claessens

Volgens mij heb ik het gehad. De Partij van de Arbeid had nog wat over energie armoede, maar die vragen over gesprekken met corporaties zijn volgens mij door wethouder Clemens beantwoord. Dat klopt toch, of heb ik wat gemist? Nee, dank u wel. Verder heb ik geen vragen gekregen.

De voorzitter

Dank u wel. Dan gaan we naar wethouder Van Zutphen.

Wethouder Van Zutphen

Voorzitter. Ik kan het tamelijk kort houden. De motie hoge sociale standaard in de hele stad willen wij als college van harte omarmen. Dan heeft de Partij voor de Dieren een vraag gesteld over de individuele studietoelage. Daarvan hebben we eerder al naar de raad aangegeven dat daar in Heerlen in de afgelopen jaren maar een zeer beperkt aantal aanvragen is geweest. Desondanks hebben wij natuurlijk kennisgenomen van het feit dat de landelijke verschillen enorm groot zijn en van het feit dat er nu landelijk uniformering in aantocht is. Wij willen ons heel graag voorbereiden op die uniformering, maar gezien het zeer lage aantal mensen die het betreft, heeft het weinig zin om daar een speciale verordening voor vast te laten stellen. Sterker nog, dat zou alleen maar lang duren. Wij willen dat met name doen via individueel maatwerk naar de betrokken mensen toe. Die mogelijkheden biedt de Participatiewet.

U vraagt verder ook om een gespreksronde met de betrokkenen. Ik kan u verzekeren dat ik in ieder geval met een van de ouders van deze studenten tot twee keer toe uitgebreid overleg heb gehad. Ik wil zo'n gespreksronde als u voorstelt graag doen/ nog eens doen, ook eventueel met meer studenten of hun ouders en daarbij met name wijzen op de mogelijkheden van maatwerk en met name hopen dat dit nu heel snel landelijk goed wordt geregeld.

De Partij van de Arbeid vraagt en welke manier van opdrachtverlening denken we nu bij STAND-BY? Bij de opdrachtverlening gaat het ons natuurlijk om het doel van STAND-BY. Dat doel is: samenwerking in plaats van marktwerking en vertrouwen in de professional. Het middel dat wij daarvoor gebruiken is de lumpsumfinanciering. Als we dat maar gerealiseerd krijgen. Dan kun je denken aan vormen van aanbesteding en subsidieverlening, als dat inhoudelijke doel maar wordt bereikt. Natuurlijk moet het ook juridisch stevig zijn in die zin dat niet de een of andere commerciële partij denkt: we zullen dat eens even bij de rechter onderuit gaan schoffelen.

Een beetje in combinatie met wat de heer Diederik zei over Heerlen als congresstad. Wij willen op korte termijn in Heerlen een landelijk congres organiseren om de successen van deze coöperatieve aanpak van zowel STAND-BY als Jens landelijk van de daken te schreeuwen.
Tot zover, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. Dat was kort en krachtig. Er is een interruptie van de heer Daamen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Het was wat mij betreft iets te kort.

De voorzitter

Het was wel krachtig!

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

We hadden nog een vraag open staan met betrekking tot de toename van het aantal voormalige oostblokkers in Hoensbroek. De vraag is: is de wethouder ervan op de hoogte? Wat gaat u op korte termijn doen? Het gaat ook om de erbarmelijke omstandigheden waarin zij gehuisvest zijn. Het verzoek is om actief te controleren of voldaan wordt aan de veiligheidsvoorschriften voor bewoning.

Wethouder Van Zutphen

Volgens mij ga ik daar niet over. Dat gaat over handhaving, vergunningverlening of wonen. Het belangrijkste is denk ik dat u antwoord krijgt. Wij zullen u hier schriftelijk over antwoorden.

De voorzitter

Prima. Ik zeg toe dat we dat schriftelijk aan u zullen doen toekomen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Dank u wel, voorzitter.

De heer Sijtermans, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb even een vraag over de orde. De belastingverordeningen staan ook op de agenda. Ik denk dat die ook verwerkt zijn in dit boekwerk. Om moverende redenen heb ik daar geen opmerking over kunnen maken, maar er is een heel zwaar punt. Het diftarsysteem wordt een stuk duurder. Er wordt € 80 uitgetrokken. Dat zou betekenen: vijf ledigingen van de diftar. Er zijn mensen met medisch afval, bijvoorbeeld luiers in verband met incontinentie. Ik kan me voorstellen dat er mensen zijn met een heel laag inkomen. Ik wil dit even aanhalen, omdat dit dadelijk meegestemd wordt. Maar ik heb echt moverende redenen gehad dat ik die vragen niet heb gesteld. Ik vind dit de volksgezondheid raken als dit niet op tijd wordt geledigd. Er zijn mensen die deze ledigingen niet of nauwelijks kunnen betalen. Zij zitten met een klein pensioentje en incontinentiemateriaal. Als het de volksgezondheid aangaat, weet ik niet of het de heer Van Zutphen aangaat of u aangaat, maar het is op een gegeven moment wel iets waar ik me erg zorgen over maak dat dit uit de hand gaat lopen. Mensen zijn al gestraft doordat ze die problemen hebben. Ik wil daar toch die opmerking over maken. Ik vind het een beetje schandalig hoe wij met mensen die aan de onderkant van de inkomensgrens zitten, omgaan. Dit punt wil ik even maken, want ik vind het wel belangrijk dat dit hier even wordt gezegd.

Wethouder Van Zutphen

Vanuit mijn portefeuille ben ik me op geen enkele manier bewust van het feit dat hier een beleidswijziging aan de orde zou zijn. We hebben altijd een regeling gehad voor afvalinzameling van mensen met incontinentie enzovoorts en de compensatie van de kosten daarvan. Ik ben me in ieder geval niet bewust van enige wijziging daarin.

De heer Sijstermans, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Er staat een maximumbedrag van € 80. Dat zou betekenen vijf ledigingen in twaalf maanden. Dat vind ik wel erg. Denk er maar over na. Het is toch verwerkt in de begroting. Ik kan me daar niet in vinden. Ik wil me toch hard maken voor de mensen die daarmee worden geconfronteerd.

Wethouder Van Zutphen

Volgens mij is dit altijd hetzelfde bedrag geweest. Het is belastingwetgeving, dus de details ken ik ook niet.

De voorzitter

Dank u wel. De opmerking is gemaakt. Het laatste woord vanuit het college is aan de wethouder De Beer.

Wethouder De Beer

Ik zal mijn best doen om het ook kort te houden, maar daar heb ik denk ik enige medewerking bij nodig. Ik begin bij de SP als het gaat over de motie rondom de supermarkten. De heer Meyer zei: waarom wachten? We kunnen dat nu toch net zo vastleggen in die motie? Ik denk van niet. Volgens mij moeten we echt een zorgvuldige discussie met elkaar voeren rondom dit onderwerp. 1 december ligt de Supermarktvisie in de raadscommissie ES, overigens in opdracht van de raad. In afwachting van die Supermarktvisie hebben we verdere medewerking aan supermarkten en dergelijke stilgelegd. We hebben gezegd: we gaan eerst een full dressed debat met elkaar voeren over hoe wij aankijken tegen de supermarktbewegingen. Mij lijkt het gewoon niet wijs om op dit moment een motie aan te nemen waar bovendien ook een aantal dingen in staan waar ik niet zeker van weten of deze op basis van de goede veronderstellingen zijn verwoord.

Er wordt onder andere een supermarktconvenant genoemd. Er is geen supermarktconvenant. Er is een convenant vanuit Parkstad met de Aldi. In het derde onderdeel wordt gesproken dat clustering niet heilig is. Clustering wordt inderdaad verwoord in de Structuurvisie ruimtelijke economie Zuid-Limburg, maar het is niet een heilige koe die daarin is benoemd. Met andere woorden, soms worden een aantal beelden rondom de SVREZL opgeroepen die niet helemaal correct zijn. Ik denk dat we daar een uitputtende discussie met elkaar over moeten voeren. Dat kan er uiteraard toe leiden dat we wel uitkomen op de punten die in de motie zijn benoemd, maar volgens mij kunnen we daar echt beter, inhoudelijker en uitgebreider met elkaar over van gedachten wisselen.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik hoor eigenlijk geen enkel argument. Als het gaat om hoe het beestje heet of om clustering. Er staat niet dat clustering nooit meer mag. Er staat dat clustering niet heilig is. Als u dat ook vindt, prima. Zelfs daarin zijn we niet eens gelimiteerd. We zeggen: wijken zoals. Ik denk dat u het met mij eens kunt zijn dat het niet de eerste keer is dat ik u vraag en al meerdere malen gevraagd heb, een keer of drie dit jaar, om wijken aan te wijzen waarover vervolgens met de supermarktbranche wordt gesproken, zodat zij verantwoordelijkheid dragen om de leefbaarheid in die wijken te behouden. Oftewel, daar mag u zelfs een wijk aan toevoegen. U mag er zelfs vijf of tien aan toevoegen. Ik heb er drie genoemd, niet één. Het gaat niet alleen maar om de Aldi in Zeswegen. Ik noem er drie. Als die motie wordt aangenomen, geven we een duidelijk signaal af aan de supermarktketens dat die niet zomaar onze kwetsbaarste wijken kunnen ontvluchten. Ook heeft u dan in de komende tijd alle ruimte om er ook nog de een of de ander aan toe te voegen zoals u dat zou willen. Kortom, ik ben benieuwd wat er echt fundamenteel aan deze motie in de weg ligt om de verdere discussie niet meer te kunnen voeren.

Wethouder De Beer

Het klopt dat de heer Meyer mij een aantal keer heeft uitgedaagd. Dat hebben wij ook aangezet in die Supermarktvisie. Die Supermarktvisie is in de afgelopen maanden een zorgvuldig traject geweest op verzoek van de raad. Wij hebben dat uitgewerkt. Het is al in het college geweest. We hebben het al bij de

griffie in de pijp lijn liggen om het 1 december te bespreken in de raadscommissie. Dan komt er op dit moment weer een motie overheen met ook weer een aantal uitspraken, waarvan ik denk dat we dat ook moeten bediscussiëren tegen de achtergrond van het onderzoek dat wij hebben gedaan en tegen de achtergrond van de richting die wij voorstellen in de Supermarktvisie. Om elkaar dan weer elke keer te bestoken met nieuwe opdrachten, volgens mij leent dat onderwerp zich daar niet voor.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Nee, dat vind ik te makkelijk. Ik ben niet degene die heeft gewacht. Ik heb een jaar geleden al om duidelijkheid gevraagd voor de kwetsbaarste buurten. Poverdriedubbeltjes, zeg ik voor de derde keer vandaag, We zien dat onze buurten de supermarkten verliezen. Zeswegen is daar een voorbeeld van. U stond er zelf bij. U hebt zelf aangegeven dat u er in zulke buurten alles aan wil doen om de supermarkt te behouden. Dan put your money where your mouth is. De daad bij het woord. Met andere woorden, als het zou gaan om dat u een andere kant op wil, dan moet u dat zeggen. Dan snap ik het beter. Anders begrijp ik werkelijk waar niet - u heeft ook geen antwoord op mijn vraag - wat er dan in deze motie in de weg ligt. Deze motie vraagt alleen "noem de buurten", dat mag u dus ook nog komende maand doen, "zoals", en dan noemen we er een paar. U mag daar een paar aan toevoegen, als u dat wil. Daarvan spreken wij uit dat wij er alles aan zullen doen om de supermarkt die er is - het gaat niet om supermarkten die er nog moeten komen - te behouden en de supermarktketens daar medeverantwoordelijk voor te maken. Wat ligt nou in de weg? Ik begrijp het echt niet.

Wethouder De Beer

Een inhoudelijk goede discussie. Die kunnen we nu niet in een aantal minuten met elkaar gaan voeren, want ik zou alle argumentatie die wij in het onderzoek rondom de Supermarktvisie hebben gedaan met u willen delen.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Dan vermoed ik dat we het gewoon niet eens zijn. Noem één argument, dan begrijp ik het beter. Ik kom u tegemoet door geen discussie van een half uur met u te gaan voeren, niet eens tien minuten, maar noem één argument wat in deze motie niet zou kloppen, wat niet zou kunnen of wat in de weg zit.

Wethouder De Beer

Het is een opdracht aan het college om een aantal dingen te gaan doen waarvan ik denk dat het breder moet worden bediscussieerd tegen de achtergrond van de Supermarktvisie.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Dat zijn allemaal procesargumenten. Ik hoor geen enkel inhoudelijk argument. Dan zijn we het kennelijk oneens en dan weet ik wat ons te doen staat.

De voorzitter

Dat denk ik ook.

De heer Peters, CDA (interruptie)

Ik heb een korte vraag. Wat is er in essentie mis met het beschermen van supermarkten wiens wegvallen een enorm zware belasting zou zijn en een enorme zware inbreuk zou doen op de leefbaarheid in de buurt als dat via de voorgestelde manier grotendeels kan worden voorkomen? Wat is daarop tegen?

De voorzitter

De heer Daamen ook nog even op dit putn, want dan nemen we dat in één keer mee.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Via de voorzitter vraag ik of de heer Meyer het ermee eens kan zijn dat de Spar in Nieuw Lotbroek en de Aldi in De Dem daar ook bij horen?

De heer Meyer, SP (interruptie)

Er staat het geniale woordje "zoals". Dat is precies wat ik uit de wethouder probeer te halen. Ik geef een richting aan. Die richting is dus niet heilig, in de zin van dat die niet kan worden aangevuld. Wethouder De Beer mag hem aanvullen. Ik vind alleen dat het college eindelijk de daad bij het woord moet voegen door buurten aan te geven waar we alles aan zullen doen, samen met de supermarktketens, om die leefbaar te houden. Dus ja, meneer Daamen.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Ik ben zeer blij met dit antwoord. Dank u wel.

De heer Aarts, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

Ik heb toch een vraag aan de heer Meyer. U merkt dat er een dilemma is bij de wethouder. Wat maakt voor u het grote verschil om pas in de commissie van december het gesprek aan te gaan, te horen wat de wethouder te vertellen heeft en vervolgens met die motie in december in de raad te komen? Ik denk dat dat een weg is die voor beide partijen begaanbaar zou moeten zijn.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Omdat ik geen enkel argument hoor, alleen proces. Geen enkel. Ik vraag hier al voor de vierde keer naar. Ik zal niet zeggen dat ik de meest geduldige ben in deze raad, maar ik ben vrij geduldig. Ik vraag hier echt al jaren naar. Dit debat wordt niet voor de eerste keer gevoerd. Ik krijg alleen maar procesargumenten. Als u mij niet probeert te overtuigen met inhoud, dan ga ik ook echt op mijn strepen staan. Dan ga ik ook procesargumenten gebruiken. Dan ga ik gewoon zeggen: we dienen de motie in en we zullen wel zien wat het wordt. Ik hoor werkelijk waar geen enkel, niet één, niet eens in de buurt van een inhoudelijk argument. Dan zijn we het kennelijk oneens. Dan zit er achter die visie dus iets wat neerkomt op: die supermarkten willen nu eenmaal naar andere plekken toe. Dat zit er dan kennelijk achter, want dat wil de heer De Beer kennelijk niet zeggen. Ik hoor geen enkel inhoudelijk argument. Als ik dat niet hoor, dan ben ik niet overtuigd. Excuus.

De voorzitter

Wethouder, vervolgt u.

Wethouder De Beer

We maken die visie in opdracht van de raad. Dan komt u nu met een motie in het licht van die visie, om daar dan één stuk uit te lichten, terwijl we onderzoek hebben gedaan, we hebben naar koopstromen gekeken, we hebben naar afwegingen gekeken op het gebied van leefbaarheid, bereikbaarheid, economische haalbaarheid. Daar bent u allemaal niet in geïnteresseerd. Prima.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Jawel, ik ben daar wel in geïnteresseerd. Ik ben heel erg geïnteresseerd. Maar het is weer een procesargument. Als u zegt: die koopstromen leiden ertoe dat we die buurten gewoon moeten laten vallen. Dat hoor ik u indirect zeggen. Als dat niet is wat u zegt, dan hoor ik het ook graag, maar ik hoor weer een procesargument. Dan zijn we kennelijk niet eens. We zijn het niet eens over het proces. Dan komt die motie gewoon op tafel en dan gaan we erover stemmen.

Wethouder De Beer

Als ik hier inhoudelijk op moet ingaan, dan moet ik die hele visie vanavond in deze raad gaan ontvouwen om 22.20 uur. Ik zeg: het is te kort door de bocht om alleen te kijken naar een kwestie van leefbaarheid.

Ik onderschrijf het belang van dat aspect, maar we moeten ook kijken naar bereikbaarheid en economische haalbaarheid. Deze afwegingen wil ik zeer uitgebreid kunnen discussiëren met de raad. Op basis van die analyse en dat debat moeten we een richting kiezen en niet op basis van vijf voor twaalf aan de hand van deze motie in het licht van de visie die overigens door de raad zelf is gevraagd.

Maar we moeten ook kijken naar bereikbaarheid en economische haalbaarheid.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Voorzitter, tot slot. Ik ben volkomen overtuigd. Voor ons is het leefbaarheid het meest cruciale van allemaal. Dit is niet de eerste keer dat wij hierover debatteren. Dus vijf minuten voor twaalf is echt een onzinargument. Wij zijn overtuigd. De wethouder heeft ons definitief overtuigd. Wij dienen de motie in.

De voorzitter

Vervolgt u uw betoog.

Wethouder De Beer

Voorzitter. Dan de motie over vastgoed. Ik denk dat ik daar heel kort over kan zijn. Ik vind het schieten met hagel, want de heer Meyer heeft aangegeven dat het hem alleen gaat om de leegstand in het centrum. Als je dat doet via het middel van de ozb, dan geldt dat dus voor alle vastgoedeigenaren in de stad. Ook voor vastgoedeigenaren op de bedrijventerreinen, in kleine kernen et cetera. De vraag is of je daar niet een veel te zwaar en grofmazig middel inzet voor het doel dat je wilt bereiken. Dus die motie zullen wij ontraden.

Dan de motie van de OPH over de summiere onderbouwing van de begroting. Volgens mij is die niet summier onderbouwd. Volgens mij hebben we elk jaar gebouwd aan een verbetering van de begroting. Als u vindt dat dit beter kan of moet, dan lijkt het me inderdaad verstandig om dat via de WFA te bespreken om te kijken waar aanscherpingen kunnen plaatsvinden en te bespreken hoe de planning voor volgend jaar eruitziet.

Dan de Partij voor de Dieren. Kunt u de toezegging doen dat als de hondenbelasting kan worden afgeschaft deze daadwerkelijk wordt afgeschaft? Laat ik de toezegging doen dat op het moment dat vanuit Den Haag het signaal komt dat de hondenbelasting generiek wordt afgeschaft, dan wel dat wij financiële compensatie krijgen voor die afschaffing, we de raad daar meteen over zullen informeren. Dan is het inderdaad in overleg met de raadscommissie en het college om te kijken of dit ook daadwerkelijk tot afschaffing leidt.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Ik heb een heel kleine opmerking. We betalen elk jaar € 100.000 aan MAA. Als we die binnenhouden, dan hebben we de eerste € 100.000 al binnen voor dat project.

Wethouder De Beer

Ik beschouw het niet als een vraag, dus ik weet niet of ik erop moet reageren.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren (interruptie)

Het was een suggestie.

Wethouder De Beer

Dan het amendement van de VVD om in 2022 de reservepositie aan te vullen. Zoals ik in de eerste termijn al zei, tenderen we naar verwachting naar die 2%, ook op basis van financiële rapportages die wij u in de komende tijd gaan voorleggen. Dus de novembernote en uiteindelijk ook de jaarrekening, die waarschijnlijk aan de nieuwe raad zal worden aangeboden waarschijnlijk door het nieuwe college. Met andere woorden, het is de vraag of we ons daar nu al op moeten vastleggen en of je die reservepositie dan ook op dat niveau moet handhaven tegen het licht van eventuele kansen en investeringen die dan ook weer voorbij kunnen

komen. Dat laten we maar liever aan de volgende raad en het volgende college. Het is uiteraard zaak voor deze raad om daar een oordeel over te hebben. Maar het college ontraadt het amendement.

De motie over het Ondernemersfonds kunnen wij omarmen.

Over de motie onbenut arbeidspotentieel vroeg de heer Meyer aan de heer Van de Berg: wat is de relevantie, wat is de toegevoegde waarde? In principe is het in gang gezet beleid. Ook ten aanzien van het voorstel van de vakschool komen wij dit jaar of begin volgend jaar met een voorstel richting uw raad. In principe kunnen wij uit de voeten met de motie. Het is aan de raad of om te kijken of ze de motie nog willen aannemen. Anders voeren we de motie sowieso uit.

D66 Vraagt om een vergelijking van de afvalstoffen en de rioolrechten tussen de gemeenten. Die staat in principe op pagina 160 als het gaat over de Zuid-Limburgse gemeenten. Maar ik begrijp dat D66 met name vraagt om een bredere vergelijking. Die zullen wij u schriftelijk laten toekomen.

Dan de motie van D66 om de sportverenigingen te betrekken bij de maatschappelijke opgave. Die zullen wij bij deze omarmen. De Partij van de Arbeid vraagt hoe de gemeente de schulddispositie omlaag gaat brengen. U voegde daaraan toe dat dit het ultieme doel is. Wat ons betreft is dat niet het ultieme doel. Het ultieme doel is het verbeteren van de stad op basis van investeringen die wij doen. Daar hebben wij middelen voor nodig die wij voor een deel lenen. Wij hebben een bepaald aflossingspatroon. We zullen ongeveer 20 miljoen euro per jaar aflossen. Een deel zullen we ook herfinancieren. De schulddispositie zal dus gaandeweg kunnen toe- of afnemen, afhankelijk van de besluiten die door het college en de raad worden genomen.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik snap wat de wethouder zegt over het ultieme doel. Ik vind het college dan eigenlijk wel heel beperkt in zijn ambitie. Ik zou verwachten dat we dan komend jaar in plaats van 60 miljoen misschien wel 160 miljoen hadden moeten lenen om nog meer doelen te stellen. Het ultieme doel is net wat anders dan op termijn het wegwerken van die schulden. Volgens mij is het voor elk gezond huishouden goed om een goede balans te hebben tussen schulden vermogen of schulden en inkomen. Dat heb ik in ieder geval weleens geleerd. Daar komt bij dat ik geen econoom ben. Daar bent u wat beter in thuis dan ik. Als je dus zegt dat het ultieme doel is om de stad beter te maken en de inwoners een betere stad te geven, dan vind ik dat er weinig ambitie zit in het college. Je zou dan zeggen: we vragen er nog 100 miljoen bij, want dat levert meer financiële ruimte op om meer te doen in die stad.

Wethouder De Beer

Volgens mij hebben wij vandaag heel uitgebreid met elkaar verkeerd rondom een begroting van 433 miljoen die barst van de ambities. Om die ambities voor een groot deel te kunnen realiseren, hebben we financiële middelen nodig. Deels krijgen we die van het Rijk, deels weten we die te genereren via lokale lasten. Een deel van de investeringen die wij doen, financieren we met leningen. Dat is in verhouding, zoals ik dat daarstraks ook in de richting van de heer Hazen heb geantwoord.

De heer Verreck vroeg ook: wat betekent het als we volgend jaar 18 miljoen moeten herfinancieren voor de renterisiconorm? Die rentecomponent schommelt zo rond de 1%. We lossen lineair af.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Nee, dat was niet mijn vraag. Ik zal mijn vraag even exact herhalen. Als we morgen die renterisiconorm moeten afbetalen, die berekend is - er wordt gemiddeld op die 18 miljoen euro in plaats van op die 89 miljoen euro die we eigenlijk bij een 20% rentevoet zouden moeten betalen - dan moeten we opnieuw gaan lenen, want die 18 miljoen hebben we niet. Daarom heb ik voorgesteld, we betalen nu gemiddeld 1% rente over die 350 miljoen euro. Ik heb vooral gevraagd hoe de verhouding in die verschillende renteonderdelen in elkaar zit. Er zijn er bij met 0,2% en 2%. Je komt op een gemiddelde uit. Als wij volgend jaar 100 miljoen moeten herfinancieren voor een rentestand van 5%, hebben we een probleem, nee een uitdaging. Daar vraag ik naar. Hoe zit de opbouw van die 1% gemiddeld in elkaar? Wanneer moeten we stukken herfinancieren? Daar zul je als college wel over na moeten denken. Hoe ga je dat goed doen, want

er zit een bepaald risico in. Je neemt een risico als je voor grote geldbedragen die je op termijn moet herfinancieren voor een andere rentestand dan we er op dit moment voor betalen. U noemt dit met een mooie term: renterisiconorm. We betalen nu 3,5 miljoen per jaar aan rente. Maar als we die 18 miljoen moeten betalen, hebben we een uitdaging als gemeente. Daar gaat mijn vraag over. Hoe zit die rentecomponent in elkaar? Hoe doe je dat goed om ervoor te zorgen dat we over 10 jaar nog steeds de rente en aflossing kunnen betalen? Daarbij nog steeds het ultieme doel van die gezonde stad, interessant en belangrijk. Ja?

Wethouder De Beer

Ja, ik snap het helemaal. Het is echt een leuke discussie om om 22.30 uur met elkaar te voeren. U zegt terecht dat die totale leningenstructuur een samenstelling is kortlopende en langlopende leningen met verschillende looptijden. In principe lopen die allemaal lineair af. Die lopen dus niet op één moment af, maar die hebben een bepaald patroon. We hebben een geweldige treasurer die zich daarmee bezighoudt en dat elke keer goed probeert te managen. Om zichtbaar te maken welk risico wij op dat gebied lopen ten aanzien van risicoschommelingen, moeten we dus onder de norm blijven van de renterisiconorm. Dat is eigenlijk de signaalwaarde waarmee zowel toezichthouders als ook de raad, als het college, de portefeuillehouder, kan zien hoe we in de gevarencomeenzone komen, waarbij we bij renteschommelingen klappen krijgen die van invloed zijn op onze begroting. Het feit dat we onder die renterisiconorm blijven, geeft dus aan dat we een beheersbaar risico hebben op dat gebied. Maar ik zou zeggen, als u geïnteresseerd bent in de verdere systematiek van de materie, dan denk ik dat het goed is om daar een keer een aparte afspraak over te plannen of een keer aan te schuiven bij de WFA. Ik denk dat de heer Sijstermans altijd bereid is om u daar ook nog een keer over bij te praten.

De voorzitter

Maar niet nu!

Wethouder De Beer

We hebben goede mensen in huis. Volgens mij heb ik er één overgeslagen, namelijk het amendement van de SP over het afschaffen van het vast tarief afvalstoffenheffing en om dat over te hevelen naar de ozb. Er was met name de concrete vraag: mag dat, kan dat, is dat technisch en juridisch te doen en wenselijk? Daarop is het antwoord: ja. Ik kijk dus ook even in de richting van de heer Hazen. Het voorstel dat de heer Meyer heeft gedaan ten aanzien van de afvalstoffenheffing. Dat vaste tarief af te schaffen en vervolgens te compenseren met een ophoging van de ozb. Technisch is dat mogelijk. Vinden we dat als college wenselijk? Nou nee, want anders hadden we dat wel in de begroting verwerkt. Het is aan het oordeel van de raad of u vindt dat dit alsnog moet gebeuren. Dat was het.

De heer Hazen, Stadspartij (interruptie)

Ik heb toch even een vraag. De wethouder zegt: technisch is dat mogelijk. Technisch is alles mogelijk. Maar is dat wettelijk mogelijk?

Wethouder De Beer

Met wettelijk bedoel ik ook technisch. Het mag. Ik snap best wat u zegt. We hebben dat bijvoorbeeld ook gedaan met de precariobelasting. Die hebben wij in twee stappen afgebouwd totdat deze helemaal weg was. Vervolgens hebben we de ozb verhoogd voor de vulling van het Ondernemersfonds. Dat is weliswaar een andere beweging en een andere argumentatie geweest, maar we hebben die koppeling wel gemaakt. Aan de ene kant de afschaffing van de precariobelasting en aan de andere kant de verhoging van de ozb niet-wonen. Dus het kan.

De heer Hazen, Stadspartij (interruptie)

Ik wil nu geen vraag meer stellen, maar wel een opmerking maken. Dat heeft niets te maken met inkomenspolitiek, dus ook niets met het betreffende wetsartikel dat ik heb genoemd.

Wethouder De Beer

Goed. We hebben het uitgezocht. Technisch juridisch is het mogelijk.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Mag deze fiscalist, hoewel hij daar helemaal niet per se trots op is, dan zeggen dat elke verhoging van verschillende belastingen een vorm van inkomenspolitiek is? Of je het nu bedoelt of niet. De verhoging van de afvalstoffenheffing met 9% in vergelijking met de veel lagere ozb-verhoging, is ook een vorm van inkomenspolitiek alleen wel de kant op waar wij hem niet naartoe zouden willen hebben. Wenselijkheid is wat anders dan techniek. Dus ik dank de wethouder voor dat duidelijke antwoord.

De voorzitter

Dank u. Dan zijn we aan het eind gekomen van de beraadslaging. Wethouder Van Zutphen geeft nog even antwoord aan de heer Sijstermans over de incontinentie en diftar.

Wethouder Van Zutphen

Ik kan bevestigen dat er helemaal niets is veranderd in de compensatieregeling rond inzameling van incontinentiemateriaal.

De voorzitter

Dank u wel. Ik kijk naar de raad en de griffie. Hoe lang heeft u nodig om naar de amendementen, moties en dergelijke te kijken in elkaar te schuiven en ook de griffie op de hoogte te houden van wat zo meteen de definitieve lijst is. Dat kost ook even wat tijd om te verwerken. De heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Mag ik een korte vraag stellen? Wij kregen in het verleden een mooi overzicht. Staat deze erin? Ik heb niets gezegd!

De voorzitter

Ja, hij staat erin. Hij moet waarschijnlijk worden bijgewerkt naar aanleiding van de schorsing en naar aanleiding van wat zonet allemaal is gebeurd. Hoeveel tijd heeft u nodig? Zullen we 20 minuten doen, want de griffier moet het wel kunnen verwerken. Is dat akkoord voor eenieder?

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

De motie met betrekking tot het thuisbezorgen van paspoorten aan ouderen en hulpbehoevenden zetten wij even in de ijskast. Die trekken wij voorlopig even in. Dan hoeft daar niet over gestemd te worden.

De voorzitter

Dank u wel. Dat scheelt alweer eentje. We hebben een schorsing van 20 minuten. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De voorzitter

Ik heropen de vergadering. We gaan over tot de stemmingen van vanavond. We beginnen natuurlijk bij de begroting. We beginnen bij de amendementen. Dan de al dan niet geamendeerde begroting en dan de moties. Het heeft even wat tijd gekost. Dat is niet meer dan logisch als je de hoeveelheid moties ziet. Er moesten een aantal in elkaar worden gedraaid. Er moest ondersteund worden. Ik wil de griffie bij deze wel even bedanken voor het vele werk dat zij op dit uur in alle spoed nog even moeten verzetten met hulp van

een heleboel mensen eromheen. Dus dank daarvoor. Laat ik dat ook eens even nadrukkelijk uitspreken. Meneer Peters.

De heer Peters, CDA

De mensen van de griffie heb ik net in mijn bijdrage al bedankt, maar ik doe dat hier nog een keer voor al die aanpassingen en zo. De motie die we hebben met betrekking tot parkeren is samengevoegd met het amendement. Het amendement komt dan in stemming. Die motie over de basisvoorzieningen hebben we samengevoegd met de motie van Partij Hoensbroeks Belang. Die moties komen dan ook samen in stemming.

De heer Leers, Hart-Leers

Ik heb een korte vraag. Kan de heer Peters daar de nummers bij voegen?

De voorzitter

Zullen we dat straks via de griffier doen? We lopen dan achtereenvolgens de amendementen en de moties met de nummers erbij af voor de stemming.

De heer Peters, CDA

Ik heb nog een derde puntje en daarna houd ik ermee op.

De voorzitter

Meneer Peters, u blijft toch nog wel?

De heer Peters, CDA

Onze motie over de verenigingen hebben wij samengevoegd met de motie van de Ouderenpartij over de verenigingen. Die wordt dus ook gewoon in stemming gebracht.

De voorzitter

Prima. We hebben dus een aantal in elkaar gevoegde moties en een amendement en een motie die in elkaar zijn gevoegd. We gaan beginnen met het in stemming brengen van de amendementen. Ik verzoek de griffier daar even toe te lichten welke het is met welk nummer.

De griffier

Voorzitter. De opmerkingen van Marco Peters stoken inderdaad met de nieuwe lijst. Het overzicht staat overigens ook in iBabs, dus iedereen kan het volgen. Er zijn 18 moties en 2 amendementen. Van die 18 moties zijn een aantal ingetrokken, maar we hebben ze wel even laten staan voor de duidelijkheid. Dus per motie zullen wij dat even toelichten. Maar we beginnen inderdaad met de amendementen. Daarna volgt stemming over de eventueel geamendeerde begroting en dan over de moties bij de begroting. Daarna nog een keer de belastingverordeningen. Die moeten we niet vergeten, want die moeten ook nog.

Het eerste amendement is van de SP, het CDA, OPH en D66 en gaat inderdaad over het straatparkeren, in gewijzigde vorm met verwijzing naar de coronamaatregelen. We hadden het daar voor de pauze over.

De voorzitter

Daarbij moet worden gezegd dat het wel betekent dat de begroting en de belastingverordening daarop moeten worden aangepast. Dat moet wel even worden gemarkeerd. Wie stemt voor dit amendement? Dat is unaniem. Dan is dit amendement aanvaard.

Dan gaan we naar het volgende amendement.

De griffier

Het tweede en meteen ook laatste amendement is van de VVD, D66 en de OPH en gaat over de 2% weerstandcapaciteit.

De voorzitter

Meneer Hazen, wilt u een stemverklaring afleggen?

De heer Hazen, Stadspartij

Ja, we willen een stemverklaring afleggen. Meneer de voorzitter, het amendement begint met een constatering dat de financiële huishouding van onze stad beter op orde is. Die regel onderschrijven wij niet. Dat zult u niet vreemd vinden gezien onze bijdrage bij de begroting. Maar we zullen het besluit dat onderaan het amendement staat wel steunen. Wij gaan dus straks voor stemmen, maar die overweging steunen wij niet.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer Leers, heeft u ook een stemverklaring?

De heer Leers, Hart-Leers

Wat dat betreft denk ik dat ik de woorden van de heer Hazen niet hoeft te herhalen. Wij kunnen ons wel vinden in de lijn. Niet in de opmaat, maar wel in de lijn.

De voorzitter

Helder. Meneer Meyer.

De heer Meyer, SP

Wij zullen tegen stemmen, want wij vinden dat geïnvesteerd moeten worden in onze stad. Als er in de toekomst al grote meevallers zijn, dan is dat echt iets wat je in de toekomst besluit en niet op voorhand een bepaalde richting op, namelijk per se naar de weerstandskas. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Dan breng ik nu amendement 2 in stemming. Wie is voor dit amendement? Dat zijn de fracties van de OPH, D66, VVD, PvdA, Stadspartij, CDA en de Fractie Hart-Leers. Wie zijn tegen dit amendement? Dat is de fractie van de SP, Fractie Diederer, De Partij voor de Dieren en de Partij Hoensbroeks Belang.

De griffier

We moeten het even samen doen, want ik ben ook moe. Als ik het goed heb gezien 20 voor en 15 tegen, want we zijn op dit moment met 35.

De voorzitter

Ja, dat moet dan kloppen. Dan is het amendement aanvaard.

Dan gaan we naar de stemming over de begroting. Wenst daar nog iemand een stemverklaring? Niet? Dan breng ik de begroting in stemming. Wie kan instemmen met de geamendeerde begroting? Dat zijn de fracties van de SP, de Fractie Diederer, CDA, OPH, Partij voor de Dieren, Partij Hoensbroeks Belang, Partij van de Arbeid, VVD en D66. Wie zijn tegen? Dat zijn de fractie Hart-Leers en de Stadspartij. Dan is het voorstel met 30-5 aangenomen.

Dan gaan we naar de moties. We beginnen met motie 1.

De griffier

Motie 1 is van de SP, CDA, OPH, VVD en D66 en gaat over een hoge sociale standaard in de hele stad.

De voorzitter

Wie is voor deze motie? Dat is unaniem. Dan is de motie aanvaard.

Dan gaan we naar de tweede motie.

De griffier

Motie 2 gaat over de supermarkten medeverantwoordelijk voor onze buurten. De motie is van de SP.

De voorzitter

Wie kan instemmen met deze motie? Dat zijn de fracties van de SP, de Fractie Diederer, het CDA, de Partij voor de Dieren, de Partij Hoensbroeks Belang en de Partij van de Arbeid. Wie is tegen deze motie? Dat is de Ouderenpartij, D66, VVD, Stadspartij en Hart-Leers. 20-15. Dan is de motie aangenomen.

Dan gaan we naar de derde motie.

De griffier

Dat is de motie van de SP over de boete op leegstand.

De voorzitter

Wilt u een stemverklaring afleggen, meneer Daamen?

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang

Voorzitter. Op dit moment kiezen we er niet voor om daarin mee te gaan, maar in de toekomst moeten we daar nog eens de koppen over bij elkaar steken, want we staan er niet negatief tegenover.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

De Partij voor de Dieren sluit zich aan bij de stemverklaring van Hoensbroeks Belang.

De voorzitter

Dank u wel. Dan breng ik nu de motie in stemming. Wie is voor deze motie? Dat is de fractie van de SP, Fractie Diederer en het CDA. Wie is tegen de motie? Dat is de Ouderenpartij, D66, VVD, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, Stadspartij, Partij Hoensbroeks Belang en fractie Hart-Leers.

De griffier

Nu is het in spiegelbeeld. Er zijn 15 voor. Dan zijn er 20 tegen.

De voorzitter

Dan is de motie verworpen. Dan gaan we naar motie 4.

De griffier

Motie 4 is ook van de SP, de eerlijke gemeentebelastingen. Dit was ooit ingebracht als een amendement, maar had eigenlijk meer de vorm van een motie. Dus het is een motie geworden. Maar het gaat nog steeds over de eerlijke gemeentebelastingen.

De voorzitter

Dan breng ik deze ook weer in stemming. Wie is voor deze motie? De fractie van de SP. Wie zijn tegen de motie? Dat is de fractie Diederer, Hart-Leers, CDA, Partij Hoensbroeks Belang, Partij voor de Dieren, Ouderenpartij, D66, VVD, Partij van de Arbeid en de Stadspartij. 10 voor, 25 tegen. De motie is verworpen. Dan gaan we naar nummer 5.

De griffier

Motie 5 is van de OPH en het CDA. Dat is de in elkaar geweven motie over de extra middelen voor de amateurkunsten en de verenigingen, dus in de nieuwe versie zoals deze in iBabs staat.

De heer Meyer, SP

Voorzitter. Het is mij volstrekt ontgaan wat hier nu het advies van het college is. Het college vindt hier niets van, begrijp ik. Het college is het ook ontschoten. Kan het college er misschien nog iets van vinden?

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Er lagen twee moties. Ik kan me herinneren dat de wethouder slechts een advies heeft uitgebracht over één motie. Hij had de tweede motie op dat moment nog niet gezien. We hebben daarna aan tafel nog even overleg gehad. We hebben daar een afstemming gedaan om de moties in elkaar te schuiven conform onder andere de mening van de wethouder.

Wethouder Clemens

Ik constateer dat de motie grotendeels lijkt op de motie van het CDA die wij omarmden, behalve dat er een extra bedrag in zit voor cultuureducatie. Dat verandert niet de mening van het college. Wij blijven hem dus omarmen.

De voorzitter

Prima. Dan breng ik de motie in stemming. Wie is voor de motie? Die is unaniem aanvaard. Dank u wel. Dan gaan we naar motie 6.

De griffier

Dat is de motie van de OPH over de kwaliteitsverbetering van de begroting.

De voorzitter

Dan breng ik deze ook in stemming. Wie is voor deze motie? Dat zijn de fracties van de OPH en de fractie Hart-Leers. Wie zijn tegen deze motie? SP, Fractie Diederer, CDA, Partij Hoensbroeks Belang, Partij voor de Dieren, D66, VVD, Partij van de Arbeid en de Stadspartij. 10 voor en 25 tegen. Dan is de motie verworpen.

Dan gaan we naar motie 7.

De griffier

Deze motie is van Partij Hoensbroeks Belang en gaat over het actief betrekken van de inwoners bij de aanpak van Heerlen-Noord.

De voorzitter

Wie is voor deze motie? Deze is unaniem aanvaard.

Motie 8. Die is ingetrokken.

De griffier

Ja, dan gaan we opschieten. Die motie gaat over het oude politiebureau in Hoensbroek. Die motie is ingetrokken.

De voorzitter

We gaan door naar nummer 9.

De griffier

Motie 9 is een samengevoegde motie van de PHB en, zoals Marco Peters aangaf, de oorspronkelijke van het CDA, over de basisvoorzieningen in de wijk.

De voorzitter

Dan wil ik die ook graag in stemming brengen. Wie is voor deze motie? Die is unaniem aanvaard. Is de VVD tegen?

De heer Van den Berg, VVD

Tegen.

De voorzitter

Dan is met 33 voor en 2 tegen deze motie aanvaard.

Dan motie 10.

De griffier

Motie 10. Daar gaan we ook snel doorheen. Deze motie gaat over de paspoorten. De motie is ingetrokken.

De voorzitter

Ik zie dat dit ook geldt voor de moties 11, 12 en 13.

De griffier

Ja, de basisvoorzieningen buurten en wijken van het CDA en de extra ondersteuning verenigingen hebben we net gehad. De parkeertarieven zijn bij het amendement gevoegd.

Dan komen we bij motie 14 van de Partij voor de Dieren. Deze gaat over het dierenwelzijnsbeleid.

De voorzitter

Wie is voor deze motie? Deze is unaniem aanvaard.

Motie 15.

De griffier

Motie 15 is van de VVD en D66 en gaat over het verzilveren van het onbenutte arbeidspotentieel.

De voorzitter

Wie is voor deze motie? Deze is dan ook unaniem aanvaard.

Motie 16.

De griffier

Deze motie is eveneens van de VVD en D66 en gaat over het Ondernemersfonds.

De voorzitter

Ook deze breng ik in stemming. Wie is voor deze motie? Dat zijn de fracties van de SP, Fractie Diederer, CDA, Partij Hoensbroeks Belang, De Partij voor de Dieren, OPH, D66, VVD, Partij van de Arbeid en de Stadspartij. Wie is tegen deze motie? Dat is de fractie Hart-Leers. Dat is dus 32 voor en 3 tegen. De motie is aanvaard.

Dan komen we bij motie 17.

De griffier

Dat is de motie van D66, VVD en de OPH over het breed betrekken van de sportverenigingen bij de maatschappelijke opgave.

De voorzitter

Dan breng ik deze motie ook in stemming. Wie is voor deze motie? Dat zijn alle fracties. De motie is unaniem aanvaard.

Ten slot motie 18.

De griffier

Deze motie is van D66 en de VVD en gaat over de bescherming tegen cybercrime.

De voorzitter

Ook deze motie breng ik in stemming. Wie is voor deze motie? Ook deze is unaniem aanvaard.

Dan hebben we de amendementen gehad, de begroting gehad en de moties gehad. Dan gaan we nu naar de belastingverordeningen.

3a. De volgende verordeningen voor 2022 vast te stellen en in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2022:

- 1. Legesverordening 2022**
- 2. Verordening lijkbezorgingsrechten 2022**
- 3. Verordening parkeerbelastingen 2022**
- 4. Kwijtscheldingsverordening 2022**
- 5. Verordening afvalstoffenheffing 2022**
- 6. Verordening hondenbelasting 2022**
- 7. Verordening marktgelden 2022**
- 8. Verordening rioolheffing 2022**

3b. Gelijktijdig met vaststelling van bovengenoemde verordeningen de oude verordeningen per 1 januari 2022 in te trekken.

De voorzitter

Heeft nog iemand een stemverklaring over de belastingverordeningen? Zo niet, dan breng ik dat punt ook in stemming. Wie kan instemmen met de genoemde verordeningen? Dat zijn de SP, Fractie Diederer, Partij Hoensbroeks Belang, Partij voor de Dieren, OPH, D66, VVD, Partij van de Arbeid en het CDA. Wie zijn tegen? Dat zijn de Stadspartij en de fractie Hart-Leers. Deze verordeningen zijn aangenomen met 30 tegen 5. Dan zijn we aan het einde gekomen van deze avond. We zijn nog vandaag geëindigd. Volgens mij hebben we ook niets meer afgeraffeld als je meer dan tien uur hebt vergaderd.

Ik wens u wel thuis en dank u voor uw enorme aanwezigheid.

De voorzitter sluit de vergadering om 23.45 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Heerlen van 26 januari 2022,

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever